

Годишен
отчет
2018

На корицата:

Боряна Калейн

член на националния отбор – индивидуално жени,
носител на Световната купа на обръч за 2018 г.,
7-ма в Световната ранглиста за 2018 г.

Настоящият доклад за дейността е изгответ на основание и в съответствие с изискванията на Закона за счетоводството, Закона за публичното предлагане на ценни книжа, Наредба №2 на КФН за проспектиите при публично предлагане и допускане до търговия на регулиран пазар на ценни книжа и за разкриването на информация, Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционни посредници и Националния кодекс за корпоративно управление, одобрен от Комисията за финансова надзор.

25 години стремеж

- към нови постижения, иновативност, съзидателност
- да бъдем знаещи, можещи, съпричастни
- към изграждане на по-добър свят

25 години Fibank

През 2018 г. Първа инвестиционна банка отбеляза своя 25 годишен юбилей.

Причините, поради които Fibank се превърна за всеки от клиентите си в „Моята банка“:

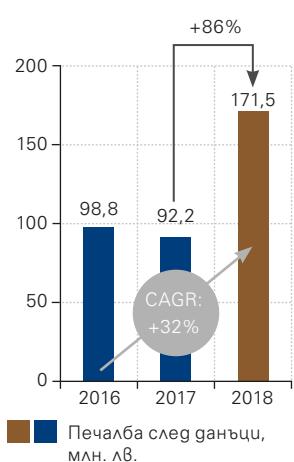
През тези 25 години Първа инвестиционна банка участваше активно във формирането и развитието на банковия пазар в България, допринасяйки с иновативни продукти и перспективни решения.

Последователно развилиме нашия бизнес, следвайки нашите бизнес принципи:

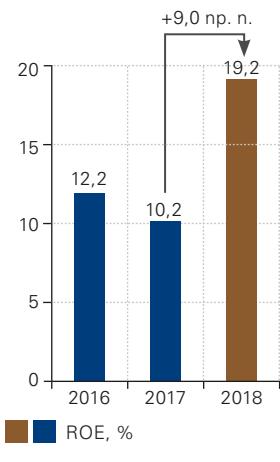
• Банкиране на дребно• Микрокредитиране• Банкиране на МСП• Корпоративно банкиране• Карточни разплащания• Дигитално банкиране	• Търговско финансиране• Международни разплащания• Парични и капиталови пазари• Валутна търговия• Злато и нумизматика	• Вярваме, че доверието е в основата на дългосрочните взаимоотношения.• Не само се стремим към най-добрите практики и резултати, но имаме воля и дисциплина да ги постигнем.• Ценим и уважаваме деловите си партньори.• Стремим се да се развилим и да предлагаме проактивни решения.• Ангажирани сме със социалните въпроси на общество и даваме принос за решаването им.• Носим отговорност за нашите решения и действия.

Избрани показатели

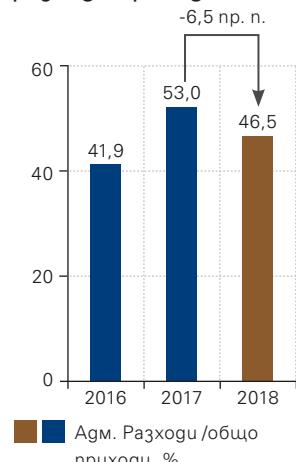
Печалба на Групата след данъци

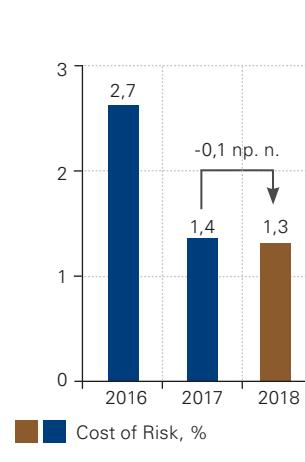
Възврращаемост на капитала (ROE)

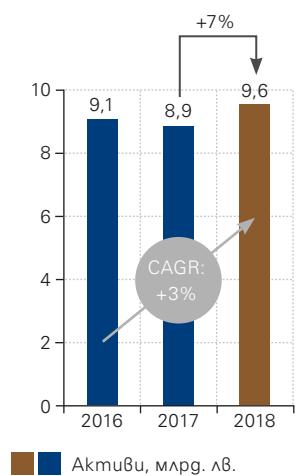
Съотношение разходи/приходи

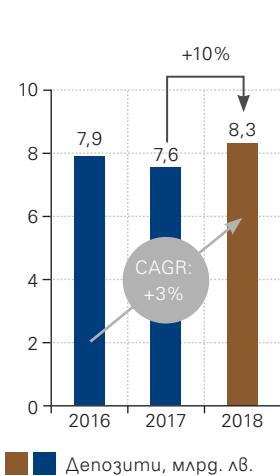
Цена на риска (Cost of Risk)

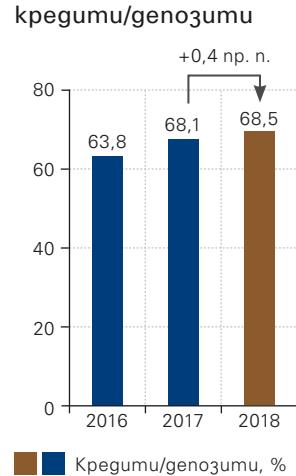
Активи

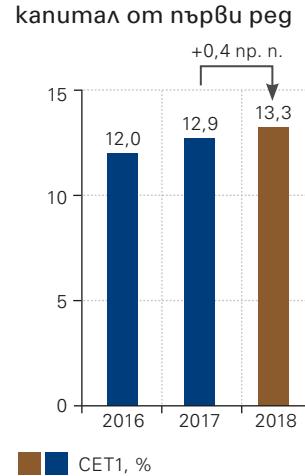
Депозити

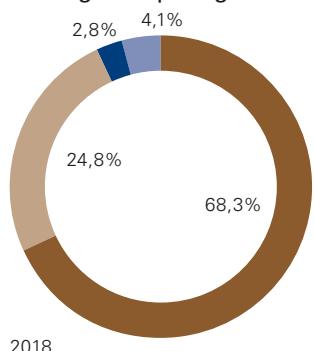
Съотношение кредити/депозити

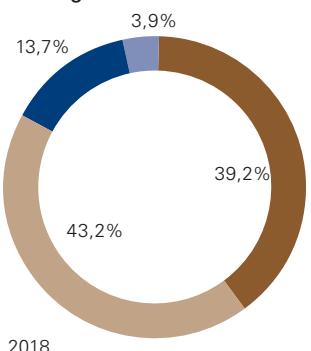
Базов собствен капитал от първи ред

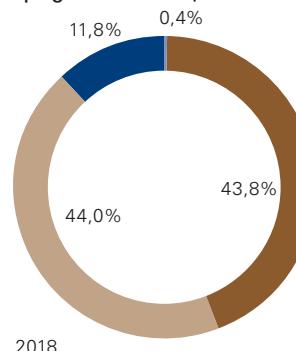
Оперативен доход по видове приходи

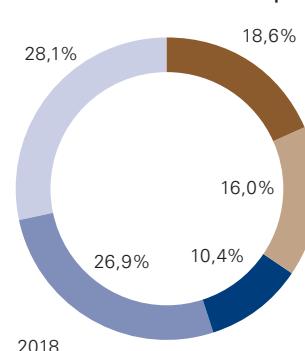
Оперативен доход по бизнес линии

Кредити на физически лица

Портфейл по икономически сектори

2018
Нетен лихвен доход
Такси и комисиони
Търговски операции
Други

2018
Банкиране на сребро
Корпоративни клиенти
МСП
Други

2018
Потребителски кредити
Ипотечни кредити
Кредитни карти
Други

2018
Производство
Търговия
Услуги
Ипотека
Частни лица

Съдържание

Обръщение на Управлятелния съвет.....	8	Рамка за управление на рисковете	51
Макроикономическо развитие	10	Линии на защита	51
Банкова система.....	15	Структура и Вътрешна организация	52
Мисия	19	Колективни органи за управление на риска	52
25 години Fibank.....	21	Система от лимити.....	54
Профил на банката.....	22	План за възстановяване.....	54
Корпоративен статус	22	Кредитен риск.....	54
Съучастие и членство в организации.....	22	Кредитен процес.....	55
Пазарна позиция	22	Модели за измерване на кредитния риск.....	56
Пазарен дял	23	Техники за регулиране на кредитния риск.....	57
Кореспондентски отношения.....	23	Проблемни експозиции и обезценка	57
Клонова мрежа	23	Пазарен риск	58
Дъщерни дружества	24	Лихвен риск	59
Награди 2018 г.....	25	Валутен риск.....	60
Първа инвестиционна банка: гами и факти	26	Ликвиден риск	60
Акционти за 2018 г.....	29	Вътрешен анализ на адекватността на ликвидността	62
Финансов преглед	33	Операционен риск	62
Ключови показатели.....	33	Информационна сигурност	63
Кредитен рейтинг	34	Заштита на лични данни	63
Финансов резултат	34	Непрекъсваемост на процесите	63
Баланс	37	Рискови експозиции	64
Кредитен портфейл	40	Вътрешен анализ на адекватността на капитала	64
Кредити	40	Канали за дистрибуция	67
Сделки между свързани лица	42	Клонова мрежа	67
Условни задължения	42	Конмакт център – *bank (*2265), 0800 11 011	68
Привлечени средства	43	Корпоративен блог	69
Капитал	45	Продажби	69
Регулаторен капитал	45	Дигитално банкиране	69
Капиталови изисквания	46	Електронно банкиране „Моята Fibank“ ...	69
Капиталови буфери	47	Информационни технологии	71
Либъригъ	48	Корпоративно управление	74
Управление на риска	49		
Стратегия за управление на риска	49		
Карта на рисковете	50		
Риск апетит	50		
Риск култура	51		

Декларация за корпоративно управление по съмисъла на чл.100н от ЗППЦК и чл.40 от Закона за счетоводството.....	74	Политика за възнагражденията	90
Рамка за корпоративно управление.....	74	Политика за подбор на висшия ръководен персонал.....	91
Кодекс за корпоративно управление.....	75	Социална отговорност	92
Управлена структура	76	Нефинансова декларация по съмисъла на чл.48 от Закона за счетоводството.....	92
Надзорен съвет.....	76	Преглед на бизнеса	94
Състав и компетенции	76	Банкиране на дребно	94
Политика на многообразие и независимост	77	Депозити	94
Участие в капитал	77	Кредити	95
Функции и отговорности	77	Корпоративно банкиране	96
Оценка на дейността	78	Депозити	96
Комитети.....	78	Кредити	97
Управлятелен съвет.....	79	Европограми.....	101
Състав и компетенции	79	Платежни услуги	101
Участие в капитал	80	Картови разплащания	102
Функции и отговорности.....	81	Международни разплащания	103
Комитети и съвети към управителния съвет	81	Злато и нумизматика	104
Общо събрание на акционерите	81	Частно банкиране	105
Контролна среда и процеси.....	82	Капиталови пазари	105
Вътрешен одит	82	Преглед на бизнеса на дъщерните дружества	107
Регистрирани одитори.....	83	First Investment Bank – Albania Sh.a.....	107
Защита правата на акционерите	83	Дайнърс клуб България АД	109
Свикване на Общото събрание на акционерите и информиралост.....	83	Фи Хелт Застрахование АД.....	111
Основни права и ограничения при прехвърляне	84	Консолидиран финансово отчет за годината, приключваща на 31 декември 2018 г. пригружен с доклад на независимите одитори	113
Миноритарни акционери и институционални инвеститори.....	84	Изпълнение на целите през 2018 г.	185
Разкриване на информация.....	84	Важни събития, настъпили след отчетния период	188
Директор за връзки с инвеститорите ...	85	Цели за развитие през 2019 г.	188
Зainteresованi лица	86	Друга информация.....	189
Акционерна структура	86	Членове на Надзорния съвет	189
Цена на акциите и пазарна капитализация ...	87	Членове на Управлятелния съвет	192
Човешки капитал	89	Контакти.....	197

Обръщение на Управителния съвет

Уважаеми акционери, клиенти и колеги,

През 2018 г. Първа инвестиционна банка АД (Fibank) отбеляза своята 25-та годишнина. 25 години последователно развитие, успехи, преодоляване на предизвикателствата и непрестанен стремеж да бъдем още по-добри. Стартала с насоченост към корпоративното банкиране, днес Fibank е универсална банка, четвъртата по големина в България с активи над 9,5 млрд. лв., най-голямата банка с български капитал, с утвърден бранд за високо качество и стратегически фокус към клиента.

Тази година за пореден път показваме устойчивостта на нашия бизнес модел и потенциала да генерираме добри резултати, независимо от предизвикателствата на външната среда – ниски лихвени равнища, висококонкурентен банков пазар, нализане на нови технологии, множество регулативни промени (PSD2, MiFID II, GDPR, IFRS 9, AML). Кредитният портфейл нарасна с 12%, а депозитите – с 10%. Нетната печалба за 2018 г. е 172 млн. лв., която отразява позитивния ефект от продажба на активи в изпълнение на програмата на Банката за оптимизиране дела на лихвоносните балансови позиции. Възвръщаемостта на капитала се повиши до 19,24% (2017: 10,24%), възвръщаемостта на активите – до 1,87% (2017: 1,03%). Оперативните разходи през 2018 г. са 212 млн. лв., а съотношението административни разходи към общо приходи на консолидирана база е 46,46% (2017: 53,01%), за което имат принос структурното управление на разходите и финансовата дисциплина.

Високото качество на клиентското обслужване и широкия спектър от финансови продукти и услуги, които Банката предлага, са други важни фактори, които допринасят за добра финансова резултат за 2018 г. Освен пазарно и клиентски ориентирана, стратегията на Fibank е за балансиран ръст с приоритет върху развитието на малкия и среден бизнес и банкирането с индивидуални клиенти. През 2018 г. се увелелиха обемите на предоставените кредити при всички бизнес линии, като съгласно вътрешната сегментация банкирането на дребно достижна 26,5% от общия портфейл, малките и средни предприятия – 13,6% при запазване на водещия дял на корпоративните клиенти – 57,7%. Привлечените средства също бележат увличение – общо с 10%, като при търговците то е 30% при запазване тенденцията на ръст в привлечения ресурс от населението – 6%. За това допринесе последователно провежданата политика на кръстосани продажби, развитие на трансакционния бизнес, както и поддръжане на трайни отношения с клиентите.

С капиталова адекватност от 16,15% към края на декември 2018 г. е осигурена добра капиталова позиция, надвишаваща регулативните изисквания. Поддръжането на предпазливи подход и ефективна контролна среда при управление на рисковете си остава наша приоритетна задача.

Една от най-съществените промени през изминалите 25 години е развитието на дигиталните технологии и системиците способи в банкирането. Следваики мисията на Fibank да предлага съвременни и иновативни продукти и услуги на клиентите си и възможности да банкират от всяка точка на света и по всяко време, през годините са въведени множество технологични решения, отговарящи на дигиталното бъдеще и на клиентските потребности – виртуален банков клон, безконтактни картови плащания, микрокарти за деца и юноши, дигитални карти, гъвкави финансови инструменти, пълно функционално мобилно банкиране и ред други. Това е съпътствано с упорит труд и отдавност, както и с множество награди и отличия. И през 2018 г. положихме усилия да отговорим на променящите се потребности на нашите клиенти и да осигурим възможности за бъдещо развитие – предложихме кредитна карта от ново поколение „Evolve“, обединяваща три бранда – Fibank, Diners Club и MasterCard, нов електронен депозит „Моят депозит“, който се открива и управлява онлайн, както и нови кредитни и спестовни продукти.

В съотвествие с нарастващото значение на дигиталната трансформация на банките срещу основните ни цели е развилието на каналите за банкиране за осигуряване на пълно банково обслужване както чрез клоновата мрежа, така и чрез дистанционното банкиране. Продължихме процесите на оптимизация на организационния модел на клоновете и офисите, въведохме нови способи за идентификация и нови функционалности в електронното банкиране „Моята Fibank“.

Устойчивото раз развитие е съставна част от нашата стратегия. Да съхраним доверието, да сме проактивни и в унисон с променящите се възприятия и очаквания на обществото, са ключови стълбове в нашата политика. През 2018 г. стартирахме продукти и услуги, които имаха социален принос, като програмата Smart Lady в подкрепа на жените предпринемачи, ориентирана основно към микро, малки и средни предприятия, управлявани от жени, както и към производство на продукти, предназначени за жени. Подкрепихме повишаването на финансова култура на малките хора и децата от най-ранна възраст. Реализирахме множество инициативи в изпълнение на програмата ни за корпоративна социална отговорност.

Професионализъмът и всеотдайността на нашите служители е в основата на нашия успех. Високо ценим приноса на всеки един за реализиране целите на Банката. Благодарение на тяхното старание и упорит труп Fibank се превърна за клиентите си в „Моята банка“. Използваме възможността да изразим благодарност към всички служители на Fibank, както и към служителите от дъщерните дружества – Дайнърс клуб България АД, Фи Хелт застрахование АД, First Investment Bank – Albania Sh.a., Болкан Файненшъл Сървисис ЕАД и всички останали. Вярваме, че нашите служители ще продължат да бъдат източник на успехи и занапред.

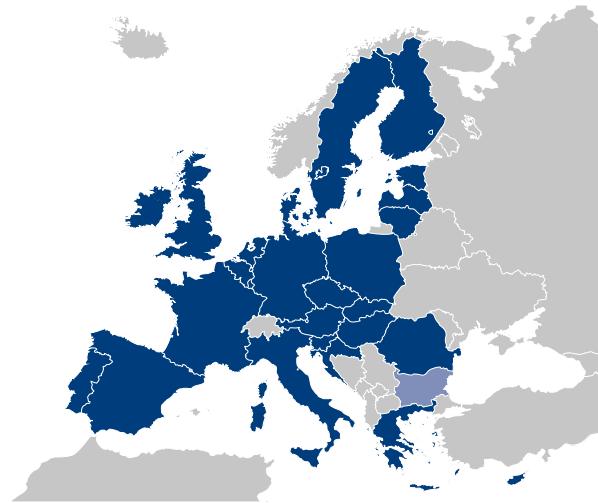
Знаем, че най-ценният актив е доверието, дадено ни от нашите клиенти, служители и акционери. Благодарни сме за това доверие и ще продължим да полагаме всички усилия, за да го заслужим и в бъдеще.

Управителен съвет на Първа инвестиционна банка АД

София, април 2019 г.

Макроекономическо развитие

Република България

Показатели

Население	7,05 млн. души
Площ	110 994 кв. км.
Член на Европейския съюз	2007 г.
Член на НАТО	2004 г.
Валутен курс EUR/BGN (фиксиран)	1,95583
Плосък данък	10%
Moody's	Baa2, стабилна
Fitch Ratings	BBB, стабилна
S&P	BBB-, стабилна

През 2018 г., въпреки отдалени сигнали за нестабилност на външната среда и индикации за забавяне на распределение в Европейската валутна зона, българската икономика отчита позитивно развитие в резултат от нарастване при частното потребление и инвестиционната активност, както и продължаващата тенденция за подобряване на показателите за пазара на труда. Действащата система на Паричен съвет и фискална позиция допринасят за запазване на макроекономическата стабилност. Действията в тази посока са и официално заявлението намерения на страната през 2018 г. за присъединяване към Европейския валутен механизъм 2 (ERM2) и Единния надзорен механизъм (SSM) чрез осъществяване на тясно сътрудничество с Европейската централна банка.

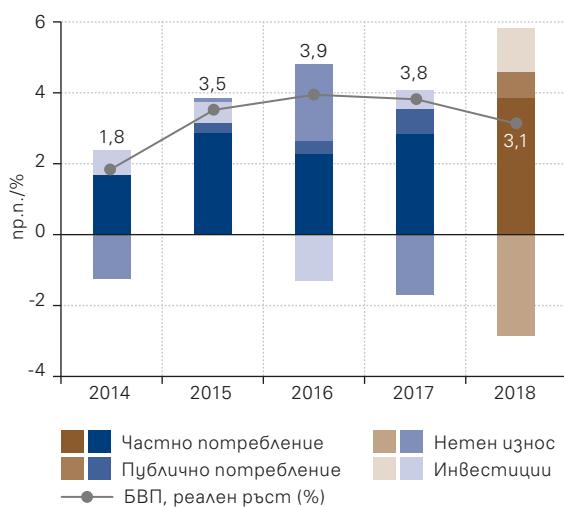
	2018	2017	2016	2015	2014
Брутен вътрешен продукт (млн. лв.)	107 925	101 043	94 130	88 575	83 756
Брутен вътрешен продукт, реален ръст (%)	3,1	3,8	3,9	3,5	1,8
Потребление, реален ръст (%)	6,0	4,3	3,3	3,8	2,2
Инвестиции в капитал, реален ръст (%)	6,5	3,2	(6,6)	2,7	3,4
Нетен износ, реален ръст (%)	(4,5)	(1,7)	3,6	0,3	(2,1)
Инфлация, в края на периода (%)	2,7	2,8	0,1	(0,4)	(0,9)
Средногодишна инфлация (%)	2,8	2,1	(0,8)	(0,1)	(1,4)
Безработица, в края на периода (%)	6,1	7,1	8,0	10,0	10,7
Текуща сметка (% от БВП)	4,6	6,5	2,6	0,0	1,2
Търговско салдо (% от БВП)	(4,1)	(1,5)	(2,0)	(5,8)	(6,5)
Международни резерви на БНБ (млн. лв.)	49 039	46 279	46 742	39 675	32 338
Преки инвестиции в България (% от БВП)	2,8	2,7	2,1	5,3	0,8
Брутен външен дълг (% от БВП)	59,3	64,6	71,1	74,0	91,9
Държавен и държавногарантен дълг (% от БВП)	22,2	25,3	29,1	26,3	27,2
Консолидирано бюджетно салдо (% от БВП)	0,1	0,8	1,6	(2,8)	(3,7)
Курс на щатския долар (левове за 1 долар)	1,71	1,63	1,86	1,79	1,61

Източник: НСИ, БНБ, МФ, Агенция по заетостта

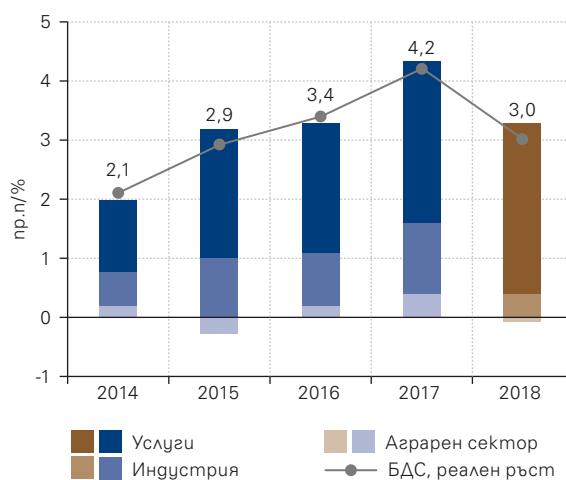
През 2018 г. реалният темп на растеж на икономиката на страната Възлиза на 3,1% за годината (2017: 3,8%), като отчита известно забавяне под влияние на динамиките на икономическата активност в страните от ЕС и Еврозоната, както и нестабилността в глобален мащаб, в т.ч. свързана с протекционистичните мерки и търговски конфликти, както и несигурностите около преговорите за Brexit. Основен двигател за икономиката е крайното потребление и по-специално частното потребление на домакинствата, което отчита ръст от 6,3% (2017: 4,5%). В резултат от по-високото вътрешно търсене и позитивните индикации по отношение на пазара на труда. Допълнителен принос за растежа оказват инвестициите в основен капитал, които нарастват с 6,5% за периода (2017: 3,2%), с основен принос при частните инвестиции, като отражение на развитието при основните макроикономически показатели и очакванията на фирмите в страната.

Ограничителен фактор за растежа остава немият износ, който спада с 4,5% за 2018 г. (2017: -1,7%), за което влияние оказва намалението при износа (2018: -0,8%) и отчетеният ръст при вноса (2018: 3,7%), отразяваш вътрешното търсене на стоки и услуги, както и нарастващите доходи на населението.

Принос по компоненти на БВП

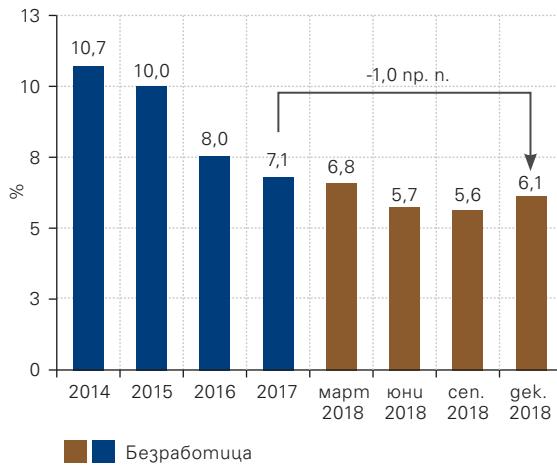
Принос по сектори на БДС

През периода брутната добавена стойност в икономиката расте с 3,0% за годината (2017: 4,2%), с основен принос на сферата на услугите, които отчитат реален ръст от 4,3% (2017: 4,0%), в т.ч. при секторите на търговията, транспорта и туризма (2018: 2,0%), които формират 33% от добавената стойност в този сектор. Операциите с небвижими имоти отчитат нарастване от 9,3% за годината, в резултат от активизирането на пазара на имоти и сектора на строителството. През 2018 г. индексът на цените на жилищата се покачва общо с 6,3% на годишна база през третото тримесечие, от който 7,2% при новопостроените апартаменти и 5,8% при съществуващите жилища.

Положително влияние за добавената стойност в икономиката оказва и индустриският сектор, който се увеличава с 1,4% общо за периода (2017: 4,1%). По-слаб ръст от 0,8% е отчетен при добивната и преработвателната промишленост, в т.ч. при основните експортно-ориентирани отрасли, за което влияние оказва нестабилната икономическа среда в международен план, както и неблагоприятното развитие на икономическата ситуация в Турция, предвид дела ѝ в стокообмена с България. Добавената стойност в строителството осигурява положителен принос от 4,0% за годината (2017: 4,4%), като отразява позитивните динамики и индикации за възстановяване в този сектор. Ограничителен принос от -1,1% за икономиката е отчетен в аграрния сектор (2017: 8,9%), като влияние оказва основно по-ниската произведена продукция в растениевъдството и по-специално при техническите, фуражните култури и зеленчуци.

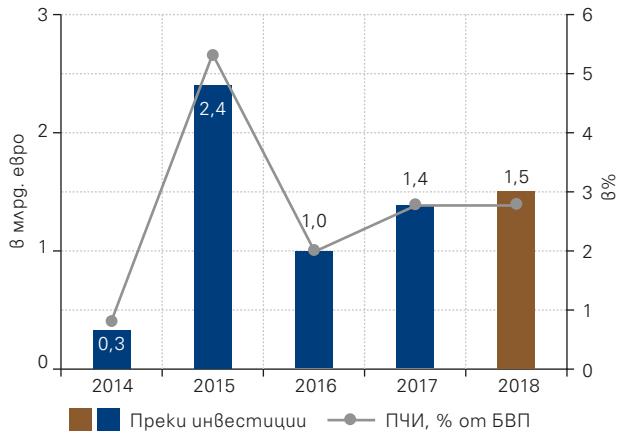
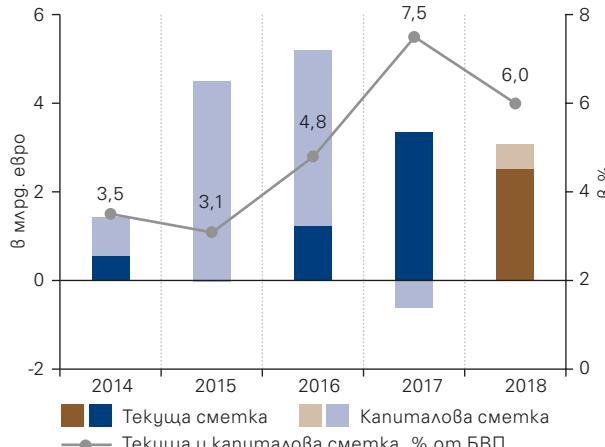
През 2018 г. пазарът на труда продължава да отчита позитивни индикации, в т.ч. при сезонната заетост, като коефициентът на безработица бележи понижение до 6,1% в края на периода (2017: 7,1%; 2016: 8,0%; 2015: 10,0%; 2014: 10,7%) и отразява подобряващите се очаквания на фирмите по отношение на инвестиции и разходи. Броят на заетите лица достига 3149 хил. души за четвъртото тримесечие на 2018 г., като коефициентът на заетост възлиза на 67,7% или с 0,2 пр.п. повече спрямо година по-рано. Към края на годината 63,6% от заетите работят в сектора на услугите, 30,2% – в индустрията и 6,1% – аграрния сектор.

Инфлация**Безработица**

През годината инфлацията в страната следва тенденция към повишение, като средногодишната инфлация за периода възлиза на 2,8% (2017: 2,1%), а инфлацията в края на годината е 2,7% (2017: 2,8%). Принос за това има посъкъването на цените в почти всички основни подгрупи, в съответствие с нарастването на потребителското търсене, вкл. в сектора на услугите (4,3%), и общественото хранене (4,3%), както и при хранителните стоки (2,6%) и разходите за вода, електроенергия, газ (4,6%), които гъве групи имат основно място (съответно 31,3% и 18,2%) в потребителската кошница. Въздействие върху вътрешните цени оказват и цените на основните сировини на международните пазари, в т.ч. цената на петрола. Хармонизираната инфлация, която е един от критериите за ценовата стабилност за присъединяване към Еврозоната, е 2,3% в края на периода (2017: 1,8%) и 2,6% средногодишно за периода (2017: 1,2%).

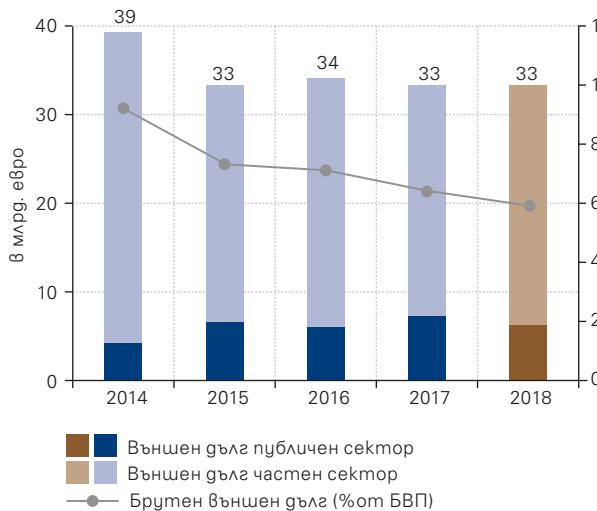
През годината преките инвестиции в страната възлизат на 1533 млн. евро (2,8% от БВП) в края на 2018 г. (2017: 1390 млн. евро или 2,7% от БВП), като динамиката отразява основно по-високите постъпленията в ялов капитал и реинвестирания печалба, за сметка на постъпленията по дълговите инструменти (финансови, облигационни и търговски заеми). По страни най-много инвестиции са привлечени от Холандия (1087 млн. евро), следвани от Германия (154 млн. евро) и Белгия (94 млн. евро).

Изпредварващият ръст при вноса (7,1% на годишна база до 29 676 млн. евро) повишава търговския дефицит до -2248 млн. евро или -4,1% от БВП в края на 2018 г. (2017: -766 млн. евро или -1,5% от БВП). В резултат на това салдото по текущата и капиталовата сметка на годишна база се понижава до 3317 млн. евро или 6,0% от БВП, въпреки по-високите приходи в сферата на услугите (туризма и пътуванията) и при капиталовите трансфери, в т.ч. по програмите на ЕС.

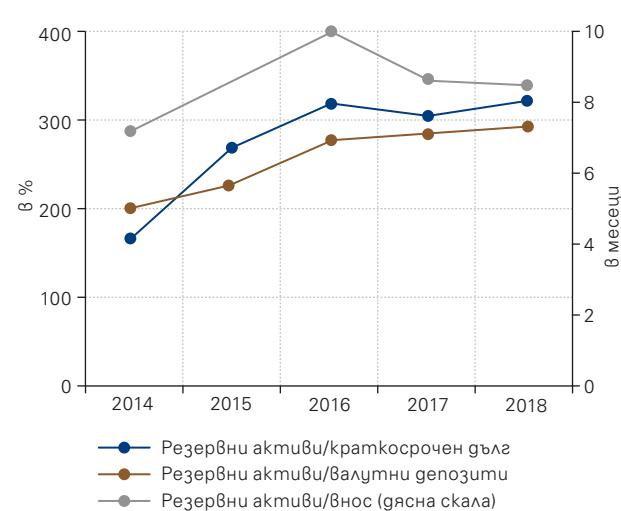
Преки инвестиции в страната**Текуща и капиталова сметка**

Брутният Външен дълг на страната се понижава до 32 716 млн. євро към края на 2018 г., или 59,3% от БВП (2017: 33 397 млн. євро или 64,6% от БВП), като намаление е отчетено както при частния, така и при публичния сектор. Публичният Външен дълг продължава да спада до 6121 млн. євро или 11,1% от БВП към декември 2018 г., като остава сред най-ниските в ЕС. Общият държавен и държавногарантиран дълг, в т.ч. дълг еmitиран на Вътрешния пазар, също се понижава, като достига 22,2% от БВП (2017: 25,3%), при средни нива от 81% за ЕС и 86% за страните от Еврозоната. Резервните активи на БНБ покриват 318,0% от крамкосрочния дълг (2017: 303,3%) и 294,6% от валутните депозити (2017: 285,1%) в страната.

Брутен Вътрешен дълг

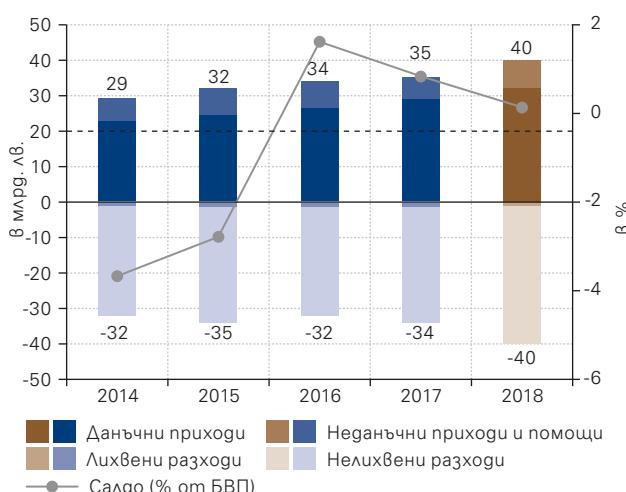

Покритие с резервни активи

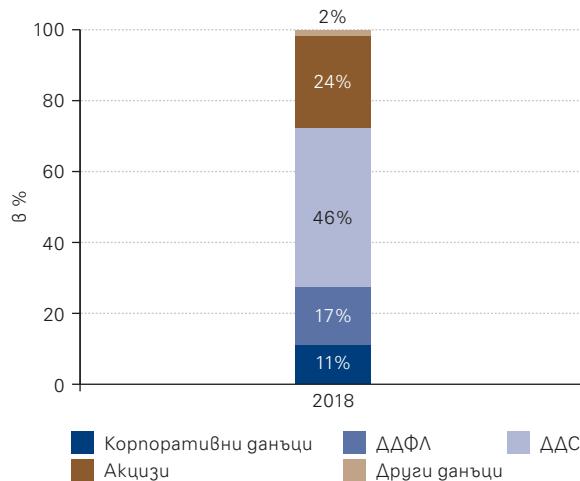

През 2018 г. излишъкът по консолидирания бюджет се понижава до 137 млн. лв. или 0,1% от БВП (2017: 845 млн. лв. или 0,8% от БВП), като отразява по-високия темп на растеж при разходите – с 14,6% до 39 509 млн. лв., в резултат основно на увеличението при пенсииите през годината и свързаните с тях по-големи социални и здравоосигурителни плащания, както и при разходите за възнаграждения в системата на средното образование и субсидии в енергетиката. Капиталовите разходи също се повишават до 5322 млн. лв. (2017: 3750 млн. лв.), от които основно свързани с изграждането на приоритетни инфраструктурни и други инвестиционни проекти, както и с по-високото усвояване и поетапно активизиране изпълнението на проекти по европейски програми за програмния период 2014-2020 г. и осигуреното във Връзка с това съфинансиране от страна на държавата.

Консолидиран бюджет

Структура на данъчните приходи

Данъчните постъпления нарасват с 9,0% до 32 236 млн. лв., като увеличение на приходите е отчетено при всички основни приходни групи, в т.ч. корпоративен данък (с 6,8% до 2465 млн. лв.), данък върху доходите на физически лица (с 10,1% до 3648 млн. лв.), ДДС (с 8,0% до 10 064 млн. лв.), акцизи (с 4,4% до 5203 млн. лв.) и мита (с 16,4% до 226 млн. лв.). Постъпленията от осигурителни вноски също се увеличават, като възлизат на 9458 млн. лв., от които 6825 млн. лв. социалноосигурителни вноски и 2633 млн. лв. – здравни вноски.

През 2018 г. международната рейтингова агенция Standard & Poor's повиши перспективата по кредитните рейтинги на България от стабилна на положителна. Към края на годината дългосрочните кредитни рейтинги в чуждестранни и местни валути остават без промяна – Moody's Investor Service (Baa2, стабилна), Fitch Ratings (BBB, стабилна), Standard & Poor's (BBB-, положителна).

От началото на 2018 г. България пое ротационното председателство на Съвета на Европейския съюз, с което в рамките на половин година страната бе домакин на значителен брой срещи, събития и работни групи на органите на ЕС. Основните приоритети на българското председателство бяха насочени към младите хора, и тяхното социално сближаване и икономически расмеж; към осигуряване на сигурност и стабилност в силна и единна Европа; изграждане на допълнителна свързаност и европейска перспектива на Западните Балкани, както и развитие на цифровата икономика и умения на бъдещето.

През 2018 г., като сътънка в посока на присъединяването на България към Еврозоната, страната подаде официално намерение за присъединяване към Европейския валутен механизъм 2 (ERM2) и към Единния надзорен механизъм (SSM) чрез осъществяване на тясно сътрудничество с Европейската централна банка.

Очакванията за 2019 г. включват запазване на расмежа при частното потребление и вътрешното търсене, както и засилване на публичните инвестиции и потребление във връзка с активизиране усвояването на средствата по фондовете и програмите на ЕС, при поддържане на текущите стойности на инфлация. Прогнозните нива от Министерството на финансите (пролетната макроикономическа прогноза) предвиждат реален ръст на БВП от 3,4% за 2019 г. и забавяне до 3,3% за периода 2020-2022 г., съобразно тенденциите за икономическата активност в ЕС и Еврозоната и рисковете свързани с международната среда.

Банковата система

През 2018 г. банковата система в България отчита стабилни показатели и повишени финансови резултати в условията на устойчив растеж на депозитите и активизиране на кредитната дейност под влияние на благоприятните тенденции в макроикономическата среда. Върху дейността на банките влияние продължава да оказва средата на ниски лихвени равнища, както и действията по управление на кредитния риск, в т.ч. в контекста на прилагането на новия Международен стандарт за счетоводно отчитане (МСФО 9), в сила от 1 януари 2018 г. Широката регулативна рамка и продължаващата интеграция с европейската финансова инфраструктура оказват допълнително влияние за разширение на банковите политики.

Допълнителни стъпки в тази посока е изпратеното през юли 2018 г. официално заявление за установяване на тясно сътрудничество с Европейската централна банка (ЕЦБ) в рамките на Единния надзорен механизъм (SSM), което е част от пътната карта за присъединяването на България към Еврозоната и на българския лев към Европейската валутен механизъм 2 (ERM 2).

В % / изменение в пр.п.	2018	2017	2016	18/17	17/16
Базов собствен капитал от първи ред	18,99	20,41	20,41	(1,86)	0,00
Адекватност на капитала от първи ред	19,41	20,86	20,88	(1,89)	(0,02)
Обща капиталова адекватност	20,38	22,08	22,15	(2,07)	(0,07)
Съотношение на ливъридж	10,47 ¹	10,68	10,89	(0,21)	(0,21)
Отношение на ликвидно покритие (LCR)	294,1	347,6	–	(53,5)	–
Кредит/депозит ²	72,02	71,53	73,48	0,49	(1,95)
Възбръщаемост на капитала (ROE)	12,11	9,32	10,40	2,79	(1,08)
Възбръщаемост на активите (ROA)	1,59	1,20	1,37	0,39	(0,17)
Необслужвани кредити и аванси ³	7,63	10,17	12,85	(2,54)	(2,68)

Източник: Българска народна банка

Нивото на общата капиталова адекватност на системата възлиза на 20,38% към края на 2018 г. (2017: 22,08%), а адекватността на капитала от първи ред (T1 ratio) – на 19,41%, спрямо 20,86% в края на 2017 г., като показателите са значително на регулаторните изисквания. За динамиката допринася основно нарастването при базовия собствен капитал от първи ред, в т.ч. внесения капитал и печалбата през годината, които се увеличават с по-слаб темп спрямо рисковопретеглените активи. Съотношението на ливъридж, използвано като допълнителен регулаторен показател, съпоставящ капитала от първи ред и общата експозиция от балансови и задбалансови позиции на банките, е 10,47% към септември 2018 г., спрямо 10,68% към 31.12.2017 г.

С цел смягчаване на въздействието на цикличните рискове върху финансовата стабилност, през септември 2018 г. БНБ взе решение за въвеждане на положително нива на антицикличния капиталов буфер, приложим към местните кредитни рискови експозиции, в размер на 0,5%, в сила от октомври 2019 г. От 1 януари 2018 г. е приложим и капиталов буфер за други системно значими институции (ДСЗИ) с нива между 0,125%-0,50%, които е основен макрорегуляционен инструмент за промиводействие на структурните рискове. През ноември 2018 г. БНБ оповести ежегодния преглед на буфера и идентифицира като ДСЗИ десет банки, за които определи индивидуални нива през 2019 г. в интервала от 0,25% до 0,75%, а през 2020 г. – от 0,50% до 1%.

1 Данни към 30 септември 2018 г.

2 Брутни кредити и аванси (без централни банки и кредитни институции)/депозити (без кредитни институции)

3 Необслужвани кредити и аванси/Брутни кредити и аванси

През годината ликвидността осъществява на високо ниво, въпреки индикациите за активизиране на кредитирането – съотношението кредити/депозити възлиза на 72,02% (2017: 71,53%), като отразява поддържаната консервативна оценка при управлението на рисковете. От началото на 2018 г. са в сила новите изисквания за отчитане на ликвидността, вкл. за отношението на ликвидно покритие (LCR), което съотнася поддържаните от банките ликвидни буфери спрямо нетните изходящи помощи за период от 30 календарни дни. В края на 2018 г. съотношението е 294,1%, спрямо 347,6% година по-рано, което е над минималните изисквания от 100%. Съотношението на ликвидния буфер към балансовите активи на системата възлиза на 25,9% към края на септември 2018 г.

През 2018 г. банковата система реализира нетна печалба в размер на 1678 млн. лв. или с 42,9% повече спрямо 2017 г., като увелочение е отчетено при всички основни групи оперативни приходи, както и намаление при разходите за обезценка до 479 млн. лв. (2017: 745 млн. лв.).

В млн. лв. / изменение %	2018	2017	2016	18/17	17/16
Нетен лихвен доход	2 742	2 675	2 805	2,5	(4,6)
Нетен доход от такси и комисии	1 066	996	921	7,0	8,1
Административни разходи	1 717	1 613	1 587	6,4	1,6
Обезценка	479	745	807	(35,7)	(7,7)
Нетна печалба	1 678	1 174	1 262	42,9	(7,0)

Източник: Българска народна банка

Нетният лихвен доход се увеличава с 2,5% на годишна база до 2742 млн. лв. (2017: 2675 млн. лв.), а нетният доход от такси и комисии – до 1066 млн. лв. (2017: 996 млн. лв.), като продължава да осигурява солиден принос към печалбата, формирайки 25,2% от общите оперативни приходи на системата (2017: 25,6%). За 2018 г. отчетените финансово резултати осигуряват възвръщаемост на активите (ROA) в размер на 1,59% (2017: 1,20%) и възвръщаемост на капиталя (ROE) от 12,11% (2017: 9,32%), което отразява способността на банковия сектор да генерира висока рентабилност, съобразно развитието и условията на средата.

Общите балансови активи нарастват със 7,9% на годишна база до 105 557 млн. лв. (2017: 97 808 млн. лв.), като промените в структурата на баланса на системата включват основно увелочение на дела на кредитите до 63,3% от общите активи (2017: 61,0%). Паричните средства при централни банки формират 19,3% от активите, а инвестициите в ценни книжа – 13,1%, които включват основно дългови ценни книжа, издадени от централни правителства.

Брутният кредитен портфейл (без кредитни институции и централни банки) през годината нараства с 8,6% до 60 908 млн. лв. в края на периода (2017: 56 084 млн. лв.), като включва увелочение при всички сегменти, с основен принос при кредитите на домакинства, които засилват дела си с 36,2% от общия портфейл (2017: 35,3%). Жилищните ипотечни кредити нарастват с 15,3% до 10 906 млн. лв. (2017: 9460 млн. лв.), а потребителските кредити – с 12,9% до 10 333 млн. лв. (2017: 9151 млн. лв.) в края на годината. Кредитите на нефинансови предприятия осъществяват структуроопределящи с 57,3% от общите кредити на клиенти, като достигат до 34 871 млн. лв. (2017: 33 160 млн. лв.), а тези към други финанси предприятия – до 3220 млн. лв. (2017: 2530 млн. лв.).

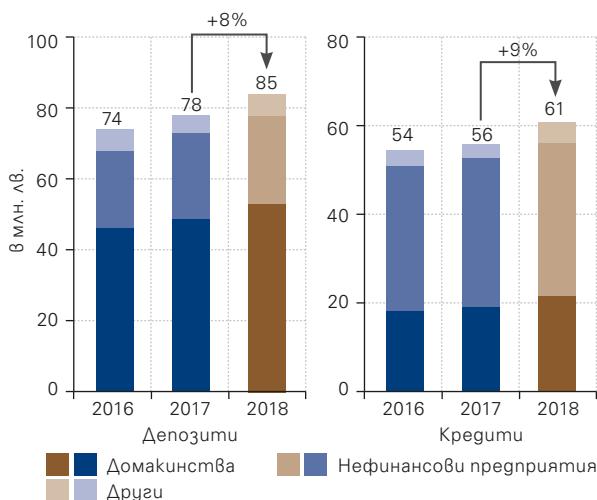
В млн. лв. / изменение %	2018	2017	2016	18/17	17/16
Активи	105 557	97 808	92 095	7,9	6,2
Кредити на нефинансови предприятия	34 871	33 160	33 180	5,2	(0,1)
Кредити на домакинства, в т.ч.:	22 075	19 789	18 575	11,6	6,5
Жилищни ипотечни кредити	10 906	9 460	8 772	15,3	7,8
Потребителски кредити	10 333	9 151	8 677	12,9	5,5
Депозити от нефинансови предприятия	25 278	24 190	21 375	4,5	13,2
Депозити от домакинства	53 383	49 456	47 196	7,9	4,8

Източник: Българска народна банка

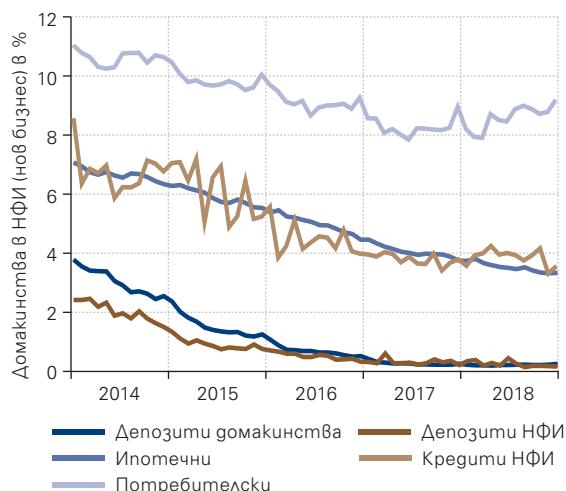
Делът на необслужваните кредити и аванси продължава да намалява до 7,63% от брутните кредити и аванси (2017: 10,17%). Необслужваните кредити са агекватно посреднати по линия на обезценката и допълнително акумулираните от системата буфери. В структурата на необслужваните кредити най-голям дял заемат кредитите към нефинансови предприятия (68,5%), следвани от домакинствата (29,0%) и другите финансово предприятия (2,3%).

През 2018 г. привлечението срещу в банковата система (без кредитни институции) продължават тенденцията на растеж – със 7,9% до 84 571 млн. лв. (2017: 78 406 млн. лв.). Увеличение е отчетено както при депозитите на нефинансови предприятия (с 4,5% до 25 278 млн. лв.), така и при домакинствата (със 7,9% до 53 383 млн. лв.), които остават структуроопределящи, с относителен дял от 63,1% от привлечения ресурс. Депозитите на други финансово предприятия досега са 3213 млн. лв., а тези в сектор държавно управление до 2697 млн. лв. Във валутната структура на депозитите делът на левовите депозити нараства до 61,7% (2017: 60,4%), за сметка на депозитите в евро, които спадат до 30,6% (2017: 31,5%), а тези в друга валута възлизат на 7,7% (2017: 8,1%).

Кредити и депозити

Лихвените проценти по кредити и депозити

През годината тенденцията към понижаване на лихвените проценти се запазва съобразно динамиките в Еврозоната и страните от ЕС. Лихвените проценти по депозитите (нов бизнес¹) на домакинствата и нефинансовите предприятия спадат средно за 2018 г. (премествени през обемите), съответно до 0,15% и 0,21% (2017: 0,20% и 0,25%). Понижение е отчетено и при лихвените проценти по кредитите (нов бизнес²), както при нефинансовите предприятия – до 3,75% средно за годината (2017: 4,01%), а при ипотечните – до 3,42% (2017: 3,94%). Леко повишаване е отчетено при потребителските кредити до 8,50% (2017: 8,13%).

В края на годината в страната оперират 25 кредитни институции, от които 5 клона на чуждестранни банки, като дъщерните банки от ЕС формират 71,6%³ от активите на системата, местните банки – 22,3%, а чуждестранните клонове на банки от ЕС и извън ЕС, както и банки, собственост на лица извън ЕС – останалите 6,1%. Заеманият дял от групата на другите системно значими институции (ДСЗИ) в страната възлиза на 83,8% от банковите активи.

Предизвикателства пред банковата система ще продължат да бъдат консолидационните процеси, които отразяват тези в Европейския съюз, дигитализацията и технологичното развитие, обема на регулациите, влияещи върху конкурентните предимства на банките, както и рисковете от нестабилност в международен план.

¹ Срочни депозити в левове до 1 г.

² Кредити по оригинален мaturитет в левове

³ Данните са към края на третото тримесечие на 2018 г.

Развитие на регуляторната рамка

През 2018 г. приоритетът в законодателните инициативи в областта на банковата дейност продължи да бъде Въвеждането на изискванията на единните европейски регуляторни правила чрез транспортирането им в нормативни актове на националното ни законодателство.

Ом 1 януари 2018 г. са в сила новите изисквания на Международния стандарт за финансово отчитане 9 „Финансови инструменти“ (МСФО 9), с който се въвежда нов модел за обезценка, базиран на очакваните кредитни загуби (expected loss), като замяна модела на претърпяната загуба (incurred loss) в МСС 39. Новият стандарт въвежда изисквания и насоки и относно класификацията и измерването на качеството на финансовите активи. Във Връзка с Регламент (ЕС) 2017/2395 на Европейския Парламент и на Съвета през 2018 г. е въведена възможност за банките да изберат да прилагат преходни мерки за смекчаване на въздействието от въвеждането на МСФО 9 спрямо регуляторния собствен капитал. С тях е определен петгодишен период за постепенно въвеждане, през който банките могат да добавят определена сума към базовия собствен капитал от първи ред, изчислена в зависимост от избрания подход (т.нр. статичен подход или статичен подход с включена динамична компонента) и съобразно определени кофициенти за преходно третиране в размер на 0,95 за 2018 г., 0,85 за 2019 г., 0,70 за 2020 г., 0,50 за 2021 г. и 0,25 за 2022 г.

През февруари 2018 г. е прием нов Закон за пазарите на финансови инструменти, с който се транспортират изискванията, произтичащи от европейската правна рамка в областта на финансовите пазари – Директива 2014/65/EU на Европейския парламент и на Съвета и на Регламент 600/2014 на ЕП и на Съвета относно пазарите на финансови инструменти (“накем MiFID2/MiFIR”). Промените целят повишаване защитата на инвеститорите и подобряване дейността на пазарните участници при търговията и клиринга на финансови инструменти, както и въвеждане на нови стандарти за оповестяване и прозрачност във Връзка с инвестиционните услуги и дейности.

През март 2018 г. е прием нов Закон за платежните услуги и платежните системи (ЗПУПС), който заедно с допълващите технически стандарти и насоки на Европейския банков орган целят имплементиране в националното законодателство на изискванията, произтичащи от Директива (ЕС) 2015/2366 за платежните услуги във Вътрешния пазар (PSD2). Чрез новите регулатции, съобразно промените свързани с развитието на технологиите, се въвеждат нови платежни услуги, извършвани изцяло в интернет среда – услуги по иницииране на плащане и по предоставяне на информация за сметка, както и средства и методи за повишаване сигурността при плащанията в интернет среда. Във Връзка с това са приеми и нови Наредба № 3 и Наредба № 16 на БНБ. Предизвикателство пред банките в областта на платежните услуги през 2019 г. остават прилагането на изискванията, свързани с Делегиран регламент (ЕС) 2018/389 на Комисията по отношение на регуляторните технически стандарти за задълбочено установяване на идентичността на клиента и общите и сигурни отворени стандарти на комуникация.

От края на месец май 2018 г. са в сила изискванията на Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 година относно защитата на физическите лица във Връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни (Общ регламент относно защитата на данните – GDPR). С него се въвеждат редица нови изисквания, вкл. разширяване на дефиницията за лични данни, псеудонимизация, защита на данните на емана на проектиране и по подразбиране, профилиране, нови права на субектите и др.

През юли 2018 г. е приема нова Наредба № 37 на БНБ за Вътрешните експозиции на банките, с която се уреждат изискванията към Вътрешните правила и процедури на банките за формиране, идентифициране, наблюдение и докладване на Вътрешните експозиции, както и начинът за изчисляване на тяхната стойност и формата и съдържанието на отчетността във Връзка с това.

Същия месец са приеми и изменениета в Наредба № 11 на БНБ за управлението и надзора върху ликвидността на банките. Промените са прогулкувани от пълното влизане в сила на изискванията за ликвидно покритие, с което се определя възможността за приложение на национални разпоредби в областта на ликвидната отчетност и се преминава към единни европейски отчетни образци. Промените включват и въвеждането на надежна стълбица в съответствие с Регламент (ЕС) 2017/2114 на Комисията за изменение и допълнение на Регламент за изпълнение (ЕС) 680/2014 по отношение на образците и указанията.

През годината е прием нов Закон за мерките срещу изпирането на пари, с който се въвежда в българското законосителство четвъртата европейска Директива за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма (Директива (ЕС) 2015/849). В края на годината е прием и нов Правилник за прилагане на Закона за мерките срещу изпирането на пари (Обн. ДВ бр.3/08.01.2019 г.), с който се прецизират и доразвиват определени изисквания в тази област.

През декември 2018 г. са приеми промени в Закона за Българската народна банка, които са свързани с ролята на Европейската централна банка в националната рамка по надзор на банковите финансово институции, във връзка със заявленото намерение за присъединяване на България към Единния надзорен механизъм чрез установяване на тясно сътрудничество с ЕЦБ. Със закона са направени и промени в Закона за кредитните институции, които осигуряват възможност за упражняване на макропрudenциален надзор върху банките на системно ниво, както и промени, целящи въвеждане на новите изисквания, произтичащи от Насоките на ЕБО относно вътрешното управление (EBA/GL/2017/11) и Насоките на ЕБО и ESMA за оценка на пригодността на членовете на ръководния орган и лицата, заемащи ключови позиции (EBA/GL/2017/12).

Мисия

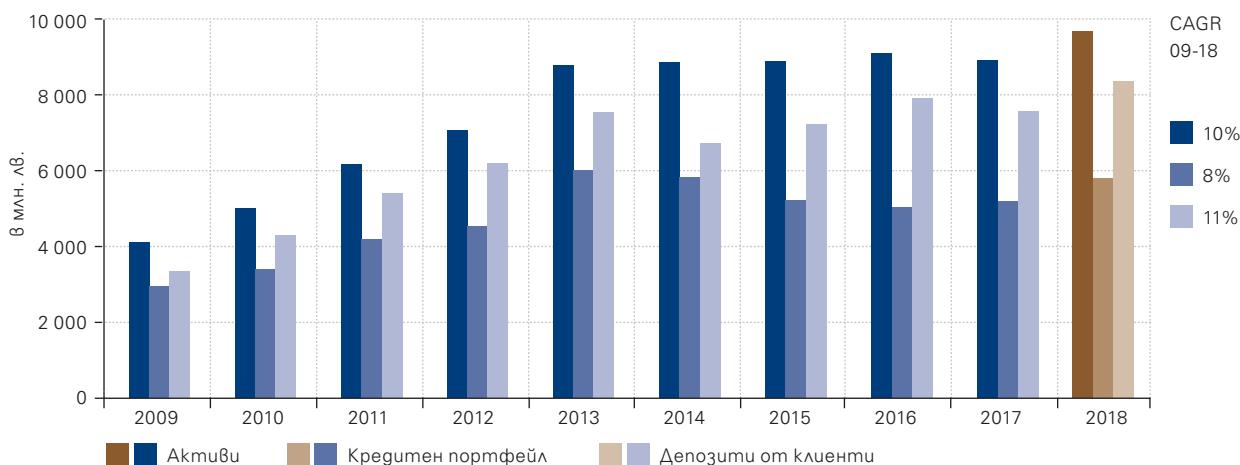
Първа инвестиционна банка се стреми да продължи да бъде една от най-добрите банки в България, призната като бързо развиваща се, иновативна, клиентски ориентирана банка, която предлага изключителни продукти и услуги на клиентите си, осигурява отлични възможности за кариера на служителите и е социално ангажирана. Банката ще продължи да развива високотехнологични решения, предоставящи възможности на нейните клиенти да банкуват от всяка точка на света и по всяко време.

25 години Fibank

През 2018 г. Първа инвестиционна банка отбеляза 25-годишният юбилей от създаването си – период, през който се замвърди като най-голямата банка с български капитал в страната и с имидж на иновативна и динамична институция, със собствен облик и запазена марка за високо качество на обслужване.

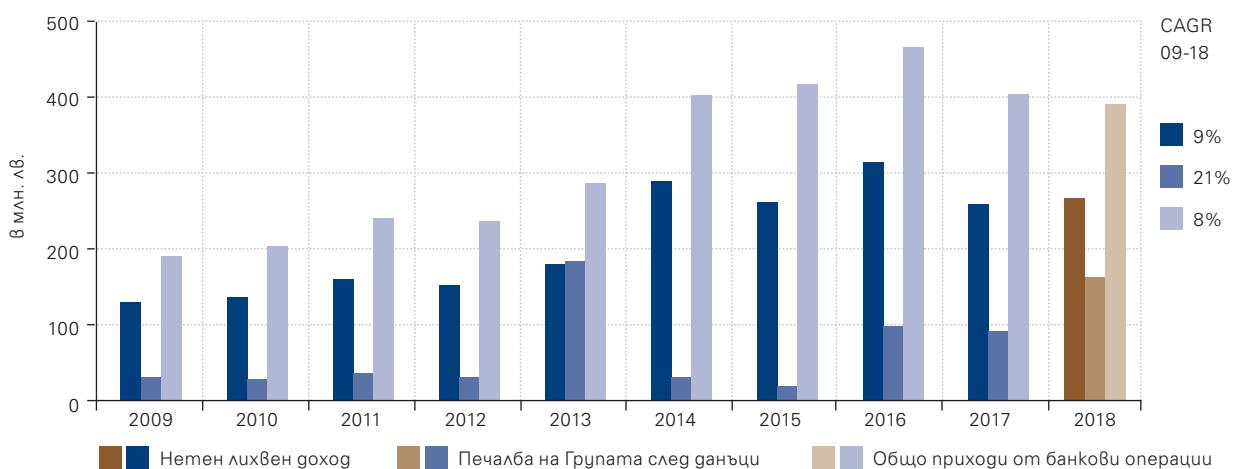
През всички тези години на развитие и растеж Първа инвестиционна банка стана предпочитана от населението банка, покриваща добри проекти и иновативни идеи, сред водещите институции в информационните технологии, карточите и международните разплащания, като по този начин изгради стабилна база, която да надгражда и допълнява своя бизнес модел съобразно най-добрите практики и новости в банкирането.

Балансови показатели

С активи от 9,6 млрд. лева днес Fibank е четвъртата по големина банка в България със значителен пазарен дял в приоритетните за нея сегменти на потребителското и ипотечно финансиране, както и с планове за допълнително разширяване на присъствието си в сегмента на малките и средни предприятия, и поддържане на позиция срещу водещите в сферата на корпоративното банкиране.

Финансови показатели

Устойчивостта е ключът
към дългосрочните успехи

Елена Бинева

член на националния отбор – ансамбъл жени, златна медалистка от ЕП 2018 г.,
носителка на Световна купа 2017 г., вицееветоен шампион за 2017 г.

Профил на банката

Корпоративен статус

Първа инвестиционна банка е акционерно дружество, регистрирано от Софийски градски съд с решение от 8 октомври 1993 г. От 28 февруари 2008 г. Банката е вписана в Търговския регистър при Агенцията по Вписванията.

Първа инвестиционна банка е публично дружество, вписано в Търговския регистър при Софийски градски съд с решение от 4 юни 2007 г. и в регистъра за публичните дружества и други емитенти, воден от Комисията за финансово надзор, с решение от 13 юни 2007 г.

Банката притежава универсален банков лиценз за извършване на банкова дейност на територията на страната и на сделки в чужбина. Тя е лицензиран първичен дилър на държавни ценни книжа, както и регистриран инвестиционен посредник.

Съучастие и членство в организации

- Асоциация на банките в България
- Българска фондова борса – София АД
- Централен депозитар АД
- Борика АД
- Mastercard International
- VISA Inc.
- S.W.I.F.T.

Пазарна позиция¹

- Четвърто място по активи
- Трето място по кредити
 - Второ място по кредити на предприятия
 - Пето място по потребителски кредити
 - Шесто място по ипотечни кредити
- Четвърто място по депозити
 - Трето място по депозити от физически лица
- Сред водещите банки в картовия бизнес
- Сред водещите банки в платежните услуги, в т.ч. при международните разплащания и търговски операции

¹ Пазарните позиции са определени въз основа на неконсолидирани данни от БНБ и Борика АД.

Пазарен дял¹

- 8,82 от банковите активи в България
- 10,69% от кредитите в страната
 - 12,82% от кредитите на предприятия
 - 9,27% от потребителските кредити
 - 6,68% от ипотечните кредити
- 9,57% от депозитите в страната
 - 11,98% от депозитите на физически лица

Кореспондентски отношения

Първа инвестиционна банка има изградена широка мрежа от банки кореспонденти, чрез които извършва международни разплащания и операции по търговското финансиране в почти всички части на света. Банката изпълнява международни платежни операции в чуждестранна валута, издава чекове и изпълнява различни документарни операции.

Fibank е търсен, надежден и коректен партньор, изградил в продължение на години добра репутация сред международните финансово институции и натрупан ценен опит и ноу-хау от многобройните си международни бизнес партньори, инвеститори, клиенти и контрагенти.

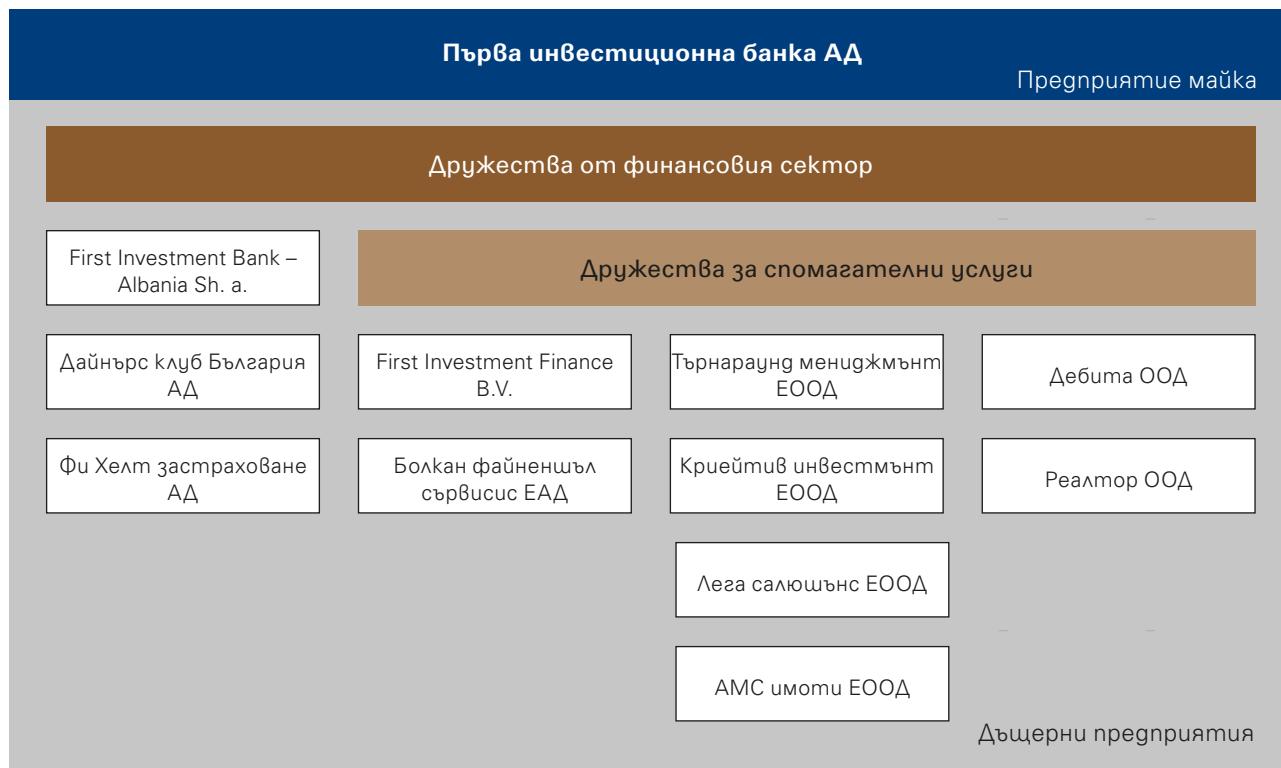
Клонова мрежа

Към 31 декември 2018 г. Групата на Първа инвестиционна банка има общо 168 клона и офиса: 154 клона и офиса, в т.ч. централа, покриващи територията на България и един чуждестранен клон в Кипър, както и централа и 12 клона на дъщерната банка First Investment Bank – Albania Sh.a. в Албания.

За повече информация относно клоновата мрежа виж раздел „Канали за дистрибуция“, както и раздел „Преглед на бизнеса на дъщерните дружества“.

¹ Пазарните дялове са определени въз основа на неконсолидирани данни от БНБ.

Дъщерни дружества

Първа инвестиционна банка АД има единадесет дъщерни дружества към 31 декември 2018 г.: First Investment Bank – Albania Sh.a. (100%), Дайнърс клуб България АД (94,79%), Фи Хелт Застрахование АД (59,10%), First Investment Finance B.V. (100%), Дебита ООД (70%), Реалтор ООД (51%), Болкан файненшъл сървисис ЕАД (100%), Криейтив Инвестмънт ЕООД (100%), Търнарунд Мениджмънт ЕООД (100%), Лега Салюшънс ЕООД (100%) и АМС Имоти ЕАД (100%).

Към 31.12.2018 г. дружествата включени в консолидираните финансово отчети на Групата на Първа инвестиционна банка са: First Investment Bank – Albania Sh.a., Дайнърс клуб България АД, Фи Хелт Застрахование АД и First Investment Finance B.V. Османалите дъщерни дружества не са включени в консолидираните финансово отчети поради това, че са несъществени за финансово състояние, финансовите резултати и за паричните помощи на Групата за годината, завършваща на 31.12.2018 г. Решението за консолидация на дружествата се преразглежда към всяка отчетна дата.

За повече информация относно дъщерните дружества виж раздел „Преглед на бизнеса на дъщерните дружества”, както и бележка 36 „Дъщерни предприятия” от Консолидираните финансово отчети за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.

Награди 2018 г.

- Първа инвестиционна банка е отличена като „Любима марка“ на българите в категория „Банки“ на потребителската класация „My Love Marks“. Банката е класирана в призовата тройка в още две категории „Любим работодател“ и „Иновативни марки“.
- Fibank спечели второ място в категорията „Иновации“ на международния конкурс „Efma-Accenture DMI Awards 2018“, за предлаганите микрокарти към дебитните карти за деца и юноши, както и за програмата за ранно финансово образование.
- Зам. председателят на Надзорния съвет на Fibank г-жа Мая Георгиева получи награда в конкурса „Банкер на годината 2018“, организиран от вестник „Банкеръ“, за цялостен принос в развитието на банковата система и за разумното управление на предизвикателствата на пазарния риск.
- Главният финансувайор (CFO) на Банката г-н Живко Тодоров е отличен в престижния конкурс „CFO of the Year 2018“, организиран от EY Bulgaria, като въз първа награда в категория „Стратегия за развитие на финансова функция“.
- Първа инвестиционна банка спечели голямата награда за иновации в конкурса „Продукт на годината 2018“ за своите дебитни карти за деца и юноши.
- Първа инвестиционна банка спечели награда за „Иновации и непрекъснато повишаване качеството на предлаганите продукти и услуги“ в конкурса „Компания на годината“, организиран от сп. „Business Lady“.
- Бизнес програмата Smart Lady на Fibank спечели престижно отличие в конкурса „European Excellence Awards 2018“, който отличава най-добрите проекти в сферата на връзките с обществеността и маркетинговите комуникации в Европа.
- Fibank е отличена със специална награда за „Социална активност за обучение и ползване на финансови продукти от страна на подрасмстващите“ и сертификат за доверен партньор на Forbes на годишния конкурс „Forbes Business Awards“.
- Първа инвестиционна банка е наградена като „Социално-отговорна кампания на годината“ в годишните награди „b2b Media Awards 2018“ за традиционния си благотворителен календар.
- Банката е обявена за „Благодател за иновативно образование 2018 г.“ на седмата конференция „DigitalKidZ“.

Първа инвестиционна банка: гати и факти

1993 г.	Първа инвестиционна банка АД е учредена на 8 октомври 1993 г. в София. Fibank получава пълен банков лиценз за осъществяване на операции в България и в чужбина.
1994-95 г.	Банката се разширява и се специализира в обслужването на корпоративни клиенти.
1996 г.	Първа инвестиционна банка първа в България предлага възможността за банкиране от дома и офиса. Fibank е първата банка, получила 5-годишен кредит от Европейската банка за възстановяване и развитие – за финансиране на МСП в България.
1997 г.	Банката започва да издава дебитни карти Cirrus/Maestro, кредитни карти Eurocard/Mastercard и карти American Express. Първа инвестиционна банка е първата българска банка, предложила дебитни карти с международен достъп. Thompson Bankwatch определя първия кредитен рейтинг на Fibank. Банката открива първия си клон в чужбина – в Кипър.
1998 г.	Първа инвестиционна банка получава първия си синдикиран кредит от чуждесстранни банки. Банката договаря финансирания за внос на инвестиционни стоки от редица европейски държави, гарантирани от агенции за експортно застрахование.
1999 г.	Банката сключва синдикиран заем, организиран от ЕБВР, на обща стойност 12,5 млн. евро. Fibank получава средносрочен заем от 6,6 млн. евро от германска държавна организация за финансиране на български дружества. Банката учредява чуждестранен клон в Тирана, Албания, който предлага банкови услуги на албански дружества и физически лица.
2000 г.	Първа инвестиционна банка започва развитие на бизнеса в областта на банкирането на дребно. Депозитите от физически лица нарастват 2,3 пъти.
2001 г.	Fibank стартира първия Виртуален банков клон в България, даващ възможност за работа през Интернет. Банката е отличена с наградата „Банка на годината“ на Вестник „Пари“. Мая Георгиева (изпълнителен директор на Първа инвестиционна банка) получава наградата „Банкер на годината“ на Вестник „Банкеръ“.
2002 г.	Fibank е определена за „Банка на клиента“ в класацията на Вестник „Пари“.
2003 г.	Продуктите и услугите за физически лица застават във фокуса на политиката на Банката. През годината кредитите на физически лица нарастват над 5 пъти. Fibank за втори път печели наградата „Банка на клиента“ в годишната класация на Вестник „Пари“.
2004 г.	Банката разширява своята инфраструктура – клоновата мрежа се увеличава с 27 нови клона и офиса, мрежата от ATM терминали нараства над 2 пъти. Първа инвестиционна банка е отличена с наградата „Финансов продукт на годината“ за продукта Ипотечен обвръзрафт.
2005 г.	Fibank придобива 80% от капитала на Дайнърс клуб България АД. Банката емитира €200 млн. облигации на Люксембургската фондоова борса. Fibank е и първата българска банка, емитирана безсрочни подчинени облигации. Мамъо Мамеев (зам. главен изпълнителен директор на Първа инвестиционна банка) получава наградата „Банкер на годината“ на Вестник „Банкеръ“.

2006 г.	<p>Fibank за трети път печели наградата „Банка на клиента“ в годишната класация на Вестник „Пари“. Първа инвестиционна банка получава €185 млн. синдикиран заем, организиран от Bayerische Landesbank, с участието на 33 международни банки.</p> <p>Акционерният капитал на Банката е увеличен от 20 млн. лв. на 100 млн. лв. чрез трансформиране на неразпределени печалби в нови акции.</p>
2007 г.	<p>Първа инвестиционна банка осъществява най-голямото банково първично публично предлагане на ценни книжа в България и придобива статут на публично дружество.</p> <p>Стартира „FIBank Mobile“ – първият банков мобилен портал, създаден от Банката с полезна финансова информация за клиентите.</p> <p>Fibank е една от първите банки в България, внедрила новата чип технология при издаването на дебитни и кредитни карти.</p> <p>First Investment Bank – Albania Sh.a. получава пълен лиценз за извършване на банкова дейност в Албания.</p>
2008 г.	<p>Първа инвестиционна банка внедрява нова централизирана и интегрирана банкова информационна система FlexCube.</p> <p>Първа инвестиционна банка получава синдикиран заем в размер на 65 млн. евро от 11 водещи международни банки.</p> <p>Fibank става първата банка в България със собствен корпоративен блог.</p> <p>Банката е отличена с престижната награда OSCARDS на Publi-News в регион Европа за иновативност в областта на картовия бизнес.</p>
2009 г.	<p>Fibank става първата и единствена банка в България, която започва да предлага продажба и обратно изкупуване на инвестиционни пааманти.</p> <p>Първа инвестиционна банка предлага нова интернет услуга „Моята Fibank“ за електронни извлечения по банкови сметки и кредитни карти.</p>
2010 г.	<p>Fibank посреща своя едномилионен клиент.</p> <p>Първа инвестиционна банка подписва споразумение с IFC за сътрудничество в областта на търговското финансиране.</p> <p>Fibank е първата банка в страната, която предлага безконтактни плащания по технологията PayPass.</p> <p>Fibank придобива мажоритарен дял в ЗОК Фи Хелт АД.</p>
2011 г.	<p>Първа инвестиционна банка е обявена за „Най-добра банка в България“ за 2011 г. от финансовоото списание Euromoney.</p> <p>Избрани са нови изпълнителни директори на Банката – Димитър Костов, Васил Христов и Светослав Молдовански.</p> <p>Мая Георгиева (изпълнителен директор на Първа инвестиционна банка) получава наградата „Банкер на годината 2011“ на Вестник „Банкеръ“ за постигната пазарна устойчивост и спечелено доверие на клиентите.</p>
2012 г.	<p>Fibank е наградена за „Банка на годината“ от Асоциация „Банка на годината“ за най-добро комплексно представяне.</p> <p>Банката подписва споразумение с Европейския инвестиционен фонд за финансиране на МСП по инициативата JEREMIE.</p> <p>Васил Христов (изпълнителен директор на Първа инвестиционна банка) получава наградата „Банкер на годината“ на Вестник „Банкеръ“.</p>

	<p>Първа инвестиционна банка АД подписва споразумение с унгарската МКБ Банк Зрт. за придобиване на 100% от акциите на МКБ Юнионбанк ЕАД.</p> <p>Fibank финализира издаването на хибриден дълг (гве емисии облигации) на обща стойност 100 млн. евро, включен в капитала от първи ред.</p> <p>На клиентите е осигурена възможност за онлайн продажба на продукти от инвестиционно злато и други благородни метали.</p> <p>Мая Ойфалов е избрана за изпълнителен директор на Банката.</p>
2013 г.	<p>Реализирано е вливането на Юнионбанк ЕАД към Първа инвестиционна банка АД, в т.ч. цялостно интегриране на операционните системи, процедури, инфраструктура, човешки ресурси, продукти и услуги.</p> <p>ПИБ АД успешно преодолява натиска върху банковата система благодарение на поддържаната висока ликвидност, висок професионализъм, както и получената ликвидна подкрепа съгласно решение C(2014) 4554 на ЕК от 29.06.2014 г.</p> <p>Fibank е наградена за най-добра банка в сферата на банкирането на дребно от международния портал Global Banking & Finance Review.</p>
2014 г.	<p>Fibank реализира съвместен проект с IFC за надграждане на системите за управление на риска и корпоративното управление в съответствие с принципите на Базелския комитет и признати международни стандарти.</p> <p>Избран е нов независим член на Надзорния съвет на Банката – г-н Юрки Коскело, с богат професионален опит и дългогодишен стаж в IFC.</p>
2015 г.	<p>Въведена е нова организационна структура на Банката, с която се доразвиват контролните функции и се въвеждат нови позиции, в т.ч. CEO, CRO, CCO.</p> <p>Създаден е Клуб на инвеститорите с цел отворена линия за комуникация с инвеститорите и засилване диалога с миноритарните акционери.</p> <p>Първа инвестиционна банка е отличена като най-силна марка сред финансовите институции в България от международната организация Superbrands.</p>
2016 г.	<p>Стартирана е иновативна платформа за електронни плащания през мобилни устройства с безконтактна функция (NFC) и използването на дигитални банкови карти.</p> <p>Банката издължи изцяло ликвидната подкрепа във Връзка с решение C(2014) 8959 на ЕК от 25.11.2014 г.</p> <p>Fibank премина успешно презгледа за качеството на активите и стрес теста на банковата система проведен в страната.</p> <p>Разработени са нови безконтактни дебитни карти за деца и юноши.</p>
2017 г.	<p>Fibank създава интегрирана платформа за електронно банкиране „Моята Fibank“ чрез използване на единен канал за обслужване на клиенти (Omnichannel).</p> <p>Извършени са промени в Управителния съвет съобразени с ключовите цели за бъдещ растеж и стратегическо развитие на Банката.</p> <p>Първа инвестиционна банка се включи като директен участник в пан-европейската система за плащания в евро STEP2 SCT (SEPA Credit Transfer).</p> <p>Fibank обнови основната си банкова информационна система, като миграра към версия Oracle Flexcube 12.</p> <p>Първа инвестиционна банка разви онлайн услугите, свързани с потребителски кредити на интернет адреса на Банката www.credit.fibank.bg.</p>

Акционти за 2018 г.

Януари

- Първа инвестиционна банка и НГФ сключиха ново споразумение за финансиране по гаранционна схема „COSME 2017“, която цели да улесни достъпа на МСП до финансиране, както и да подпомогне прилагането на продуктивни инвестиции в рамките на Европейския съюз.
- Разработено е мобилно приложение за връзки с инвеститорите, осигуряващо бърз достъп до финансова информация и други данни и новини, касаещи инвеститорите.
- От 1 януари 2018 г. Банката прилага новия Международен стандарт за финансово отчитане – МСФО 9, вкл. чрез Въвеждане на преработен модел за обезценка, базиран на очакваните кредитни загуби, както и промени в класификацията и оценката на финансовите активи.

Февруари

- Г-н Чавдар Златев е избран за Главен директор Корпоративно банкиране (CCBO), член на Управлятелния съвет и изпълнителен директор на Първа инвестиционна банка АД.
- Банката разработва подобрени оферти за ипотечни кредити при конкурентни лихвени нива и фокус към кръстосаните продажби.
- Fibank подписа договор с БНБ за разпространение на български възпроменателни монети и комплекти с монети, емитирани от централната банка.

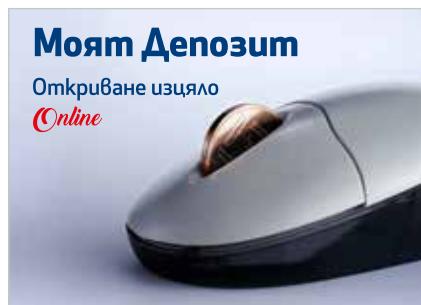
Март

- Стартира нова програма Smart Lady в подкрепа на жените предпринемачи, таргетираща основно микро, малки и средни предприятия, управлявани от жени, както и бизнеси, произвеждащи продукти и услуги, предназначени за жени.
- Започва предлагането на услуга за внасяне на пари в брой (Cash-in) по карта, издадена от Fibank чрез ATM устройство на Банката.

Април

- Стартира предлагането на нов електронен депозит „Моят депозит“, който се отваря и управлява изцяло онлайн през системата за електронно банкиране „Моята Fibank“.
- Разработен е нов германски спестовден влог като допълнителен продукт към програма Smart Lady.
- Fibank разви онлайн услугите за потребителски кредити.

Май

- Стартира предлагането на софтуерен токън „Fibank Token“, като средство за подпис и идентификация в системата за електронно банкиране на Банката, включващ цифрово удостоверяване и използване на технология за сканиране на QR кодове.
- Разработени са промоционални кредитни и спестовни продукти по повод годишнината от създаването на Банката – „25 години Fibank“.
- Банката реализира проект по въвеждане на регуляторните изисквания, произтичащи от Общия регламент относно защитата на данните (GDPR).

Юни

- Първа инвестиционна банка установи партньорство с Erste Asset Management за предлагането на нови за българския пазар договорни фондове, управлявани от австрийското дружество.
- Започва предлагането на специализиран потребителски кредит „Рестарт“ за рефинансиране и обединение на задължения.
- Проделено е Общо събрание на акционерите, на което са взети решения за капитализиране на печалбата, за избор на регистрирани одитори, както и за промени в състава на Осигнния комитет и ръководството на Вътрешния одит.
- Реализиране на проект за въвеждане на новите регуляторни изисквания, произтичащи от европейската правна рамка в областта на финансовите пазари – „накем MiFID2/MiFIR“.
- Рейтингите на Банката са потвърдени от Fitch Ratings. Присъден е нов дългосрочен рейтинг (Ba2) за risk от контрагента (Counterparty Risk Rating) от Moody's Investors Service.

Юли

- Удължен е срокът по гве гаранционни споразумения с НГФ, осигуряващи финансиране на МСП, вкл. земеделски производители и дружества, одобрени за подпомагане по Програмата за развитие на селските райони.
- Г-жа Ралица Богоевска заема длъжността на Главен директор Информационни технологии и операции в Банката.
- Оптимизирани са параметрите по предлаганите от Банката банкови пакети за физически лица и бизнес клиенти.

Август

- Първа инвестиционна банка и Българска банка за развитие подписаха договор за предоставяне на средства за насърчаване на микро, малки и средни предприятия по съвместна програма с KfW.
- Усъвършенстван е процеса по управление на промени в Банката, с цел по-ефективно прилагане и изпълнение на ИТ стратегията за развитие, както и засилен мониторинг при управлението и развитието на проекти.
- Лицензът за застрахователна дейност на Фи Хелт Застраховане АД е разширен с нов клас застраховка за разни финансови загуби.

Септември

- Разработена е иновативна кредитна карта от ново поколение "Evolve", обединяваща три бранда (Fibank, Diners Club и MasterCard) в един платежен инструмент.
- Първа инвестиционна банка откри кореспондентска сметка в китайски юани в Industrial & Commercial Bank of China Limited, с цел улесняване на разплащанията и подкрепа на българския бизнес в сделките за търговско и структурирано финансиране.
- Стартира кампания за представяне на факторинг услуги, предлагани от Банката пред съществуващи и потенциални бизнес клиенти.
- Реализиране на първи етап от проект за въвеждане на изискванията на Закона за платежните услуги и платежните системи и другите приложими регулатии, чрез които се транспортира Директива (EC) 2015/2366 за платежните услуги във вътрешния пазар (PSD2).

Октомври

- Първа инвестиционна банка чества 25 години от създаването си, като най-голямата банка с български капитал в страната и институция, със собствен облик и запазена марка за високо качество на обслужване.
- Усъвършенства се процеса по управление на рисковете и валидиране на вътрешните модели.
- Нова сребърна монета, посветена на Годината на прасето, ексклузивно предлагана в офисите на Fibank.

Ноември

- Проведена е регуларна среща с миноритарните акционери, като част от инициативите за допълнителна ангажираност и поддържане на отворена линия за комуникация с акционери и инвеститори.
- "Свободен депозит+" – нов спестовен продукт за фирми, включващ 1-месечен срочен депозит в лева и еврото, обвързан с разплащателна сметка, по която се изплаща начислената лихва.
- Започва разностранението на нови златни монети за новородени, създадени по проект на Fibank с партньорството на Новозеландския монетен гвозд.

Декември

- Първа инвестиционна банка подписа споразумение с Българска банка за развитие за финансиране на микро, малки и средни предприятия, с подкрепата на Европейския фонд за стратегически инвестиции (програма COSME+).
- Подготвя се стартирането на иновативна услуга – дигитална версия на кредитна/дебитна платежна карта.
- Удължено е рамковото споразумение с Ексимбанк Тайван за финансиране на доставки на стоки, извършени от тайвански доставчици, към клиенти на Банката.
- First Investment Bank – Albania Sh.a. разширява клоновата си мрежа в Албания.

Заг постиженията стоят
много труда и постъянство

Невяна Владинова

член на националния отбор – индивидуално жени, бронзова медалистка от СП 2017 г.

Финансов преглед

Ключови показатели

	2018	2017	2016	2015	2014
Финансови показатели (хил. лв.)					
Немен лихвен доход	267 088	260 926	319 179	263 546	291 911
Немен доход от такси и комисиони	97 111	102 146	92 163	84 217	87 425
Немни приходи от търговски операции	10 809	15 326	13 937	11 017	11 997
Общо приходи от банкови операции	391 329	406 589	471 570	421 582	406 647
Административни разходи	(212 066)	(204 698)	(192 307)	(180 827)	(190 981)
Обезценка	(83 378)	(78 850)	(156 120)	(329 137)	(299 621)
Печалба на Групата след данъци	171 546	92 245	98 811	17 851	30 764
Доход на акция (в лв.)	1,56	0,84	0,90	0,16	0,28
Балансови показатели (хил. лв.)					
Активи	9 586 681	8 921 198	9 089 855	8 885 364	8 827 882
Вземания от клиенти	5 716 062	5 162 907	5 044 850	5 221 360	5 810 328
Вземания от банки и фин. институции	125 483	54 402	51 863	109 455	112 078
Задължения към други клиенти	8 342 691	7 583 819	7 911 911	7 203 969	6 699 677
Други привлечени средства	121 120	127 493	70 367	135 726	177 544
Общо капитал на Групата	846 272	947 350	856 836	749 846	726 897
Основни съотношения (%)					
Обща капиталова адекватност	16,15	15,89	15,13	14,72	14,89
Съотношение на капитала от първи рег	16,15	15,87	15,10	14,23	13,64
Съотношение на базовия собствен капитал от първи рег	13,30	12,87	12,01	11,28	10,80
Съотношение на лихвридж	11,08	11,28	10,11	10,11	10,28
Ликвидни активи/депозити от клиенти	26,50	25,91	29,12	28,32	31,64
Съотношение за ликвидно покритие (LCR)	269,21	334,85	327,37	325,61	399,44
Съотношение на немно стабилно финансиране (NSFR)	135,45	136,43	137,61	132,25	118,46
Немни кредити/депозити	68,52	68,08	63,76	72,48	86,73
Възбръщаемост на капитала (след данъци)	19,24	10,24	12,17	2,43	4,33
Възбръщаемост на активите (след данъци)	1,87	1,03	1,12	0,20	0,35
Цена на риска (Cost of risk)	1,29	1,37	2,66	5,53	4,73
Немен лихвен доход/ приходи от банкови операции	68,25	64,17	67,68	62,51	71,78
Административни разходи/ общо приходи	46,46	53,01	41,94	34,10	36,29
Ресурси (брой)					
Клонове и офиси	168	166	168	173	179
Персонал	2 868	3 221	3 322	3 234	3 291

Кредитен рейтинг

Първа инвестиционна банка има присъдени рейтинги от международните агенции за кредитен рейтинг Fitch Ratings и Moody's Investors Service.

Fitch Ratings	2018	Промяна	2017
Дългосрочен рейтинг	B	=	B
Краткосрочен рейтинг	B	=	B
Рейтинг за жизнеспособност	b	=	b
Рейтинг за подкрепа	5	=	5
Ниво на рейтинга за подкрепа	NF	=	NF
Перспектива	Стабилна	=	Стабилна

През юни 2018 г. Fitch Ratings помърди изцяло кредитните рейтинги на Първа инвестиционна банка, както следва: дългосрочен рейтинг „B“, краткосрочен рейтинг „B“, рейтинг за жизнеспособност „b“, рейтинг за подкрепа „5“ и ниво на рейтинга за подкрепа „NF (No Floor)“. Перспективата по всички рейтинги е „стабилна“.

Moody's Investors Service	2018	Промяна	2017
Дългосрочен рейтинг	B1	=	B1
Краткосрочен рейтинг	NP	=	NP
Базова оценка на кредитоспособността	b2	=	b2
Дългосрочен рейтинг за риск от контрагента	Ba2	N/A	N/A
Краткосрочен рейтинг за риск от контрагента	NP	N/A	N/A
Перспектива	Стабилна	=	Стабилна

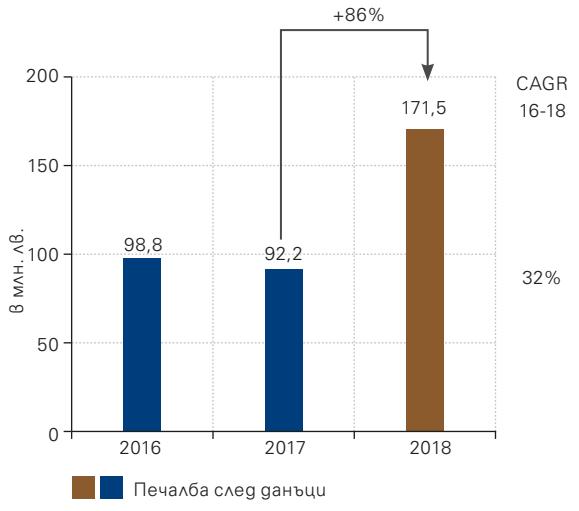
През юни 2018 г. Moody's Investor Service присъди нови рейтинги за риск от контрагента на Първа инвестиционна банка, съобразно актуализираната методология на рейтинговата агенция – дългосрочен „Ba2“/ краткосрочен „NP (Not Prime)“. Останалите кредитни рейтинги на Първа инвестиционна банка остават без промяна, както следва: дългосрочен рейтинг „B1“, краткосрочен рейтинг „NP (Not Prime)“, базова оценка на кредитоспособността „b2“. Перспективата по всички рейтинги е „стабилна“.

Финансов резултат

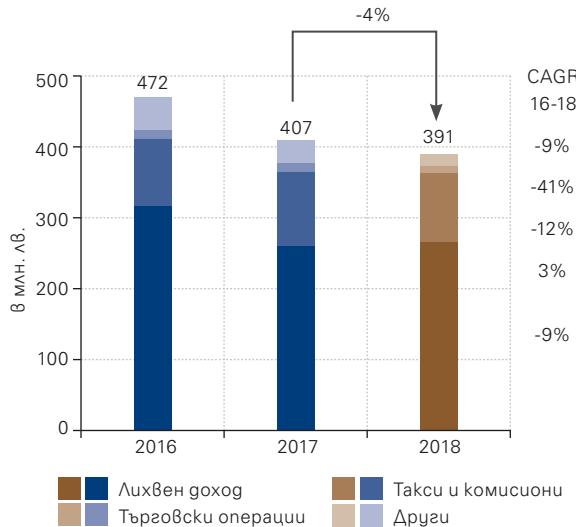
През 2018 г. Групата на Първа инвестиционна банка отчита повишени финансово резултати и устойчиво развитие, като печалбата след данъци нараства до 171 546 хил. лв. спрямо 92 245 хил. лв. година по-рано. За увеличението влияние оказват основно по-високите други приходи от дейността, в т.ч. от продажба на акции, резултат от целенасочените действия на Банката за намаляване на нелихвоносните активи и по-нататъшно оптимизиране на балансовите позиции. Отчетените приходи от продажба на акции за годината възлизат на 81 098 хил. лв. (2017: 10 642 хил. лв.), като включват реализираната в края на годината сделка по отдаване на финансова лиценз на значителна част от терена на бившия МК „Кремиковци“ на международен инвеститор – въщерно дружество на Soravia Real Estate Developers GmbH, част от австрийската икономическа група Soravia. Възвръщаемостта на капиталя (след данъци) е 19,24% (2017: 10,24%), възвръщаемостта на активите (след данъци) – 1,87% (2017: 1,03%), а доходът на акция – 1,56 лв. (2017: 0,84 лв.).

Fibank подобрява пазарната си позиция, като се нарежда на пето място по немна печалба сред банките в страната на неконсолидирана основа (2017: шесто). Пазарният дял на Банката се увеличава до 9,33% (2017: 7,28%).

Печалба на Групата след данъци

Приходи от банкови операции

През годината Първа инвестиционна банка осъществява дейността си в съотвествие с целите за развитие и съобразно външната среда и потребностите от финансиране. Общите приходи от банкови операции възлизат на 391 329 хил. лв. (2017: 406 589 хил. лв.), като отчетеното намаление при нетния доход от такси и комисионни и другите оперативни приходи е отчасти компенсирano от ръст при нетния лихвен доход, генериран в среда на продължаващи ниски лихвени равнища.

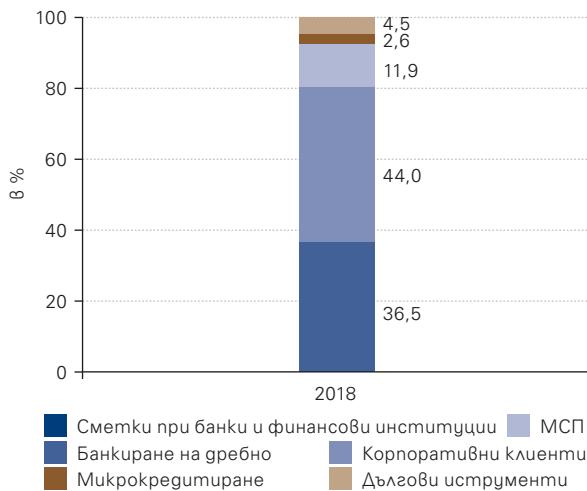
За 2018 г. нетният лихвен доход е в размер на 267 088 хил. лв. или с 2,4% повече спрямо предходната година (2017: 260 926 хил. лв.), като остава основния източник на доход за Групата, съставляващ 68,3% от общите оперативни приходи (2017: 64,2%). Операциите на Fibank в чужбина формират 5,9% от нетния лихвен доход на Групата (2017: 4,9%), като отразяват разделянето на дейността на дъщерната банка в Албания. За повече информация относно First Investment Bank – Albania Sh.a. виж раздел “Преглед на бизнеса на дъщерните дружества”.

За отчетния период приходите от лихви се понижават до 331 046 хил. лв. (2017: 356 173 хил. лв.), като отразяват конкуренчните условия, предлагани от Банката, както и пазарната тенденция за намаление при лихвените проценти. Снаг е отчетен при всички основни бизнес линии¹, в т.ч. от корпоративни клиенти (2018: 145 650 хил. лв.; 2017: 169 280 хил. лв.), както и в ритейл сегмента, вкл. банкирането на сребро (2018: 120 721 хил. лв.; 2017: 126 072 хил. лв.) и микрокредитирането (2018: 8673 хил. лв.; 2017: 9213 хил. лв.). Ръст в лихвените приходи е отчетен при малките и средни предприятия (2018: 39 517 хил. лв.; 2017: 36 965 хил. лв.), както и тези, свързани с дългови инструменти (2018: 14 806 хил. лв.; 2017: 13 752 хил. лв.), които отразяват динамиката на доходността и условията на пазарите на дългови ценни книжа.

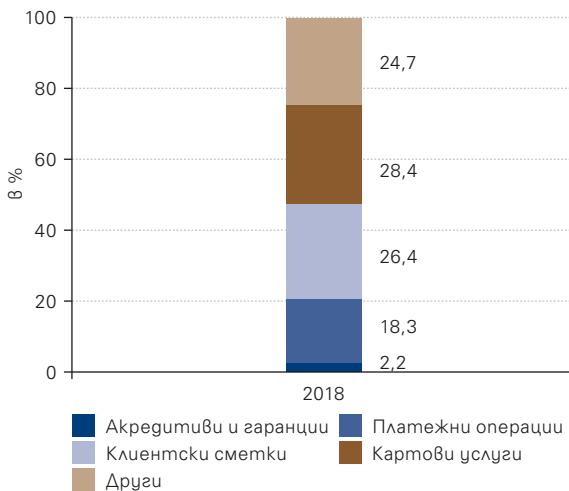
Тенденцията от последните години при разходите за лихви се запазва, като те се понижават до 63 958 хил. лв. (2017: 95 247 хил. лв.), в резултат основно на намаление при разходите за депозити от клиенти, които достигат 37 775 хил. лв. спрямо 69 142 хил. лв. година по-рано и формират 59,1% от общите разходи за лихви. През годината Първа инвестиционна банка поддържа лихвените проценти по депозитни продукти в съответствие с пазарните условия и конкуренчната среда, както и съобразно нивата на ликвидност. Нетният лихвен марж на Групата възлиза на 4,03% за периода.

¹ Бизнес линии на база вътрешни критерии за сегментиране на клиентите

Приходи от лихви

Приходи от такси и комисиони

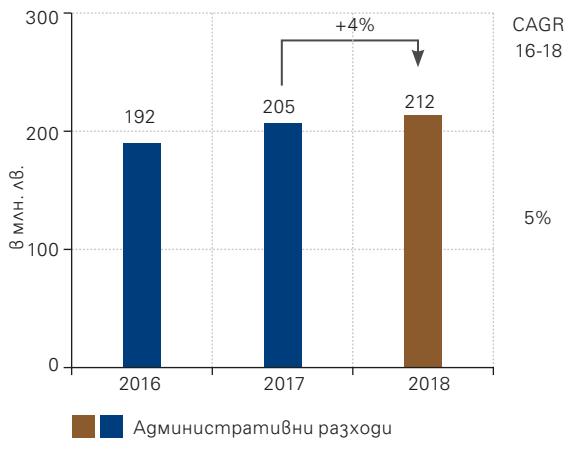
Нетният доход от такси и комисиони за 2018 г. възлиза на 97 111 хил. лв., спрямо 102 146 хил. лв. за предходната година, като формира 24,8% от общите приходи от банкови операции на Групата (2017: 25,1%), осигурявайки консолиден принос към оперативната печалба. Операциите на Fibank в чужбина формират 5,5% от нетния доход от такси и комисиони (2017: 3,7%). Нарастване е отчетено при всички основни услуги, в т.ч. карточни услуги (2018: 34 033 хил. лв.; 2017: 31 375 хил. лв.), платежни операции (2018: 21 912 хил. лв.; 2017: 20 862 хил. лв.) и клиентски сметки (2018: 31 730 хил. лв.; 2017: 30 863 хил. лв.). Понижение е регистрирано при акредитивите и гаранциите (2018: 2705 хил. лв.; 2017: 2911 хил. лв.), както и при другите услуги (2018: 29 612 хил. лв.; 2017: 34 776 хил. лв.), в т.ч. тези, свързани с кредитната дейност.

За 2018 г. нетните приходи от търговски операции са 10 809 хил. лв. (2017: 15 326 хил. лв.). Намалението отразява основно по-ниските приходи от операции с чуждестранна валута, които са в размер на 11 068 хил. лв., спрямо 14 843 хил. лв. година по-рано. Нетни разходи са отчетени при операциите с дългови и капиталови инструменти, които сумарно възлизат на 259 хил. лв. за периода, при нетен приход от 483 хил. лв. за предходната година. Относителният дял на нетните приходи от търговски операции остава незначителен – 2,8% от общите приходи от банкови операции на Групата (2017: 3,8%).

Другите нетни оперативни приходи са в размер на 16 321 хил. лв., спрямо 28 191 хил. лв. година по-рано, в резултат основно от по-ниските приходи от дългови инструменти, които са 3103 хил. лв. (2017: 12 384 хил. лв.). Снаг е отчетен и при оперативните приходи от наеми (2018: 8862 хил. лв.; 2017: 11 283 хил. лв.), както и от управлението на кредити, придобити чрез бизнес комбинация (2018: 2038 хил. лв.; 2017: 4458 хил. лв.).

За годината административните разходи са 212 066 хил. лв., при 204 698 хил. лв. година по-рано, повлияни основно от по-високите разходи за персонал (2018: 70 315 хил. лв.; 2017: 64 968 хил. лв.), както и за външни услуги (2018: 63 784 хил. лв.; 2017: 59 838 хил. лв.). Разходите за наеми (2018: 33 602 хил. лв.; 2017: 33 475 хил. лв.) и за телекомуникации, софтуер и друга компютърна поддръжка (2018: 12 400 хил. лв.; 2017: 11 832 хил. лв.) остават на нива близки спрямо предходната година, докато понижение е отчетено при разходите за реклами (2018: 16 623 хил. лв.; 2017: 18 379 хил. лв.) и при тези за амортизация, които снагат до 15 342 хил. лв., спрямо 16 206 хил. лв. година по-рано. За периода съотношението административни разходи/ общо приходи възлиза на 46,46% на консолидирана основа (2017: 53,01%).

Административни разходи

Структура на административните разходи

През годината е начислена допълнителна обезценка по кредитни експозиции, задбалансови ангажименти и други инвестиции в размер на 164 246 хил. лв., а реинтегрирана такава в размер на 80 868 хил. лв. В резултат на това нетните разходи за обезценка за 2018 г. възлизат на 83 378 хил. лв. (2017: 78 850 хил. лв.). От 1 януари 2018 г. Първа инвестиционна банка прилага новите изискванията на МСФО 9, с които се въвежда модела на очакваната кредитна загуба за обезценка на финансовите активи. За повече виж раздел „Управление на риска“.

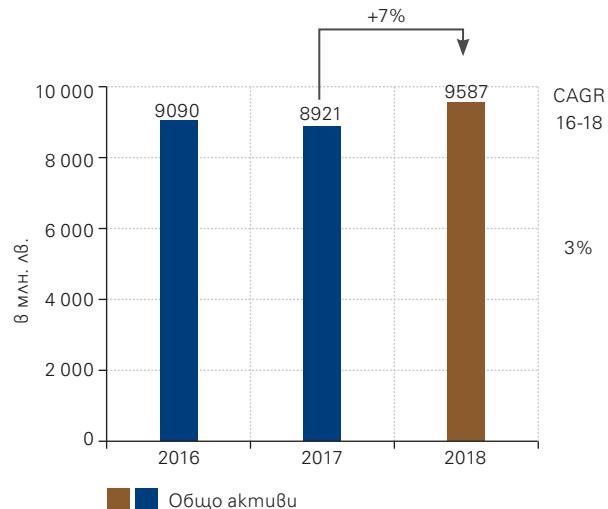
За отчетния период Групата на Първа инвестиционна банка отчита други нетни приходи в размер на 65 127 хил. лв., които включват основно приходи от продажба на активи (2018: 81 098 хил. лв.) и от преоценка на инвестиционни имоти (2018: 13 669 хил. лв.), както и разходи за вноските, които текущо се правят към фондовете за гарантиране на влоговете в банките, за преструктуриране и за компенсиране на инвеститорите (2018: 33 283 хил. лв.).

За повече информация виж Консолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.

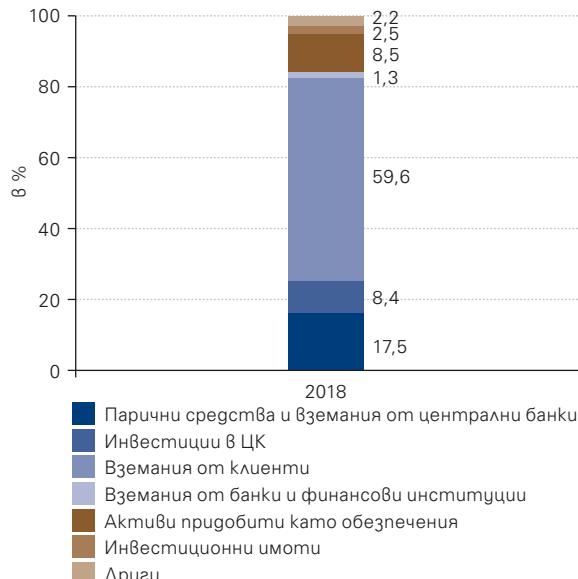
Баланс

През 2018 г. общият размер на активите на Групата на Първа инвестиционна банка нараства с 7,5% до 9 586 681 хил. лв., спрямо 8 921 198 хил. лв. година по-рано. Динамиката отразява развитието на кредитните услуги, с акцент в областта на банкирането на гребно и малките и средни предприятия съобразно плановете на Банката, регулиране на придобитите активи и повишаването на привлечения ресурс. Fibank запазва водещите си позиции сред банките в страната, като се нарежда на четвърто място по активи (2017: трето), с пазарен дял от 8,82% на неконсолидирана основа (2017: 8,84%).

Активи на Групата

Структура на активите

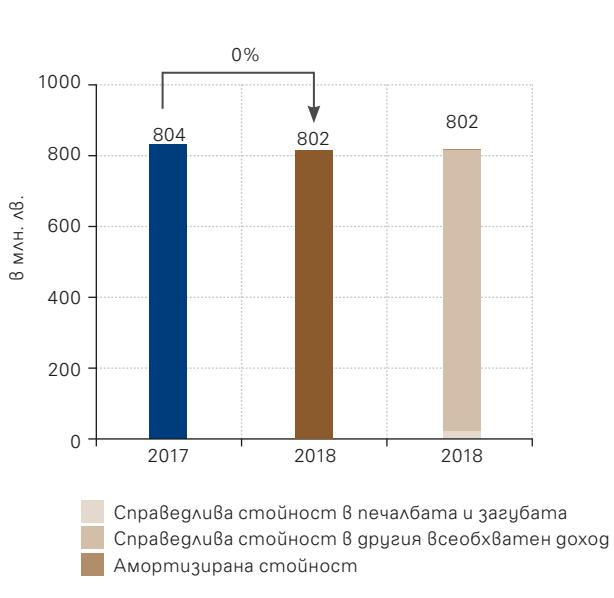

В структурата на активите на Групата Вземанията от клиенти увеличават деля си, като осставят структуроопределящи с 59,6% от общите активи (2017: 57,9%), следвани от паричните средства и Вземания от централни банки – 17,5% (2017: 16,6%) и инвестициите в ценни книжа – 8,4% (2017: 9,0%). Активите, придобити като обезпечение понижават своя дял до 8,5% (2017: 11,0%), а инвестиционните имоти възлизат на 2,5% от активите (2017: 2,4%). Съотношението немни кредити/гепозити възлиза на 68,5%, спрямо 68,1% за предходната година в съответствие с консервативната политика за управление на рисковете.

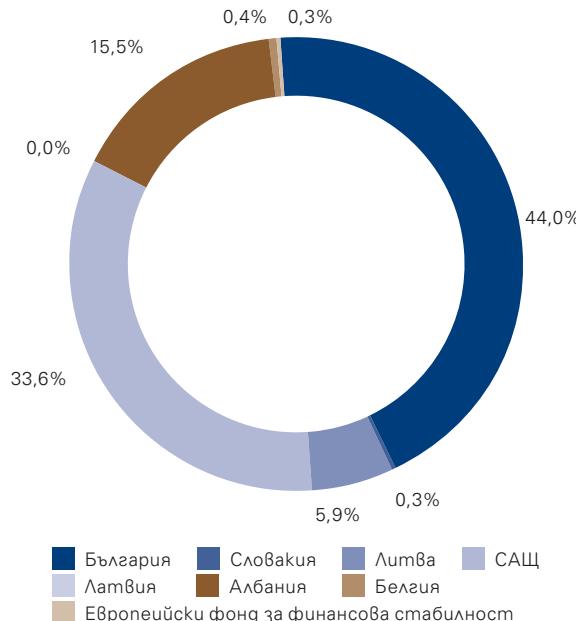
Паричните средства и Вземания от централни банки са 1 674 754 хил. лв. или с 13,3% повече спрямо края на 2017 г. – 1 478 594 хил. лв. Отчетено е увеличение при Вземанията от централни банки, които досега са 1 063 080 хил. лв. в края на периода (2017: 898 134 хил. лв.) и включват основно задължителните минимални резерви, които Групата поддържа в зависимост от динамиката на привлечения ресурс. Първа инвестиционна банка управлява паричната наличност съобразно клиентските потребности и поддържане на оптимална доходност. Към края на 2018 г. паричните средства на каса са 179 608 хил. лв. спрямо 192 935 хил. лв. година по-рано. Разплащателните сметки в чуждестранни банки възлизат на 432 066 хил. лв. (2017: 387 492 хил. лв.), като се управляват съобразно паричните потоци.

Вземанията от банки и финансово институции се увеличават през годината, като досега са 125 483 хил. лв. в края на периода (2017: 54 402 хил. лв.). Ръст е отчетен основно при Вземанията от чуждестранни банки и фин. институции (2018: 96 571 хил. лв.; 2017: 42 722 хил. лв.), както и в по-малка степен при тези от местни банки и институции (2018: 28 912 хил. лв.; 2017: 11 680 хил. лв.).

Портфейл от финансово инструменти

Портфейл от държавен дълг по страни

Портфейлът от инвестиции в ценни книжа е 802 321 хил. лв. към 31 декември 2018 г. (2017: 803 999 хил. лв.), като динамиката отразява основно нарастване при инвестициите от чуждестранни правителства, в т.ч. при съкровищните облигации (2018: 148 645 хил. лв.; 2017: 75 165 хил. лв.), за сметка на облигациите, издавани от българското правителство, които намаляват до 324 256 хил. лв. (2017: 383 800 хил. лв.) и от чуждестранни банки – до 26 480 хил. лв. (2017: 63 730 хил. лв.). Считано от 1 януари 2018 г. Първа инвестиционна банка прилага новите изисквания относно бизнес моделите и критериите за класифициране и оценка на финансовите активи в портфейлите на Банката в съответствие с МСФО 9. Във Вързка с това 775 529 хил. лв. от портфейла с ценни книжа са отчитани по справедлива стойност в другия Всеобхватен доход (2017: 742 306 хил. лв.), 26 044 хил. лв. – по справедлива стойност в печалбата или загубата (2017: 7979 хил. лв.), а 748 хил. лв. – по амортизирана стойност (2017: 53 714 хил. лв.). Политиката на Банката е за поддържане на лимитиран търговски портфейл, който включва основно държавни ценни книжа, както и портфейл от капиталови инструменти.

Към 31 декември 2018 г. операциите на Fibank в чужбина формират 4,0% от активите и 6,3% от пасивите на Групата, в съответствие с развилието на дейността на дъщерната банка в Албания и приоритетно фокусиране към сегмента на банкирането на дребно и малките и средни предприятия.

Активите, придобити като обезпечения отчитат намаление със 17,4% (171 514 хил. лв.) до 812 934 хил. лв. (2017: 984 448 хил. лв.). В изпълнение на последователните политики на Банката за редуциране на този вид неподходящи активи. Намаление е отчетено при всички основни позиции, в т.ч. земи, сгради и машини, съоръжения и транспортни средства. Инвестиционните имоти се увеличават, в резултат на прехвърлени през годината придобити активи (2018: 11 475 хил. лв.), както и направена преоценка при прехвърлянето (2018: 13 669 хил. лв.). В резултат на това крайното салдо на инвестиционните имоти достига 242 558 хил. лв., след отписани при продажба имоти на стойност 798 хил. лв.

Другите активи на Групата възлизат на 112 706 хил. лв. (2017: 118 096 хил. лв.), като включват разходи за бъдещи периоди, злато и други въземания.

За повече информация виж Консолидираните финансово отчети за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.

Кредитен портфейл

Кредити

През 2018 г. кредитният портфейл на Групата на Първа инвестиционна банка преди обезценка нараства с 12,2% до 6 465 384 хил. лв. (2017: 5 764 768 хил. лв.), в изпълнение на целите за приоритетно развитие на дейността в бизнес сегментите на банкиране на дребно и малките и средни предприятия.

В хил. лв. / % от общо	2018	%	2017	%	2016	%
Банкиране на дребно	1 711 192	26,5	1 507 337	26,1	1 453 502	24,7
Микрокредитиране	140 422	2,2	121 533	2,1	108 561	1,9
Малки и средни предприятия	879 136	13,6	753 438	13,1	612 093	10,4
Корпоративни клиенти	3 734 634	57,7	3 382 460	58,7	3 705 033	63,0
Брутен кредитен портфейл	6 465 384	100	5 764 768	100	5 879 189	100
Обезценка	(749 322)		(601 861)		(834 339)	
Нетен кредитен портфейл	5 716 062		5 162 907		5 044 850	

Нарасване е отчетено при всички бизнес линии, вкл. при кредитите в банкирането на дребно, които увелячават дела си до 26,5% от общия портфейл (2017: 26,1%), микрокредитирането – до 2,2% (2017: 2,1%) и малките и средни предприятия – до 13,6% (2017: 13,1%). Ръст е отчетен и при кредитите в сегмента на корпоративните клиенти, въследствие основно на увелячение при вземанията по финансова лихинг, въпреки което техният дял спада до 57,7% от общите кредити (2017: 58,7%). Към 31 декември 2018 г. Първа инвестиционна банка запазва третото място по кредити сред банките в страната, като отчита увелячен пазарен дял от 10,69% (2017: 10,29%).

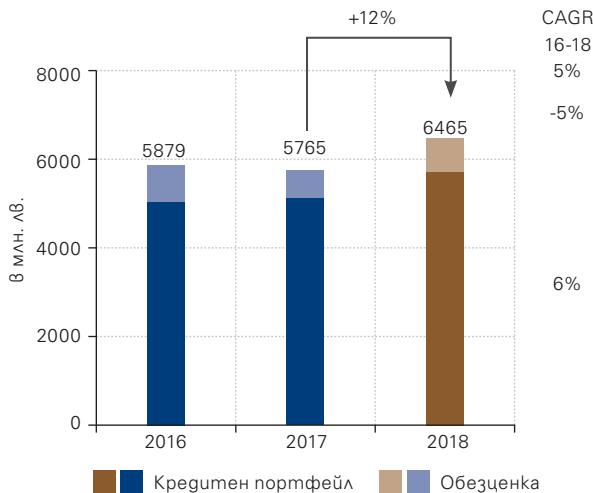
В хил. лв. / % от общо	2018	%	2017	%	2016	%
Кредити в левове	3 149 075	48,7	2 723 674	47,2	2 167 709	36,9
Кредити в евро	3 142 067	48,6	2 920 875	50,7	3 466 313	58,9
Кредити в друга валута	174 242	2,7	120 219	2,1	245 167	4,2
Брутен кредитен портфейл	6 465 384	100	5 764 768	100	5 879 189	100
Обезценка	(749 322)		(601 861)		(834 339)	
Нетен кредитен портфейл	5 716 062		5 162 907		5 044 850	

Във валутната структура на кредитния портфейл вземанията в левове се увелячават до 3 149 075 хил. лв. (2017: 2 723 674 хил. лв.) или 48,7% от общия портфейл (2017: 47,2%). Нарасване е отчетено и при вземанията в евро – до 3 142 067 хил. лв. в края на периода (2017: 2 920 875 хил. лв.), но понижават дела си до 48,6% (2017: 50,7%) в общите кредити. В страната действа система на Паричен съвет, чрез която се минимизира валутния риск – BGN/EUR. През годината Р България подаде официално намерение за присъединяване към Валутния механизъм II (ERM II) и към Единния надзорен механизъм (SSM), което е стъпка в посока присъединяването на страната към Еврозоната. Кредитите в друга валута възлизат на 174 242 хил. лв. (2017: 120 219 хил. лв.), като формират 2,7% от общите кредити (2017: 2,1%).

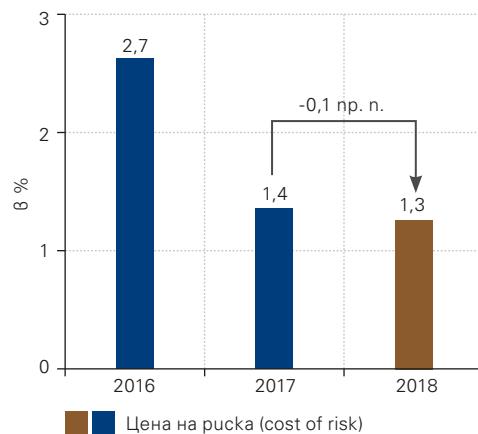
Кредитите, предоставени от поделенията на Първа инвестиционна банка в чужбина, формират 3,1% от брутния портфейл на Групата (2017: 2,7%), като отразяват увелячението на портфейла от кредити към физически лица и МСП на First Investment Bank – Albania Sh.a.

За повече информация виж раздел „Преглед на бизнеса на дъщерните дружества“.

Кредитен портфейл и обезценка

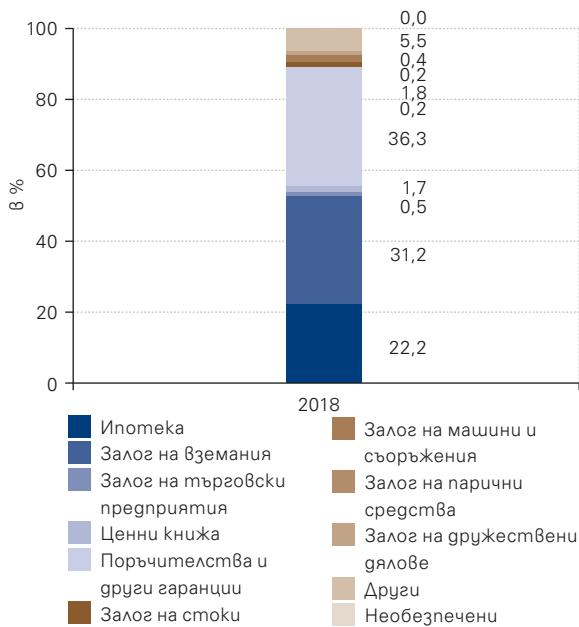
Цена на риска (cost of risk)

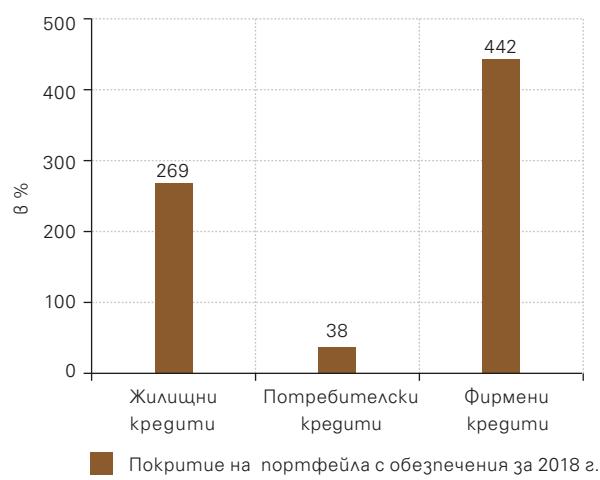
През 2018 г. Fibank управлява кредитния риск съобразно заложените цели в съответствие с регулативните изисквания на европейското и местно законодателство. В края на периода обезценката за изчисляване на потенциални загуби по кредитния портфейл възлиза на 749 322 хил. лв., спрямо 601 861 хил. лв. година по-рано. Основно влияние оказва прилагането на МСФО9, в т.ч. отчетеният ефект от първоначалното прилагане на стандарта в размер на 258 299 хил. лв., както и отписването на обезценени експозиции на стойност 212 985 хил. лв. (2017: 308 913 хил. лв.). През годината е начислена допълнителна обезценка в размер на 163 028 хил. лв., а реинтегрирана таава за 62 578 хил. лв.

Политиката на Банката е да изисква подходящи обезпечения преди отпускане на кредитите. Приемат се всички допустими от закона обезпечения, като се прилага процент на сконтиране, в зависимост от очакваната реализируема стойност.

Кредитен портфейл по обезпечения

Покритие на портфеля с обезпечения

Към края на 2018 г. обезпеченията с най-голям дял в портфеля на Групата са поръчителствата и други гаранции – 36,3%, следвани от залозите на Вземания – 31,2% и ипотеките – 22,2%.

За повече информация относно кредитния риск виж бележка 3 „Управление на риска“ от Консолидираните финансово отчети за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.

Сделки между свързани лица

В хода на обичайната си дейност Банката осъществява и сделки със свързани лица. Тези сделки се извършват при пазарни условия и в съответствие с действащото законодателство. През годината регулативна рамка в България във връзка с това бе разширена – нова Наредба № 37 на БНБ от 16 юли 2018 г. за вътрешните експозиции на банките.

Вид свързаност	Лица, контролиращи или управляващи Банката		Предприятия под общ контрол	
	2018	2017	2018	2017
В хил. лв.				
Кредити	1 769	753	11 179	1 280
Получени депозити и заеми	12 862	8 708	12 928	15 370
Предоставени депозити	-	-	19 704	19 604
Други вземания	-	-	22 118	23 482
Издадени условни задължения	1 283	1 291	351	322

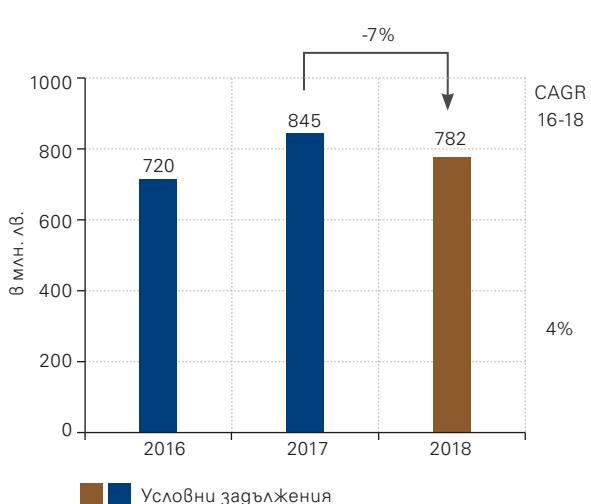
За повече информация относно сделките между свързани лица виж бележка 34 „Сделки със свързани лица“ от Консолидираните финансово отчети за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.

Условни задължения

В условните задължения, които Първа инвестиционна банка поема, влизат банкови гаранции, акредитиви, неизползвани кредитни линии, записи на заповед и други. Те се предоставят съобразно общата кредитна политика на Fibank за оценка на риска и обезпеченост, като по отношение на предлаганите документарни операции Банката се ръководи и от унифицираните международни правила в тази област, защистващи интересите на страните, участващи в операцията.

Условните ангажименти са предпочитан инструмент от кредитните институции, защото са носители на по-нисък кредитен риск и същевременно са добър източник на приход от такси и комисии. Те са предпочитани също и от клиентите, тъй като са по-евтини спрямо незабавното плащане, с тях се улесняват разплащанията, както и се осигурява допълнителна сигурност за страните по сделката.

Към края на отчетния период общата сума на задбалансовите ангажименти възлиза на 782 417 хил. лв. спрямо 845 464 хил. лв. година по-рано. Намалението е основно резултат от понижение при банковите гаранции – до 230 239 хил. лв. (2017: 235 521 хил. лв.), при акредитивите – до 16 129 хил. лв. (2017: 16 981 хил. лв.), както и погасени други условни задължения, които са възлизали на 62 166 хил. лв. в края на 2017 г. Ръст е отчетен при неизползваните кредитни линии, които достигат 536 049 хил. лв., спрямо 530 796 хил. лв. година по-рано.

Условни задължения**Структура на условните задължения, 2018 г.**

За повече информация относно забалансовите ангажименти виж бележка 31 „Условни задължения“ от Консолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.

Привлечени средства

През 2018 г. привлечените средства от клиенти се увеличават с 10,0% (758 872 хил. лв.) и достигат 8 342 691 хил. лв. (2017: 7 583 819 хил. лв.), като остават основния източник за финансиране на Групата, формирајки 95,4% от общите пасиви (2017: 95,1%). Първа инвестиционна банка предлага разнообразни спестовни продукти и пакетни програми, съобразени с пазарните условия и потребностите на клиентите. Към 31 декември 2018 г. Банката заема четвърто място по депозити от клиенти срещу банките в България (2017: трето) с пазарен дял от 9,57% на неконсолидирана основа (2017: 9,45%) в края на периода.

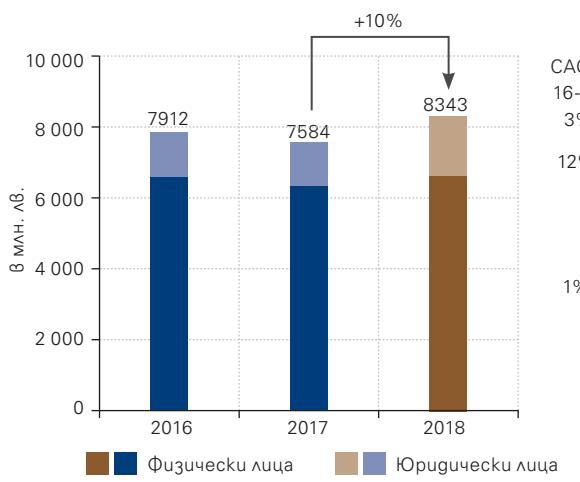
Привлечените средства от физически лица растат с 6,0% до 6 685 678 хил. лв. в края на периода спрямо 6 305 463 хил. лв. година по-рано. Те запазват структуроопределящия си дял в общите привлечени средства от клиенти – 80,1% (2017: 83,1%). Във валутната структура на привлечените средства от физически лица преобладават средствата в левове – 44,5% от всички привлечени средства от клиенти (2017: 45,7%), следвани от тези в евро – 27,6% (2017: 29,2%) и в други валути – 8,1% (2017: 8,2%).

В хил. лв. / % от общо	2018	%	2017	%	2016	%
Привлечени средства от физически лица	6 685 678	80,1	6 305 463	83,1	6 593 972	83,3
В левове	3 709 545	44,5	3 467 849	45,7	3 382 026	42,7
В евро	2 304 045	27,6	2 216 508	29,2	2 568 645	32,5
В друга валута	672 088	8,1	621 106	8,2	643 301	8,1
Привлечени средства от търговци и публични институции	1 657 013	19,9	1 278 356	16,9	1 317 939	16,7
В левове	959 992	11,5	768 027	10,1	670 174	8,5
В евро	513 060	6,1	343 011	4,5	291 756	3,7
В друга валута	183 961	2,2	167 318	2,2	356 009	4,5
Общо привлечени средства от клиенти	8 342 691	100	7 583 819	100	7 911 911	100

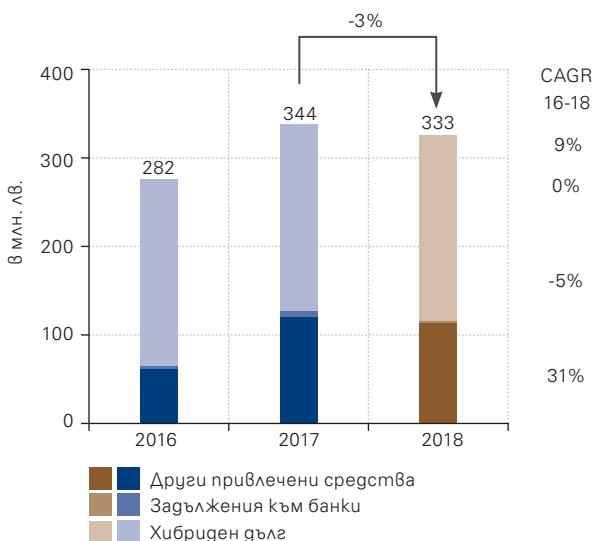
В съотвествие с нормативните изисквания Първа инвестиционна банка заделя изискуемите годишни премийни вноски към Фонда за гарантиране на влоговете в банките, като съгласно закона, гарантиранията от Фонда сума на едно лице по сметките му в Банката е в размер на 196 000 лв.

Привлечените средства от търговци и институции се увеличават с 29,6% до 1 657 013 хил. лв. (2017: 1 278 356 хил. лв.) в резултат от последователно провежданата политика на кръстосаните продажби, разделяне на трансакционния бизнес съобразно новите технологии и европейска платежна инфраструктура, както и поддържане на трайни отношения с клиентите. В края на 2018 г. относителният им дял се увеличава до 19,9% от общите привлечени средства от клиенти (2017: 16,9%). Във валутната структура на привлечените средства от търговци и публични институции средствата в левове формират 11,5% от всички привлечени средства от клиенти (2017: 10,1%), тези в евро – 6,1% (2017: 4,5%), а тези в други валути – 2,2% (2017: 2,2%).

Депозити от клиенти

Друг привлечен ресурс

Другите привлечени средства възлизат на 121 120 хил. лв. към 31 декември 2018 г., спрямо 127 493 хил. лв. година по-рано, като намалението при задълженятията по помърдени акредитиви (2018: 13 553 хил. лв.; 2017: 16 941 хил. лв.) и при споразуменията за обратно изкупуване (2018: 3213 хил. лв.; 2017: 9099 хил. лв.) е отчасти компенсирано от ръста при задълженятията по получени финансирания (2018: 31 078 хил. лв.; 2017: 28 242 хил. лв.). Те включват привлечен ресурс от Европейския инвестиционен фонд по инициатива JEREMIE 2 – 13 674 хил. лв. (2017: 24 254 хил. лв.), от Българска банка за развитие АД – 17 336 хил. лв. (2017: 3615 хил. лв.) и от ДФ Земеделие – 68 хил. лв. (2017: 373 хил. лв.). За повече информация виж раздел „Европограми“. Към края на годината амортизираната стойност на дълга, свързан със споразумения за пълна размяна на доходност, е в размер на 73 276 хил. лв. (2017: 73 211 хил. лв.).

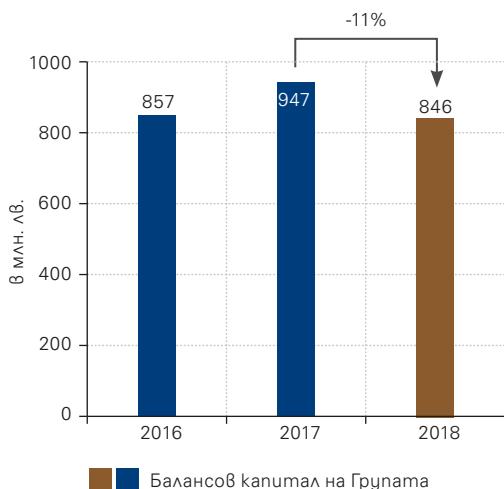
За 2018 г. задълженятията към банки са в размер на 3024 хил. лв., спрямо 8136 хил. лв. година по-рано.

За повече информация относно привлечените средства виж Консолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.

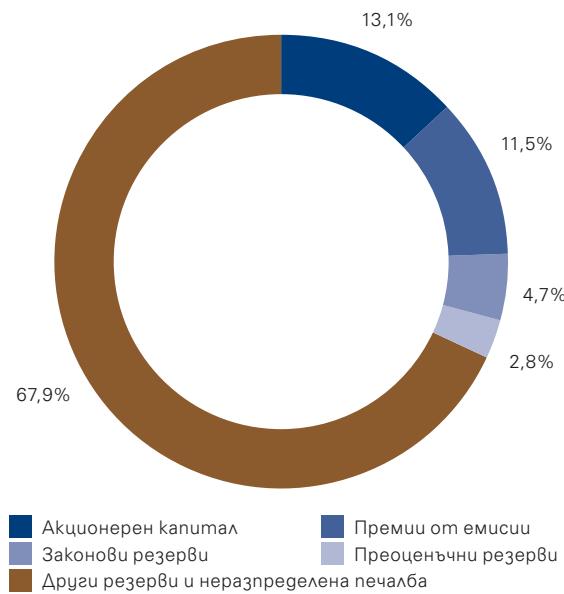
Капитал

Акционерният капитал на Първа инвестиционна банка е в размер на 110 000 хил. лв., разделен на 110 000 000 обикновени, поименни, безналични акции с право на глас в Общото събрание на акционерите, с номинална стойност от 1 лв. всяка. Акционерният капитал е внесен изцяло.

Балансов капитал на Групата

Структура на балансовия капитал

Във връзка с ефекта от първоначалното прилагане на МСФО 9 върху другите резерви и неразпределената печалба, които възлизат на 573 087 хил. лв. в края на периода (2017: 673 571 хил. лв.), балансовият капитал на Групата на Първа инвестиционна банка се понижава с 10,7% до 846 272 хил. лв. (2017: 947 350 хил. лв.).

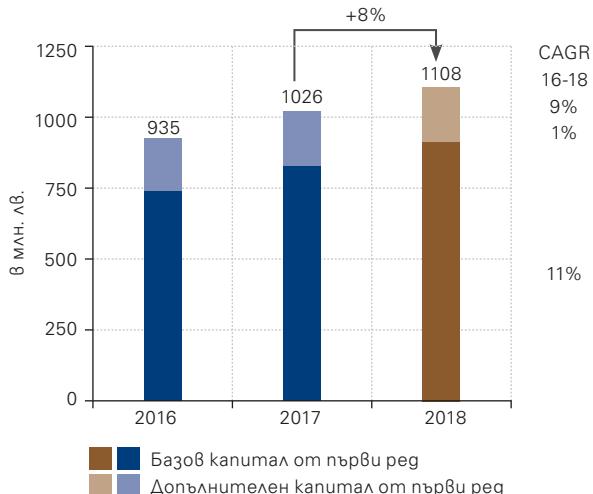
Регулаторен капитал

Първа инвестиционна банка поддържа собствен капитал за целите на капиталовата адекватност под формата на базов собствен капитал от първи рег и допълнителен капитал от първи рег, в съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) № 575/2013, в т.ч. прилагашите актове на Европейската комисия, и Наредба № 7 на БНБ за организацията и управлението на рисковете в банките.

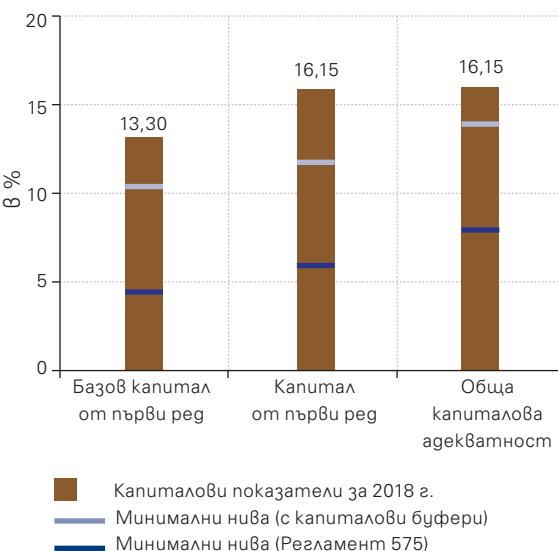
През 2018 г. Първа инвестиционна банка продължава последователната политика за увеличение на капитала с акцент върху базовия собствен капитал от първи рег. Към края на отчетния период базовият собствен капитал от първи рег нарасства с 10,1% до 912 088 хил. лв. (2017: 831 161 хил. лв.). В резултат от това капиталът от първи рег също се увеличава и достига 1 107 671 хил. лв. (2017: 1 025 305 хил. лв.) в края на периода. Общият собствен капитал възлиза на 1 107 671 хил. лв., спрямо 1 026 205 хил. лв. година по-рано.

Към 31 декември 2018 г. Първа инвестиционна банка има издадени във хибриди инструменти (емисии облигации) с оригинална главница в размер на 40 млн. евро (ISIN: BG2100008114) и 60 млн. евро (ISIN: BG2100022123), които са в съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) № 575/2013 и се включват в допълнителния капитал от първи рег. Облигациите са поименни, безналични, лихвоносни, безсрочни, необезпечени, свободно прехвърляеми, неконвертируеми, дълбоко подчинени и без стимули за обратно изкупуване. Амортизираната стойност на хибридния дълг в края на периода е 208 786 хил. лв., като осстава без промяна спрямо година по-рано. И въвежда хибридни облигации с допуснати до търговия на регулиран пазар на Люксембургската фондоуборсова борса.

Регулаторен собствен капитал

Капиталова адекватност през 2018 г.

За целите на отчитането на големи експозиции и квалифицирани дялови участия в предприятията извън финансения сектор Първа инвестиционна банка прилага дефиницията за приемливи капитал, който включва капиталот от първи reg и капитал от втори reg, който не може да бъде по-голям от една трета от капиталата от първи reg. Към 31 декември 2018 г. приемливият капитал на Първа инвестиционна банка, изчислен съгласно изискванията на Регламент (EC) № 575/2013 и Наредба № 7 на БНБ за организацията и управлението на рисковете в банките, възлиза на 1 107 671 хил. лв.

Съгласно Регламент (EC) 2017/2395 на Европейския Парламент и на Съвета от 12 декември 2017 година за изменение на Регламент (EC) № 575/2013, считано от 1 януари 2018 г. се въвежда възможност за банките да изберат да прилагат преходни мерки за смекчаване на въздейстvието от въвеждането на МСФО 9 спрямо регулаторния собствен капитал. С тях е определен петгодишен период за постепенно въвеждане, през който банките могат да добавят определена сума към базовия собствен капитал от първи reg, изчислена в зависимост от избрания подход (т.нр. статичен подход или статичен подход с включена динамична част) и съобразно коефициенти за преходно третиране в размер на 0,95 за 2018 г., 0,85 за 2019 г., 0,70 за 2020 г., 0,50 за 2021 г. и 0,25 за 2022 г. Във връзка с това, в началото на 2018 г. е взето решение по време на преходния период до 2022 г. Първа инвестиционна банка да прилага мерките съгласно чл.473а от Регламент (EC) № 575/2013, включително допълнителното облекчение, предвидено в параграф 4 – т.нр. динамична част от преходното третиране.

Капиталови изисквания

В края на 2018 г. капиталовите показатели на Групата на Първа инвестиционна банка са, както следва: съотношение на базовия собствен капитал от първи reg – 13,30%, съотношение на капиталата от първи reg – 16,15% и съотношение на общата капиталова адекватност – 16,15%, като превишава минималните регулаторни капиталови изисквания – съответно 4,5%, 6,0% и 8,0%, определени в Регламент (EC) № 575/2013.

В хил. лв./% рискови експозиции	2018	%	2017	%	2016	%
Базов капитал от първи reg	912 088	13,30	831 161	12,87	741 802	12,01
Капитал от първи reg	1 107 671	16,15	1 025 305	15,87	933 095	15,10
Обща капиталова база	1 107 671	16,15	1 026 205	15,89	934 895	15,13
Общо рискови експозиции	6 858 936		6 458 822		6 178 635	

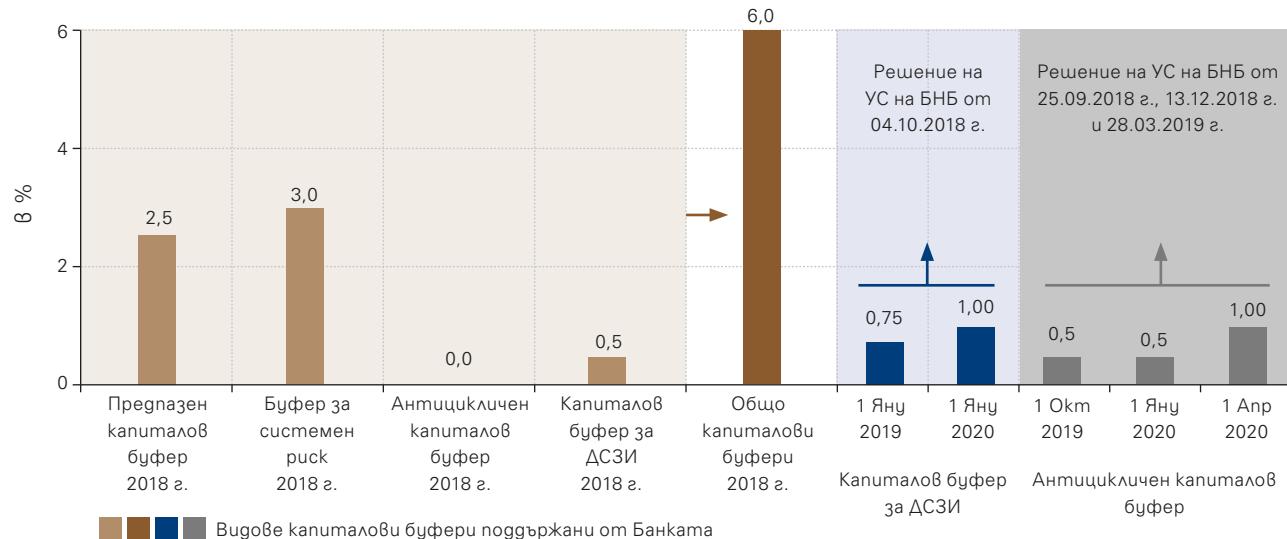
През 2018 г. продължава прилагането на комплексни мерки по отношение на капиталови лостове в ключови области, в т.ч. чрез неразпределение на реализираната печалба, диверсифициране на кредитния портфейл, поддържане на висока дисциплина по отношение управлението на рисковете, както и повишаване на възвращаемостта и приходите от дейността.

Капиталови буфери

В допълнение към капиталовите изисквания, определени в Регламент (ЕС) № 575/2013, Първа инвестиционна банка поддържа четири капиталови буфери в съответствие с изискванията на Наредба № 8 на БНБ за капиталовите буфери.

Първа инвестиционна банка предпазен капиталов буфер от базов собствен капитал от първи ред, равняващ се на 2,5% от общата рискова експозиция на Банката, както и буфер за системен риск от базов собствен капитал от първи ред, с цел предотвратяване и намаляване на ефекта от потенциални дългосрочни нециклични системни или макропруденциални рискове в банковата система в страната. През 2018 г. нивото на капиталовия буфер за системен риск осъства без промяна в размер на 3% от рисковите експозиции в България, приложим спрямо всички банки в страната.

Капиталови буфери

С цел защита на банковата система срещу потенциални загуби, произтичащи от натрупване на цикличен системен риск в периода на прекомерен кредитен растеж, банките в България, в т.ч. и Fibank поддържат антицикличен капиталов буфер, приложим към кредитни рискови експозиции в Република България. Неговото ниво се определя от БНБ всяко тримесечно, като през цялата 2018 г., както и до края на третото тримесечие на 2019 г., той е определен в размер на 0%. С решения на УС на БНБ от 25.09.2018 г. и 13.12.2018 г. нивото на антицикличния капиталов буфер е определен на 0,5% за четвъртото тримесечие на 2019 г. (в сила от 1.10.2019 г.) и за първото тримесечие на 2020 г. (в сила от 01.01.2020 г.), както и на 1,0% за второто тримесечие на 2020 г. (в сила от 01.04.2020 г.).

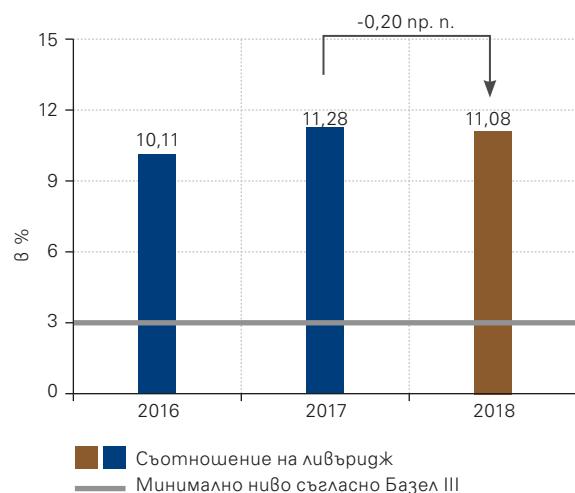
В допълнение, определените от БНБ Други Системно Значими Институции (ДСЗИ) в страната, сред които и Първа инвестиционна банка АД, следва да поддържат капиталов буфер за ДСЗИ с оглед тяхната значимост за националната икономика и финансова система. Приложимият за Fibank буфер за ДСЗИ на индивидуална и консолидирана основа, определен към общата стойност на рисковите експозиции, е в размер на 0,5% за 2018 г., като плавно ще нараства до 1% през 2020 г. С решение на УС на БНБ от 4 октомври 2018 г. нивата на буфера за ДСЗИ, приложими за Първа инвестиционна банка за периода 2019-2020 г. са повърдени, както следва: 0,75% за 2019 г. и 1,0% за 2020 г.

Либъридж

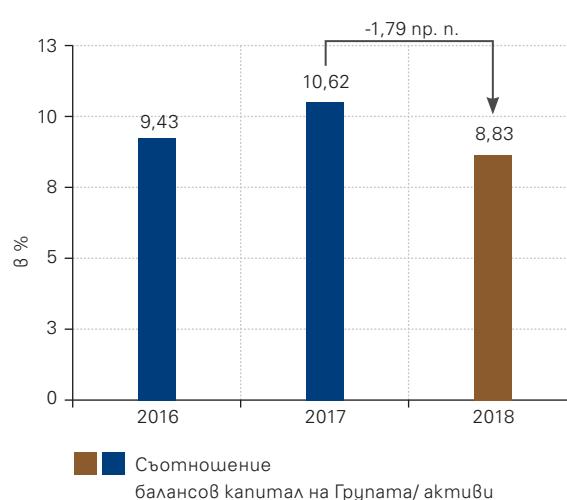
Съотношението на либъридж е допълнителен регуляторен и надзорен инструмент, въвведен с пакета CRR/CRD IV, измерващ необходимия капитал поддържан от банките, който не е чувствителен или претеглен спрямо риска, като по този начин допълва и надгражда рисковобазираните капиталови показатели, приложими съгласно действащата регуляторна рамка. По отношение на съотношението за либъридж тече период на наблюдение, през който банките отчитат и оповестяват показателя, с оглед въвеждането му като задължително изискване след подходящ преглед и калибриране от страна на регуляторните органи с потенциален минимален размер от 3%.

Първа инвестиционна банка изчислява отношението на либъридж като съотнося капитал от първи ред спрямо общата експозиция на Банката (активи, задбалансови позиции и други експозиции за деривати и съделки за финансирание с ценни книжа), при спазване на изискванията на Делегиран Регламент (ЕС) 2015/62 на Комисията във Връзка с отношението на либъридж и другите приложими регулатации. Към 31 декември 2018 г. отношението на либъридж възлиза на 11,08% на консолидирана основа, спрямо 11,28% за предходния период.

Съотношение на либъридж

Съотношение балансов капитал/активи

Първа инвестиционна банка прилага писмени правила за установяване, управление и наблюдение на риска от прекомерен либъридж, който произтича от потенциална уязвимост на Банката във връзка с поддържаното равнище на либъридж. Рискът от прекомерен либъридж се следи текущо въз основа на определени показатели, които включват съотношението на либъридж, изчислявано съгласно приложимите регуляторни изисквания, както и несъответствията между активите и задълженията. Банката управлява този вид риск посредством различни сценарии, включително такива, които отчитат възможното му нарастване поради намаление на капитал от първи ред в резултат на потенциални загуби. Съотношението на либъридж е част от капиталовите индикатори на системата за текущ мониторинг и ранно предупреждение, включена в рамката за управлението на рисковете в Банката, в т.ч. в процесите за управление при потенциални финансови рискове.

За повече информация относно капитала виж Консолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.

Управление на риска

Първа инвестиционна банка създава, поддържа и развиба система за управление на рисковете, която способства за установяване, оценка и управление на всички присъщи за дейността ѝ рискове.

През 2018 г. Банката извършва дейността си в съответствие с приемата стратегия за управление на риска съобразно целите за развитие и допълнително повишаване на защитните механизми спрямо рисковете, присъщи на банковата дейност, в т.ч. относно изграждане на допълнителни капиталови и ликвидни буфери, поддържане на ефективна контролна среда по отношение на съществуващите бизнес процеси, както и усъвършенстване на вътрешната рамка за управление на рисковете в съответствие с регулаторните изисквания и стандарти, вкл. МСФО 9.

Стратегия за управление на риска

Стратегията на Първа инвестиционна банка за управление на риска е съставна част от нейната бизнес стратегия. Основната цел при управлението на общия рисков профил на Банката е постигането на баланс между риск, възвръщаемост и капитал. Рисковият профил има отношение към продуктогата политика на Банката, както и се определя в съответствие с икономическите фактори в страната и вътрешнобанковите изисквания.

Ключови елементи изграждащи risk стратегията

Банката определя склонността си към риск и толеранс на риска на ниво, които да съответстват на стратегическите цели и стабилно функциониране. Fibank поема рискове при осигуряване на необходимото ниво на собствен капитал и ефективен управленски процес. Банката поддържа финансово ресурси, които са съизмерими с обема и въга на извършваните дейности, с рисковия ѝ профил, като развива вътрешните контролни системи и механизми за управление на рисковете в съответствие с регулаторните изисквания и добри практики.

Карта на рисковете

Първа инвестиционна банка изготвя карта на рисковете, която класифицира рисковете по видове risk и идентифицира тези, на които Банката е изложена или може да бъде изложена в своята дейност. Тя се актуализира всяка годишно или по-често, при необходимост, с цел да бъдат определени всички съществени рискове, и тяхното адекватно интегриране в рамката за управление на рисковете в Банката.

Рисков профил и карта на рисковете

Видовете risk са групирани в групи (стълб I и стълб II съгласно Basel III), както и методите за тяхното измерване в съответствие с приложимата регуляторна рамка – пакетът CRR/CRD IV.

Puck anetum

Risk appetitът отразява видовете и големината на рисковете, които Банката има възможност и желае да поеме с оглед постигането на своите стратегически бизнес цели. Рисковете, идентифицирани в картата на рисковете са включени в risk appetitъ. С цел поддържане на умерен рисков профил са определени основните цели, съобразно които е структурирана стратегията за риска, а именно:

- поддържане на устойчиво ниво на капитала, което да гарантира добра способност за поемане на risk, както и капацитет за покриване на risk възможнострен план;
- поддържане на добро качество на активите, при осигуряване същевременно на ефикасен процес на вземане на решения;
- постигане на балансирано съотношение между risk и възвръщаемост за всички бизнес дейности на Банката.

Risk appetitът подлежи на преглед от Управлятелния съвет и одобрение от Надзорния съвет всяка годишно, както и по-често при необходимост съобразно динамиките на бизнес средата, като е част от годишния процес за определяне на стратегията и планирането на Банката.

Puck култура

Разумната и последователна puck култура е сред основните елементи на ефективното управление на риска. Съобразно добрите стандарти, Банката се стреми да развива puck култура, с която още повече да се засили превенцията по отношение на отделните видове puck, тяхната идентификация, оценка и мониторинг, вкл. чрез прилагане на подходящи форми на обучение сред служителите и висшия ръководен персонал, касаещи управлението на рисковете.

Банката цели прилагането на следните принципи за осигуряване на висока puck култура:

- поемане на рисковете в рамките на одобрения puck апетит;
- одобрение на всеки puck съобразно действащите нива на компетентност и вътрешна рамка за управление на рисковете;
- текущо/постоянно наблюдение и управление на рисковете;
- отговорност на служителите от всички нива към управлението и ескалирането на рисковете, прилагайки консервативен и ориентиран към бъдещето подход при тяхната оценка;
- ефективна комуникация и конструктивно критично отношение, с цел вземане на разумни и информирани решения, както и създаване на условия за открита и конструктивна ангажираност в цялата организация;
- прилагане на подходящи стимули, които да допринасят за надеждното и ефективно управление, както и да не стимулират поемането на puck, насърчаващ приемлившото за Банката ниво.

Рамка за управление на рисковете

Рамката за управление на рисковете в Първа инвестиционна банка включва автоматизирани системи, писмени политики, правила и процедури, механизми за идентификация, измерване, наблюдение и контрол на рисковете, както и мерки за тяхното регулиране. Основните принципи, залегнали в нея, са: обективност; въведен контрол при всяка операция; централизирано управление; разпределение на отговорностите; независимост; ясно дефинирани нива на компетентност и правомощия; адекватност на вътрешнобанковите изисквания съобразно естеството и обема на дейността, ефективни механизми за вътрешен огън и контрол. Банката отговаря на изискванията на действащото законодателство спрямо кредитните институции за изготвяне и поддържане на актуални планове за възстановяване при потенциално възникване на финансови затруднения и за непрекъсваемост на процесите и дейността, вкл. относно възстановяване на всички критични функции и ресурси.

Линии на защита

Рамката за управление на рисковете в Първа инвестиционна банка е структурирана съобразно принципа и модела за трите линии на защита, които е в съответствие с принципите на Базелския комитет за банков надзор за корпоративно управление в банките:

- Първа линия на защита – бизнесът, които поемат риска и са отговорни да го управляват, включително чрез идентифициране, оценяване, докладване съобразно действащите в Банката лимити, процедури и контроли;
- Втора линия на защита – функциите по Управление на риска и Съответствие, които са независими от първата линия на защита. Функцията по управление на риска извършва наблюдение, оценка и докладване на рисковете, а функцията Съответствие – наблюдава и контролира поддържането на вътрешната нормативна уредба в съответствие с приложимите регулативни разпоредби и стандарти;
- Трета линия на защита – вътрешният огън, който е независим от първата и от втората линия на защита и осигурява независим преглед на качеството и ефективността на управлението на риска, на бизнес процесите и банковата дейност, както и на бизнес планирането, на вътрешните политики и процедури.

Структура и Вътрешна организация

Първа инвестиционна банка има развита функция по управление и контрол на риска, която е организирана съгласно международно признатите добри практики и стандарти по ръководството на Главен директор Puck (член на Управителния съвет на Банката), с подходящ професионален опит и квалификация и директна отчетност към Комитета за риска към Надзорния съвет.

Главният директор Puck организира цялостната рамка за управление на риска в Банката, като ръководи процеса по прилагането ѝ, координира дейностите на риск комитетите на Банката, контролира кредитния процес в неговата цялост, вкл. процеса по събиране на проблемни експозиции. Той обезпечава ефективното наблюдение, измерване, контролиране и докладване на всички видове риск, на които е изложена Банката.

В Първа инвестиционна банка е развита и функцията Съответствие, чиято основна цел е да идентифицира, оценява, осъществява мониторинг и докладва относно риска от несъответствие. Функцията осигурява съответствието на дейността с регулатормите изисквания и призначени стандарти и подпомага Управителния съвет и висшия ръководен персонал при управлението и контрола на този риск. Функцията е организирана под ръководството на Главен директор Съответствие, при субординация към главния изпълнителен директор и директна отчетност към Комитета за риска към Надзорния съвет.

Главният директор Съответствие осъществява цялостната организация и управление на функцията Съответствие в Първа инвестиционна банка. Координира идентифицирането на регуляторните изисквания и съответствието на дейността на Банката с тях. Осигурява интегрирането на функцията Съответствие в утвърдената рамка за управление на риска в цялата Банка, за всички бизнес звена и на всички нива.

Банката поддържа информационни системи, които дават възможност за адекватно измерване и управление на рисковете посредством използването на вътрешнорейтингови модели за оценка на качеството на дължника, присъждане на кредитен рейтинг на експозицията и получаване на количествена оценка на риска. Информационните системи осигуряват поддържането на база данни и тяхното последващо обработване за целите на управлението на рисковете, включително за изготвянето на регулярни отчети, необходими за следене на рисковия профил на Банката.

Колективни органи за управление на риска

Цялостният процес по управление на рисковете се осъществява под ръководството на Управителния съвет на Първа инвестиционна банка. Надзорният съвет упражнява контрол върху дейностите на Управителния съвет по управление на рисковете, ликвидността и адекватността на капитала пряко и/или чрез Комитета за риска, функциониращ като помощен орган към Надзорния съвет в съответствие с действащите вътрешнобанкови правила и процедури.

Комитетът за риска съветва Надзорния съвет и Управителния съвет във връзка с цялостната текуща и бъдеща стратегия по отношение на спазване на политиката за риск и рисковите лимити, склонността към поемане на риск и относно контрола върху изпълнението ѝ от висшия ръководен персонал. Към 31 декември 2018 г. Комитетът за риска се състои от трима души – членове на Надзорния съвет на Първа инвестиционна банка АД. Председател на комитета за риска е г-н Евгени Луканов, председател на Надзорния съвет на Банката.

За подпомагане дейността на Управителния съвет по управление на различните видове рисъци, в Централата на Първа инвестиционна банка функционират колективни органи: Кредитен съвет, Съвет по управление на активите, пасивите и ликвидността (ALCO), Комитет по преструктуриране и Комитет по операционен риск, които работят съобразно писмено определени структура, обхват на дейности и функции.

Кредитният съвет подпомага управлението на поемания от Банката кредитен риск, като се произнася по кредитни сделки съобразно предоставените му нива на компетентност, в т.ч. както по отношение на предложението от оперативните звена в централното управление, така и от клоновете на Банката в страната и чужбина. Председател на Кредитния съвет е главният директор Puck, като останалите членове включват главния директор Корпоративно банкиране, директорът и член на УС относно „Банкиране на МСП“, както и директорът на дирекция „Управление на кредитния риск, мониторинг и пропагандиране“.

Съветът по управление на активите, пасивите и ликвидността (АЛКО) е специализиран колективен орган, който консултира Управителния съвет по въпроси, свързани с провеждането на политиката по управление на активите и пасивите, и поддържането на адекватна ликвидност на Банката. Той извършва системен анализ на лихвената структура на активите и пасивите, надеждната стабилност и ликвидните показатели с оглед възможно ранно предупреждение и предприемане на действия за оптимизирането им. Председател на АЛКО е председателят на Управителния съвет на Банката, а останалите членове включват главния директор Puck, главния финансов директор, главния директор Банкиране на дребно, главния директор Корпоративно банкиране и директорите на дирекции „Трежъри“, „Анализ и контрол на риска“ и „Банкиране на дребно“.

Комитетът по преструктуриране е специализиран вътрешнобанков орган, отговорен за наблюдение, оценка, класифициране, обезценка и превизиране на рисковите експозиции и ангажименти. Той дава също така момивирани писмени предложения до УС, съответно взема решения за преструктуриране на експозиции съгласно действащите нива на компетентност в Банката. Председател на Комитета по преструктуриране е директорът на дирекция „Проблемни активи“, а останалите членове включват представители на дирекциите „Управление на кредитния риск, мониторинг и превизиране“, „Корпоративно банкиране“, „Банкиране на МСП“, „Банкиране на дребно“, „Правна“ и „Финанси“. В заседанията на Комитета по преструктуриране не участват служители на Банката, които са имали пряко отношение към вземането на решения за отпускане на кредитни сделки.

Комитетът по операционен риск е консултативен орган към Управителния съвет, създаден да спомага за адекватното управление на операционния риск, като наблюдава и анализира настъпилите операционни събития. Комитетът предлага мерки за минимизиране на операционните рискове, както и мерки за превенция. Председателят на комитета по операционен риск е директорът на дирекция „Анализ и контрол на риска“, а останалите постияни членове включват представители на дирекциите „Картови разплащания“, „Съответствие – регулатии и стандарти“, „Счетоводство“, „Операции“ и „Клонова мрежа“. Като допълнителни членове могат да участват и представители от дирекции „Сигурност“, „Правна“ и „Управление на човешкия капитал“.

Освен колективните органи за управление в Първа инвестиционна банка функционират дирекции „Анализ и контрол на риска“ и „Управление на кредитния риск, мониторинг и превизиране“, „Съответствие – регулатии и стандарти“ и „Съответствие – специализиран мониторинг и контрол“, които са независими (отделени от бизнес звената) структурни звена в организационната структура на Банката.

Дирекция „Анализ и контрол на риска“ изпълнява функции по идентифициране, измерване и контролиране на основните видове риск, присъщи за дейността на Банката. Дирекцията наблюдава определеното ниво на склонност към риск и толеранс на риска, отговаря за въвеждане на новите изисквания, свързани с оценката на рисковете и капацитета на адекватност, както и оказва съдействие на останалите структурни звена при осъществяване на функциите им във връзка с управлението и контрола на рисковете.

Дирекция „Управление на кредитния риск, мониторинг и превизиране“ изпълнява функции по управление и мониторинг на кредитния риск, както и втори контрол по рискови експозиции съобразно действащите нива на компетентност по кредитни сделки в Банката. Дирекцията управлява процеса по категоризация на кредитните експозиции, включително оценката на потенциални загуби.

Дирекция „Съответствие – регулатии и стандарти“ осъществява дейностите по установяване, оценка и управление на риска от несъответствие, осигурява адекватна и законосъобразна вътрешнонормативна база в структурата на Банката, следи за съответствие на предлаганите от Банката продукти и услуги с действащата нормативна уредба.

Дирекция „Съответствие – специализиран мониторинг и контрол“ координира дейностите на Банката, свързани с превенцията срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма, като специализирана служба по чл. 106 от Закона за мерките срещу изпирането на пари (ЗМИП), осъществява контрол относно прилагане изискванията за борба и превенция на измамите. Като част от функцията Съответствие в Банката функционират и специализирани звена за клиентска удовлетвореност и за контрол на инвестиционните услуги и дейности. През годината Банката реализира проект, свързан с привеждане на дейността в съответствие с новите изисквания на ЗМИП, транспортиращи Директива (ЕС) 2015/849 за предотвратяване използването на финансова система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма (4th AML Directive).

Система от лимити

Първа инвестиционна банка прилага система от Вътрешни лимити по различните видове рискове, съобразени с приложимите регулативни изисквания и стратегията на Банката за управление на риска, вкл. лимити по клиенти/контрагенти, видове инструменти и портфейли, отрасли, пазари и др. Прилаганите лимити се следят течно, като подлежат на редовен преглед и актуализиране в съответствие с рисковите, пазарните условия и действащата нормативна уредба.

За повече информация относно Вътрешните лимити по отделните видове рискове виж подразделите относно кредитен риск, пазарен риск, ликвиден риск, операционен риск, както и Консолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.

План за Възстановяване

В изпълнение на Закона за Възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници банките в страната са задължени да изготвят и поддържат планове за Възстановяване при потенциално Възникване на финансови затруднения.

През 2018 г., като част от процеса за ежегоден преглед, Първа инвестиционна банка актуализира плана си за Възстановяване в съответствие с нормативните изисквания, приложими към банките в страната, вкл. тези на Делегирани регламент (ЕС) 2016/1075 на Комисията относно регуляторните технически стандарти за определяне на съдържанието на плановете за Възстановяване и плановете за реструктуриране, както и съобразно Насоките на Европейския банков орган в тази област. Прецизиран е обхватът на критичните функции в Банката, доразвити са Вариантите/мерките за Възстановяване, вкл. времевата рамка при потенциално реализиране на всяка една от тях, както и е преразгледана честотата и нивата за отчитане на рисковите индикатори съобразно регуляторните изисквания, макроикономическата среда, отчетност и ефективност при управление на финансия ресурс в Банката. Актуализирани са също така и прилаганите стрес сценарии, в т.ч. детайлizирани и доразвити основните допускания.

Планът за Възстановяване включва подробно разписан процес на ескалация и вземане на решения, както и звената и органите в Банката, отговорни за неговото актуализиране и прилагане. В него са заложени количествени и качествени индикатори за ранно предупреждение и Възстановяване, включващи широк набор от показатели за капитал, ликвидност, рентабилност, качество на активите, пазарно-базирани и макроикономически индикатори, при настъпването на които следва да започне поетапен процес, включващ анализ за установяване на най-добрия начин за преодоляване на кризисната ситуация и вземане на решение за задействане на съответните мерки съобразно процедурите за докладване и ескалация.

За целите на плана са идентифицирани основните бизнес линии и обособени критичните функции на Банката, необходими за безпроблемното функциониране. Съгласно приложимите изисквания, с цел определяне на границата от хипотетични събития, са обособени различни стрес сценарии относно ивицосинхроничен, системен и комбиниран шок, срещу които са идентифицирани ефективни мерки за Възстановяване.

Във връзка с прилагането на плана в Първа инвестиционна банка е структуриран ефективен процес за комуникация и оповестяване, включващ Вътрешна (към Вътрешнобанкови органи и служителите) и Външна комуникация (към надзорни органи, акционери и инвеститори, клиенти и контрагенти, и други заинтересованни страни), както и мерки за управлението на потенциално негативни пазарни реакции.

Основните механизми и инструменти за управление на риска съобразно категорията risk в синтезиран вид са, както следва:

Кредитен риск

Кредитен риск е рисковът, възникващ от невъзможността на дължника да изпълни изискванията по договор с Банката или невъзможността да действа в съответствие с договорените условия. Видове кредитен риск са концентрационен риск, остатъчен риск, риск от разсейване, риск от контрагента, сътленен риск. Кредит-

ният risk е основен източник на risk за банката дейност и неговото ефективно оценяване и управление са определящи за дългосрочния успех на кредитните институции.

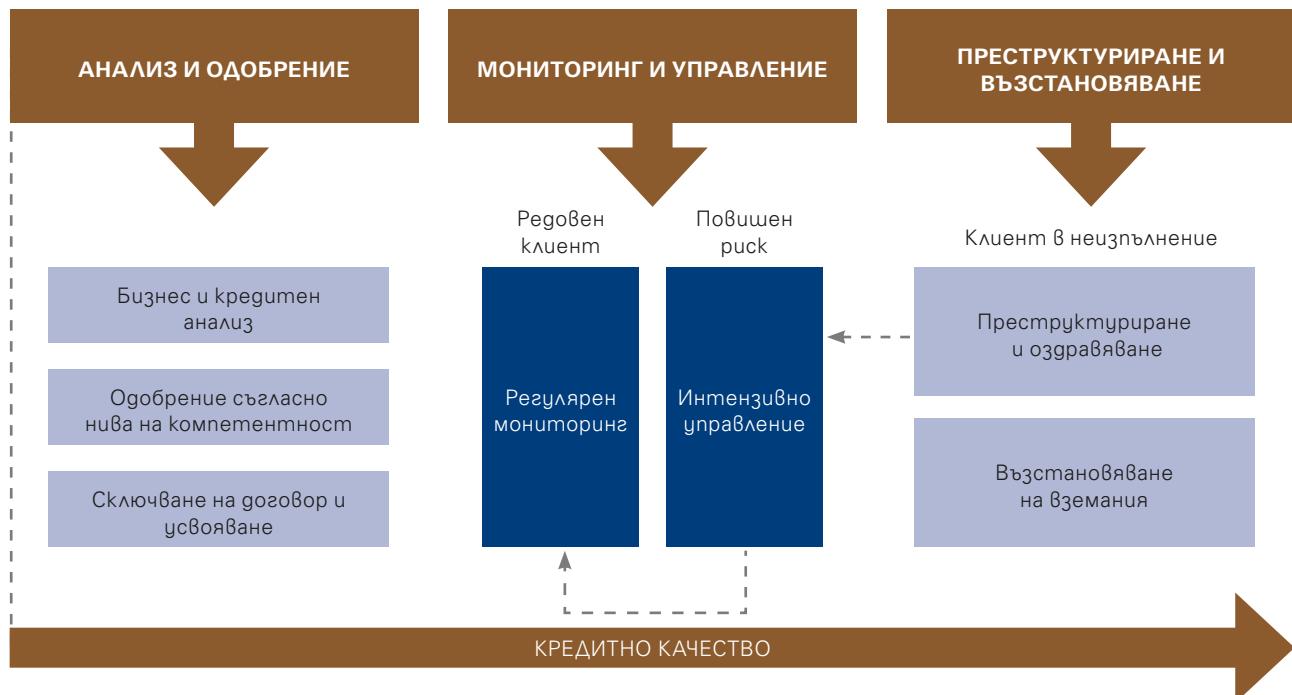
Първа инвестиционна банка управлява кредитния risk чрез прилагането на вътрешни лимити по експозиции, по клиенти/контрагенти, видове инструменти, отрасли, пазари, чрез писмени правила и разпоредби, чрез вътрешнорейтинговите и скоринг модели, както и посредством процедурите изисквания при отпускане и управление на експозициите (администриране).

Вътрешнобанковите разпоредби относно кредитния risk са структурирани съобразно бизнес модела и организация на дейността, както и в съответствие с регулаторните изисквания и признатите стандарти за банкова практика, като включват вътрешни правила за кредитиране и за управление на проблемни експозиции, правила за обезценка и превизиране на рискови експозиции, нива на компетентност при възникване на кредитни експозиции, както и методика за изготвянето на кредитни анализи и вътрешни кредитни рейтинги (скоринг модели) по отношение на платежоспособността на клиентите. Вътрешните правила и процедури се актуализират регулярно, с цел констатиране, анализиране и минимизиране на потенциалните и съществуващите рискове. Прилаганите лимити по експозиции с кредитен risk се следят трайко и в съответствие с пазарните условия и нормативната уредба.

Кредитен процес

Кредитният процес в Първа инвестиционна банка е автоматизиран чрез Workflow система, интегрирана към основната информационна система на Банката, където са включени контролни механизми и нива на компетентност при разглеждане на сделките. Одобрението се прави от централизирано в дирекция „Кредитна администрация“, съответно при прилагането на принципа „на четири очи“.

Жизнен цикъл на кредита

Първа инвестиционна банка поддържа системи за текущото администриране и наблюдение на различните портфели и експозиции към кредитен risk, включително с цел установяване и управление на експозициите в неизпълнение и извършване на адекватни корекции за кредитен risk на стойността. Отчитайки влиянието на икономическия цикъл Fibank управлява експозициите в неизпълнение с оглед тяхното навременно диагностициране и предприемане на мерки, съответстващи на възможностите на клиентите и на политиката на Банката относно поемането на risk.

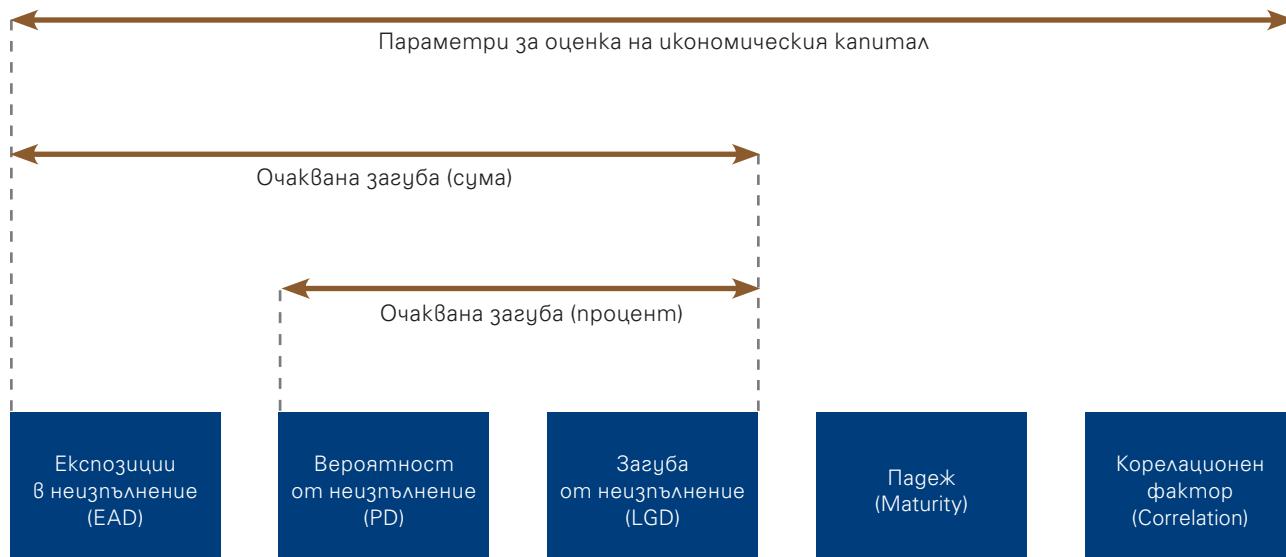
В Банката функционира отделна дирекция „Интензивно управление на кредити“, която управлява експозициите на клиенти прехвърлени от бизнес звената, по които има отчетен повишаван кредитен риск спрямо първоначалния момент на отпускане, както и от звеното за проблемни активи – при наличие на индикатори за оздравяване на експозицията и на обективна възможност за бъдещо редовно обслужване. Дирекцията е създадена като част от целенасочените действия на Банката за повишаване ефективното управление на кредитния портфейл, ранната сигнализация и управление на експозициите, както и понижаване на общото ниво на кредитен риск за Банката.

Модели за измерване на кредитния риск

Първа инвестиционна банка прилага вътрешни модели за кредитен риск за оценяване на вероятността от неизпълнение (PD – probability of default), загуба при неизпълнение (LGD – loss given default) и EAD (Exposure at default), което прави възможно определянето на рисковопретеглената възвръщаемост. Всички експозиции с кредитен риск се контролират текущо.

Рамката, дефинирана съгласно базелските стандарти, определя минималните регуляторни капиталови изисквания за покриване на финансовите рискове. В допълнение към регуляторния капитал Първа инвестиционна банка изчислява и икономически капитал, който се включва при вътрешното измерване и управление на риска. Икономическият капитал се поддържа с цел защита и покриване на неочеквани загуби, произтичащи от пазарни условия или събития.

Риск параметри за оценка на очаквани и неочеквани загуби

За повече информация относно икономическия капитал виж подраздел „Вътрешен анализ на адекватността на капитала“.

Банката използва вътрешни модели за кредитна оценка на корпоративни, МСП, микро клиенти и физически лица-клиенти на банкиране на дребно. Моделите за оценка са базирани на количествени и качествени параметри, като тезгата на отделните параметри са дефинирани на базата на исторически опит. На фирмениите клиенти се присъжда кредитен рейтинг, а за физическите лица – на база скоринг. Допълнително за фирмениите клиенти се изготвя оценка и на база поведенчески скоринг модел. Оценката на кредитния риск от рейтинговите модели се разглежда и от кредитен специалист/risk менеджър.

През 2018 г. Банката горазди своите модели за оценка на проектно финансиране (вкл. относно проекти, свързани с небизжими имоти, индустритални проекти и финансиране на отделни дълготрайни активи), прилагайки количествен анализ (на база прогнозни парични потоци) и качествена оценка по отношение управлението на проекта и инвеститорите, пазарната среда и структурирането на кредитата, както и отделна оценка на активите, обект на финансирание. Прецизирана и усъвършенствана е и процедурата за определяне на вътрешен рейтинг за корпоративните и МСП клиенти на Банката, в т.ч. детайлзираните отговорните звена и процесите на ескалация и

одобрение, както и Времевите рамки и задължения за регулярен преглед и актуализация. Извършена е също така и автоматизация на скрининг процесите относно ритетл клиентите, целяща повишаване на ефективността и редуциране на времето за одобрение по кредитни сделки.

През годината, е въведен нов процес за оценка и валидиране на използваните от Банката модели за управление на риска, с цел гарантиране на тяхната надеждност, прецизност и ефективно прилагане. Съгласно него в Банката се изготвят регулярни валидационни доклади – кратки/мониторинг доклади всяко тримесечно и разширени годишни валидационни доклади, които обхващат както количествен анализ (статистически, иконометрични и други количествени подходи), така и анализ на качествените (нестатистически) характеристики, при спазване на приложимите нормативни изисквания и добри практики в тази област.

Техники за редуциране на кредитния риск

Кредитният риск се управлява и чрез приемане на гаранции и обезпечения по вид и в размер, съгласно действащите регулативни разпоредби и вътрешните правила и изисквания на Банката. Първа инвестиционна банка изисква обезпечаване на експозициите, включително условните ангажименти, които са носители на кредитен риск. За редуциране на кредитния риск Банката прилага признати техники, процедури и правила, осигуряващи кредитна защита, включително чрез следене и контролиране на остатъчния риск. Обезпечена защита се осигурява от активи, които са достатъчно ликвидни и които имат сравнително непроменлива във времето стойност, като Банката прилага вътрешни писмени правила, регламентиращи приеманите обезпечения по вид и размер при спазване на нормативните изисквания за тяхното признаване, както и законовите изисквания за документалното им оформяне. За редуциране на кредитния риск Първа инвестиционна банка прилага опростения метод за финансово обезпечение съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 575/2013.

Първа инвестиционна банка текущо следи относимите регулатии, както и признатите стандарти и добри практики в тази област, с цел постоянно надграждане и разширяване на правилата и процесите, действащи в Банката по отношение на приемането, оценката и управлението на обезпеченията, включително по отношение на методите за оценка.

Проблемни експозиции и обезценка

Първа инвестиционна банка има разработени вътрешни правила и писмени процедури за управление на проблемни кредитни експозиции, които включват всички основни действия, свързани с управлението на проблемни кредити, в т.ч. анализ и оценка на рисковите експозиции, преструктуриране и оздравяване, принудително събиране, цедиране на вземания и описание на проблемни експозиции. Fibank използва също и специализирана система за интегрирано управление на проблемни активи, която включва всички етапи за мониторинг и възстановяване на вземания.

През 2018 г. Банката управлява кредитния риск съобразно риск стратегията и външната среда, с оглед на временно диагностициране и предприемане на мерки, съответстващи на възможностите на клиентите и на политиката на Банката относно приемането на риск, в т.ч. действия за централизирано управление и ранно събиране на просрочени вземания.

Към 31 декември 2018 г. коефициентът на експозициите с просрочие над 90 дни съгласно рамката за финансово отчитане FinREP се понижава с 3,8 пр.п. до 10,4% от брутните кредити и аванси на консолидирана основа, в резултат на приложените през годината мерки за управление на кредитния риск, вкл. чрез продажба/цедиране на вземания, както и описание на обезценени експозиции.

По отношение на обезценката и провизирането на рискови експозиции, Първа инвестиционна банка прилага писмени правила, които са структурирани на принципите на индивидуална и портфейлна оценка на рисковите експозиции в зависимост от класификацията и размера на експозицията. За експозициите, отчитани като необслужвани, се определя специфична обезценка, изчислена на база индивидуален паричен поток за индивидуално значимите експозиции или на портфейлен принцип за останалите. По отношение експозициите, отчитани като обслужвани, Банката прилага обезценка на портфейлен принцип (отчитаща потенциални загуби), групирани експозиции със сходни характеристики за кредитен риск.

От 1 януари 2018 г. Първа инвестиционна банка прилага нови правила за обезценка и прорациране на рискови експозиции в съответствие с изискванията на МСФО 9. Съгласно тях се оценява коректив за загуби от обезценка в размер, равен на очакваните кредитни загуби за целия срок на инструмента, в случай че кредитният риск на инструмента се е увеличил значително след първоначалното признаване. В противен случай се оценява коректив за загуби от обезценка в размер, равен на очакваните кредитни загуби в хоризонт от 12 месеца.

Обезценка на рискови експозиции

Банката има разписани конкретни параметри при определяне на увеличения кредитен риск, които включват както дни просрочие, така и други индикатори, вкл. наличие на мерки за преструктуриране, влошаване в рейтинга/скоринга на клиента и др.

Във връзка с прилагането на МСФО 9 Ѹвътрешнонормативната рамка на Банката са разписани също така и приложимите бизнес модели при класификацирането на финансовите активи, както и дефинирани параметрите за покриване на теста за паричните помощи, представляващи единствено плащания по главница и лихва (SPPI), в т.ч. при създаване или промяна на кредитни продукти.

Пазарен риск

Пазарният риск е рисъкът от загуби вследствие на промени в цената на финансовите инструменти, произтичащи от общи рискови фактори, присъщи на пазарите, несвързани с конкретни характеристики на отделните инструменти, като промени в лихвените проценти, валутните курсове и/или от специфични рискови фактори, отнасящи се до емитента.

Управлението на пазарния риск се базира на прилагането на вътрешни лимити и писмени правила и разпоредби по отношение на процесите и контролната среда. За целите на оценка и ограничаване на пазарния риск Банката прилага вътрешни модели за оценка, които са базирани на концепцията „стойност под риск“ (VaR), като в допълнение са разработени и се прилагат дюрационни анализи, калкулации на стресирана стойност под риск (Stressed VaR), както и стрес тестове и сценарии.

Прилаганите от Банката лимити за дългови и капиталови инструменти са структурирани, с цел минимизиране на риска и въвеждане на по-обхватна и рисково-обвързана рамка от лимити, които са пряко обвързани с рисковия профил на инвестициите, както и с динамиката на рисковия профил Ѹвътре времето.

Лихвен риск

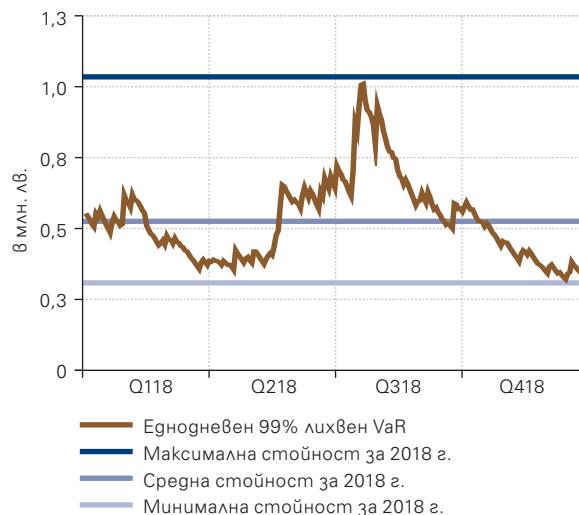
Лихвеният риск е текущият или потенциален риск от промяна на доходите на Банката в резултат от неблагоприятно изменение в лихвените проценти. Първа инвестиционна банка е изложена на лихвен риск както от търговския портфейл, така и от банковия портфейл.

Политиката на Банката е да поддържа незначителен търговски портфейл, в съответствие с критериите на Регламент (ЕС) № 575/2013. Във Въръзка с това Банката не изчислява капиталови изисквания за лихвен и ценови риск за позициите си в този портфейл. За количествено измерване на лихвения и позиционния риск в търговския портфейл Банката прилага VaR анализ с единодневен хоризонт и 99% доверителен интервал, което означава, че съществува 1% вероятност търговският портфейл да се обезцени в рамките на един ден повече от изчисления за него VaR. Моделът се изчислява и следи на дневна база, като оценява максималната загуба, която може да настъпи при определен хоризонт и нормални пазарни условия, дължаща се на неблагоприятни изменения на пазарните лихви, ако позициите останат непроменени за определен период.

Лихвен VaR за портфейла от дългови инструменти

Лихвен VaR за портфейла от дългови инструменти през 2018 г.

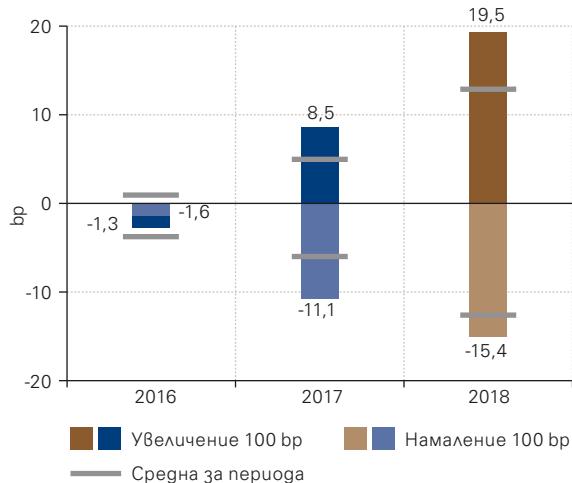
В съответствие с насоките на Европейския банков орган, Банката измерва и стресирана стойност под риск (sVaR) на портфейла от дългови ценни книжа, като входящите данни на модела са калибрирани така, че да отразяват продължителен период на значителен стрес на международните финансово-пазарни.

По отношение на лихвения риск в банковия портфейл, Първа инвестиционна банка управлява този вид риск чрез писмени правила, лимити и процедури, насочени към регулиране на несъответствието между лихвената чувствителност на активите и пасивите. За количествено измерване на лихвения риск в банковия портфейл се използват модели за оценка на влиянието на лихвените сценарии върху икономическата стойност на Банката и върху нетния лихвен доход за хоризонт една година.

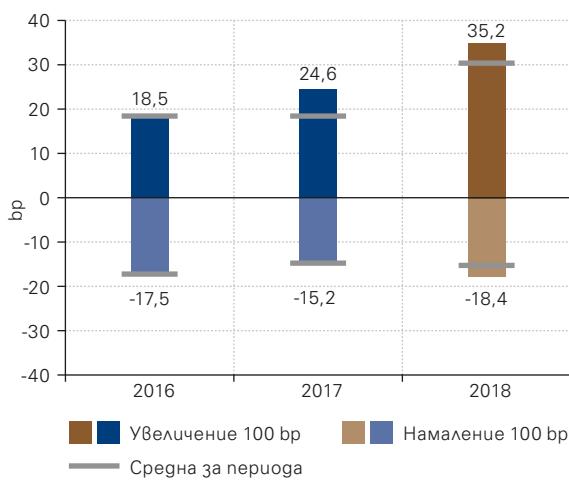
Оценката на ефекта върху икономическата стойност на Банката се базира на модели за дюрацията на лихвеноните активи и пасиви. Оценката на ефекта върху нетния лихвен доход се базира на надежна таблица на лихвените активи и пасиви, и оценка за изменението на лихвените проценти по отделните класове инструменти в следствие на изменение на пазарните лихвени нива.

Към 31 декември 2018 г. ефектът на лихвения риск върху икономическата стойност на Банката в следствие на стандартен лихвен шок от +100/-100 базисни пункта е +35,2/-18,4 млн. лв., а върху нетния лихвен доход в рамките на една година напред е +19,5/-15,4 млн. лв.

Ефект върху лихвения доход

Ефект върху капитала

Валутен риск

Валутният риск е рисковът от загуба вследствие от неблагоприятно изменение на валутните курсове. Изложеността на Първа инвестиционна банка към валутен риск, произтичащ от позициите в банката и търговския портфейл, се ограничава посредством прилагането на регулаторно-изисквани и вътрешнобанкови лимити.

Банката активно управлява размера на общата си открыта валутна експозиция, както и се стреми да поддържа незначителни нива на валутни несъответствия в обхват на цялата си дейност. В допълнение, Първа инвестиционна банка изчислява и прилага лимити на базата на вътрешен VaR модел, относно максималната загуба, която би могла да бъде реализирана в рамките на 1 ден при доверителен интервал от 99.0%.

Освен това Банката е изложена на валутен риск и вследствие на извършени дилинг операции. Обемът на такива операции, извършени с намерение за търгуване, е силно ограничен, като се контролира посредством лимити за открытията валутни позиции и на stop-loss лимити по открытии позиции.

За повече информация относно пазарния риск виж бележка 3 „Управление на риска“ от Консолидираните финансово отчети за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.

Лукбиден риск

Лукбидният риск възниква вследствие на общото финансиране на банката дейност и при управлението на позиции. Той включва риска от невъзможност за посрещане на конкретно плащане при настъпване на неговия надеж и невъзможност да се продаде определен актив на разумна цена в кратко срокове, за да се посрещне задължението по насиб.

Първа инвестиционна банка управлява ликвидния риск чрез вътрешна система за ежедневно наблюдение и управление на ликвидността, поддържане на достатъчна наличност от парични средства съобразно валутната структура на активите и насибите и надежната стълбица, регулярни анализи на несъответствието между входящите и изходящите парични потоци, поддържане на портфейл от нискорискови активи за посрещане на текущи задължения и посредством операциите си на междубанковия пазар.

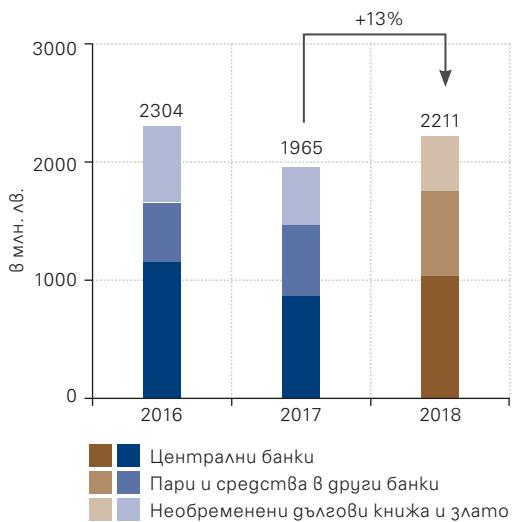
С цел поддържане на умерен рисков профил, Fibank е изготвила адекватна рамка за управление на ликвидния риск. Политиката на Банката по управление на ликвидността е насочена към осигуряване посрещането на всички задължения и при стрес, произхождащ от външната среда или от специфики на банката дейност, както и с цел поддържането на адекватно равнище и структура на ликвидни буфери и използване на подходящи механизми за разпределение на разходите, ползите и рисковете, свързани с ликвидността. Банката прилага комбинация от методи, финансово модели и инструменти за оценка и управление на ликвидността, в т.ч. изискванията за отчи-

тране и наблюдение на съотношенията за ликвидно покритие и нетно стабилно финансиране в съотвествствие с Регламент (ЕС) № 575/2013. С цел допълнително регулиране на ликвидния риск са заложени и превантивни мерки, насочени към повишаване на матуритета в привлеченияте средства от клиенти, стимулиране на дългосрочните взаимоотношения банка – клиент и повишаване на клиентската удовлетвореност. С цел адекватно управление на ликвидния риск Банката осъществява мониторинг на паричните помощи на дневна основа.

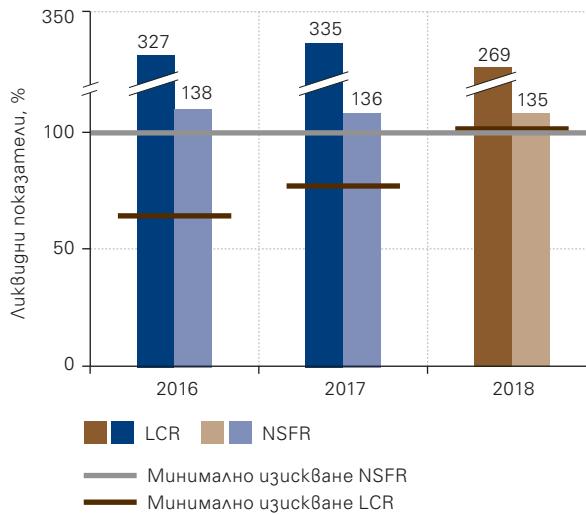
През годината Банката доразви системата за измерване, наблюдение и контрол на ликвидността, вкл. по отношение на създаването и поддържането на надежна стълбица като част от допълнителните показатели за наблюдение на ликвидността и инструмент за детайлно наблюдение на входящите и изходящи помощи по падежни интервали, в т.ч. капацитета за генериране на ликвидност в съотвествие с изискванията на Регламент за изпълнение (ЕС) 2017/2114 и Наредба №11 на БНБ за управлението и надзора върху ликвидността на банките.

По отношение на политиките за управление на активите, пасивите и ликвидността, считано от 1 януари 2018 г. Първа инвестиционна банка прилага новите изисквания относно бизнес моделите и критериите за класифициране на финансовите активи в портфейлите на Банката и мяжната оценка в съотвествие с МСФО 9. В зависимост от целта при управлението на финансовите активи, прилаганите от Банката бизнес модели включват: 1) бизнес модел, чиято цел е активите да бъдат държани, за да се съберат договорните парични помощи (hold to collect); 2) бизнес модел, чиято цел е както събиране на договорни парични помощи, така и продажби на финансови активи (hold to collect and sell); 3) друг бизнес модел, когато целта е различна от предходните два бизнес модели (other business model), в които се включват и активите, държани с цел търгуване.

Ликвидни активи

LCR и NSFR

През отчетната година Fibank продължава да поддържа адекватен размер ликвидни активи, като към 31 декември 2018 г. съотношението на покритие с ликвидни активи на привлеченияте средства от други клиенти възлиза на 26,50%, което е значително над препоръчаното от БНБ ниво от 20%. Съгласно нормативните изисквания, считано от 1 януари 2018 г., Банката следва да поддържа буфер от ликвидни активи, които да осигуряват ликвидно покритие на нетните ликвидни изходящи помощи в рамките на период на напрежение от 30 календарни дни с минимален размер от 100%. В края на отчетния период съотношението за ликвидно покритие (LCR) възлиза на 269,21% на консолидирана основа (2017: 334,85%).

Първа инвестиционна банка изчислява и съотношение на нетно стабилно финансиране (NSFR), който представлява инструмент, въведен с цел гарантиране, че дългосрочните задължения се покриват по подходящ начин от стабилни инструменти за финансиране както при нормални условия, така и при стресирани обстоятелства. Към края на годината съотношението на нетно стабилно финансиране възлиза на 135,45% на консолидирана основа (2017: 136,43%), като е над референтната стойност от 100% още преди въвеждането му като задължително условие.

Вътрешен анализ на адекватността на ликвидността

Първа инвестиционна банка АД изготвя регулярен отчет за вътрешния анализ на адекватността на ликвидността (ВААЛ), с цел извършване на всеобхватна вътрешна оценка на рамката за управление на ликвидността и финансирането на Банката в контекста на нейната стратегия и рисковете по отношение на ликвидността.

През 2018 г., като част от процеса за ежегоден преглед, Банката актуализира отчета за ВААЛ, вкл. по отношение на резултатите от прилаганите стрес сценарии и стрес тестове, както и относно състава на поддържания ликвиден буфер. Заложените вътрешни индикатори за ликвидност са структурирани при спазване на изискванията за съгласуваност с нивата в Плана за възстановяване, които са част от системата за текущ мониторинг и ранно предупреждение, включена в рамката за управлението на рисковете в Банката.

При анализа са взети предвид действащите в Банката системи и процеси за управление на рисковете, свързани с ликвидността и финансирането, в т.ч. информация за управлението на ликвидния риск в рамките на деня, както и за разпределението на разходите и ползите, свързани с ликвидността, които се определят на базата на въведена в Банката методология за вътрешно-трансферни цени (ВТЦ). Във ВААЛ са отчетени също и стратегията на Банката относно финансирането, включително плановете за финансиране с триговарден хоризонт, както и стратегията относно поддържането на ликвидни буфери и мониторинг на обременението с тежести активи. Количествените измерения относно готовността на Банката за справяне с внезапен значителен отлив на привлечени средства (ликвидна криза) се усвояват посредством стрес тестове и сценарийни анализи. За целите на ВААЛ, Първа инвестиционна банка прилага комбинация от три стрес сценария – идентичен, пазарен и комбиниран шок с хоризонт от една седмица и един месец, при които се взима под внимание стабилността на депозитната база и чувствителността на клиентите.

За осигуряването на адекватна възможност Банката да посреща всички свои задължения и ангажименти дори и в условията на ликвидна криза, Първа инвестиционна банка има разработен план за действие при извънредни обстоятелства/ликвидна криза, който е неразделна част от общата система за управление на ликвидността.

За повече информация относно ликвидния риск виж бележка 3 „Управление на риска“ от Консолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2018 г..

Операционен риск

Операционният риск е рисковът от загуба, породен от неподходящи или погрешни процеси, хора или системи, или от външни събития. С цел намаление на рисковете, произтичащи от операционни събития, Първа инвестиционна банка прилага писмени политики, правила и процедури, които се базират на изисквания, залегнали в европейското и българското законодателство, както и добрите банкови практики.

Първа инвестиционна банка поддържа система за регистриране, следене и контрол на възникнали и потенциални операционни събития в съответствие с регулативните изисквания. Управлението на операционния риск от Fibank се основава на принципите за непоемане на необоснован риск, стриктно спазване на нивата на компетентност и приложимата нормативна уредба, активно управление на операционния риск. Банката прилага надеждни методи за избегване, ограничаване влиянието на операционните рискове и трансфериране, в т.ч. чрез разделяне на функциите и отговорностите, въведен контрол, нива на компетентност, вътрешен контрол, сключване на застраховки, информационна обезпеченост.

С цел усъвършенстване на процеса по управление на операционния риск в Банката са дефинирани ключови рискови индикатори, прилагани както на ниво Банка, така и специфични за всяко бизнес звено и процес в Банката. Чрез тях се способствува по-ефективното сигнализиране на промени, които могат да са от значение за активното управление на операционния риск, както и осъществяването на по-добър мониторинг и контрол на рисковия толеранс и определените прагове и лимити по отделните видове рискове.

Във връзка с прилеждане на дейността в съответствие с регуляторните промени и по-конкретно насоките на ЕБО относно мерките за сигурност спрямо операционните рискове и рисковете, свързани със сигурността, съгласно Директива (ЕС) 2015/2366 (EBA/GL/2017/17), е актуализирана вътрешната нормативна рамка с процедури и механизми за контрол, оценка на въздействието на операционни събития и навременното им управление.

Дирекция „Анализ и контрол на риска“ дефинира и категоризира операционните събития по видове и бизнес линии, присъщи на банкобата дейност, както и задълженията и отговорностите на служителите на Банката във връзка с тяхното регистриране и докладване. Комитетът по операционния риск разглежда регулярно и анализира настъпилите операционни събития и предлага на Управителния съвет мерки за своеевременно коригиране на причините, както и за засилването на контролните механизми при управлението на процесите, дейностите, продуктите и услугите на всички нива в системата на Банката.

С цел оценка на изложеността и регуциране на операционния риск, както и за подобряване и усъвършенстване на контролните процедури, Първа инвестиционна банка осъществява регулярно самооценка на операционния риск (RCSA) под формата на Въпросници или чрез анализ на процесите. Съобразно добрите банкови практики самооценката е важен инструмент за допълнително оценяване на изложеността на Банката към операционен риск и средство, спомагащо извършването на анализ на ефективността на действащите контроли за регуциране на този вид риск.

Информационна сигурност

Първа инвестиционна банка разполага с вътрешни правила и политики за информационна сигурност и за достъп до информационните системи, които включват организационната рамка, управлението и отговорностите на служителите за гарантиране сигурността на данните, системите и съответната инфраструктура.

В Банката функционира специализирано звено „Информационна сигурност“, под ръководството на Главен директор Puck, което координира дейностите, свързани с информационната сигурност, дефинира изискванията към контролите и сигурността на данните, както и организира изпълнението на решенията на Управителния съвет в тази област.

Зашита на лични данни

През 2018 г. Първа инвестиционна банка реализира проект за въвеждане на изискванията, произтичащи от Общия регламент относно защитата на данните (GDPR). Като част от вътрешната си организация като администратор на лични данни в Банката са структурирани и развити принципите и основанията за обработване на лични данни, вкл. във връзка с тяхната прозрачност и законосъобразност, както и правата на субектите на данни и техническите и организационни мерки за защита на данните.

В изпълнение на изискванията на регламента е назначено Дължностно лице по защита на данните (DPO) – г-н Андрей Филчев (e-mail: dpo@fibank.bg), което има водеща роля за осигуряване на законосъобразното обработване на лични данни в структурата на Банката, провежда обучения за информираност и изграждане на култура за защита на данните, както и е лице за контакт с Комисията за защита на личните данни, и по въпроси, свързани с упражняване на правата на субектите на данни. Г-н Филчев е утвърден професионалист с дългогодишън опит в банковата система, както и в областта по прилагането на функцията Съответствие в системата на Първа инвестиционна банка.

Непрекъсваемост на процесите

За да осигури ефективното управление на непрекъсваемостта на бизнеса, Първа инвестиционна банка, е установила планове за действие при непредвидени обстоятелства и за непрекъсваемост на дейността, както и планове за възстановяване за всички свои критични функции и ресурси, които се местят регулярно. Управлението на непрекъсваемостта на процесите и бизнеса осигурява устойчивост на всички нива на организация в Банката, както и възможност за ефективни действия и реакции при заплахи и кризисни ситуации. Създадената организация и процеси в Банката имат за цел да защитят интересите на всички заинтересовани лица, нейната репутация, бранд и дейностите добавящи стойност.

Изграждането на подходяща корпоративна култура по отношение управлението на непрекъсваемостта на дейността е важна част от цялостната риск култура в рамките на Банката. С цел по-голяма интегрираност на информацията и прилагането на централизиран подход, вътрешната нормативна уредба относно непрекъсваемостта на дейността е структурирана в единен документ с основно съдържание и отделни планове за

действия при конкретни инциденти и кризисни ситуации. Така Въвеждената организация ще постигне на бързи и ефективни действия за посрещане на потенциални кризисни ситуации, както и съвместно отстраняване на негативните последствия.

Рискови експозиции

Към 31 декември 2018 г. за изчисляване на рисковите експозиции за кредитен риск Първа инвестиционна банка прилага стандартизирания подход, съгласно Регламент (ЕС) № 575/2013. Поради неголемия обем на финансите и инструменти в търговския портфейл (облигации и други ценни книжа) капиталовите изисквания се изчисляват в съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) № 575/2013, приложими за банковия портфейл. За изчисляване на размера на капитала за покриване на загуби от операционен риск се прилага подходът на базисния индикатор.

В хил. лв./ % от общо	2018	%	2017	%	2016	%
За кредитен риск	6 194 711	90,3	5 787 197	89,6	5 594 622	90,5
За пазарен риск	5 300	0,1	6 000	0,1	5 625	0,1
За операционен риск	658 925	9,6	665 625	10,3	578 388	9,4
Общо рискови експозиции	6 858 936	100	6 458 822	100	6 178 635	100

През 2018 г. в структурата на рисковопретеглените експозиции преобладават тези за кредитен риск с 90,3% от общите експозиции (2017: 89,6%), следвани от тези за операционен риск – 9,6% (2017: 10,3%) и за пазарен риск – 0,1% (2017: 0,1%), като Банката продължава да поддържа консервативен подход при оценка и управление на рисковете.

Освен за целите на надзора Първа инвестиционна банка изчислява и икономическия капитал на Банката, който би обезпечил платежоспособността и бизнеса ѝ при неблагоприятни пазарни условия. За целта се изготвя Вътрешен анализ на адекватността на капитала (ВААК).

Вътрешен анализ на адекватността на капитала

Първа инвестиционна банка АД извършва редовен Вътрешен анализ на адекватността на капитала (ВААК), с цел пълно и точно идентифициране и оценка на Вътрешните капиталови нужди на Банката в контекста на нейната бизнес стратегия, рисков профил и риск апетит. Оценката за необходимия икономически капитал отразява както рисковия профил на дейността ѝ, така и нейния риск апетит, като основните показатели на използваните при анализа количествени методи за оценка са приеми при консервативни сценарии за неблагоприятна икономическа среда.

През 2018 г. отчета за ВААК беше актуализиран в съответствие с рисковата стратегия и заложените бизнес цели за развитие, както и съобразен с оперативната среда, включително отчетен ефект от прилаганите от Банката мерки за управление на риска по кредитните експозиции. С цел прилагане на по-консервативен подход е заличено нивото на доверителност при изготвянето на анализа, както и отразени новите изисквания относно капиталовите буфери, в т.ч. буфера за друга системно значима институция (ДСЗИ), приложим към Банката, считано от 01.01.2018 г. При анализа също така са взети предвид и е направена оценка на бизнес модела на Банката, както и на системата за Вътрешно корпоративно управление, в т.ч. на независимите функции по Вътрешен одит, управление и контрол на рисковете и съответствие.

Вътрешната система за оценка на необходимия Вътрешен капитал се основава на прогнозни VaR модели за кредитен и пазарен риск, стрес-тестове за кредитен, ликвиден, репутационен и лихвен риск в банковия портфейл, подход базиран на базисния индикатор и стрес тестове по отношение на операционния риск, Earnings-at-Risk подход за стратегически рискове, както и аналитични средства и техники, които дават възможност за по-детайлна оценка на адекватността на капитала съобразно рисковия профил на Банката и текущата оперативна среда. За агрегиране на отделните видове рискове Банката използва корелационна матрица, която взема предвид взаимовръзката между отделните категории рискове, с цел по-реалистичен и по-усъвършенстван подход за измерване на риска, на който е изложена Банката, същевременно при достатъчно консервативни допускания.

Кредитен риск

За изчисляване достатъчността на капитала по отношение изложеността към кредитен риск, Първа инвестиционна банка използва вътрешни модели за оценка, освен в определени случаи, в т.ч. при класовете експозиции с несъществено влияние върху рисковия профил. За класовете експозиции със съществено значение, които представляват основната кредитна дейност на Fibank, икономическият капитал е определен на база еднофакторен портфейлен кредитен VaR модел, чрез който се определя вероятностното разпределение на загубите, които могат да бъдат реализирани в рамките на една година напред при 98% доверителен интервал. За да се освоят рисковът от настъпването на извънредни, малко вероятни, но възможни събития, се прилагат и стрес сценарии. Получените резултати от стрес сценариите се съпоставят с капиталовите изисквания за кредитен риск, изчислени съгласно портфейлния VaR модел.

Като част от цялостната оценка за изложеността към кредитен риск, за целите на ВААК, Първа инвестиционна банка оценява и риска от концентрация, дължащ се на неравномерното разпределение на кредитните експозиции по клиенти или група свързани лица от гледна точка на нейната финансова стабилност и способността да осъществява основната си дейност. За освояване на необходимия капитал за този вид риск Банката използва съпоставка на резултатите от портфейлния VaR модел между реалния портфейл и хипотетичен портфейл, при който размерът на експозициите е еднакъв за всички клиенти, при равни други условия.

Пазарен и лихвен риск

Изложеността на Банката към пазарен риск е ограничена и включва оценка за достатъчността на капитала по отношение на позиционния риск, валутния и стоковия риск. За изчисляването на икономическия капитал за пазарен риск се ползват вътрешни модели за стойността под риск (VaR) с хоризонт от 1 година и ниво на доверителност 98%.

За целите на вътрешния анализ на достатъчността на капитала Fibank управлява лихвенния риск в банковия портфейл посредством управление на структурата на инвестициите, контрол върху цената и условията на финансите на пасиви, и контрол върху лихвената структура на кредитния портфейл и другите лихвоносни активи. Използват се подходите за оценка на ефекта на лихвените проценти върху нетния лихвен доход на хоризонта от 1 година и ефекта върху икономическата стойност на Банката. За изчисляване достатъчността на икономическия капитал по отношение на лихвенния риск в банковия портфейл се определя най-голямото намаление на икономическата стойност на Банката в резултат на паралелно изместяване на кризите на доходност с до ±200 б.п.

Операционен риск

За целите на ВААК, Първа инвестиционна банка изчислява необходимия икономически капитал за операционен риск съгласно насоките, описани в Basel III: Finalising post-crisis reforms (12.2017), като прилага компоненти за изчисляването, измерващи дейността на Банката като обем и специфика, както и нивото на операционен риск, съответстващо на дейността при коригиращ фактор, отчитащ значимостта на операционните събития на база исторически данни.

Банката използва също така стрес тестове, които възпроизвеждат настъпването на извънредни, но правдоподобни събития, в т.ч. различни сценарии от гледна точка на финансовото въздействие и вероятност от настъпване. Получените резултати от провежданите сценарии се съпоставят с икономическия капитал за операционен риск.

Ликвиден риск

За оценка на ликвидния риск Банката диференцира анализа в две направления относно риска от неплатежоспособност и риска от осигуряване на ликвидност. Рискът от неплатежоспособност се управлява и покрива посредством поддържането на подходящ буфер от необременени, високо ликвидни активи, докато рисът от осигуряване на ликвидност следва да бъде покрит и ограничен от икономическия капитал на Банката. Банката

изчислява икономическия капитал за ликвиден риск като оценява размера на загубата, която би претърпяла вследствие на ликвидна криза, на база исторически опит и стрес тестове на ликвидността (дигосинкратичен, пазарен и комбиниран шок), отчитайки разходите по репо-сделки или ликвидиране на активи за посрещане на изходящия паричен поток, както и очакваното нарастване на лихвените разходи по привлечения ресурс.

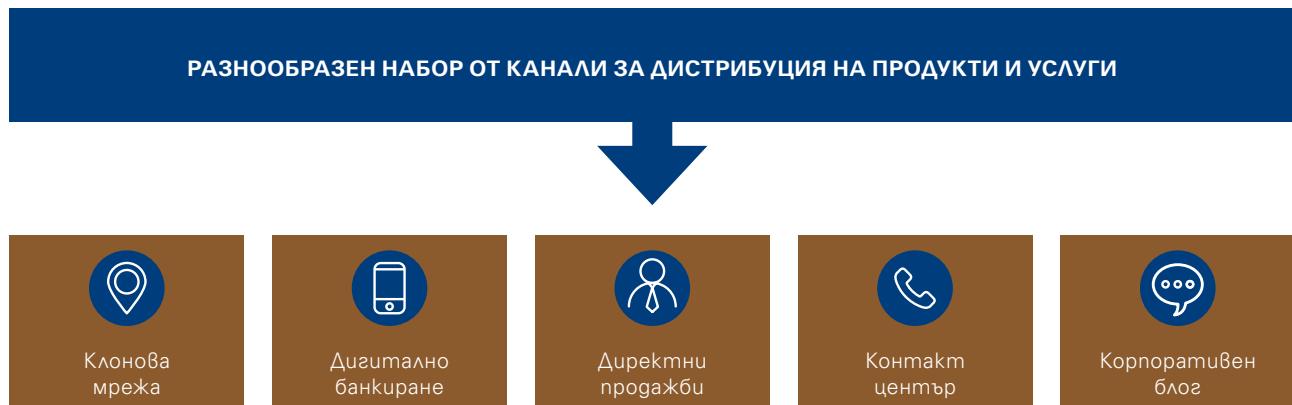
Други рискове

За целите на ВААК Банката оценява и други рискове, в т.ч. стратегически рисък и репутационен рисък. За количествената оценка на стратегическия рисък се ползва Earnings-at-Risk подход, като се измерват на историческа база отклоненията между бюджетираната и реализираната нетна печалба на Банката. Заделеният капитал за стратегически рисък се определя посредством прилагане процента на отклонение, съответстващ на приемото ниво на доверителност от 98%, към бюджетираната нетна печалба за следващата една година.

Репутационният рисък отразява риска от това репутацията на Банката да се различава в отрицателен смисъл от очаквания стандарт по отношение на нейния експертен опит, поченост и надеждност. Материализирането на репутационния рисък се изразява основно в загуба на бизнес, повишена цена на финансиране, ликвидна криза, които ефекти се измерват в рамките на оценката за стратегическия рисък и ликвиден рисък.

Канали за дистрибуция

Канали за дистрибуция на продукти и услуги

Първа инвестиционна банка поддържа разнообразен набор от канали за дистрибуция на предлаганите продукти и услуги, вкл. добре развита клонова мрежа, електронно банкиране, директни продажби, контакт център, корпоративен блог, които постоянно усъвършенстват съобразно съвременните тенденции в банковата дейност, пазарните условия, технологичното развитие и клиентските потребности.

Клонова мрежа

Клоновата мрежа е основният канал за дистрибуция на банкови продукти и услуги за Първа инвестиционна банка. Банката се стреми да поддържа адекватен баланс между добре развита мрежа от физически локации и предоставяне на съвременни способи за дистанционно банкиране, в т.ч. в контекста на нарастващото значение на гигантската трансформация в сферата на банковата дейност.

През годината Банката продължи да оптимизира клоновата си мрежа, при отчитане на пазарната среда, натовареността на локациите и обемите на дейността. През годината са закрити четири офиса, от които един в София и три в останалата част от страната, а отворени три нови в градовете София, Пловдив и Попово.

Към 31 декември 2018 г. клоновата мрежа на Първа инвестиционна банка се състои общо от 168 клона и офиса на консолидирана основа (2017: 166), които са разположени в повече от 60 населени места в България – 53 локации в гр. София, 101 клона и офиса в останалата част на страната, един чуждестранен клон в гр. Никозия, Кипър, както и дъщерна банка в Албания, която оперира с централа и 12 клона в Албания. За повече информация относно клоновата мрежа на First Investment Bank – Albania Sh.a. виж раздел “Преглед на бизнеса на дъщерните дружества”.

С цел създаването на унифициран организационен модел, по-ефективно разпределение на бюджетните цели, както и фокусиране върху привличането на нови клиенти и кръстосани продажби, в град София функционира нов модел на структуриране на клоновата мрежа. Чрез него са формирани 5 функционални клона – Централен, Изток, Запад, Север и Юг, към всеки от които са разпределени офиси на база териториално разположение и бизнес показатели.

Като част от действията за постоянно усъвършенстване и оптимизация на процесите на работа и извършваните операции в локациите на Банката, продължава активната работа за намаляване времето за обслужване на клиентите и при осъществяването на трансакции, което га допринесе за още по-добро качество на обслужване и развитие на трайни партньорски отношения с клиентите.

Пълен набор от продукти и услуги

	Ритейл клиенти	Бизнес клиенти
Спестовни продукти	•	•
Платежни услуги	•	•
Пакетни програми	•	•
Дебитни и кредитни карти	•	•
Карти Дайнърс клуб	•	•
Ипотечно кредитиране	•	
Потребителски кредити	•	
Кредитиране на бизнес клиенти		•
Търговско финансиране		•
Проектно финансиране		•
Факторинг сделки		•
Финансиране по европрограми		•
Дигитално банкиране	•	•
Инвестиционни услуги	•	•
Инвестиционно злато и изделия от благородни метали	•	•

Клоновете и офисите на Банката в страната предлагат пълен набор от банкови продукти и услуги както за физически лица, така и за бизнес клиенти. В стремежа си за по-пълно задоволяване на клиентското търсене, голяма част от клонова мрежа работи с усълъжено работно време, както и разполага с дежурни офиси, които да осигуряват обслужване на клиентите през почивните дни.

Клонът на Първа инвестиционна банка в гр. Никозия, Република Кипър функционира на кипърския банков пазар от 1997 г., първоначално основно в областта на кредитирането на корпоративни клиенти, като през годините работи систематично и последователно в посока на разширяване на продуктите и услугите. Понастоящем, клонът предлага стандартни кредитни и спестовни продукти, платежни услуги и електронно банкиране, с фокус върху клиентите – малки и средни предприятия и банкирането на сребро.

В допълнение към добре развитата клонова мрежа, Fibank използва и други канали за дистрибуция на своите продукти и услуги – широка мрежа от ATM и POS терминали, дистанционен достъп до информация и услуги през собствен контакт център, директни продажби на място, дигитално банкиране.

Конакт център – *bank (*2265), 0800 11 011

През 2018 г. Конакт центърът на Fibank продължава да функционира като ефективен канал за комуникация и продажба на целеви продукти и услуги, както и да допринася за привличането на нови и задържането на настоящи клиенти, чрез предоставянето на услуги съгласно утвърдените стандартни и бизнес цели на Банката.

В изпълнение на стратегическия си фокус върху високите стандарти на клиентското обслужване, през годините Fibank целенасочено работи в посока разширение и разнообразяване на предлаганите услуги през Конакт центъра, съобразно потребностите на клиентите и новите технологии. В резултат на това през 2018 г. е проведена нова кампания за продажба на потребителски кредити, насочена към лоялни клиенти на Банката. През контакт центъра клиентите могат също така да подадат искане за издаване на кредитни и дебитни карти, да кангурамстват за обичайният по дебитна карта или да кангурамстват за потребителски кредит. През него може също така да се получи актуална и навременна информация относно продуктите и услугите, тарифата и лихвените условия на Банката, местонахождението на клоновете и работното им време, както и агентски и професионално съдействие от служителите при възникнали въпроси или затруднения. За клиентите е осигурена възможност за дистанционна комуникация по телефон, имейл и онлайн чат в реално време през корпоративната интернет страница на Банката.

През годината през контакт центъра са проведени близо 60 различни изходящи кампании с различен характер и тематика, в т.ч. информационни кампании, такива, свързани с директно предлагане на банкови продукти и услуги, за проучване на потребителите, както и във връзка с подпомагане събирамостта на вземания от клиенти (soft collection). Отчетени са над 110 хил. изходящи разговора и висока степен на достигнати адресати.

За отчетния период в контакт центъра са постъпили около 74 хил. входящи разговора, над 4 хил. имейл и над 1300 член кореспонденции във връзка със различни запитвания и искания от клиенти или потенциални клиенти, в т.ч. относно общата банкова информация, обслужване на карти, контактна и справочна информация, заявка за продукти и т.н.

Корпоративен блог

През 2018 г. корпоративният блог на Първа инвестиционна банка отбелязва своята 10-та годишнина. През годините Банката се стреми постоянно да разширява дейността на корпоративния блог в съответствие със съвременните тенденции за комуникация в интернет среда и потребностите на клиентите. Във връзка с това в средата на годината е разработена и стартирана нова платформа, на която е базиран корпоративния блог, целяща въвеждането на по-интуитивен и ориентиран към потребителя дизайн и функционалности. Признание за успешното развитие през годината е мястото сред финалистите, което блога на Fibank заема в конкурса „Сайт на годината“, в категория „Блог“.

Чрез корпоративния блог се представя разнообразен спектър от социални и корпоративни инициативи на институцията, финансови анализи и проучвания, свързани с пазара на банкови продукти и услуги в страната, актуални новини по различни теми, както и полезна за клиентите информация. Чрез него се осъществява открит диалог и обратна връзка с клиентите, като по този начин се дава възможност за изследване ползваемостта на продуктите и услугите на Банката и клиентската удовлетвореност.

Първа инвестиционна банка продължава да поддържа активна онлайн комуникация в реално време с клиентите и заинтересованите лица освен чрез блога си, и чрез водещите социални мрежи – Facebook, LinkedIn, Instagram, Twitter, YouTube.

Продажби

Първа инвестиционна банка използва директните продажби (на място при клиента) като допълнителна възможност за дистрибуция на продукти и услуги, включително за комплексно банково обслужване на институционални и корпоративни клиенти.

През 2018 г. чрез директни продажби Fibank продължава да привлича нови бизнес клиенти от различни пазарни сегменти за обслужване в Първа инвестиционна банка. Този подход спомага и за изграждането на дългосрочни взаимоотношения с ключови клиенти, както и за получаване на директна обратна връзка за продуктите и услугите на Банката.

Дирекция „Корпоративни продажби и общински поръчки“ в системата на Първа инвестиционна банка има натрупан значителен опит при обслужването на корпоративни и институционални клиенти, разпоредители с бюджетни средства, държавни и общински предприятия.

Дигитално банкиране

Електронно банкиране „Моята Fibank“

Първа инвестиционна банка има интегрирана платформа за електронно банкиране „Моята Fibank“, разработена като единен канал за обслужване на клиенти, която постоянно разширява, с цел надграждане и добавяне на нови функционалности. Платформата е интегрирана към основната банкова информационна среда Oracle Flexcube,

което осигурява високо ниво на системна сигурност, оптимизация и по-голяма ефективност на работните процеси, както и увръщане на прогулките.

През електронното банкиране „Моята Fibank“ клиентите могат да ползват както активни, така и пасивни банкови операции в зависимост от техните потребности и правата за достъп в системата. Като част от активното банкиране клиентите могат да откриват и закриват разплащателни и депозитни сметки, да извършват преводи в национална и чуждестранна валута, в т.ч. масови преводи, да осъществяват комунални плащания, както и покупко-продажба на валута. Като част от пасивното банкиране на клиентите е осигурена на разположение информация за наличности и операции по банкови сметки, и/или платежни карти. Включени са също и данни за клооновете и ATM устройствата, както и информация за валутните курсове, новини и актуални промоции.

През 2018 г. Първа инвестиционна банка продължи да развива дейностите, свързани с гигантското банкиране. През май 2018 г. стартира предлагането на нов софтуерен токън „Fibank Token“, като средство за подпис и идентификация в системата за електронно банкиране, включващ гуваджторно удостоверяване и използване на технология за сканиране на QR кодове. Разработен е и нов електронен депозит „Моят депозит“, който се открива и управлява изцяло онлайн през системата за електронно банкиране „Моята Fibank“. Добавени са и нови функционалности, в т.ч. онлайн промяна на трансакционни лимити по платежни карти, push извещия за корпоративни клиенти и физически лица, както е и разширен обхват на справочната информация, вкл. за клиенти – бюджетни разпоредители.

В изпълнение на Закона за платежните услуги и платежните системи, транспониращ Директива (ЕС) 2015/2366 на Европейския парламент и на Съвета за платежните услуги във Вътрешния пазар (PSD 2) и Делегиран Регламент (ЕС) 2018/389 на Комисията за допълнение на Директива (ЕС) 2015/2366 по отношение на регуляторните технически стандарти за задълбоченото установяване на идентичността на клиента и общите и сигурни отворени стандарти на комуникация, Първа инвестиционна банка стартира проект по придвиждане на онлайн банкирането в съответствие с регуляторната рамка и осигуряване на услуги по инициране на плащане и предоставяне на информация за сметка.

За периода е регистрирано 14% увръщане при преводите и 20% при комуналните плащания през интегрираната платформа за електронно банкиране „Моята Fibank“, която се утвърждава като канал, който генерира преобладаващ дял от общите преводи на Банката.

Мобилно приложение „Моята Fibank“

Мобилното приложение на Банката е част от електронното банкиране „Моята Fibank“, като осигурява отдалечен достъп до интегрираната платформа чрез използване на мобилно устройство. Приложението е достъпно за клиентите след инсталация от онлайн магазините за софтуер, разработени за устройства, ползвани съответната операционна система (AppStore, Google Play).

През него физическите лица могат да ползват същите активни и пасивни операции на електронната платформа при предварително определени от Банката или клиента лимити, а за бизнес клиенти – ползването на пасивни банкови операции. В допълнение, чрез иновативната услуга – Digital Payments, разработена от Fibank, през мобилното приложение клиентите могат да управляват гигантска банковска карта и по този начин да правят гигантски плащания със своите мобилни устройства, поддръжани NFC технология за разплащане на терминал с безконтактна функция.

През годината са разширени и добавени нови функционалности, в т.ч. покупко-продажба на валута и заявка за договаряне на курс, онлайн искане за издаване на кредитна карта или предоговаряне на кредитен лимит, както и нови push извещия и персонализирани съобщения.

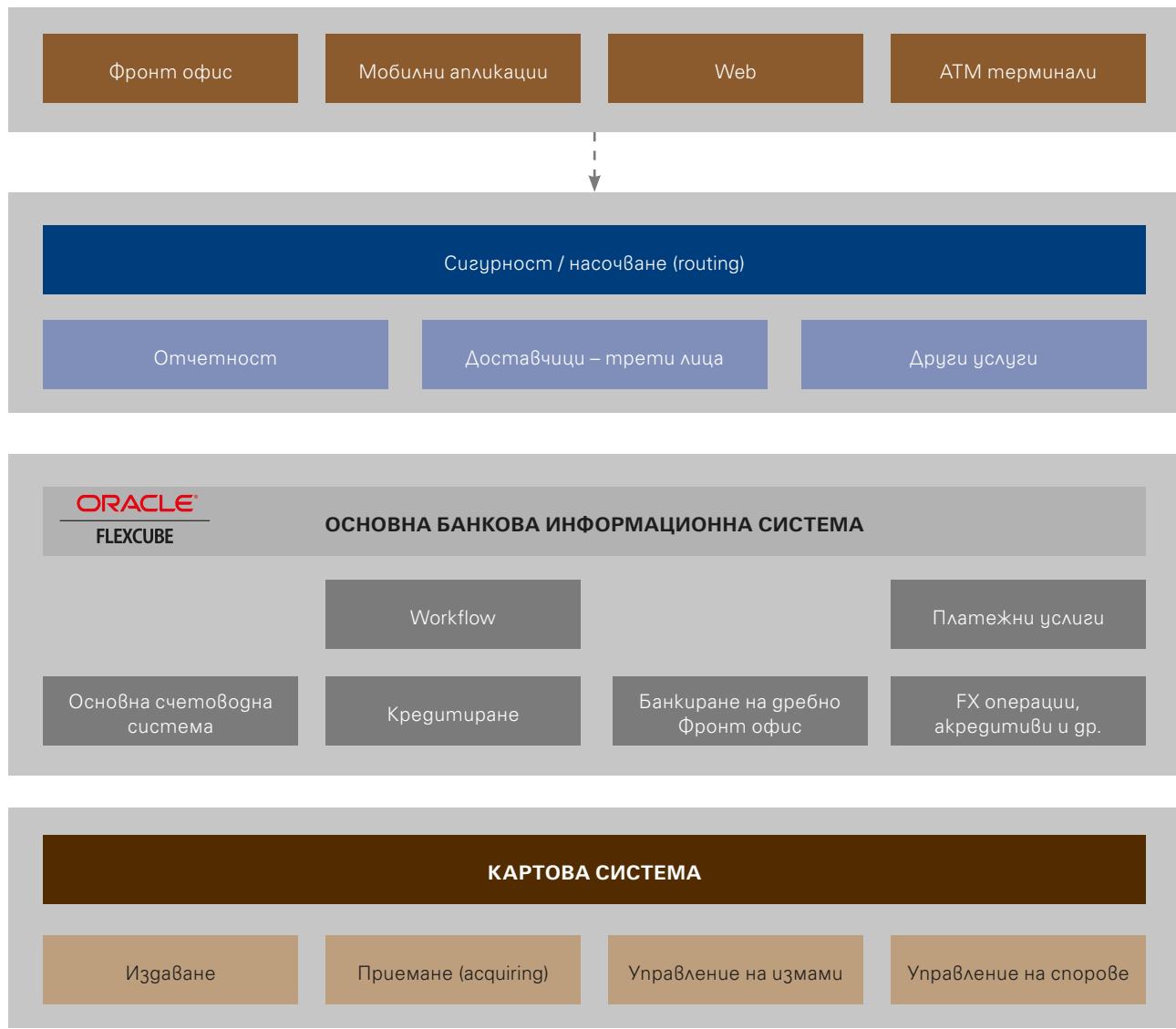
През отчетния период е отчетен 16% ръст в броя изтегляния на мобилното приложение.

Информационни технологии

За Първа инвестиционна банка разчита на информационните технологии и поддържането на модерна инфраструктура, информационна и технологична среда, е сред стратегическите приоритети, и през годините Банката систематично и целенасочено инвестира в технологии, съответстващи на съвременните тенденции в областта на банковата дейност, с цел предлагане на иновативни продукти с допълнителна стойност за клиентите и нови мултифункционални решения в банкирането.

През 2018 г. Fibank продължава да се разширява в тази посока, като запазва позициите си сред най-технологичните и иновативни институции на българския банков пазар. През годината Първа инвестиционна банка успешно мигрира своята хардуерна платформа към последно поколение Oracle – Exadata X7-8, с което цели осигуряването на по-висока производителност, възможности за оптимизация и по-добра ефективност при управлението на бази данни, вкл. ползването на модерна облачно-базирана (cloud-based) ИТ архитектура. Действията са продължение спрямо по-масивния проект по миграцията на основната банкова информационна система до най-висока версия Oracle Flexcube 12, успешно приключил през 2017 г.

Системна карта

Основната информационна система на Банката разполага с универсални модули както за банкови услуги за граждани, корпоративно и инвестиционно банкиране, така и интегрирана документна информационна система Workflow, която служи за придвижване и одобрение на искания за кредит, приемане и регистрация на валутни преводи и оторизация на други платежни операции. Системата е изградена при съблудоване на всички основни принципи за приемане на risk, включително принципът за вложен контрол, който е приложен в ежедневната банкова дейност.

Целите на Fibank са чрез своята централизирана и интегрирана ИТ инфраструктура да осигурява първокласно обслужване и висока степен на сигурност при изпълнение на банковите трансакции, както и поддържането на надеждни бази данни, мрежи и системи, с цел осигуряване на непрекъсваемост на обслужването и на ключовите процеси в Банката. В контекста на все повече нарастващото значение на дигитализация в сферата на банковата дейност през периода Fibank обнови срежата за виртуализация, вкл. с цел осигуряване на възможност за предлагане на нови дигитални услуги.

През годината е завършена техническата обезпеченост и реализация на проекти за надграждане и внедряване на иновативни услуги и нови функционалности – нов електронен депозит „Моят депозит“, както и софтуерен токън „Fibank Token“ в системата за електронно банкиране на Банката; нова услуга за внасяне на пари в брой (Cash-in) чрез ATM устройство, както и техническо имплементиране на стартиранието през периода нови кредитни и спестовни продукти, банкови програми и пакети, и други проекти, свързани с въвеждане на нови регулатии, в т.ч. във връзка с МСФО 9, GDPR, MiFID2/MiFIR, PSD2.

Във връзка с платежните услуги са извършени и промени в бизнес процесите, касаещи плащанията в евро, излъчвани чрез ЕВА Clearing, сервизното обслужване на услугата SWIFT за валутни разплащания, както и при левобитие плащания през системата RINGS. Стартиран е също и проект за мониторинг на презгранични плащания чрез платформата на SWIFT global payments innovation (gpi). Усъвършенствани са и процесите по управление на промени в Банката, както и засилен мониторинг при управлението и развитието на проекти, в т.ч. такива свързани с информационните технологии.

През годината г-жа Ралица Богоева е назначена за Главен директор Информационни технологии и операции като лице, което да осъществява цялостната организация и управление на направление информационни технологии и операции в Първа инвестиционна банка, както и да спомага за по-ефективното изпълнение и прилагане на ИТ стратегията и целите за развитие. Г-жа Богоева е утвърден професионалист с доказани лидерски качества и професионален опит, необходими за ефективното изпълнение на нейните задължения.

Банката традиционно взе участие във фестивала Webit, провеждан в София Тех Парк, като представи своите актуални технологични решения и новости във финансовите продукти и услуги.

В изпълнение на мисията си и занапред Първа инвестиционна банка ще продължи да развива своите системи и инфраструктура, с цел имплементиране на високотехнологични решения, предоставящи възможности на клиентите да банкират от всяка точка на света и по всяко време, както и да полага усилия да бъде сред най-иновативните и клиентски ориентирани институции на пазара в България.

Балансът е
в основата

Стефани Кирякова
член на националния отбор – ансамбъл Жени, златна медалистка от ЕП 2018 г.

Корпоративно управление

В качеството си на публично дружество и предприятие от обществен интерес, Първа инвестиционна банка оповестява информация относно практиките си на корпоративно управление, като този раздел от настоящия доклад за дейността представлява **Декларация за корпоративно управление** по смисъла на чл. 100н от Закона за публичното предлагане на ценни книжа и чл. 40 от Закона за счетоводството.

Рамка за корпоративно управление

За Първа инвестиционна банка АД доброто корпоративно управление е ключов елемент при осигуряване на дългосрочно и устойчиво развитие, и успешен бизнес модел. Корпоративната политика на Банката се основава на професионално и прозрачно управление съобразно международно признатите стандарти и принципи за добро корпоративно управление, при отчитане на промените в регулативната и икономическа среда, както и финансовите пазари в страната и чужбина.

Ключови елементи на рамката за корпоративно управление

Корпоративното управление на Първа инвестиционна банка е система от политики, правила, процедури и практики, чрез която Банката се управлява и контролира при ясно дефинирани функции, права и отговорности на всички нива – Общо събрание на акционерите, Надзорен съвет и комитети към него, Управителен съвет и комитети, и съвети към него, Вътрешен одит, структури в централата, клоновете и офисите. Първа инвестиционна банка има обустановена система на управление, състоящата се от Надзорен съвет и Управителен съвет.

Кодекс за корпоративно управление

Първа инвестиционна банка АД функционира в съответствие с прием от Управителния съвет и одобрен от Надзорния съвет Кодекс за корпоративно управление. С него се очертава рамката и се структурират основните компоненти, функции и отговорности, изграждащи системата на корпоративното управление в Банката. Кодексът е съставен, прилагайки освен изискванията на действащото законодателство в Р.България и принципите на Базелския комитет по банков надзор, насоките на Европейския банков орган (ЕБО), приложимите стандарти на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) в тази област, както и препоръките на Националния кодекс за корпоративно управление, одобрен от Комисията за финансова надзор.

В Кодекса са заложени основните принципи и изисквания за поддържане и усъвършенстване организацията и методите на управление в Банката, насочени към:

- почтено и отговорно управление, базирано на добавянето на стойност;
- ефективни практики по надзор върху управлението и контрола;
- изпълнително ръководство и висш ръководен персонал, които действат в най-добрия интерес на Банката и за повишаване стойността на акционерния капитал;
- на временно оповестяване на информация и прозрачност;
- ефективна система за управление на рисковете и контрол, базирана на принципа на „трите линии на защита“.

В съответствие с изискванията на приложимото законодателство, Първа инвестиционна банка ежегодно оповестява информация за практиките си на корпоративно управление и описание на изпълнението на изискванията, заложени в Кодекса за корпоративно управление на Първа инвестиционна банка, при прилагане на принципа „спазвай или обяснявай“. Заедно с годишния доклад за етапността и финансите отчети, Банката оповестява пред обществеността и Карта за оценка на свое то корпоративно управление, в съответствие с Националния кодекс за корпоративно управление.

В допълнение, към Кодекса за корпоративно управление Първа инвестиционна банка прилага и Политика за оповестяване, като и двата документа са публично достъпни през корпоративния сайт (<http://www.fibank.bg/bg/korporativno-upravlenie/page/3589>). През 2018 г. са изпълнени изискванията, посочени в тях, включително изискванията за разкриване на регулирана информация и такава, съгласно финансния календар на Банката за 2018 г.

Етичен кодекс и механизъм за докладване (Whistleblowing)

С цел утвърждаването на професионалните и етични стандарти, приложими и изискани спрямо Банката като търговско дружество, работна среда и кредитна институция, Fibank има Етичен кодекс, който определя основните принципи, етични норми и корпоративни ценности, на които се градят политиките и бизнес плановете, правилата, процедурите и ежедневната оперативна работа.

Банката, водена от разбирането, че следването на законосъобразно и етично поведение във взаимоотношенията между ръководния състав, служителите и заинтересованите лица е важен аспект, който стои в основата на цялостната етичност, има приема Политика за докладване и управление на неправомерни и неетични действия (Whistleblowing policy). Целта на политиката е да систематизира способите и реда за вътрешно споделяне при наличие на съмнения за неправомерни действия, както и при проблеми в работния процес, с които се гарантира мялото прозрачно и справедливо разглеждане и разрешаване. Създаването на условия за подаване на сигнали в среда на доверие и уважение, както и за извършване на последователни и безпристрастни действия по проверка на постъпилите сигнали, е ключов елемент за запазване на високия корпоративен дух и репутация на Банката.

Управлена структура

ОБЩО СЪБРАНИЕ НА АКЦИОНЕРИТЕ

НАДЗОРЕН СЪВЕТ

Одитен
комитет

Главен
комитет

Комитет
за риска

Комитет
за подбор

Комитет по
възнагражденията

Вътрешен
одиг

УПРАВИТЕЛЕН СЪВЕТ

АЛКО

Кредитен
съвет

Комитет по
преструктуриране

Комитет по
операционен риск

Бизнес звена

Поддържащи звена

Надзорен съвет

Състав и компетенции

През 2018 г. няма промени в състава на Надзорния съвет на Първа инвестиционна банка

Евгени Кръстев Луканов

Председател на Надзорния съвет

Мая Любенова Георгиева

Заместник председател на Надзорния съвет

Георги Димитров Мутафчиев

Член на Надзорния съвет

Радка Веселинова Минева

Член на Надзорния съвет

Йордан Величков Скорчев

Член на Надзорния съвет

Юрки Илмари Коскело

Член на Надзорния съвет

Бизнес адресът на всички членове на Надзорния съвет е: София 1797, бул. „Драган Цанков“ 37.

Надзорният съвет се състои от шест лица, избрани от Общото събрание на акционерите, с мандат до 5 години, които разполагат с подходящи знания и професионален опит, в т.ч. високи финансово компетенции, в съответствие с действащите изисквания за надеждност и пригодност и съответстващи на осъществяваните от Банката дейности и основните рискове, пред които тя е или може да бъде изложена. Всеки член на Надзорния съвет приема опит, знания, квалификации и умения за екипна работа, необходими за ефективно изпълнение на неговите задължения, и осигуряващи способността му като колективен орган да осигурява дългосрочните интереси на Банката.

Политика на многообразие и независимост

Първа инвестиционна банка съобразява дейността си и поддържа политики и практики за осигуряване на разнообразие в състава на ръководните органи, която включва различни аспекти като професионален опит, образователна квалификация, пол, възраст.

Първа инвестиционна банка поддържа матрица на състава на Надзорния съвет с данни за професионалните знания и умения на неговите членове (Composition Matrix), която да подпомогне осигуряването на ефективен процес на приемственост, както и да послужи за по-добра идентификация на нуждите от допълнително повишаване и развитие на професионалните компетенции на членовете на съвета. Към 31 декември 2018 г. 33% от състава на Надзорния съвет на Банката са жени, което надвишава средните нива в ЕС (19%) съгласно отчетените данни в изследвания на Европейския банков орган относно практиките за многообразието. За повече информация относно професионалния опит и компетенции на членовете на Надзорния съвет виж раздел „Друга информация“.

Съставът на Надзорния съвет е структуриран така че да гарантира добросъвестно, професионално и независимо изпълнение на задълженията от неговите членове. Първа инвестиционна банка изпълнява изискванията, приложими спрямо публичните групества, 1/3 от членовете на Надзорния съвет да са независими членове.

Участие в капитал

Към 31 декември 2018 г. членовете на Надзорния съвет притежават общо 377 106 броя акции на Първа инвестиционна банка, като никой от тях не притежава над 1% от капиталата.

брой акции / % от акционерния капитал	2018	%
Евгени Кръстев Луканов	337 139	0,31
Мая Любенова Георгиева	11 388	0,01
Георги Димитров Мутафчиев	9 454	0,01
Радка Веселинова Минева	–	–
Йордан Величков Скорчев	19 125	0,02
Юрки Илмари Коскело	–	–
Общо	377 106	0,34

Функции и отговорности

Надзорният съвет на Първа инвестиционна банка упражнява надзор и, където е необходимо, съветва Управителния съвет и наблюдава общата дейност на Банката, включително приема и осъществява надзора върху изпълнението на стратегическите цели, рамката за корпоративно управление и корпоративната култура на Банката. При упражняването на надзор върху дейността на Управителния съвет се вземат предвид постигането на целите, стратегията и рисковете в дейността на Банката, както и структурата и оперирането на вътрешните системи за управление на риска и контрол.

Надзорният съвет осъществява надзор върху рамката за управление на риска, включително рисковия апетит, вътрешната система за управление и контрол на всички видове риски, като изисква висока рисков култура сред служителите. Той осъществява своята дейност при ефективен обмен на информация с Управителния съвет съобразно конкретните специфики, като с прилагането на високи етични норми и корпоративни ценности за бизнес поведение определя висока корпоративна култура и бизнес етика – „тон, налаган от върха“.

Заседанията на Надзорния съвет се определят предварително съобразно изготвен годишен план за работа. През 2018 г. Надзорният съвет е разглеждал въпроси във връзка с неговите компетенции, като е провел 14 пристъпени заседания. Акцент в дейността през годината е поставен върху упражняването на ефективен контрол относно изпълнението на приемата стратегия за развитие на дейността за периода 2018-2021 г., която акцентира върху разразтване в секторите на банкирането на дребно и малките и средни предприятия чрез допълнителен фокус върху разчитането на потребителското финансиране и трансакционния бизнес, както и замърждане на позициите на Банката като иновативен и технологичен лидер, предлагащ широк спектър от гигантски решения

и първокласно клиентско обслужване. Разгледани са също така и Въпроси, касаещи стратегията за управление на рисковете, вкл. относно риск апетита и капиталовата позиция, заложените мерки за управление на кредитния риск и качеството на активите, както и ефективната реализация на придобити активи. Надзорният съвет продължи да осъществява надзор относно надежността на финансова информация и отчетност, както и рамката за вътрешен контрол, в която си дейност беше активно подпомаган от Осигурения комитет. Също така членовете на Надзорния съвет са регулярно информирани относно развитието и приложението на дейността в съответствие с нови регулаторни изисквания, в т.ч. относно МСФО 9, GDPR, MiFID2/MiFIR, PSD2, вътрешни експозиции, корпоративно управление.

Работата на Надзорния съвет се подпомага организационно от Секретар.Освен за организиране на заседанията на Надзорния съвет и изготвяне на протоколите от тях, Секретарят има отговорността да следи за прилагането на процедурите, както и да осигурява информацията да бъде предоставена и обменена между членовете на Надзорния съвет, членовете на комитетите и Управителния съвет.

Оценка на дейността

Надзорният съвет всяка година прави оценка на ефективността и ефикасността на дейността си като колективен орган и индивидуално, на практиките и процедурите за управление, както и на функционирането на Управителния съвет и комитетите към Надзорния съвет. Такава оценка е извършена през четвъртото тримесечие на 2018 г.

Комитети

Дейността на Надзорния съвет е подпомагана от Главен комитет, Комитет за риска, Комитет по възнагражденията и Комитет за подбор, които функционират съобразно писмено определени компетенции, права и отговорности.

Главният комитет е отговорен за надзора върху дейностите на Управителния съвет относно важни стратегически решения, включително издаване на нови акции, облигации, хибриди и инструменти, определяне на програми и бюджети, касаещи дейността на Банката, както и разпределение на ресорните отговорности между отделните членове на Управителния съвет. Председател на Главния комитет е г-жа Мая Георгиева.

През 2018 г. Главният комитет е провел 5 заседания, като е разглеждал Въпроси във връзка със своите компетенции, в т.ч. относно организацията на ресорните отговорности между членовете на Управителния съвет, както и отношение на новосъздадената длъжност Главен директор Информационни технологии и операции. Комитетът е съгласувал предварително също така и решения относно приемането на бюджета на Банката за 2019 г.

Комитетът за риска съветва Надзорния съвет и Управителния съвет във връзка с цялостната текуща и бъдеща стратегия по отношение на спазване на политиката за риск и рисковите лимити, склонността към поемане на риск и относно контрола върху изпълнението ѝ от Висшия ръководен персонал. Председател на Комитета за риска е г-н Евгени Луканов.

През отчетната периода Комитетът за риска е провел 7 заседания. Във връзка със своите компетенции, той е съгласувал решения, в т.ч. относно доразвиване на вътрешнобанковите правила и политики по отношение управлението на рисковете. Комитетът за риска е разглеждал също така актуализираните отчети за ВААК, ВААЛ и Плана за възстановяване, с цел съгласувано изпълнение и последователно приложение. През годината комитетът е извършил и регулярен преглед относно изпълнението на риск стратегията, както и относно ефективността на вътрешните системи за управление и контрол на рисковете, в т.ч. функцията съответствие в Банката.

Комитетът по възнагражденията подпомага Надзорния съвет при прилагането на Политиката за възнагражденията на Банката и при последващите промени, както и при всяка други въпроси относно възнагражденията, в съответствие с нормативните изисквания и добрите практики в тази област. Председател на Комитета по възнагражденията е г-н Йордан Скорчев.

През 2018 г. Комитетът по възнагражденията е разглеждал Въпроси от неговите компетенции относно възнагражденията, в т.ч. във връзка с промените във Висшия ръководен персонал през годината, като е провел 4 заседания за периода.

Комитетът за подбор подпомага Надзорния съвет при оценяване на пригодността на кандидати или действащи членове на Управителния съвет и другия висш ръководен персонал в Банката, както и спазването на приложимите нормативни разпоредби относно подбор на кандидати за висш ръководен персонал. Председател на Комитета за подбор е г-н Георги Мутафчиев.

През годината Комитетът за подбор е разглеждал въпроси във връзка със съвместите компетенции, като е провел 11 заседания, в т.ч. дадени препоръки във връзка с избора и пригодността на новия член на Управителния съвет и изпълнителен директор на Банката, назначен през годината, а същото така и относно промени в ръководството на Вътрешния одит в Банката и назначаването на нов главен директор на Информационни технологии и операции. Дадени са препоръки и относно промени в състава и структурата на комитетите към УС, както и промени в управителните органи на дъщерни на Банката дружества.

В качеството си на дружество от общесъществен интерес, съобразно Закона за независимия финансова одит (ЗНФО) в Банката функционира **Одитен комитет**, който е отговорен за наблюдаване на финансовоотчетните и независимия финансова одит, както и на ефективността на функцията по вътрешен одит и системите за контрол и управление на рисковете в Банката. Комитетът препоръчва избора и възнаграждението на регистрираните одитори, които да извършат независим финансова одит на Банката и наблюдават тяхната независимост в съответствие с изискванията на приложимите европейски и национални регулатии, както и Етичния кодекс на професионалните счетоводители. Деятността на Одитния комитет е структурирана съгласно писмено определени компетенции, права и отговорности включени в правилника му за работа (статут по смисъла на чл. 107, ал. 7 от ЗНФО) в изпълнение на изискванията на Закона за независимия финансова одит и на Регламент 537/2014 на ЕП и на Съвета относно специфични изисквания по отношение на задължителния одит на предприятията от общесъществен интерес.

През май 2018 г. на Общото събрание на акционерите са извършени промени в състава на Одитния комитет, като на мястото на г-жа Радина Бенева е избран нов независим член – г-н Георги Тренчев за мандат от 3 години, който е и председател. Г-н Тренчев притежава високи финансовые компетенции, както и познания, професионален опит и квалификации в областта на счетоводството и финансологията, необходими за ефективното изпълнение на неговите задължения.

През годината са проведени 10 заседания на Одитния комитет и разгледани въпроси във връзка с неговите компетенции, в т.ч. дадени препоръки за избор на регистрирани одитори, както и дейности по текущо наблюдение на финансовоотчетните и независимия финансова одит, на ефективността на функцията по вътрешен одит и системите за контрол, вкл. чрез регулярни срещи с Главния финансова директор, директора на Вътрешен одит, както и с представители на регистрираните одиторски дружества на Банката.

Управителен съвет

През 2018 г. са направени промени в състава на Управителния съвет на Първа инвестиционна банка. През февруари 2018 г. г-н Чавдар Златев е избран за Главен директор Корпоративно банкиране и вписан като член на Управителния съвет и изпълнителен директор на Първа инвестиционна банка АД, който да награди постигнатото и да допринесе за запазване на лидерските позиции в сферата на корпоративното банкиране. Г-н Златев е дългогодишен служител, заемаш редица ръководни позиции в Банката, с голем опит в корпоративното банкиране и висока професионална квалификация.

През първото полугодие на годината г-н Светослав Молдовански е освободен като член на Управителния съвет и изпълнителен директор на Банката. Ръководството на Fibank изрази благодарност към неговия принос в развитието на институцията и уважи неговия избор за търсене на нови професионални предизвикателства.

Състав и компетенции

Към края на 2018 г. Управителният съвет на Първа инвестиционна банка АД се състои от шест члена, избрани от Надзорния съвет по препоръка на Комитета за подбор, в съответствие с изискванията на действащото законодателство, Устава на Банката и Политиката на Първа инвестиционна банка за подбор на висшия ръководен персонал.

Неделчо Василев Неделчев	Главен изпълнителен директор (CEO), Председател на Управителния съвет
Севдалина Иванова Василева	Главен директор Банкиране на дребно (CRBO), Член на Управителния съвет и Изпълнителен директор
Светозар Александров Попов	Главен директор Risk (CRO), Член на Управителния съвет и Изпълнителен директор
Чавдар Георгиев Златев	Главен директор Корпоративно банкиране (CCBO), Член на Управителния съвет и Изпълнителен директор
Жибко Иванов Тодоров	Главен финансовый директор (CFO) и Член на Управителния съвет
Надя Василева Кошинска	Член на Управителния съвет и директор на дирекция „Банкиране на МСП“

Бизнес адресът на всички членове на Управителния съвет е: София 1797, бул. „Драган Цанков“ 37.

Членовете на Управителния съвет се избират за срок до 5 години, като могат да бъдат преизбрани за следващи мандати без ограничения.

Членовете на Управителния съвет са утвърдени професионалисти с доказани лидерски качества и капацитет да пренесат тези знания и опит в добре обосновани решения, които да бъдат приложени в практиката на Банката, с цел постигане на целите и стратегията за развитие.

Към 31 декември 2018 г. съобразно политиките и практиките за поддръжане и осигуряване на разнообразие в състава на ръководните органи 33% от състава на Управителния съвет на Банката са жени. За повече информация относно професионалния опит и компетенции на членовете на Управителния съвет виж раздел „Друга информация“.

Съставът на Управителния съвет е структуриран така, че да гарантира ефективно управление на дейността при спазване на общоприетите принципи за управлена и професионална компетентност, и ясно разпределение на функциите и отговорностите. Банката се представлява заедно от всеки 6-ма от изпълнителните членове на съвета (изпълнителни директори).

Управителният съвет на Първа инвестиционна банка заседава всяка седмица, като дневният ред се съставя предварително. За заседанията на Управителния съвет се водят протоколи, които се подписват от всички членове, присъствали на заседанието.

Работата на Управителния съвет се подпомага организационно от Секретар, който работи на пълно работно време и притежава необходимите квалификации и умения, за да осигури, че органите на корпоративното управление следват вътрешните правила и външните регулатии, подпомага комуникацията между тях.

Участие в капиталата

Към 31 декември 2018 г. членовете на Управителния съвет притежават общо 1107 броя акции на Първа инвестиционна банка, като никой от тях не притежава над 1% от капитала.

брой акции / % от акционерния капитал	2018	%
Неделчо Василев Неделчев	350	0,00
Севдалина Иванова Василева	-	-
Светозар Александров Попов	-	-
Чавдар Георгиев Златев	523	0,00
Жибко Иванов Тодоров	-	-
Надя Василева Кошинска	234	0,00
Общо	1 107	0,00

Функции и отговорности

Управителният съвет на Първа инвестиционна банка е органът, който управлява Банката независимо и отговорно, в съответствие с установените мисия, цели и стратегия. Управителният съвет функционира съобразно правилата за дейността си, утвърдени от Надзорния съвет, като основните му функции са да управлява и представлява Банката, като решава всички въпроси, засягащи Банката в рамките на нейния предмет на дейност, освен тези, които са от изключителна компетентност на Общото събрание или Надзорния съвет – съобразно Закона и Устава на Банката. Управителният съвет организира изпълнението на решенията на Общото събрание и на Надзорния съвет, както и изпълнява всички други функции, възложени му от Общото събрание, Надзорния съвет и Закона. Съгласно устройствените актове и вътрешната нормативна уредба определени решения на Управителния съвет подлежат на одобрение от Надзорния съвет, а за други се изисква съгласуване с комитет към НС.

В съответствие с принципите за добро корпоративно управление между Надзорния съвет и Управителния съвет на Първа инвестиционна банка се поддържа открит диалог. Освен регулярни доклади за изпълнението на поставените цели и дейността, се провеждат и общи заседания, като Управителният съвет уведомява незабавно председателя на Надзорния съвет или неговия заместник за всички обстоятелства, които са от съществено значение за Банката, както и предоставя навременна информация по отношение изпълнението на бизнес стратегията, риск апетита, постигане на целите, риск лимити или правила, свързани с нормативното съответствие, системата на вътрешния контрол, както и съответствието на дейността на Банката с регулативните изисквания и външната среда.

Комитети и съвети към управителния съвет

Дейността на Управителния съвет е подпомагана от колективни органи, в т.ч. Кредитен съвет, Съвет по управление на активи, пасиви и ликвидността (АЛКО), Комитет по преструктуриране, Комитет по операционен риск, които работят съобразно писмено определени структура, обхват на дейности и функции – *за повече информация виж раздел „Управление на риска“*.

В Банката функционират и други вътрешни колективни органи. През юли 2018 г., с цел усъвършенстване на процесите по управление на промени, е създаден Комитет по управление на промените, който като помощен орган към УС отговаря и следи за изпълнението на ИТ стратегическата програма на Банката, както и управлява и контролира проектното портфолио, целевото използване на ресурсите и одобрения бюджет в тази област. Председател на комитета е главният изпълнителен директор, а останалите членове включват главния финансов директор, главния директор Банкиране на дребно, главния директор Информационни технологии и операции, както и директорите на дирекции „Операции“, „Анализ и контрол на риска“ и „Стратегическо планиране и разчитане“.

През годината, в изпълнение на дългосрочните приоритети, насочени към намаляване на нeliхвоносните активи и осигуряване на мяжната ефективна реализация, е създадена Комисия за управление и продажба на активи, която подпомага Управителния съвет във връзка с управлението, администрирането и реализациите на придобити активи съобразно действащите в Банката нива на компетентност. Председател на комисията е член на Управителния съвет, а останалите членове включват директорите на дирекции „Проблемни активи“, „Управление на активи“ и „Административна“, както и ръководителя на отдел „Оценка на активи“ към дирекция „Финанси“.

Общо събрание на акционерите

Общото събрание на акционерите на Първа инвестиционна банка е най-високопоставеният орган на управление, който дава възможност на акционерите да вземат решения по основополагащи въпроси, касаещи съществуването и дейността на Банката. В частност, Общото събрание взема решения относно изменения и допълнения на Устава на Банката, за увеличаване и намаляване на капиталата, както и за преобразуване или прекратяване на Банката. Общото събрание има компетенцията да избира и освобождава членовете на Надзорния съвет, на Осигурителния комитет и ръководството на Вътрешния одит в Банката, да взема решение за разпределение на печалбата, за издаването на облигации, както и относно всяка други въпроси съобразно Устава на Банката и приложимото законодателство.

През юни 2018 г. е проведено Редовно годишно общо събрание на акционерите на Първа инвестиционна банка, с представени 87,90% от акционерния капитал и правата на глас, на което е решено цялата нетна печалба на Банката за 2017 г. да бъде капитализирана, както и да не се изплащат дивиденти или правят други отчисления от печалбата за 2018 г., с цел включването ѝ в базовия собствен капитал от първи ред на Банката. За регистрирани огитори, които да извършат независим финансова оценка на годишния финансова отчет на Банката за 2018 г., са избрани „БДО България“ ООД и „Мазарс“ ООД. Дружествата са избрани след предварително одобрение от Българската народна банка и по препоръка от страна на Огитния комитет на Банката съобразно критериите за съгласуване на избора, одобрени от БНБ съгласувано с Комисията за публичен надзор над регистрираните огитори. Извършени са също и промени в състава на Огитния комитет – за повече информация виж раздел „Надзорен съвет“.

На Общото събрание са приеми и промени в Устава на Първа инвестиционна банка, с които са прецизирани техните, вкл. технически препратки, касаещи предмета на дейността на Банката, с цел придвиждане в съответствие с изменението в Закона за кредитните институции и Закона за пазарите на финансови инструменти.

С цел по-голяма оперативност и улесняване реализацията на определени решения, Общото събрание на акционерите със свои предходни решения от 29.05.2017 г. и от 16.05.2016 г. е обявихло Управителния съвет, с одобрението на Надзорния съвет, да може да взема решения за увеличаване на капитала до достигане на общ номинарен размер от 210 000 000 лева чрез издаване на нови акции (в продължение на 5 години, считано от 23.06.2017 г.), както и за издаване на дългови инструменти, включително подчинен срочен дълг и капиталоводългови (хибридни) инструменти, в общ размер до 2 000 000 000 лева, съответно равностойността в друга валута (в продължение на 5 години, считано от 16.06.2016 г.).

Контролна среда и процеси

Банката изгражда и усъвършенства надеждна и всеобхватна рамка за вътрешен контрол, която включва контролни функции с необходимите правомощия и достъп за независимо изпълнение на задълженията от структурните и спомагателни звена, които наблюдават и контролират.

Процесите, процедурите и изискванията по управление на риска са структурирани съобразно „трите линии на защита“, които включват в себе си бизнес звената, функциите по управление на риска и съответствие, както и вътрешен оценка. Контролните функции са независими от оперативните звена, които наблюдават и контролират, както и са организационно независими една от друга, тъй като изпълняват различни функции. За повече информация относно функциите по управление на риска и съответствие виж раздел „Управление на риска“.

Първа инвестиционна банка прилага писмени правила и политики във връзка с разкриването на конфликти на интереси, като организацията на процесите в Банката е създадена с цел предотвратяване допускането на конфликт на интереси. Прилага се и Политика за докладване и управление на неправомерни и неетични действия (Whistleblowing policy), чиято цел е да систематизира способите и реда за вътрешно споделяне при наличие на съмнения за неправомерни действия, както и при проблеми в работния процес, с които да се гарантира мялото прозрачно и справедливо разглеждане и разрешаване.

Вътрешен оценка

Функцията за вътрешен оценка изградена в Първа инвестиционна банка разполага с широки правомощия, независимост, ресурсна обезпеченост и достъп до компетентните управленски и надзорни органи. Тя допринася за ефективното управление на Банката, като дава разумна увереност, че нормативните регулатии, правила и процедури са спазвани и че се вземат подходящи и навременни коригиращи действия, като по този начин помага за намаляване на риска от загуби и постигане на бизнес целите на Банката.

Вътрешният оценка извършва периодични проверки с цел обезпечаване постигането на целите и задачите, икономичното и ефективно използване на ресурсите, адекватен контрол на различните рискове, опазване на активите, надеждност и цялостност на финансовата и управленската информация, законосъобразност на дейността, сълюдеване на политиките, плановете, вътрешните правила и процедури.

През 2018 г. на Общото събрание на акционерите на Първа инвестиционна банка е прием годишният отчет на Вътрешния одит за дейността му през 2017 г., с който са информирани акционерите за основните резултати от контролните действия на Вътрешните проверители, за предприетите мерки и тяхното изпълнение. Извършени са също така и промени в ръководството на дирекция „Вътрешен одит“, като за нов директор е избран г-н Пламен Димитров, който има високи компетенции и професионален опит в областта на Вътрешния одит, необходими за ефективното изпълнение на неговите задължения.

Регистрирани одитори

Годишните финансово отчети на Първа инвестиционна банка подлежат на независим финансова одит съвместно от две одиторски дружества, които са регистрирани одитори съгласно Закона за независимия финансова одит и в съответствие с приложимото законодателство. С цел осигуряване на прозрачност и възможност за запознаване на всички заинтересовани лица с резултатите на Банката, одиторските финансово отчети се публикуват на български и на английски език на нейния корпоративен интернет сайт: www.fibank.bg.

Регистрираните одитори се избират от Общото събрание на акционерите по предложение на Надзорния съвет и след препоръка от Одитния комитет на Банката. Регистрираните одитори са независими от Банката одиторски дружества, като техният избор се съгласува предварително и с Българската народна банка съобразно критериите за съгласуване на избора, одобрени от БНБ, съгласувано с Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори.

Регистрираните одитори, избрани да извършат независим финансова одит на годишните финансово отчети на Банката за 2018 г. са:

- „БДО България“ ООД, ЕИК: 831255576, Вписано в регистъра на регистрираните одитори, поддържан от Института на дипломираните експерт-счетоводители под регистрационен № 016; и
- „Мазарс“ ООД, ЕИК: 204638408, Вписано в регистъра на регистрираните одитори, поддържан от Института на дипломираните експерт-счетоводители под регистрационен № 169.

В качеството си на дружество от обществен интерес, съобразно Закона за независимия финансова одит в Банката функционира Одитен комитет. За повече информация относно неговите функции и отговорности виж раздел „Надзорен съвет“.

Зашита правата на акционерите

Корпоративното управление на Първа инвестиционна банка защищава правата на акционерите, вложителите и другите клиенти на Банката, като третира акционерите равнопоставено, включително миноритарните и чуждестранните таливи. Управителните органи на Първа инвестиционна банка осигуряват на акционерите и инвеститорите редовното и съвсеменно разкриване на информация относно основни корпоративни събития, свързани с дейността и състоянието на Банката, с цел информирано упражняване на правата на акционерите, съответно вземане на информирано решение за инвестиране от инвеститорите.

Свикване на Общото събрание на акционерите и информираност

Свикването на Общото събрание на акционерите се извършва с писмена покана до акционерите съгласно Устава на Банката с цел настърчаване участието им в Общото събрание и по начин, който не затруднява или осърпява ненужно гласуването. Банката предоставя на акционерите навременна и достатъчна информация за вземането на решения, отчитайки обхватата на компетентност на Общото събрание. Поканата заедно с писмените материали, свързани с дневния ред на Общото събрание се обявяват в Търговския регистър към Агенция по Вписванията, предоставят се на Комисията за финансова надзор и се осигуряват на разположение на обществеността чрез www.x3news.com най-малко 30 дни преди провеждане на Общото събрание. Те се публикуват и на интернет страницата на Банката на български и на английски език за времето от обявяването до приключването на Общото събрание. При поискване, материали се предоставят на всеки акционер безплатно.

В случаите, когато служителите на Банката са и нейни акционери, се прилагат същите изисквания по отношение правото на глас, които са действащи и към останалите акционери.

Основни права и ограничения при преходърляне

Всички издадени от Първа инвестиционна банка АД акции са обикновени, безналични, поименни, като всяка акция дава право на един глас в Общото събрание на акционерите, право на дивидент и на ликвидационен дял, съобразно с номиналната стойност на акцията. Банката не може да издава акции с различна номинална стойност.

Акционите на Банката се преходърлят свободно, при спазване на изискванията на действащото законодателство. Съгласно регулаторната рамка, физически или юридически лица, както и лица, действащи съгласувано не могат без предварително одобрение от БНБ да придобиват пряко или косвено акции или права на глас по акции в Банката, ако в резултат на придобиването участиято им става квалифицирано или ако това участие достига или надхърля праговете от 20, 33 или 50 на сто от акционите или права на глас по акционите, както и когато Банката става дъщерно дружество.

Не се допуска ограничаване на правата на отделни акционери, притежаващи акции от един и същи клас, както и не съществуват акционери в Първа инвестиционна банка, които да имат специални права на глас. Също така, няма известни на Банката споразумения между акционерите, които да могат да доведат до ограничения в преходърлянето на акции или правото на глас.

Първа инвестиционна банка поддържа специална секция относно правата на акционерите на корпоративната си интернет страница (<http://www.fibank.bg/bg/prava-na-aktsionerite/page/3598>).

Миноритарни акционери и институционални инвеститори

В съответствие с добрите практики за корпоративно управление, Банката развила инициативи за ангажиране на миноритарните акционери и институционалните инвеститори.

В стремежа за поддържане на отворена линия за комуникация с акционерите и инвеститорите, Първа инвестиционна банка поддържа Клуб на инвеститорите, с регистрацията в която всички заинтересованi лица могат да получават на електронна поща (e-mail) уведомление за всяка оповещение от Банката до обществеността с информация, касаеща инвеститорите.

През 2018 г. Банката продължи да организира и провежда срещи с миноритарните акционери, с цел осигуряване на допълнителна прозрачност и възможност за открит диалог и обратна връзка между тях и висшия ръководен персонал на Банката, както и възможност те да допринесат и да работят активно за успешното развитие на Първа инвестиционна банка АД.

През годината на 15.11.2018 г. е проведена среща с миноритарни акционери на Банката, на която от страна на висшето ръководство са присъствали главния директор Банкиране на дребно (CRBO), главния директор Корпоративно банкиране (CCBO), главния директор Risk (CRO) и главния финансов директор (CFO) на Първа инвестиционна банка. Те са запознали миноритарните акционери с актуалните финансово-ръзултати и бизнес развитие на Банката, както и е докладано по важни за тях въпроси и теми, вкл. относно възможността за разпределение на дивидент и очакваните ръзултати от прегледа на качеството на активите в банковата система, организиран във връзка с намерението на България за присъединяване към Валутния механизъм II (ERM II) и към Единния надзорен механизъм (SSM)/ механизма за тясно сътрудничество. Съобразно добрите корпоративни практики и с цел равнопоставеност на интересите, поканите за регулярните срещи с миноритарните акционери, както и ръзултатите от тяхното провеждане се оповестяват публично чрез www.x3news.com, както и на интернет страницата на Банката.

Разкриване на информация

Прозрачността и навременното разкриване на информация е ключов принцип в корпоративното управление. Първа инвестиционна банка поддържа система за разкриване на информация съобразно действащите нормативни изисквания, която е насочена към осигуряване на навременна, вярна и разбираема информация за съществените

събития, дава възможност за обективни и информирани решения, както и гарантира равнопоставеност на агресатите на информацията и не позволява злоупотреби с вътрешна информация.

Първа инвестиционна банка има приема от Управлятелния съвет и одобрена от Надзорния съвет Политика за оповестяване, която очертаava рамката за предоставяне на информация към заинтересованите лица, акционерите и инвеститорите, в съответствие със съвременните практики за добро корпоративно управление, и с оглед осигуряване на възможност за въземане на обективни и информирани решения и оценки. При оповестяване на информация, Банката се ръководи от принципите за точност, достъпност, равнопоставеност, навременност, цялостност и регулярност.

В качеството си на публично дружество и емитент Fibank разкрива на обществеността (чрез www.x3news.com) периодична информация, включително одитирани съвместно от двама регистрирани одитори годишни финансови отчети, както и междинни отчети и доклади за дейността. Обхватът на оповестяваната от Първа инвестиционна банка периодична информация надхвърля изискванията на националното законодателство, като Банката в съответствие с чл. 100о1, ал.7 от ЗППЦК и чл.33а2, ал.2 от Наредба №2 на КФН, е приела да разкрива публично тримесечни финансови отчети за дейността си с по-подробно съдържание, както при шестмесечните си таува, вместо по-съкратените публични уведомления за финансово състояние за първо, трето и четвърто тримесечие.

Първа инвестиционна банка изготвя настоящия Годишен доклад за дейността на български и на английски език, като съдържа подробна информация относно развилието и конкурентната позиция на Банката и финансите ѝ резултати, изпълнението на целите и преглед на бизнеса по видове дейности, както и информация за управлението структура, рамката за корпоративно управление (Декларация за корпоративно управление по смисъла на Закона за публичното предлагане на ценни книжа и Закона за счетоводството), за управлението на рисковете и за нефинансова информация (Нефинансова декларация по смисъла на Закона за Счетоводството). По отношение на доклада регистрираните одитори изразяват становище дали той съответства на финансите отчети и е изгoten в съответствие с приложимите нормативни изисквания.

Банката разкрива незабавно и инцидентна (ad hoc) информация относно важни събития, свързани с нейната дейност. Информацията се публикува и на интернет страницата на Fibank: www.fibank.bg, раздел „Инвеститори“.

Първа инвестиционна банка поддържа корпоративна интернет страница, в т.ч. англоезична версия, с утвърдено съдържание и обхват на разкриваната чрез нея информация. Тя предоставя информация за продуктите и услугите на Банката, както и основна търговска и корпоративна информация за Банката, в т.ч. относно акционерната структура, управителните и контролни органи и комитети към тях, финансова отчетност и доклади за дейността, както и друга изискуема информация съобразно регулаторните изисквания и Националния кодекс за корпоративно управление. На интернет страницата се поддържа специална, лесно достъпна секция „Инвеститори“ с подробна и актуална информация относно корпоративното управление, борсова информация, финансова информация, новини за инвеститорите, общи събрания на акционерите и гр.

В допълнение, Fibank публикува информация за Банката под формата на презентации и интервюта с висшия ръководен персонал, пресъобщения, специализирани издания (напр. Fibank News), оповестявайки подробна информация за продуктите и услугите на Банката, приложимите общи условия и тарифа, както и промените в тях, както и информация за събития и инициативи с нефинансов характер, част от политиката за корпоративна социална отговорност.

Директор за Връзки с инвеститорите

С оглед осъществяване на ефективна връзка между Първа инвестиционна банка и нейните акционери и лицата, проявили интерес да инвестират във финансова инструменти, емитирани от Банката, в Първа инвестиционна банка е назначен директор за връзки с инвеститорите – **д-рка Василка Момчилова Стаматова**.

Директорът за връзки с инвеститорите на Първа инвестиционна банка разполага с необходимата квалификация и професионален опит за осъществяване на своите задължения и отговорности. Той отговаря за навременното изпращане на всички необходими отчети, уведомления и информация, която Банката следва да разкрива пред Комисията за финансова надзор, Българската фондова борса, Централния депозитар и обществеността, както и вси регистрирани за изпратението материали.

В изпълнение на приложимите нормативни изисквания, през юни 2018 г. директорът за Връзки с инвеститорите на Банката е отчел дейността си за 2017 г. на годишното общо събрание, като неговият отчет е прием от акционерите с единодушие.

Бизнес адресът на директора за Връзки с инвеститорите е: София 1797, бул. „Драган Цанков“ 37, служебен телефон: 02/ 81 71 430, имейл адрес: vasilka.stamatova@fibank.bg / ir@fibank.bg.

В началото на 2018 г. Първа инвестиционна банка разработи и стартира ново мобилно приложение за Връзки с инвеститорите, осигуряващо бърз достъп до финансова информация и финансения календар на Банката, както и относно други данни и новини, касаещи инвеститорите.

Заинтересовани лица

Първа инвестиционна банка прилага политика на информираност към заинтересованите лица с отношение към нейната дейност. Те включват лица, които не са акционери, но имат интерес от икономическото развитие на дружеството, като кредитори, притежатели на облигации, клиенти, служители, обществеността и други.

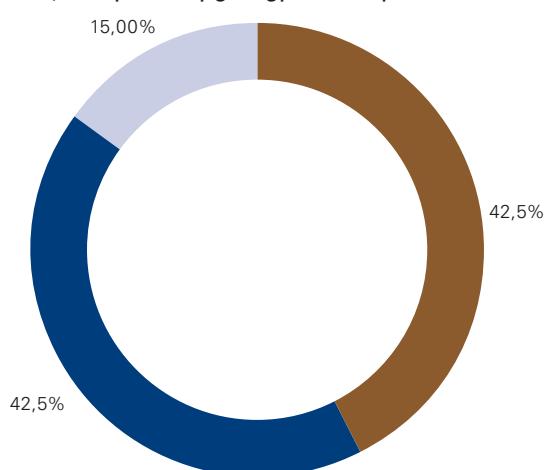
Периодично, в съответствие със законовите норми и добрите практики, Първа инвестиционна банка разкрива информация от нефинансов характер, вкл. относно социалната отговорност на Банката и нейното участие в обществения живот в страната. Банката подкрепя социално значими проекти и инициативи, осигурява спонсорство и развиба гарителски програми, насочени приоритетно към хора в неравностойно положение, деца маланки, в подкрепа на българския спорт, култура и образование. За повече информация виж раздел „Социална отговорност“.

Първа инвестиционна банка поддържа и развива корпоративен блог, който функционира вече десет години като канал за комуникация, целящ отворен диалог на достъпен език с клиенти, партньори и други заинтересовани лица.

Акционерна структура

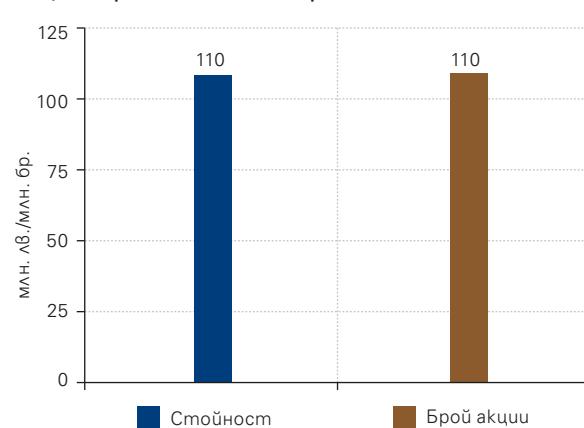
Към 31 декември 2018 г. основни акционери в Първа инвестиционна банка са г-н Цеко Минев (42,5%) и г-н Ивайло Мутафчиев (42,5%). Останалите 15% от акционерния капитал на Банката (16,5 млн. лв.) са на други акционери, притежаващи акции, предмет на свободна търговия на Българската фондова борса (free-float). Към края на годината общият брой на акционерите на Банката е над 1900, които включват както физически лица, така и юридически лица, вкл. институционални инвеститори.

Акционерна структура към края на 2018 г.

- █ г-н Цеко Минев
- █ г-н Ивайло Мутафчиев
- █ Други акционери (свободнотъргуван капитал)

Акционерен капитал в края на 2018 г.

През отчетния период Първа инвестиционна банка не е придобивала или прехвърляла собствени акции, като към края на годината Банката не притежава собствени акции.

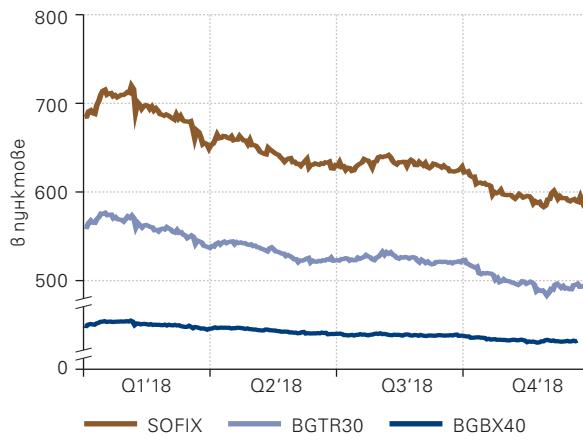
Цена на акциите и пазарна капитализация

През 2018 г. цената на акциите на Банката се движжи в интервала между 3,37-6,16 лв. Последната цена на акциите на Първа инвестиционна банка за отчетния период е 3,370 лв. (2017: 5,656 лв.), а пазарната капитализация на Банката, изчислена на тази база, възлиза на 370 700 хил. лв. (2017: 622 160 хил. лв.). С акциите на Fibank на основния пазар BSE са сключени общо 1453 сделки и реализиран оборот в размер на 3075 хил. лв. спрямо 3022 сделки и 10 607 хил. лв. оборот година по-рано.

Цена на акциите на Банката за 2018 г.

Основни борсови индекси на БФБ-София

Към 31.12.2018 г. акциите на Банката се търгуват на Основен пазар BSE, сегмент акции Premium на Българската фондова борса, като са включени в три борсови индекси – SOFIX, BGBX40 и BGTR30, които обединяват най-големите, най-търгувани и най-ликвидни компании на фондовый пазар в страната..

Всеотдайността
изисква много
енергия и воля

Невяна Владинова

член на националния отбор – индивидуално жени, бронзова медалистка от СП 2017 г.

Човешки капитал

През 2018 г. процесите и дейностите по управление на човешкия капитал се развиват в отговор на нарастващи изисквания на бизнеса и динамичното развитие на трудовия пазар, с фокус върху иновативно надграждане, оптимизиране и развитие на дългосрочни проекти.

През 2018 г. са реализирани обучителни инициативи, като:

- Обучение за развитие на нагласите, знанията и уменията за предлагане и продажба на кредитни продукти за физически лица – за 530 фронт офис служители;
- Обучение по теми за нормативни промени, процедури при работа с клиенти, предлагане и продажба на банкови продукти и услуги – за 360 фронт офис служители;
- Семинар по теми за касова дейност, работа с валута, сигурност на касовата дейност, предлагане и продажба на продукти от благородни метали – за 320 касиери;
- Обучение на тема „Мерки, изисквания и особености във връзка с нормативните изменения, свързани с процеса на превенция и противодействие на изпирането на пари“ – за 220 служители от различни дирекции в Банката;
- Умения за ефективна комуникация и водене на преговори за успешно предлагане на програма „Smart Lady“; преход към холистично банкиране – за 180 служители, ангажирани с фирмено кредитиране;
- Развитие на познанията и уменията за предлагане и продажба на застрахователни продукти на „FiHealth Застраховане“ – за 115 служители от клоновете на Банката;
- Обучения за новоназначени служители по създадени през годината интерактивни обучителни програми – за 150 фронт офис специалисти и касиери.

През годината са реализирани основни цели и приоритети в управлението на човешки ресурси, свързани с проактивна подкрепа на бизнеса, вкл. оптимизиране на HR процесите по подбор, обучение, организационно-структурно развитие и оценка на трудовото представяне, с оглед постигане на по-високо ефективност и приадена стойност. Приключен е проектът по структуриране/актуализиране и въвеждане на бонусни схеми за стимулиране на целеви групи служители за постигане на максимално високи резултати в ключови за изпълнението на целите на Банката направления, които същевременно не стимулират поемането на риск, надвишаваш приемливото за Банката ниво. Разработени са и дава нови проекти с предстоящ старт през 2019 г. – Стажантска програма и Програма за развитие на вътрешни тренери.

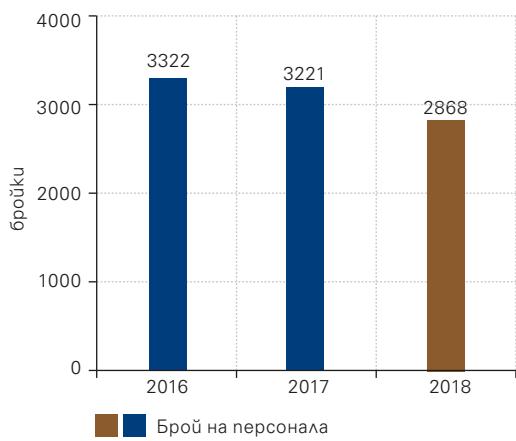
През периода стартира изпълнението на обучителен проект „Развитие на знанието за управление на бъдещето“, осъществяван с финансова подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020, съфинансирана от Европейски социален фонд на Европейски съюз. Банката подписа договор за 100% безвъзмездна субсидия в размер на над 220 000 лв. В рамките на проекта се провеждат обучения по английски език за 210 служители и обучения за работа със софтуерни офис приложения за 240 служители.

2766 е общият брой на участниците през годината в различни форми на обучения (вкл. преминали през повече от 1 обучение) или 104% от общия брой на персонала.

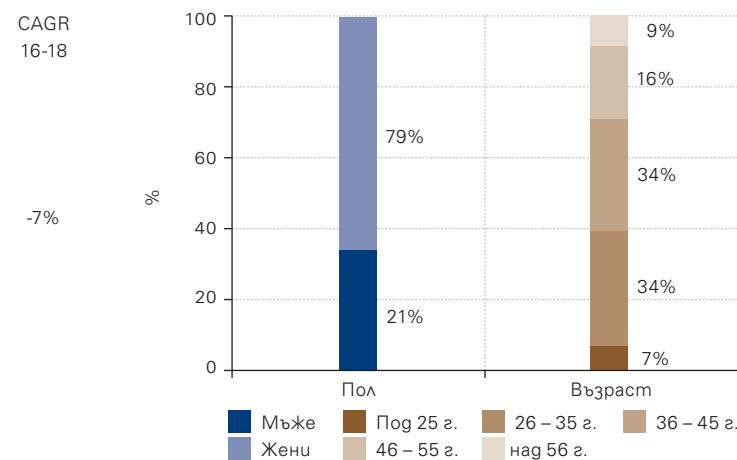
През 2018 г. продължи работата по дългосрочните проекти, фокусирани към развитие на вътрешната комуникация, отличаване и насърчаване на екипния и индивидуален потенциал на служителите и интегриране на образованието и бизнеса:

- **Инtranet портал** – успешно приключи проектът за създаване и внедряване на съвременен и иновативен канал за вътрешна комуникация, за подпомагане ефективността на работните процеси и развитие на качеството на обслужване;
- **Recognition Програма „Заедно можем повече“** – насочена към мотивиране и насърчаване на служителите за по-високи постижения, отдаване на признание към техния личен принос, както и към утвърждаване работни поведения, важни за успеха на Банката. През годината бяха отличени и наградени 20 служители на Банката;
- **Магистърска програма „Банков менеджмент и инвестиционна дейност“** – разработена и реализирана с Висшето училище по застрахование и финанси и насочена към изграждане на партньорски отношения и трайно интегриране на бизнеса с образованието. До момента в програмата са обучени общо 50 студенти, 34 от които служители и стипендианти на Банката.

Брой на персонала

Структура на персонала

Към 31.12.2018 г. числеността на персонала на Първа инвестиционна банка на консолидирана база възлиза на 2868 служители спрямо 3221 година по-рано, като намалението отразява аутсорсването на дейностите по осигуряване на физическа охрана на офисите и сградите на Банката и възлагането им за изпълнение на лицензирана охранителна фирма, реализирано през октомври 2018 г. Към края на годината 41% от персонала на Банката са служители до 35 годишна възраст, а дялът на тези до 45 г. възлиза на 75% от общия персонал. Съобразно общите тенденции 79% от служителите на Банката са жени.

Политика за Възнагражденията

Принципите за формиране на възнагражденията в Първа инвестиционна банка са структурирани така, че да допринасят за разумното корпоративно управление и управление на рисковете. Банката прилага Политика за възнагражденията в изпълнение на регулативните изисквания, които съобразена с бизнес и риск стратегията, целите, ценностите и дългосрочните интереси на Банката, като насърчава надеждното и ефективното управление на риска, и не стимулира поемането на риск, надвишаващ приемливото за Банката ниво.

Основната цел на политиката е привлечането и задържането на висококвалифицирани кадри, мотивирането им за постигането на високи резултати при умерено ниво на риск и съответствието с дългосрочните интереси на Банката и нейните акционери. Тя се базира на принципите за прозрачност, недопускане на конфликт на интереси и равностойно третиране на всички служители, документираност, обективност, надеждно управление на рисковете.

Политиката установява основните принципи при формиране на Възнагражденията – постоянни и променливи, като целта на Банката е да се придържа към оптимално съотношение между постоянно и променливо Възнаграждение при достатъчно висок дял на постоянно и в зависимост от категорията персонал, така че да се осигури по-голяма гъвкавост спрямо променливото, включително Възможност за неизплащането му. При определяне на Възнагражденията се отчитат не само финансовите резултати, но и етичните норми и корпоративните ценности, залегнали в Етичния кодекс на Банката, както и надеждното и ефективно управление на риска.

По отношение на определени категории персонал (идентифициран персонал), в т.ч. Висшия ръководен персонал, служителите с контролни функции и тези, чиято дейност е свързана с поемането на рискове, политиката на Банката е да ограничава размера на променливото Възнаграждение до размера на постоянно Възнаграждение, освен в случаите, когато с решение на Общото събрание на акционерите на Банката е определен по-висок размер, но не повече от двойния размер на постоянно Възнаграждение. В него са определени специфични изисквания по отношение на структурата на променливото Възнаграждение, както и механизъм за разсрочване, съобразени с действащата нормативна рамка и специфичните особености на средата.

В Първа инвестиционна банка функционира Комитет по Възнагражденията, който подпомага Надзорния съвет в дейността му по контрол върху прилагането на Политиката за Възнагражденията, при отчитане влиянието върху риска и дългосрочните интереси на акционерите, инвеститорите и другите заинтересованни лица. За повече информация относно неговите функции и отговорности виж раздел „Надзорен съвет“.

През 2018 г. изплатените Възнаграждения на ключовия управленски персонал Възлизат на 7480 хил. лв.

Политика за подбор на Висшия ръководен персонал

Първа инвестиционна банка прилага Политика за подбор на Висшия ръководен персонал, която е съобразена с регулативните изисквания. Политиката определя основните изисквания, принципи, насоки и критерии при подбор и оценяване на пригодността на членовете на органите на Първа инвестиционна банка, които имат управленски и надзорни функции, в това число на Висшия ръководен персонал на Банката. В политиката е структурирана дейността по подбор и оценка на Висшия ръководен персонал, както и са определени по-важните изисквания и критерии така че да отговарят в максимална степен на високите стандарти, прилагани от Банката, с цел създаване на адекватен принос за реализиране на нейните цели и стратегия.

Социална отговорност

Нефинансова декларация по смисъла на чл.48 от Закона за счетоводството.

През 2018 г. Първа инвестиционна банка замвърди имиджа си на социалноотговорна институция, реализираайки различни проекти в сферата на образованието, културата и спорта – част от програмата за корпоративна социална отговорност.

Първа инвестиционна банка продължи съвместната си дейност с „Националния център по трансфузионна хематология“ (НЦТХ), като за поредна година се включи в кампания за безвъзмездно и доброволно кръводаряване, в която участие взеха служители на Банката, с основна цел да се популяризира акта на доброволно кръводаряване в България, който е жизненоважен за спасяването на хиляди човешки живота.

През годината като дългогодишен партньор на Националната организация „Малките български хора“, Банката подкрепи набирането на средствата за ремонтни дейности и изграждане на нов „Центрър по Въпросите на малките хора в България“, който да предоставя комплекс от услуги в подкрепа и взаимопомощ за малките хора в страната. Първа инвестиционна банка се включи и в Националната кампания „Великден за всеки“ под патронажа на омбудсмана на Република България, с която се осигуряват средства в подкрепа на бедстващи и уязвими групи на общество.

В изпълнение на дългосрочната програма на Fibank за подпомагане и стимулиране развитието на българското образование и младите хора, през периода 2017-2018 г. са организирани редица инициативи с основен акцент създаване и развитие на финансова култура сред подрастващите от най-ранна детска възраст, в т.ч. разработени книжки и филми за ранно финансово образование „Децата и парите“, кратки видеа за ползите от дебитните карти за деца и тийнейджъри през социалните мрежи, издаване на Наръчник за родители за развитие на финансова грамотност на децата „10 мита за децата и парите“, както и участие в събития в тази област, свързани с европейските седмици на парите и на предприемачеството, и Webit за деца. Признание за успешното развитие на програмата на Банката за ранно детско финансово образование е признанието „Благодетел за иновативно образование“, което Fibank получи по време на седмото издание на конференцията DigitalKidZ.

През периода беше проведена и първата Международна конференция „Жените в бизнеса“, част от програмата Smart Lady на Fibank, която е разработена с цел подкрепа на жените предприемачи в България. В изпълнение на социалния елемент от програмата, Банката планира да проведе редица конференции, обучение и информационни семинари, където дамите да могат да обменят опит и да получат професионални съвети.

Като най-голямата банка с български капитал Fibank продължи да полага усилия за съхраняване и развитие на българските традиции и култура. Банката подкрепя българското кино и филми, чрез редица инициативи в тази насока, както и набор от музикални изяви и фестивали, вкл. Международния джаз фестивал в град Банско, за който Fibank осигури свободен вход за присъствищите на изпълненията на малантливи джаз музиканти от цял свят.

Развитието на българския спорт и подкрепата на младите таланти е сред важните каузи, които Първа инвестиционна банка се стреми да поддържа в изпълнение на програмата си за социална отговорност. Във Връзка с това през годината Fibank награди отлично представилите се български спортсъстии на младежките олимпийски игри в Буенос Айрес, които спечелиха 5 златни, 3 сребърни и 2 бронзови медала в различните дисциплини. За втора поредна година Първа инвестиционна банка бе генерален спонзор на Световната купа по сноуборд, проведена в края на януари 2018 г. в нашата страна.

В качеството си на генерален спонзор на българския национален отбор по художествена гимнастика, през септември 2018 г. по време на Световното първенство в София, Първа инвестиционна банка награди всичките 73 български шампионки по художествена гимнастика със специален златен медал, изработен по графичен проект, предоставен от Българската федерация по художествена гимнастика в партньорство с експертите от Fibank и швейцарската рафинерия PAMP.

В края на 2018 г. Първа инвестиционна банка представи своя благотворителен календар за 2019 г., който е част от социалния проект със спортна насоченост към младите и талантливи български спортсъстии – в подкрепа на Българската федерация по художествена гимнастика (БФХГ). Благотворителният календар се разпространява чрез клоновата мрежа на Банката в цялата страна, като Fibank е поела ангажимента да узви събраните суми от даренията за благотворителната кауза.

За втора година Fibank организира конкурса „Най-добра българска фирма на годината“, провеждан с цел създаване на увереност на българските фирми, както и фокусиране на вниманието върху добрите и успешни примери за бизнес и модели на предприемачество в страната, които га се превърнат в еталон и възখовение.

В съответствие със законовите норми и добрите практики в годишния доклад за дейността си, Първа инвестиционна банка разкрива информация от нефинансов характер, която представлява **Нефинансова декларация** по смисъла на чл.48 от Закона за счетоводството, вкл. относно политиките за корпоративна социална отговорност на Банката и нейното участие в обществения живот в страната, както и относно въпроси свързани със служителите и прилаганите политики за многообразие, описание на бизнес развието и продуктите, практиките за корпоративно управление и целите за развитие – за повече информация освен в раздела Социална отговорност, виж раздел „Мисия“, „Профил на Банката“, „Акционти за 2018 г.“, „Канали за дистрибуция“, „Информационни технологии“, „Корпоративно управление“, „Човешки капитал“, „Преглед на бизнеса“, „Преглед на бизнеса на дъщерните дружества“ и „Цели за развитие през 2019 г.“.

Преглед на бизнеса

Универсален бизнес микс от продукти и услуги

Първа инвестиционна банка предлага универсален бизнес микс от продукти и услуги както за физически лица, така и за бизнес клиенти, в т.ч. стратегически фокус за развитие в сферите на банкирането на дребно, микро, малките и средни предприятия.

Банкиране на дребно

Депозити

През 2018 г. привлеченията средства от физически лица се увеличават и достигат 6 685 678 хил. лв. спрямо 6 305 463 хил. лв. година по-рано, в резултат основно от текущите сметки, които растат с 21,5% до 1 301 585 хил. лв. (2017: 1 070 890 хил. лв.) и отразяват последователно провежданата политика на Банката за дългосрочни взаимоотношения с клиентите, вкл. за развитие на кръстосаните продажби и трансакционния бизнес.

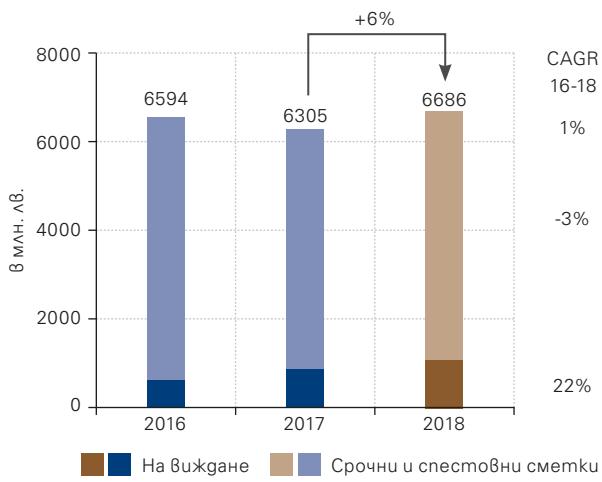
През годината е разработен нов продукт за физически лица „Доходна сметка“, който включва разплащателна сметка, обвързана със срочен депозит, по който се начислява лихвен бонус в зависимост от постъпленията по разплащателната сметка. Адаптирани към променящите се пазарни условия и потребности на клиентите са параметрите по предлаганите от Банката банкови пакети за физически лица.

Fibank предлага широк набор от сметки с текущ характер, включително IQ разплащателна сметка, както и специализирани сметки, съобразени със специфичните потребности на определени клиенти като: сметки за етажна собственост, нотариуси, застрахователни брокери и агенти, частни съдебни изпълнители.

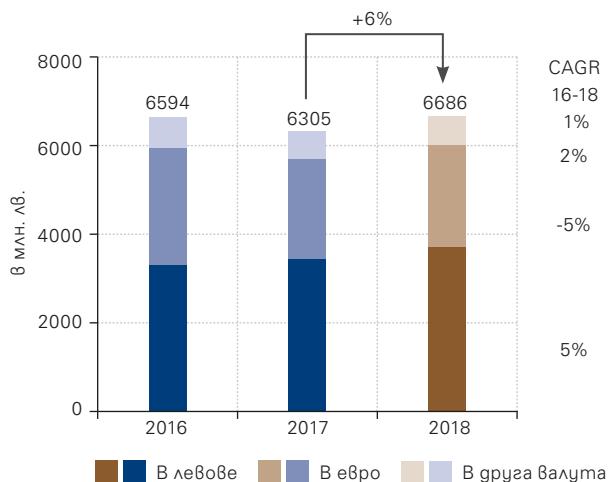
Политиката на Банката е насочена към изграждане на стабилна депозитна база чрез предлагане на разнообразни и гъвкави депозитни продукти, при поддържането на високи стандарти на клиентско обслужване. През 2018 г. Fibank оптимизира условията по депозитните си продукти съобразно пазарната среда и тенденцията за понижаване на лихвените равнища, както и работи активно с цел изграждане и поддържане на партньорство в услуга на клиентите.

Към края на годината срочните и спестовни сметки нарасяват до 5 384 093 хил. лв. (2017: 5 234 573 хил. лв.), като запазват структуроопределящ дял в привлечението средсътва от физически лица – 80,5% (2017: 83,0%). През периода, по повод юбилея на Банката са разработени промоционални спестовни продукти, вкл. промоционален депозит „25 години Fibank“, с 25 базисни пункта по-висока лихва. През април 2018 г. стартира предлагането и на нов електронен депозит „Моят депозит“, който се открива и управлява изцяло онлайн през системата за електронно банкиране „Моята Fibank“. Разработен е и нов немски спестовен влог, като допълнителен продукт към програмата Smart Lady, предназначена в погреба на жените приемачи.

Депозити от физически лица

Депозити от физически лица по валути

С цел диверсифициране на привлечения ресурс, Банката е участник в международната платформа WeltSparen за привличане на средсътва от чуждестранни лица.

По привлечени средсътва от физически лица Първа инвестиционна банка се нарежда на трето място сред банките в страната (2017: трето). Към края на 2018 г. пазарният дял на Банката възлиза на 11,98% на неконсолидирана основа (2017: 12,28%).

Кредити

Брутният портфейл от кредити на физически лица се увеличава с 13,5% до 1 711 192 хил. лв. спрямо 1 507 337 хил. лв. за предходната година, в резултат от нарастване при всички основни продуктови линии.

В хил. лв. / % от общо	2018	%	2017	%	2016	%
Потребителски кредити	750 285	43,8	622 681	41,3	497 524	34,2
Ипотечни кредити	752 581	44,0	622 171	41,3	570 543	39,3
Кредитни карти	202 095	11,8	259 303	17,2	254 867	17,5
Други програми и обезпечени финансирания	6 231	0,4	3 182	0,2	130 568	9,0
Общо банкиране на сребро	1 711 192	100	1 507 337	100	1 453 502	100

Потребителски кредити

Потребителските кредити растат с 20,5% до 750 285 хил. лв. (2017: 622 681 хил. лв.), за което допринасят конкуренчните условия, предлагани от Банката, улеснените процедури за кандидатстване и разчитането на нови продукти и програми, в т.ч. сезонни предложения, съобразени с потребностите на пазара и потребителите. Техният дял нараства до 43,8% в портфеля от кредити на физически лица на Групата към края на периода (2017: 41,3%).

През годината продуктовата гама е допълнена с нов специализиран потребителски кредит „Ресстарт“ за рефинансиране и обединение на задължения при облекчен процес и условия, с които се цели намаление на размера на месечните вноски за клиентите, както и спестяване на разходи и по-удобно обслужване.

Първа инвестиционна банка продължава да популяризира възможността за изцяло онлайн кандидатстване за потребителски кредит на интернет адреса на Банката www.credit.fibank.bg. Процесът е интегриран към автоматизираната Workflow система на Банката, а при кандидатстване клиентът може да избере удобен за него банков офис, в който след одобрение да подпише необходимите съгласно изискванията документи.

Пазарният дял на Първа инвестиционна банка в този сегмент възлиза на 9,27% (2017: 9,72%) в края на годината, като Fibank заема пето място (2017: четвърто) по потребителски кредити сред банките в страната на неконсолидирана основа.

Кредитни карти

Усвоените лимити по кредитни карти възлизат на 202 095 хил. лв. в края на периода (2017: 259 303 хил. лв.). Fibank разработва разнообразни и иновативни карточни продукти и услуги, в т.ч. тематични кампании за промотиране и привличане на нови клиенти, които се организират в изпълнение на последователната и дългосрочна политика на Банката в посока на стимулиране този вид безналични разплащания. Относителният дял на кредитите, усвоени чрез кредитни карти в общия кредитен портфейл на физически лица на Групата, възлиза на 11,8% (2017: 17,2%).

През годината са стартирани редица промоционални предложения във връзка с 25-тата годишнина на Fibank, вкл. по отношение на кредитните карти и обядрафти. В изпълнение на стратегическите си планове, Банката ще продължава да развива дейността си, с цел по-ефективно управление на клиентското портфолио и маргетиране на отделни групи клиенти, както и откриването на допълнителни възможности за кръстосани и надградени продажби. За повече информация виж раздел „Картови разплащания“.

Ипотечни кредити

Към края на декември 2018 г. ипотечните кредити нарастват с 21,0% до 752 581 хил. лв., спрямо 622 171 хил. лв. година по-рано, като формират дял от 44,0% в портфейла от кредити на физически лица на Групата към края на периода (2017: 41,3%). Към 31 декември 2018 г. пазарният дял на Банката в този сегмент се повишава до 6,68% (2017: 6,39%), като Fibank заема шесто място сред банките в страната на неконсолидирана основа (2017: седмо).

През годината, в изпълнение на стратегията си за развитие на сегмента на банкирането на дребно, Fibank продължи да предлага ипотечни кредити при конкурентни условия, както и да организира промоционални кампании, с цел стимулиране на продажбите. През периода в съответствие с пазарната среда бяха обновени условията по продукта жилищен кредит „Право на избор“ с фиксирана лихва за първите 12 месеца и без комисионни за отпускане, управление или ангажимент.

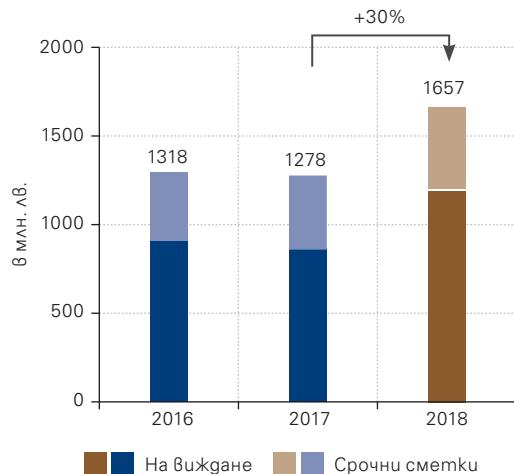
През 2019 г. Банката ще продължи да развива и предлага гъвкави кредитни продукти за физическите лица, с цел фокусиране върху привличането на нови клиенти и предлагане на съпътстващи продукти и услуги.

Корпоративно банкиране

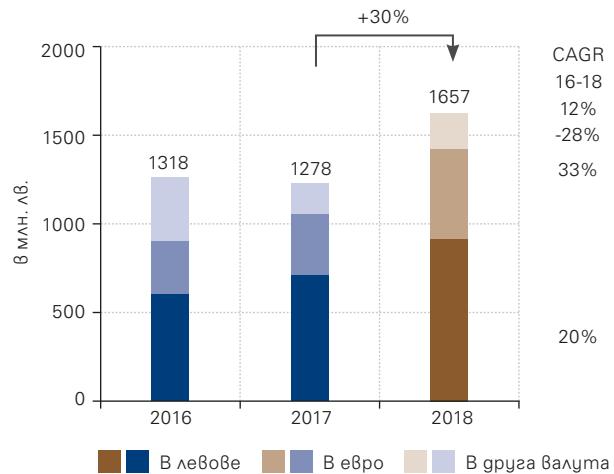
Депозити

Прилечението средства от търговци и институции през 2018 г. нарастват с 29,6% (378 657 хил. лв.) до 1 657 013 хил. лв. (2017: 1 278 356 хил. лв.), като в обема рефлектира основно увеличение при разплащателните сметки, които досега са 1 203 878 хил. лв. в края на 2018 г. (2017: 870 896 хил. лв.) и формират 72,7% от привлечението средства от търговци и институции (2017: 68,1%).

Депозити от бизнес клиенти

Депозити от бизнес клиенти по валути

Срочните сметки също нарастват и достигат 453 135 хил. лв. (2017: 407 460 хил. лв.) в края на периода, като формират 27,3% от привлеченията средства от търговци и публични институции (2017: 31,9%). Първа инвестиционна банка предлага разнообразни депозитни и спестовни продукти, и пакетни програми за бизнес клиентите, които постоянно адаптира спрямо пазарните условия и специфичните фирмени изисквания.

През 2018 г. Fibank разработи нов спестовен продукт за фирмени клиенти „Свободен депозит+“, включващ 1-месечен срочен депозит в лева и евро, обвързан с разплащащата сметка, по която се изплаща начислената лихва. През периода са актуализирани условията по комбинираните пакети от банкови продукти и услуги за бизнес лица, с цел съобразяване с пазарната среда и максимално удовлетворяване на клиентските потребности. Чрез тях се дава възможност за оптимизация на разходите и процедурите при използване на набор от различни банкови услуги.

Към 31 декември 2018 г. привлеченията, привлечени от тридесетте най-големи небанкови клиенти, представляват 4,74% от общата сума на задълженията към други клиенти (2017: 4,06%).

Кредити

Корпоративно кредитиране

Портфейлът от кредити на бизнес клиенти се увеличава, като достига 4 754 192 хил. лв. в края на 2018 г., спрямо 4 257 431 хил. лв. година по-рано. Сегментът на корпоративните клиенти нараства като размер, в т.ч. в резултат основно на увеличение при вземанията свързани с финансова лизиинг, но понижава деля си в корпоративния портфейл до 78,5% в края на годината (2017: 79,4%). Кредитите на останалите бизнес линии – за малки и средни предприятия и микрокредитиране отчитат ръст, както и увеличават своя дял в структурата на кредитите на предприятия – съответно до 18,5% (2017: 17,7%) и до 3,0% (2017: 2,9%) като част от политиката за диверсифициране на портфейла и приоритетно развитие в тези сегменти.

В хил. лв./ % от общо	2018	%	2017	%	2016	%
Корпоративни клиенти	3 734 634	78,5	3 382 460	79,4	3 705 033	83,7
Малки и средни предприятия	879 136	18,5	753 438	17,7	612 093	13,8
Микрокредитиране	140 422	3,0	121 533	2,9	108 561	2,5
Общо кредити на предприятия	4 754 192	100	4 257 431	100	4 425 687	100

* Бизнес линии на база вътрешни критерии за сегментиране на клиентите

Първа инвестиционна банка осигурява разнообразно финансирание за бизнес клиентите под формата на кредити за оборотни средства, инвестиционни кредити, гаранционни ангажименти, финансирание по програмите и фондовете на ЕС, НГФ, факторинг услуги и други.

През годината стартува кампания за презентиране на факторинг услугите, предлагани от Банката пред съществуващи и потенциални бизнес клиенти, вкл. такива, чиято дейност включва извършването на доставки на стоки или предоставяне на услуги при условията на отложено плащане в страната или в чужбина. Първа инвестиционна банка е член на глобалната мрежа на водещите факторинг компании Factors Chain International (FCI), като в това си качество може да предоставя експортен факторинг с гарантирано плащане и импортен факторинг. Банката поддържа сътрудничество и с водещи финансово институции във факторинг застраховането.

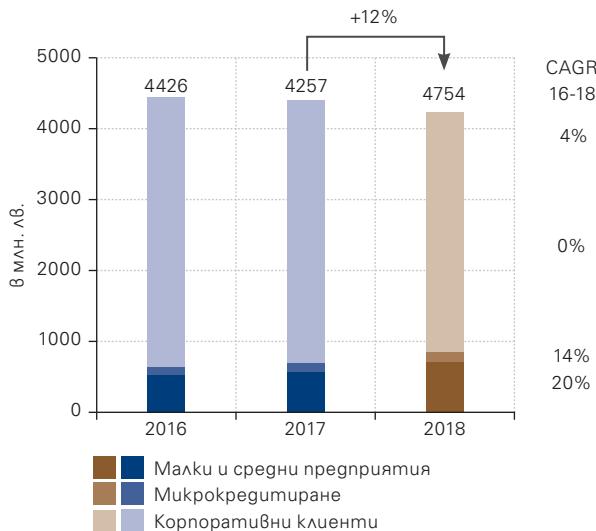
Банката продължава да бъде сред водещите институции в страната в сферата на търговското финансиране, като в края на годината, съгласно опцията за подновяване, е договорено усължаване по рамковото споразумение стайванската агенция за експортно застраховане Ексимбанк Тайван за финансиране на доставки на стоки към клиенти на Първа инвестиционна банка в България или в чужбина.

Пазарният дял на Fibank в края на годината възлиза на 12,82% от кредитите на предприятията на банковата система (2017: 12,10%), запазвайки второто си място (2017: второ) сред банките в страната на неконсолидирана основа.

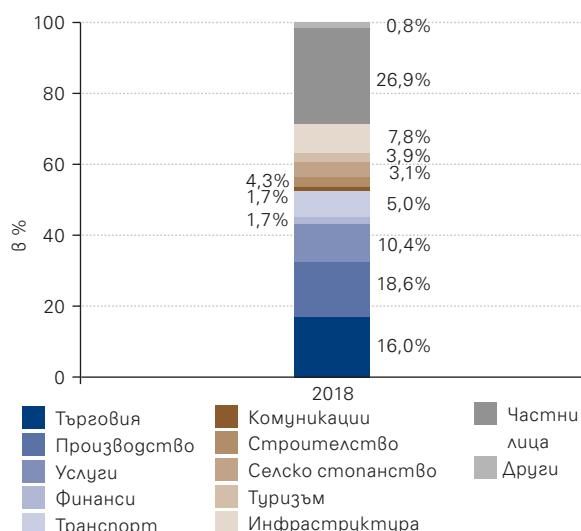
Към 31.12.2018 г. водещи в структурата на портфейла са кредитите към промишлеността (2018: 1 201 664 хил. лв.; 2017: 861 778 хил. лв.), търговията (2018: 1 037 381 хил. лв.; 2017: 1 017 879 хил. лв.) и услугите (2018: 672 197 хил. лв.; 2017: 630 706 хил. лв.). Динамиката отразява позитивното развитие на икономическата активност в страната, като е в съответствие с целите за развитие на Банката. Увеличение е отчетено и в сферите на строителството – до 275 066 хил. лв. (2017: 203 901 хил. лв.) и инфраструктурата – до 501 084 хил. лв. (2017: 467 483 хил. лв.), в резултат от възстановяването и приноса на тези сектори към добавената стойност в икономиката за периода. Позитивните индикации и данни в сектора на туризма допринасят за развитието на кредитите в този сегмент, които достигат 249 330 хил. лв. в края на периода, спрямо 173 813 хил. лв. година по-рано. Кредитите в сферата на комуникациите се увеличават до 107 463 хил. лв. (2017: 46 863 хил. лв.), като отразяват фокуса на Банката и специализираните кредитни продукти, предлагани в този сегмент, както и приноса му към разтежа на сектора на услугите в страната.

Намаление през годината е регистрирано при кредитите в сферата на селското стопанство (2018: 199 847 хил. лв.; 2017: 212 391 хил. лв.), транспорта (2018: 322 495 хил. лв.; 2017: 323 367 хил. лв.) и финансите (2018: 107 668 хил. лв.; 2017: 109 298 хил. лв.).

Портфейл от кредити на предприятия

Структура на портфейл по сектори

През периода Банката продължава сътрудничеството си с Българската агенция за експортно застраховане (БАЕЗ), което включва сключено споразумение за портфейлна застраховка с агенцията, използвана също като част от техниките за регулиране на кредитния риск.

Банкиране на МСП

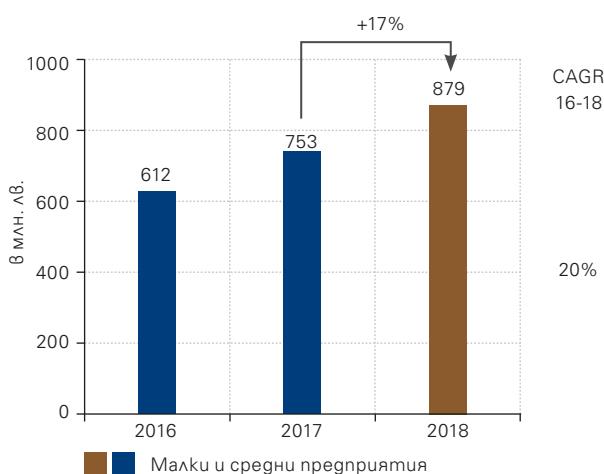
През 2018 г. кредитите към малки и средни предприятия¹ нарастват с 16,7% до 879 136 хил. лв. спрямо 753 438 хил. лв. година по-рано в изпълнение на стратегията на Банката за растеж и развитие в този бизнес сегмент. За увличението допринасят, както разработените нови кредитни продукти и конкурентни условия, предлагани за МСП-клиенти, така и разнообразният набор от решения, свързани с програмите и фондовете на ЕС и другите гаранционни схеми и финансирания.

В началото на годината на база сключено споразумение с Националния гаранционен фонд (НГФ) за финансиране по гаранционна схема „COSME“, Fibank започва да предоставя инвестиционни и оборотни кредити за малки и средни предприятия, с максимален размер до 1,5 млн. евро за сделки със срок до 60 месеца, както и до 750 хил. евро за сделки до 120 месеца. През декември 2018 г. Първа инвестиционна банка подписа ново споразумение с Българска банка за развитие по Програма за индиректно финансиране на МСП с гаранционно улеснение и контра-гаранция по Програма COSME на ЕИФ, с подкрепата на Европейски фонд за стратегически инвестиции (програма KOCME+).

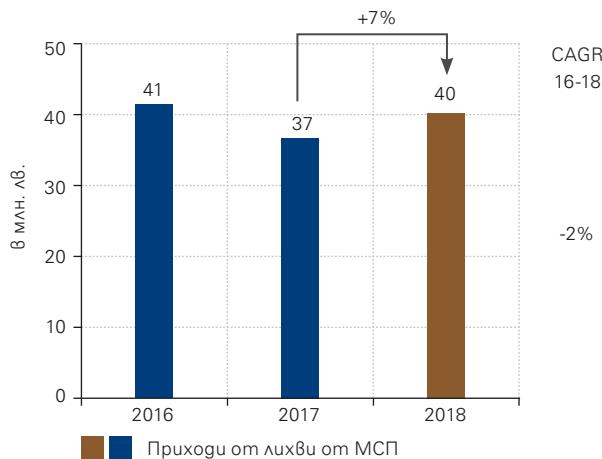
През втората половина на 2018 г. Първа инвестиционна банка стартира и предлагането на инвестиционно и оборотно финансиране за дружества-МСП, регистрирани в България, с максимален размер на кредитите до 500 000 евро и облекчени лихвени условия и изисквания за обезщечие. Кредитите са част от он-лендинг споразумение с Българска банка за развитие по съвместна програма с KfW за настърчаване на микро, малките и средни предприятия в страната. За повече информация виж раздел „Европограми“.

За финансиране на малките и средни предприятия Банката осъществява съвместна дейност и с други институции, в т.ч. ДФ Земеделие и Българската агенция за експортно застраховане. Fibank активно подпомага чрез различни схеми на финансиране и фирмите – бенефициенти по програмите, свързани с усвояване на средства от Европейските структурни и кохезионни фондове, вкл. във връзка с Програмния период 2014-2020 г.

Кредити на МСП

Приходи от лихви от МСП

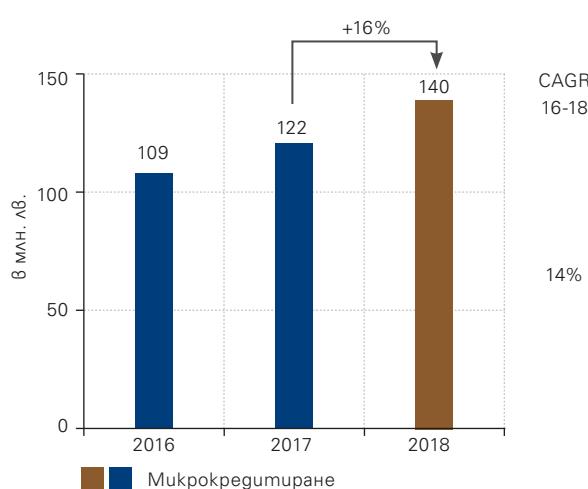
През годината Fibank продължава да промотира разработените специализирани кредитни продукти към отделни сектори или сфери на дейност, вкл. за покупка/ремонт на офиси или за оборотни средства, специално предназначени за малки и средни фирми, опериращи в сферата на информационните технологии. Стартирана е и нова кампания за предварително одобрени лимити по бизнес кредитни карти за МСП клиенти на Банката. Все по-активно Банката предлага на българските фирми и факторинг услуги като алтернатива на предоставянето на кредити за оборотни средства.

Микрокредитиране

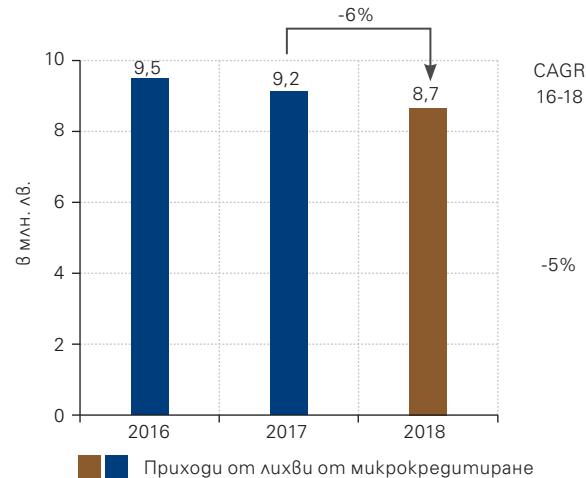
През 2018 г. портфейът от микрокредити нараства с 15,5% и достига 140 422 хил. лв. спрямо 121 533 хил. лв. година по-рано, като отразява целенасочните усилия на Банката за развитие и растеж в този сегмент.

¹ На база вътрешни критерии за сегментиране на клиентите.

Микрокредитиране

Приходи от лихви от микрокредитиране

Програмата за кредитиране на микропредприятията на Първа инвестиционна банка обхваща финансирането на широк спектър от търговци, производители, селски стопани, свобододни професии, в това число стартиращ бизнес, както и фирми с по-малко пазарен опит. Банката предлага специализирани продукти за микропредприятия, в т.ч. инвестиционен кредит, оборотен кредит и кредит отвърдрафт при конкурентни условия.

През 2018 г. акцент в дейността на микрокредитирането е новата програма Smart Lady, предназначена за жените предпrijемачи. Програмата таргетира основно микропредприятия, управлявани или собственост на жени, както и бизнеси, които произвеждат продукти и/или услуги предназначени за жени. Кредитните решения включват инвестиционни или оборотни кредити, както и допълнителни пакетни услуги, включващи кредитни карти Diners Club First Lady, медицински застраховки от FiHealth Застрахование АД, както и детски спестовен взор и/или дебитни карти за деца и юноши. Като част от програмата, Банката планира провеждането на конференции, обучения и информационни семинари, където дамите да могат да обменят опит и да получат професионални съвети, както и изграждането на електронна платформа, чрез която да може да се осигури систематично обучение и информираност по актуални за тях теми.

През периода Банката продължава да подкрепя земеделските стопани, вкл. по програмата за кредитиране срещу залог на земания по схеми и мерки на Общата селскостопанска политика на ЕС, чрез която се осигурява финансиране до 100% от очакваните субсидии. Като част от действията за разработване на специализирано финансиране и кредитни решения към отделни сектори или сфери на дейност с потенциал за развитие, са осигурени кредитни продукти, специално предназначени за IT фирми, както и кредитни улеснения за лекари и стоматологи.

Търгни от нещо!

С новия бизнес кредит за жени от Fibank

Със специални условия и допълнителни услуги

Европограми

Fibank предлага широк набор от продукти и услуги, свързани с усвояването на средствата по оперативните програми на ЕС, както и други такива, включително инвестиционен кредит за цялостна реализация на проект, мостово финансиране до размера на одобрената финансова помощ, издаване на банкова гаранция за обезпечаване на авансово плащане на одобрена финансова помощ и други банкови продукти, разработени специално за нуждите на клиентите.

С цел комплексно подпомагане на клиентите при усвояване на средства от европейските фондове и програми, Банката предлага услугата „Пълна подкрепа“, чрез която се осигурява съдействие при предварителното проучване за административна и финансова допустимост на проектната идея, предоставяне на експертна помощ при разработването и изпълнението на проектите, както и цялостно обслужване при изпълнение след одобрение.

В началото на годината Първа инвестиционна банка и Националния гаранционен фонд (НГФ) сключиха ново споразумение за финансиране по гаранционна схема „COSME“, която ще улесни достъпа на МСП до финансиране, както и да подпомогне прилагането на продуктивни инвестиции в рамките на Европейския съюз. През периода е удължен срока по други две гаранционни споразумения с НГФ, осигуряващи финансиране на МСП, вкл. земеделски производители и дружества, одобрени за подпомагане по Програмата за развитие на селските райони.

През август 2018 г. Първа инвестиционна банка и Българска банка за развитие подписаха договор за предоставяне на средства за насърчаване на микро, малки и средни предприятия по съвместна програма с KfW. Съгласно програмата Банката предлага инвестиционно и обратно финансиране на дружества-МСП, регистрирани в България, с максимален размер на кредит от 500 000 евро.

През декември 2018 г. Първа инвестиционна банка подписа споразумение с Българска банка за развитие по Програма за индиректно финансиране на МСП с гаранционно улеснение и контра-гаранция по Програма COSME на ЕИФ, с подкрепата на Европейски фонд за стратегически инвестиции (програма COSME+), който включва освен директно финансиране и гаранция по предоставените заеми.

Първа инвестиционна банка е член на Българската Асоциация на Консултантите по Европейски Програми (БАКЕП), която се стреми да допринася за повишаване ефективността на изпълнение и управление на проекти, финансиирани с европейски средства, като обединява компетенциите на своите членове и партнира на управляващите органи с цел постигане на оптимизация на разработването и изпълнението на Европейски програми.

Платежни услуги

През 2018 г. Първа инвестиционна банка членува и участва в платежни системи и е агент на други доставчици на платежни услуги, както следва:

- Банкова интегрирана система за електронни разплащания (БИСЕРА);
- Система за брутен сетълмент в реално време (RINGS);
- Система за обслужване на клиентски преводи в евро (БИСЕРА7-EUR);
- Трансевропейска автоматизирана система за брутен сетълмент на експресни преводи в евро в реално време (TARGET2);
- Пан-европейска система за плащания в евро (STEP2 SEPA Credit Transfer), като директен участник през EBA Clearing;

- Банкова организация за разплащания с използване на карти (БОРИКА);
- Агент на Western Union;
- Агент на Easypay.

През 2018 г. е отчетено повишение в броя на предложените (входящи и изходящи) в местна и чуждестранна валута, за което допринасят конкуренчните условия, предлагани от Банката, както и високото качество на клиентското обслужване. През годината Банката стартира проект за въвеждане на новите регулативни изисквания, произтичащи от Закона за платежните услуги и платежните системи (ЗПУПС) и Наредба № 3 на БНБ, имплементирани изискванията на **Директива (ЕС) 2015/2366 за платежните услуги във вътрешния пазар (PSD 2)**.

Картови разплащания

През 2018 г. Първа инвестиционна банка развила картовия бизнес съобразно потребностите на клиентите и съвременните технологии, включително чрез предлагането на иновативни за българския пазар картови продукти и услуги, актуални в контекста на нарастващата дигитализация в банковата дейност.

През годината с подкрепата на Fibank е разработена иновативна кредитна карта от ново поколение "Evolve", обединяваща гъва от световните бранда в картовите разплащания (Diners Club и MasterCard) в един платежен инструмент. Клиентите с новите кредитни карти Evolve могат да изберат кой от гъвата бранда да използват при извършване на плащането, както и да ползват редица допълнителни услуги, в т.ч. cashback програма, Concierge програма и участие в други наградни програми и отстъпки. Първа инвестиционна банка започва предлагането и на нова услуга за внасяне на пари в брой (Cash-in) по карта, издавана от Fibank чрез ATM устройство на Банката, с която се цели допълнително улеснение за картодържателите при ползването на услугите на Fibank без посещаването на офис или клон на Банката.

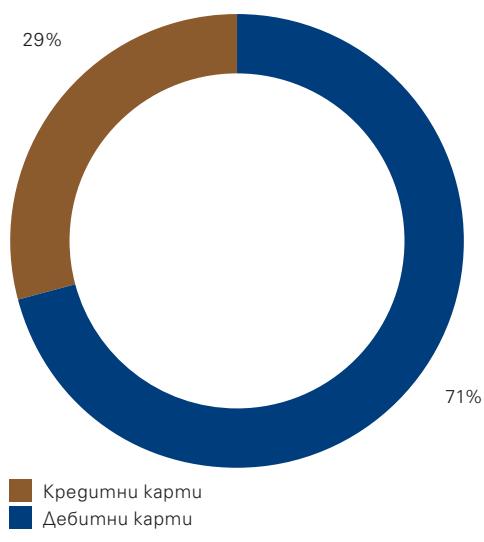
Fibank продължи да развила своите дигитални картови услуги, като предложи на клиентите ново поколение дигитализирана карта, представяваща дигитална версия на валидна кредитна/дебитна карта, издавана на пластик от Fibank.

През годината Банката продължи да популяризира иновативните микрокарти, издавани като допълнителни дебитни карти към детските и юношеските карти Debit MasterCard Pay Pass kids/teen, вградени в специален аксесоар (грифна или ключодържател) с функция за безконтактно разплащане. Издаването на този тип карти е част от програмата на Банката за ранно детско финансово образование, която тя активно развила през периода 2017-2018 г. В това отношение са реализирани редица инициативи, в т.ч. разработени книжки и филми за ранно финансово образование „Децата и парите“, крамки видеа за ползите от дебитните карти за деца и тийнейджъри през социалните мрежи, издаване на Наръчник за родители за разбиране финансова грамотност на децата „10 мита за децата и парите“, както и участие на събития в тази област, свързани с европейските седмици на парите и на предприемачеството, конференции DigitalKidz и Webit за деца.

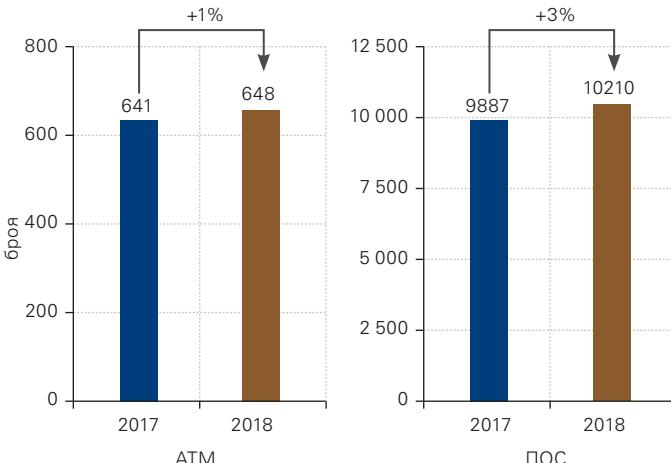
Към 31 декември 2018 г. най-съществен ръст в броя на издаваните карти е отчетен при картите Debit MasterCard, които са с функционалност за безконтактни плащания, с възможност за разплащания през интернет и са част от програмата за лоялност YES на Fibank.

С цел стимулиране на картовите разплащания, вкл. безконтактните плащания през периода са организирани различни промоционални и продуктови кампании, в т.ч. съвместни инициативи с картовите организации. Fibank е първата банка в България, която стартира издаването и обслужването на безконтактните карти MasterCard PayPass (от 2010 г.) и Visa payWave (от 2012 г.). Първа инвестиционна банка бе и сред първите банки в страната, въвели чип технологията (EMV стандарт), като понастоящем всички издавани от Fibank карти, както и обслужвани от нея ATM и ПОС терминал работят в съответствие със стандарта EMV, който е с първостепенно значение за рамката „SEPA картови плащания“ и цели повишаване сигурността на картовите разплащания.

Структура на банковите карти

Брой ATM и ПОС терминали

През 2018 г. терминалната мрежа от ATM устроиства, обслужвани от Банката, достига 648 броя спрямо 641 броя година по-рано, като отразява развитието на терминалната мрежа, в т.ч. инсталирането на нови терминални устройства с функция за внасяне на пари в брой (Cash-in), същевременно при поддържане на оптимална ефективност съобразно конкретните локации, натовареността и обема на операциите. Отделно дъщерната банка на Fibank в Албания поддържа своя мрежа от ATM терминали. За повече информация относно картовия бизнес на First Investment Bank – Albania Sh.a. Виж раздел „Преглед на бизнеса на дъщерните дружества“. Към 31 декември 2018 г. мрежата от ПОС терминали на Първа инвестиционна банка нараства на 10 210 броя, спрямо 9887 броя предходната година. Fibank се стреми да развива и предлага конкурентни условия както към търговците, така и към ползвателите на картови услуги, с цел стимулиране на този вид разплащания.

Междудържавни разплащания

Първа инвестиционна банка е сред водещите банки в България в областта на международните разплащания и търговското финансирание. Fibank е търсен, надежден и коректен партньор, изградил в продължение на години добра репутация сред международните финансово институции и натрупан ценен опит и ноу-хау от многобройните си международни бизнес партньори, инвеститори, клиенти и контрагенти.

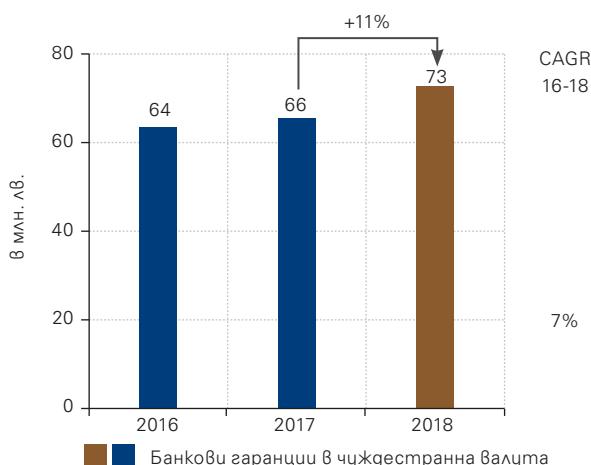
През 2018 г. Банката отчита ръст във входящите и изходящи преводи в чуждестранна валута, за което до-принася увеличената клиентска база, конкурентните условия, предлагани от Банката и високото качество на клиентско обслужване. Първа инвестиционна банка има изградена широка мрежа от банки кореспонденти, чрез които извършва международни разплащания и операции по търговско финансирание в почти всички части на света. Банката изпълнява презграницни валутни преводи през SWIFT, както и през платежните системи TARGET2, БИСЕРА7-EUR, а от април 2017 г. и кредитни преводи като директен участник през системата STEP2, оперирана от EBA Clearing. Fibank осъществява дейност по издаване на чекове и изпълнение на различни документарни операции.

През годината Първа инвестиционна банка отвори кореспондентска сметка в китайски юани в Industrial & Commercial Bank of China Limited, с цел улесняване на разплащанията и подкрепа на българския бизнес в сделките за търговско и структурирано финансирание. Стартуван е също и нов проект за мониторинг на презграницни плащания чрез платформата на SWIFT global payments innovation (gpi).

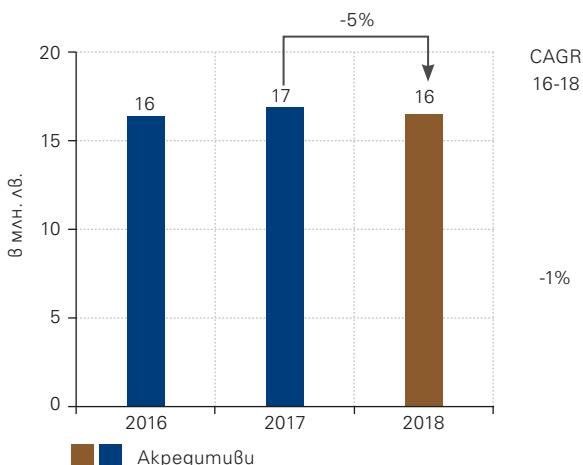
В края на годината е договорено утвърждане по рамковото споразумение с тайванската агенция за експортно застрахование Ексимбанк Тайван за финансирание на доставки на стоки към клиенти на Първа инвестиционна банка в България или в страни, където Банката има чуждестранни клонове или дъщерни банки. По споразумението

Fibank може да осигури финансиране при увеличен размер на всеки индивидуален кредит – до 100% от стойността на търговския договор, но не повече от 2 млн. лв., със срок за усвояване до 6 месеца след първа извършена експедиция и срок за погасяване от 6 месеца до 5 години независимо от въга на стоките (потребителски и непотребителски).

Банкови гаранции в чуждестранна валута

Акредитиви

За периода предоставените от Първа инвестиционна банка акредитиви и банкови гаранции в чуждестранна валута с цел гарантиране изпълнението на ангажименти на свои клиенти пред трети страни Възлизат на 89 194 хил. лв. (2017: 82 965 хил. лв.), като формират 11,4% от задбалансовите ангажименти на Групата (2017: 9,8%).

Злато и нумизматика

През 2018 г. Първа инвестиционна банка запазва Водещите си позиции в България по отношение на сделките и консултациите, свързани с продукти от инвестиционно злато и други благородни метали. Fibank продължава да разширява платформата си за онлайн продажба Gold & Silver, чрез постоянно актуализиране на отделните рубрики и добавяне на нови продукти.

За отчетния период приходите от сделки със злато и изделия от благородни метали са 643 хил. лв. на консолидирана основа спрямо 726 хил. лв. година по-рано, като отразяват динамиките в търсенето и цената на благородните метали за периода.

Първа инвестиционна банка предлага на своите клиенти продукти от инвестиционно злато и други благородни метали от 2001 г., като през годините е изградила успешно сътрудничество с редица водещи финансово институции от цял свят – световноизвестната швейцарска рафинерия ПАМП (Produits Artistiques de Métaux Précieux), банките UBS и Credit Suisse, Новозеландският монетен гардер, Националната банка на Мексико, Австрийският монетен гардер, британският Royal Mint и други.

По традиция, съвместно с Новозеландския монетен гардер през годината е разработен дизайна на нова сребърна монета, посветена на Годината на прасето, ексклузивно предлагана в офисите на Fibank. В Нова Зеландия по експертен проект на Банката са емитирани и златни монети за новородени, които представляват новост за българския пазар.

През периода, съвместно с швейцарската рафинерия ПАМП, е създавена и нова златна монета „Богородица Троеручица“, която е сред най-търсените продукти, предлагани от Банката за 2018 г.

В продължение на дългогодишната си политика за подкрепа на българското производство, от началото на 2018 г. Fibank подписа договор с Българската народна банка за разпостранение на български паметни монети и комплекти с монети, емитирани от централната банка.

При осъществяването на сделки с изделия от благородни метали Първа инвестиционна банка неизменно спазва всички критерии за качество на Лондонската метална борса и международните стандарти за етична търговия.

При осъществяването на сделки със злато и изделия от благородни метали Първа инвестиционна банка неизменно спазва всички критерии за качество на Лондонската метална борса и международните стандарти за етична търговия.

Частно банкиране

Първа инвестиционна банка предлага частно банкиране за физически лица от 2003 г., а за фирмени клиенти от 2005 г. Частното банкиране дава възможност за индивидуално обслужване от личен банкер, който отговаря за цялостното обслужване на даден клиент.

Акцент в дейността на частното банкиране през 2018 г. е насочен към въвеждането и активното предлагане на нови инвестиционни продукти, които в условията на ниски лихви дават възможност на клиентите да ги верифицират своите инвестиции при различни нива на поем риск. В изпълнение на това през юни 2018 г. Първа инвестиционна банка установи партньорство с Erste Asset Management за предлагането на нови за българския пазар договорни фондове, управлявани от австрийското дружество. На база на сключения договор, Fibank предлага четири договорни фонда, депонирани в евро, както следва:

- ESPA Bond Euro Corporate – нискорисков договорен фонд, инвестиращ в евроби корпоративни облигации с инвестиционен кредитен рейтинг;
- ESPA Portfolio Balanced 30 – смесен балансиран фонд, инвестиращ предимно в облигации, но също така и в акции и/или във фондове, инвестиращи в акции;
- ESPA Stock Europe – рисков фонд, инвестиращ в акции на европейски компании;
- ESPA Stock Global – рисков фонд, инвестиращ в акции на международни компании.

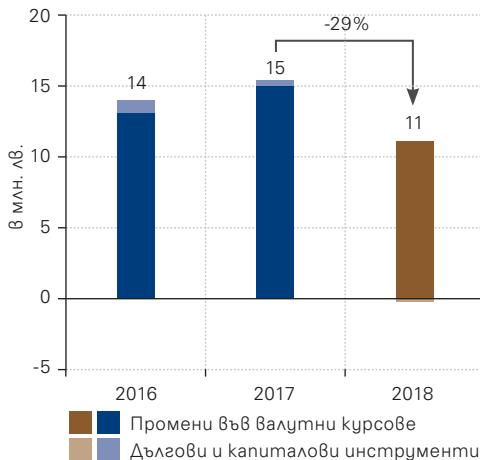
Дялове от договорните фондове на Erste Asset Management се предлагат на клиенти и потенциални клиенти на Банката чрез клоновата мрежа на Fibank в определени специално за тази цел локации в София и страната.

Банката продължава да развива дейността на частното банкиране, в т.ч. чрез разширяване на гамата от банкови продукти и услуги, с цел увеличаване на броя на клиентите, обслужвани в този сегмент, както и нарастване на размера на привлечените средства и приходите от дейността. През годината за клиентите на частното банкиране са предложени и кредитни програми и сегменти с предварително одобрени кредитни лимити, съобразени с техните нужди и пазарните условия.

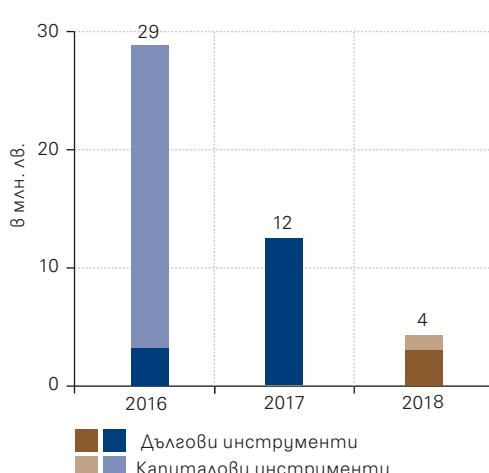
Капиталови пазари

През 2018 г. нетните приходи от търговски операции възлизат на 10 809 хил. лв. (2017: 15 326 хил. лв.), в резултат основно на по-ниските приходи от търговски операции, свързани с валутните курсове и от дългови, и капиталови инструменти. Другите нетни оперативни приходи, възникващи от дългови и капиталови инструменти, са 4385 хил. лв. спрямо 12 384 хил. лв. година по-рано. Портфейълът от ценни книжа на Групата към края на годината възлиза на 802 321 хил. лв., спрямо 803 999 хил. лв. година по-рано, от които отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход – 775 529 хил. лв. (2017: 742 306 хил. лв.), отчитани по амортизирана стойност – 748 хил. лв. (2017: 53 714 хил. лв.) и отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата – 26 044 хил. лв. (2017: 7979 хил. лв.).

Нетен доход от търговски операции

Други приходи от дългови и капиталови инструменти

Считано от 1 януари 2018 г., Първа инвестиционна банка прилага новите изисквания относно бизнес моделите и критериите за класификация на финансовите активи в портфейлите на Банката в съответствие с МСФО 9, които в зависимост от целта при управлението на финансовите активи, включват: 1) бизнес модел, чиято цел е активите да бъдат държани, за да се съберат договорните парични помощни (hold to collect); 2) бизнес модел, чиято цел е както събиране на договорни парични помощни, така и продажби на финансови активи (hold to collect and sell); 3) друг бизнес модел, когато целта е различна от предходните два бизнес модела (other business model), в които се включват и активите, държани с цел търгуване.

В изпълнение на задълженията от Регламент (ЕС) № 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета относно извънборсовите деривати, централните контрагенти и регистрираните трансакции (EMIR), Банката има присъден LEI код (Legal Entity Identifier): 549300UY81ESCZJ0GR95, издаден от Global Markets Entity Identifier (GMEI) Utility.

Съгласно новите нормативни изисквания, произтичащи от европейската правна рамка в областта на финансовите пазари – Директива 2014/65/EU на Европейския парламент и на Съвета и на Регламент 600/2014 на ЕП и на Съвета относно пазарите на финансови инструменти (“накем MiFID2/MiFIR”), през 2018 г. Първа инвестиционна банка реализира проект за привеждане на дейността в съответствие със Закона за пазарите на финансови инструменти и другите приложими регулатии, в т.ч. вътрешната си нормативна уредба, касаеща организацията на дейността като инвестиционен посредник, както и документите и общи условия към клиентите и потенциалните инвеститори. Предвидени са и технологични решения във връзка с отчетността на финансовите инструменти, воденето на портфели и клиентски госуeta, вкл. разширяване на възможностите за генериране на справки и достъп до набор от нормативно изисквани форми и документи, необходими за организация на дейността.

В качеството си на инвестиционен посредник и първичен дилър на държавни ценни книжа Първа инвестиционна банка осъществява сделки с финансови инструменти в страната и чужбина, в т.ч. сделки с ДЦК, акции, корпоративни и общински облигации, компенсаторни инструменти, както и инструменти на паричния пазар. Банката предлага също доверително управление на портфели, инвестиционни консултации, както и депозитарни и попечителски услуги на граждани и фирми, включително: водене на регистри на инвестиционни посредници, на сметки за ценни книжа, изплащане на доходи и обслужване на плащания по сделки с финансови инструменти. Като част от функцията Съответствие, в Банката функционира специализирано звено „Съответствие – инвестиционни услуги и дейности“, което осъществява контрол и следи за спазването на изискванията, свързани с дейността на Първа инвестиционна банка като инвестиционен посредник.

В офисите на Първа инвестиционна банка, регистрирани в КФН, могат да се приемат нареддания за записване/ обратно изкупуване на дялове от четири договорни фонда, управлявани от УД „ПФБК Асет Мениджмънт“ АД: АД „ПИБ Гарант“, АД „ПИБ Класик“, АД „ПИБ Авангард“ и АД „ПФБК Восток“. В определени локации се осъществява също така и дистрибуция на четири договорни фонда, управлявани от Erste Asset Management (ERSTE-SPARINVEST Kapitalanlagegesellschaft m.b.H): ESPA Bond Euro Corporate, ESPA Portfolio Balanced 30, ESPA Stock Europe и ESPA Stock Global.

Преглед на бизнеса на дъщерните гружества

First Investment Bank – Albania Sh.a.

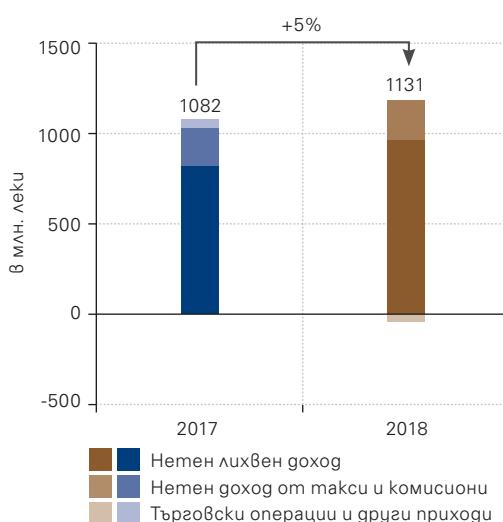

First Investment Bank – Albania Sh.a. (Fibank Albania) получава пълен банков лиценз от Централната банка на Албания през юли 2007 г., а от септември 2007 г. ефективно поема дейността на бившия клон на Fibank в Тирана, който оперира на пазара в Албания от 1999 г., заедно с всичките му права и задължения, активи и насиби. Fibank Albania е лицензирана също от финансова регулатор в Албания (Financial Supervisory Authority) да предоставя инвестиционни услуги и дейности, в т.ч. депозитарни и попечителски услуги.

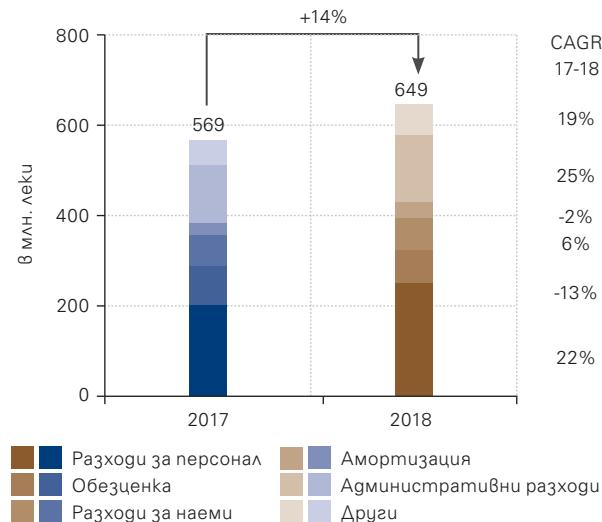
Съобразно мисията на First Investment Bank – Albania Sh.a. се стреми да бъде сред бързо развиващите се малки банки в Албания, призната като иновативна кредитна институция, предлагаща първокласно обслужване и изключителни продукти и услуги, които осигуряват отлични възможности за кариера на служителите и е социално ангажирана.

През 2018 г. First Investment Bank – Albania Sh.a. отчита положителни финансово резултати и устойчиво развитие, при поддържане на високи стандарти за управление на рисковете и клиентско-ориентиран подход. Банката поддържа стабилна ликвидна и капиталова позиция, като съотношението за капиталова адекватност към края на годината възлиза на 15,56%, при минимално изискване ниво от 12% съгласно приложимите регулаторни изисквания в страната.

Приходи от банкови операции

Оперативни разходи

First Investment Bank – Albania Sh.a. отчита общо всеобхватни доходи за 2018 г. в размер на 592 074 хил. албански леки¹, спрямо 351 903 хил. леки година по-рано. За това допринася увеличението на оперативните приходи, в т.ч. нетния ликвиден доход със 17,0% до 976 478 хил. леки (2017: 834 931 хил. леки) и нетния доход от такси и комисии – с 3,7% до 217 187 хил. леки спрямо 209 406 хил. леки година по-рано, както и отчетен друг всеобхватен доход в размер на 191 042 хил. леки.

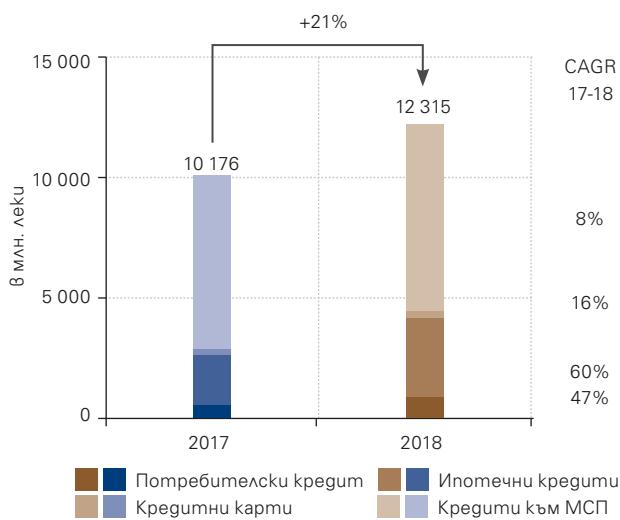
През годината разходите за персонал възлизат на 253 281 хил. леки спрямо 207 032 хил. леки за предходната година, като отразяват увеличения брой служители на банката, които към края на 2018 г. достигат 183 души (2017: 143). Общите административни разходи се увеличават до 155 015 хил. леки (2017: 124 449 хил. леки), а тези

¹ Официалният курс на албанския лек спрямо еврото към края на 2018 г. е 123.42, а средно за годината – 127.43 леки за едно евро.

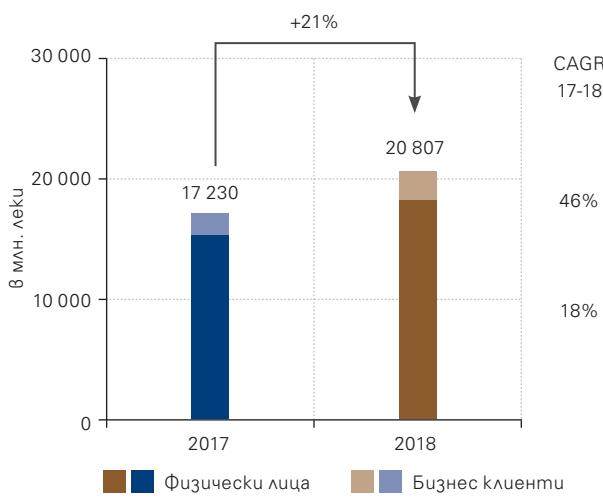
за амортизация и наеми – до 102 836 хил. леку (2017: 99 272 хил. леку), за което допринася и разширяването на клоночата мрежа на банката. Разходите за обезценка по балансови и задбалансови експозиции продължават да отчитат намаление съобразно развитието на икономическата среда, като достигат 73 646 хил. леку общо за годината (2017: 84 430 хил. леку).

През годината активите на Fibank Albania се увеличават със 17,3% и достигат 24 632 951 хил. леку (2017: 20 994 963 хил. леку) в резултат основно на ръста при Вземанията от клиенти и банкови институции. Кредитите на клиенти нарастват с 23,1% до 11 713 074 хил. леку (2017: 9 518 779 хил. леку), с основен принос на кредитите за граждани и домакинства, и по-специално при ипотечните кредити, както и при кредитите към малки и средни предприятия.

Кредитен портфейл

Депозити

Вземанията от банки и финансово институции се увеличават до 2 448 132 хил. леку към 31 декември 2018 г. (2017: 1 859 013 хил. леку), като включват разплащателни сметки в чуждестранни институции и пласменти към местни банки и финансово институции в Албания. Инвестициите в ценни книжа нарастват до 7 540 288 хил. леку (2017: 7 026 487 хил. леку), като представляват съкровищни бонове и държавни облигации, отчитани по спроведлива стойност в другия Всеобхватен доход (FVOCI).

Привлеченията от клиенти се увеличават с 20,8% до 20 807 370 хил. леку в края на периода (2017: 17 229 570 хил. леку), като ръст е отчен както при физическите лица, така и при фирмени клиенти, за което допринасят гъвкавите спестовни продукти и разплащателни сметки, предлагани от банката, както и увеличената клиентска база. Fibank Albania има подписано споразумение с албанската осигурителна агенция, с което се дава възможност на пенсионерите в страната да получават пенсии си във всеки един от клоновете на банката.

Собственият капитал на First Investment Bank – Albania се увеличава и достига 3 407 540 хил. леку, спрямо 2 656 013 хил. леку в края на 2017 г., в резултат на нарастване при неразпределената печалба и преоценъчните и други резерви.

През годината Fibank Albania развива картовия бизнес, като организира редица промоционални кампании, вкл. съвместни инициативи с VISA и интернет портала за резервации Booking.com, като отчita ръст както в броя, така и в обема на картовите трансакции. През периода е регистриран също така 16,4% ръст при усвоените лимити по кредитни карти, които достигат 199 491 хил. леку в края на годината (2017: 171 441 хил. леку). Банката е сертифицирана от Visa и предлага дебитни и кредитни карти с чип на индивидуални и корпоративни клиенти, като разполага със собствен картов център за персонализация на чип карти.

През 2018 г. First Investment Bank – Albania Sh.a. разширява клоновата си мрежа, като открива три нови клона в градовете Леша, Саранда и Люшня, с които общият брой на клоновете достига 12. Банката има централа и клонове в Тирана, както и клонове в другите по-големи градове: Дурас, Вльора, Еласан, Фиер, Шкодра, Корча и Берат. Чрез клоновата си мрежа, банката първа на албанския пазар предлага продукти от инвестиционно злато и други благородни метали.

First Investment Bank – Albania Sh.a. продължава да развива корпоративната социална отговорност и ангажираност към общество чрез подкрепяне на редица социални инициативи в Албания. През март 2018 г. Fibank Albania съвместно с Фондацията на болница „Майка и геме“ (FSNF) организира специално мероприятие (Flash Mob кампания) в Тирана сред младежи и млади родители, под наслов #почитайНея/celebrateHer „Танцът на любовта/The Waltz of Love“ срещу насилието над млади момичета и жени, вкл. по време на бременност.

По случай Деня на детето, банката се включи в кампания на албанската неправителствена организация „Down Syndrome Albania“ в подкрепа и взаимопомощ за деца, страдащи от синдрома на Даун и техните семейства.

През октомври 2018 г. по време на международния ден срещу бедността, Fibank Albania взе участие в инициатива, организирана от албанския червен кръст, в която служители на банката заедно с известни медийни личности и служители в Социалния център в Тирана предоставяха топъл обяд на бедни и нуждаещи се хора, вкл. семейства в нужда, възрастни хора и деца в неравностойно положение.

В края на годината First Investment Bank – Albania се включи в кампания за безвъзмездно и доброволно кръводаряване, в която участие взеха служители на банката и други доброволци, с основна цел да се популяризира акта на доброволно кръводаряване в Албания, който е жизнено важен за спасяването на хилади човешки живота.

First Investment Bank – Albania Sh.a. е с корпоративна структура на управление, състояща се от Изпълнително ръководство (Директорат), Управлятелен съвет и Осигурен комитет. Главен изпълнителен директор на First Investment Bank – Albania Sh.a. е г-н Божидар Тодоров, който е съзлагателен опит в банковата сфера, като в Първа инвестиционна банка АД е заемал ръководни длъжности, свързани с управлението на корпоративните активи.

Банката изготвя финансово си отчети в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, одобрени от регистриран оценор. За 2018 г. регистрираният оценор на банката е BDO Albania.

Дайнърс клуб България АД

Дайнърс клуб България АД е акционерно дружество, регистрирано през ноември 1996 г. с основен предмет на дейност издаване на международни кредитни карти Diners Club и обработка на плащания с тях. През 2005 г. Първа инвестиционна банка придобива 80% от капитала на дружеството. През 2010 г. Дайнърс клуб България получава лиценз от Българската народна банка за платежна институция, която да изпълнява платежни операции чрез платежни карти и издава, и приема плащания с платежни инструменти.

През годините Дайнърс клуб България АД работи последователно в посока повишаване проникването на марката Diners Club International на местния пазар, чрез предлагане на нови услуги за картодържателите и разширяване на мрежата от ПОС терминал за приемане на плащания с карти Diners Club. Дружеството има сключени партньорства с редица финансово институции в България, с което местната за осъществяване на разплащания с карти Diners Club постоянно се увелличават. През 2018 г. дружеството продължи да работи за популяризиране на безконтактните разплащания, като започна поетапно да преиздава картите Diners Club Classic, Diners Club First

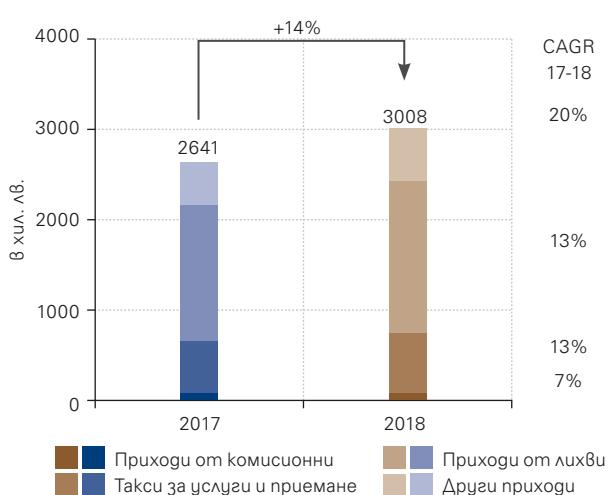
Lady Pink и Diners Club First Lady Red с възможност за извършване на безконтактни плащания. В това отношение, дружеството има разработено приложение за безконтактни разплащания на ПОС терминалы Ingenico и Verifone. През периода Дайнърс клуб България успешно стартира нова интегрирана система за сигурни плащания в интернет „ProtectBuy“ (3D secure internet payments) за картодържателите и търговците.

През годината с покриването на Fibank е разработена иновативна кредитна карта от ново поколение „Evolve“, обединяваща гъва от световните бранда в картовите разплащания (Diners Club и MasterCard) в един платежен инструмент. Клиентите с новите кредитни карти Evolve могат да изберат кой от гвата бранда да използват при извършване на плащането, както и да ползват редица допълнителни услуги, в т.ч. cashback програма, Concierge програма и участие в други наградни програми и отстъпки. С цел стимулиране на разплащанията и издаването на нови карти Diners Club през 2018 г. продължи провеждането на различни промоционални кампании.

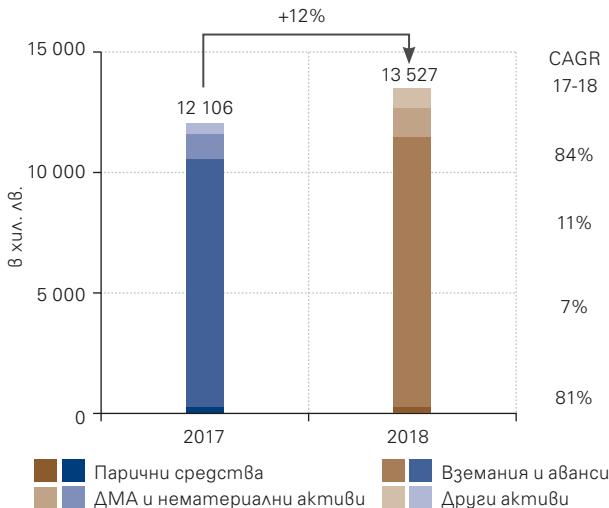
В удобство за клиентите и предоставяне на допълнителни услуги дружеството предлага услугата „MyDinersClub“ (<https://my.diners.bg/>), чрез която се предоставят електронни извлечения по кредитни карти, справки за извършени авторизации и трансакции, както и възможност за извършване на плащания на битови сметки, общински данъци и такси, и погасяване на задължения по карти Diners Club International. За клиенти, ползвавщи смарт телефони функционира и мобилно приложение DinersClubBG, чрез което картодържателите могат да получат информация за актуални новини и промоции, данни за ATM устройствата, обслужващи карти Diners Club, както и за търговски обекти и VIP салони с отстъпки при плащане с карти, издадени от Дайнърс клуб България.

За 2018 г. дружеството отчита нетна печалба в размер на 438 хил. лв., спрямо 264 хил. лв. година по-рано. За увеличението влияние оказват по-високите нетни приходи от дейността (2018: 2903 хил. лв.; 2017: 2557 хил. лв.), в т.ч. приходите от лихви, такси, комисии и други услуги. Оперативните разходи на Дайнърс клуб България възлизат на 1641 хил. лв., като остават на нива близки спрямо предходната година – 1623 хил. лв. Общите и административни разходи за 2018 г. са 1505 хил. лв. (2017: 1487 хил. лв.), а загубите от обезценка са 51 хил. лв. (2017: 109 хил. лв.). Финансовите разходи се повишават до 824 хил. лв. за периода (2017: 670 хил. лв.), в т.ч. разходите за лихви и другите финансово разходи.

Оперативни приходи

Структура на активите

Активите на дружеството нарастват с 11,7% до 13 527 хил. лв. (2017: 12 106 хил. лв.), основно в резултат на увеличение при Вземанията от клиенти, които достигат 11 122 хил. лв. или със 7,4% повече спрямо края на 2017 г. – 10 357 хил. лв. Вземанията и аванси, отпуснати на физически лица (по лични карти) формират 99,0% от всички Вземания от клиенти (2017: 98,7%).

Заемните средства също се повишават, като усвоените суми по банкови обвррафти възлизат на 10 737 хил. лв., спрямо 9029 хил. лв. година по-рано. Собственият капитал на дружеството възлиза на 2146 хил. лв. в края на периода (2017: 2394 хил. лв.). За 2018 г. средната численост на персонала на дружеството е 14 души.

Дайнърс клуб България АД е с едностепенна структура на управление, състояща се от Съвет на директорите и Изпълнително ръководство (изпълнителен директор). Изпълнителен директор и представляващ Дайнърс клуб България АД е г-н Симеон Илиев, който е с дългогодишен опит в картовия бизнес.

Фи Хелт Застраховане АД

Фи Хелт Застраховане АД е застрахователно дружество, лицензирано от Комисията за финансово надзор през юни 2013 г., когато става първия сред фондовете за доброволно здравно осигуряване в страната, който получава лиценз за застрахователна дейност за рисковете злополука и заболяване, обезпечаващ финансово разходи, свързани с медицински грижи в извънболнична медицинска помощ, болнично лечение, разходи за медицински стоки и дентални услуги, както и обезщетение в случай на настъпили застрахователни събития в резултат на злополука или заболяване.

Първа инвестиционна банка придобива мажоритарен пакет акции от капитала на дружеството (бивше наименование Здравноосигурителна каса Фи Хелт АД/Здравноосигурителна каса Прайм Хелт АД) през 2010 г., като през годините то работи систематично и последователно в посока разширение на дейността и разширяване на предлаганите продукти и услуги.

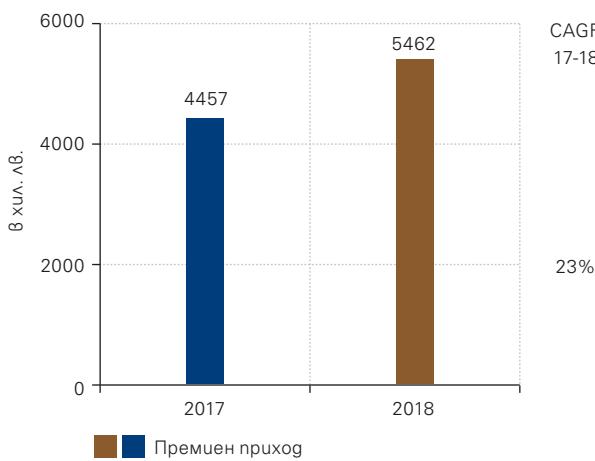
Фи Хелт Застраховане АД е с едностепенна структура на управление, състояща се от Съвет на директорите и Изпълнително ръководство (изпълнителен директор). Изпълнителен директор на Фи Хелт Застраховане АД е г-н Никола Бакалов, който е с дългогодишен опит във финансова сфера, като в Първа инвестиционна банка АД е заемал ръководни длъжности, свързани с карточите разплащания. От юли 2014 г. г-н Никола Бакалов е член на Управлятелния Съвет на Асоциацията на дружествата за здравно застраховане. От 2016 г. дружеството се представява заедно от изпълнителния директор и прокурист, като за прокурист е назначена г-жа Цветомира Карапчанска – дългогодишен Мениджър продажби на дружеството. От 2016 г. в дружеството са конституирани и функциите съответствие, вътрешен контрол и управление на риска.

През 2018 г. Фи Хелт Застраховане продължава да развива дейността си, като разширява лиценза си за застрахователна дейност с покритието на още един вид риск – за разни финансови загуби. През периода дружеството реализира успешни кампании по предлагане на нови застрахователни продукти и привличане на клиенти, вкл. сключени и подготвени за изпълнение нови договори за здравно застраховане, в резултат на което е отчетено нарастване както на премийния приход, така и на базата от клиенти, обслужвани от дружеството. Разработен е нов VIP пакет медицинска застраховка „Здраве“ с включени профилактика, извънболнична медицинска помощ, болнична медицинска помощ, както и разходи за лекарства, който се предлага за клиенти на Първа инвестиционна банка, ползвавщи програмата Smart Lady за жени предприемачи.

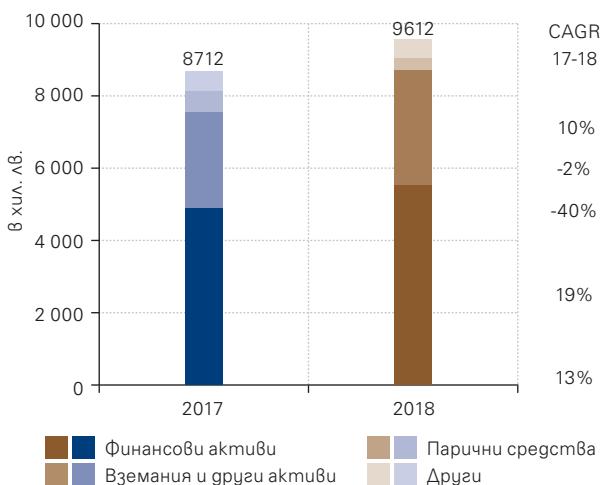
В продуктите си гама дружеството разполага със застрахователни покрития, разработени както за физически лица така и за бизнес клиенти, основно в сегмента на микро, малките и средни предприятия, в т.ч. застраховки „Снокийсмвие с Fihealth“ и „Трудова злополука“, застраховка „FiHealth Промект“, предлагана към издавани кредитни карти, застраховка „FiHealth Пармъор“, досъпна за клиенти физически лица, както и групови застраховки, подходящи за служители на корпоративни клиенти. През 2018 г. са стартирани нови продукти, специално разработени за клиенти в сегмента на микро и МСП клиенти по програмата Smart Lady на Първа инвестиционна банка, с включена застраховка „Снокийсмвие с Fihealth“ и допълнителна застраховка „Здраве с FiHealth“ с фокус върху превенцията на значими заболявания, болнична и доболнична помощ.

През 2018 г. Фи Хелт Застраховане увеличава размера на премийния си приход до 5462 хил. лв., спрямо 4457 хил. лв. за 2017 г., като отчетената нетна печалба за периода възлиза на 329 хил. лв., а общия Всеобхватен доход – на 331 хил. лв. Дружеството управлява застрахователния риск чрез въведени лимити, процедури за одобряване на предявените претенции, както и различни методи за оценка и контрол.

Премиен приход

Структура на активите

Активите на дружеството нарастват с 10,3% до 9612 хил. лв. в края на годината (2017: 8712 хил. лв.). Влияние оказват както нарасналите вземания и други активи (2018: 3,168 хил. лв.; 2017: 2,662 хил. лв.), в т.ч. вземанията по застрахователни договори, така и увеличените финансови активи (2018: 5579 хил. лв.; 2017: 4945 хил. лв.), които включват основно банкови депозити и държавни ценни книжа, издадени от българското правителство. Към 31 декември 2018 г. собственият капитал на Фи Хелт Застрахование Възлиза на 6,158 хил. лв., спрямо 5,827 хил. лв. година по-рано. Дружеството заделя приложимите технически резерви съобразно законовите изисквания и стандарти.

С цел продължаване гарантирането на финансова стабилност при прогресивно нарастване на портфолиото от продукти, през 2018 г. Фи Хелт Застрахование поднови договора с презстрахователно дружество с кредитен рейтинг B++ (S&P).

Към 31 декември 2018 г. Първа инвестиционна банка АД има и други дъщерни дружества, както следва: First Investment Finance B.V., Дебита ООД, Реалтор ООД, Болкан файненшъл сървисис ЕАД, Криейтив Инвестмънт ЕООД, Търнарунг Мениджмънт ЕООД, Лега Салюшънс ЕООД и АМС Имоти ЕАД.

За повече информация относно дъщерните дружества, в т.ч. за тези включени в консолидацията виж раздел „Профил на Банката“, както и бележка 36 „Дъщерни предприятия“ от Консолидираните финансово отчети за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.

Консолидиран финансова отчет

за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.
придружен с доклад на независимите оценители

Доклад на независимите одитори

До акционерите на Първа инвестиционна банка АД

Доклад относно одита на консолидирания финансово отчет

Мнение

Ние извършихме одит на консолидирания финансово отчет на Първа Инвестиционна Банка АД и нейните дъщерни дружества („Групата“), съдържащ консолидирания отчет за финансово състояние към 31 декември 2018 г. и консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, консолидирания отчет за промените в собствения капитал и консолидирания отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази гама, както и пояснителните приложения към консолидирания финансово отчет, съдържащи и обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики.

По наше мнение, приложението консолидиран финансово отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, консолидираното финансово състояние на Групата към 31 декември 2018 г. и нейните консолидирани финансови резултати от дейността и консолидираните парични потоци за годината, завършваща на тази гама, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приеми от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на консолидирания финансово отчет“. Ние сме независими от Групата в съответствие с Етичния кодекс на професионалните счетоводители на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на CMSEC), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансово одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на консолидирания финансово отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на CMSEC. Ние считаме, че одиторските показвателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Ключови одиторски въпроси

Ключови одиторски въпроси са тези въпроси, които съгласно нашата професионална преценка са били с най-голяма значимост при одита на консолидирания финансово отчет за текущия период. Тези въпроси са разгледани като част от нашия одит на консолидирания финансово отчет като цяло и формирането на нашето мнение относно него, като ние не предоставяме отдельно мнение относно тези въпроси.

MAZARS

Ключов одиторски Въпрос – Обезценка на Вземания от клиенти	Въпроси, обсъждани с одитен комитет
<p>Обезценката представлява съществена преценка на ръководството относно загубите понесени в рамките на кредитния портфейл на Първа Инвестиционна Банка АД.</p> <p>Първа Инвестиционна Банка АД преценява необходимостта от обезценка на кредити на индивидуална и портфейлна основа.</p> <p>Кредитите представляват 60% от активите на Първа Инвестиционна Банка АД. Първа Инвестиционна Банка АД категоризира Вземанията си от клиенти в 4 бизнес сегмента: банкиране на дребно, малки и средни предприятия, микрокредитиране и корпоративни клиенти. Делът на Вземанията от корпоративни клиенти е най-голям – 55% от общите Вземания от клиенти.</p> <p>Поради тяхната същественост и несигурността свързана с процеса на идентифициране на влошаващите се кредити, преценката на обективни доказателства за обезценка и определяне на възстановима стойност ги определяме като ключов одиторски Въпрос.</p> <p>Процесът включва различни предположения и фактори, включително финансово състояние на контрагента, очаквани бъдещи парични потоци, стойност на обезпечението.</p> <p>В резултат използването на различни техники за моделиране и предположения, същите могат да доведат до различия при оценяването на обезценката за загуба от кредитите.</p> <p>Експозициите, които пораждат най-голяма несигурност при оценките са тези, при които съществува риск от недостиг на парични потоци или недостатъчност на обезпеченията.</p>	<p>Обсъдените Въпроси обхващат положителните резултати и добри практики, заложени в модела за обезценка. Първа Инвестиционна Банка АД е спазила изискванията на МСФО при разработване на политиката и правилата за обезценка.</p> <p>Обсъдени са погодления в процедурите, които Първа Инвестиционна Банка АД би следвало да въведе с цел:</p> <ul style="list-style-type: none"> • по-ясно документиране на преценките за бъдещите парични потоци на кредитополучатели и очакваното развитие на кредитните експозиции за бъдещи периоди, като по-специално внимание бе обрнато на кредитирането за оборотни средства от Първа Инвестиционна Банка АД. • систематично поддържане на ангажираността на собствениците на кредитополучателите за оказване на превържаваща подкрепа към дружествата. <p>С одитния комитет е обсъдена и препоръка организите на Първа Инвестиционна Банка АД, отговорни за управление на риска, да наблюдават промените в рисковите фактори, макроикономическата рамка и други данни, използвани в моделите за обезценка и съществените промени да бъдат навременно отразени в моделите.</p>
Как този ключов одиторски Въпрос беше агресиран при проведения от нас одум	
<p>Извършени процедури в подкрепа на нашите заключения и обсъждания:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Прегледани са Вътрешните правила на Първа Инвестиционна Банка АД, получили сме разбиране за ключовите контроли в съществените бизнес процеси и са направени тестове за ефективността на контролите, съгласно огън стратегията. • Прегледана е извадка от кредитополучатели на база анализ на риска, за които са извършени процедури по същество във връзка с преценка за достатъчност на признамата обезценка. • За индивидуално начислените обезценки тестахме допусканятия относно идентифициране и количествено определяне на обезценките, включително прогнози за бъдещи парични потоци и оценки на обезпеченията по кредити. Разглеждахме извадка за кредитни експозиции които продължават да бъдат, са станали или са били изложени на риск от обезценка. • За колективни обезценки прегледахме методологията използвана от Първа Инвестиционна Банка АД за определянето им, разумността на основните допусканятия и достатъчността на данните използвани от ръководството. 	

- За избрани необслужвани кредити, сме оценили прогнозата на ръководството за генериране на парични помоци, оценки на обезпечения и други източници за погасяване. В допълнение сме тествали извадка от обслужвани кредити, за които е извършена оценка на финансовите показатели за слабости и други рискове, които могат да застрашат възможността за погасяване на експозициите.

Съответни референции в консолидирания финансов отчет

- Бележки 18 и 18а
- Бележка 2 (j)
- Бележка 3 В (iii)

Ключов аудиторски въпрос – Активи, придобити като обезпечения	Въпроси, обсъждани с аудитен комитет
<p>Позицията във финансия отчет в размер на 812 934 хиляди лева е оповестена по съответни подгрупи.</p> <p>В групата на Сградите се съдържат активи с различна степен на завършеност и са в съответствие със състоянието им към датата на придобиване.</p> <p>През годината са осъществени продажби на активи на стойност 178 933 хиляди лева, от които 165 494 хиляди лева – чрез отдаване на активите по договори за финансова лихинг. Първа Инвестиционна Банка АД е признала в групата на Други приходи/ (разходи), немно (Бележка 12) печалба на стойност 81 098 хиляди лева.</p> <p>Първа Инвестиционна Банка АД, като всяка друга банкова институция, е изложена на значителен риск относно реализацията на активите, придобити като обезпечения.</p>	<p>Обсъдени са действията и процедурите, които Първа Инвестиционна Банка АД би следвало да въведе с цел да се даде възможност за последователното проследяване на измененията в частта на приходите и разходите по групи и подгрупи до времето на реализация на съответните активи. В допълнение ние изложихме препоръката си за подобряване на процесите на инвентаризация на активите, придобити като обезпечения за цел по-добро и пълно прилагане на националната рамка за финансово отчитане.</p>

Как този ключов аудиторски въпрос беше адресиран при провеждането от нас огum

Извършени процедури в подкрепа на нашите заключения и обсъждания

- Прегледани са вътрешните правила на Първа Инвестиционна Банка АД, получили сме разбиране за ключовите контроли в съществените бизнес процеси и са направени тестове за ефективността на контролите, съгласно огum стратегията.
- За извадка от новопридобити активи от обезпечения на стойност 6 124 хиляди лева са прегледани документите за придобиването, а докладите за определяне на справедливата стойност са прегледани за извадка от 548 782 хиляди лева.
- Прегледани са подкрепящите документи за нашата извадка във връзка с най-големия обект – договор за посредничество, договор за наем, комисионен договор, както и анексите към тях. Извършени са процедури по същество с цел потвърждаване на пълнотата и верността на рекласификацията между отделните групи.
- Прегледани са подкрепящите документи за извадка от отписани активи на стойност 165 494 хиляди лева, с цел да получим достатъчно увереност относно сделките.

Съответни референции в Годишния финансов отчет

- Приложение 12
- Приложение 22

Ключов одиторски Въпрос – Съдебни спорове и провизии	Въпроси, обсъждани с одитен комитет
<p>Първа Инвестиционна Банка АД, като всяка друга банкова институция, е изложена на значителен риск от съдебни спорове и регулаторни проверки. Степента на въздействие не винаги може да се прогнозира, но може да доведе до провизии за условия и други задължения в зависимост от съответните факти и обстоятелства. Нивото на провизии е обект за управление и преценка въз основа на правни консултации.</p> <p>Първа Инвестиционна Банка АД е признала провизии в размер на 734 хиляди лева по съдебни спорове.</p> <p>Във връзка с издадени банкови гаранции Първа Инвестиционна Банка АД има блокирани средства в размер на 43 094 хиляди лева, които са оповестени в бележка 24 на консолидирания финансова отчет (включени в подгрупа Други активи).</p> <p>Поради няяснотите от възникването и предявяването на претенции, свързани със съдебни дела спрямо Първа Инвестиционна Банка АД, съществува риск от непълното или ненавременно отразяване във финансовия отчет на правни претенции, прилежащи към съответния отчетен период.</p>	<p>Признаването и оценката на провизиите са дискутирани с Одитния комитет, за да се уверим, че Първа Инвестиционна Банка АД правилно е приложила политиките си за провизии.</p> <p>Обсъдени са споровете, по които Първа Инвестиционна Банка АД не е признала провизии, за да се убедим в достатъчна степен, че няма необходимост от допълнително превизиране и в частност:</p> <ul style="list-style-type: none"> правният отдел на Първа Инвестиционна Банка АД докладва пред Одитния комитет актуалния статус по съдебните спорове. Обсъдени са настъпилите съществени промени, като са взети предвид потенциалните промени в провизиите. <p>Обсъждането се прави и с цел да се идентифицират всички съществени съдебни спорове.</p>
Как този ключов одиторски Въпрос беше адресиран при проведения от нас одум	
Извършени процедури в подкрепа на нашите заключения и обсъждания	
<ul style="list-style-type: none"> Прегледани са вътрешните правила на Първа Инвестиционна Банка АД, получили сме разбиране за ключовите контроли в съществените бизнес процеси и са направени тестове за ефективността на контролите, съгласно одит стратегията. Получено е писмо от правния отдел на Първа Инвестиционна Банка АД, както и от външни правни консултанти, относно информация за дела, заведени в чужда юрисдикция и последващи производства в България. Изброени са висящите съдебни дела в български и румънски съдилища, по които няма влезнали в сила окончателни решения. 	<p>Съответни референции в Годишния финансова отчет</p> <ul style="list-style-type: none"> Приложение 24 Приложение 29

Други Въпроси

През м. Август 2018 г. Българската народна банка е наложила принудителна административна мярка на Първа инвестиционна банка АД във връзка с нарушение на чл. 60, ал. 1 от Закона за кредитните институции. Нарушението е във връзка с предоставянето на кредит, обезначен със собствени акции на банката. Наложена е парична санкция, която е изцяло платена. Към 31 декември 2018 г. Първа инвестиционна банка АД е отстранила причината за нарушението.

Друга информация, различна от консолидирания финансова отчет и огиторския доклад Върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от консолидиран доклад за дейността, декларация за корпоративно управление и консолидирана нефинансова декларация, изгответи от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва консолидирания финансова отчет и нашия огиторски доклад, Върху него, която получихме преди година на нашия огиторски доклад.

Нашето мнение относно консолидирания финансова отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквото и га е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия огит на консолидирания финансова отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с консолидирания финансова отчет или с нашите познания, придобити по време на огита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване.

В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Отговорности на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за консолидирания финансова отчет

Ръководството носи отговорност за изгответо и достоверното представяне на този консолидиран финансова отчет в съответствие с МСФО, приложими в ЕС и за такава система за вътрешен контрол, каквото ръководството определя като необходима за осигуряване изгответо на консолидираните финансово отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изгответе на консолидирания финансова отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Групата да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Групата или да преустанови дейността на Групата, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Лицата, натоварени с общо управление, носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Групата.

Отговорности на огиторите за огита на консолидирания финансова отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали консолидираният финансова отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем огиторски доклад, който да включва нашето огиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че огит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрие съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в

резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този консолидиран финансово отчет.

Като част от огита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия огит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания в консолидирания финансово отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на огита в заблуждение, както и пренебрежване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имаш отношение към огита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Групата.
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достигаме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Групата да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в консолидирания финансово отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Групата да преустанови функционирането си като действащо предприятие.
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на консолидирания финансово отчет, включително оповестяванията, и дали консолидираният финансово отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.
- получаваме достатъчни и уместни одиторски доказателства относно финансовата информация на предприятията или стопанските дейности в рамките на Групата, за да изразим мнение относно консолидирания финансово отчет. Ние носим отговорност за инструктирането, надзора и изпълнението на огита на Групата. Ние носим изключителната отговорност за нашето одиторско мнение.

Ние комуникираме с лицата, намоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на огита и съществените констатации от огита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас огит.

Ние предоставяме също така на лицата, намоварени с общо управление, изявление, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и че ще комуникираме с тях всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към независимостта ни, а когато е приложимо, и свързаните с това предпазни мерки.

Сред въпросите, комуникирани с лицата, намоварени с общо управление, ние определяме тези въпроси, които са били с най-голяма значимост при огита на консолидирания финансово отчет за текущия период и които следователно са ключови одиторски въпроси. Ние опишваме тези въпроси в нашия одиторски доклад, освен в случаите, в

които закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на информация за този въпрос или когато, в изключително редки случаи, ние решим, че даден въпрос не следва да бъде комуникиран в нашия доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последствия от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Ние сме солидарно отговорни за изпълнението на нашия одит и за изразеното от нас одиторско мнение, съгласно изискванията на ЗНФО, приложим в България. При поемане и изпълнение на ангажимента за съвместен одит, във връзка с който докладваме, ние сме се ръководили и от Насоките за изпълнение на съвместен одит, издадени на 13.06.2017 г. от Института на дипломираните експерт-счетоводители в България и от Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори в България.

Доклад във връзка с други законоски и регулаторми изисквания

Допълнителни въпроси, които поставям за докладване Законът за счетоводството и Законът за публичното предлагане на ценни книжа

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Друга информация, различна от консолидирания финансова отчет и одиторския доклад върху него“ по отношение на консолидирания доклад за дейността, декларацията за корпоративно управление на Групата и консолидираната нефинансова декларация, ние изпълниме и процедурите, добавени към изискванията по МОС, съгласно „Указания относно нови и разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора“ на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Института на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС). Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството и в Закона за публичното предлагане на ценни книжа (чл. 100н, ал. 10 от ЗППЦК във връзка с чл. 100н, ал. 8, т. 3 и 4 от ЗППЦК), приложими в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- Информацията, включена в консолидирания доклад за дейността за финансова година, за която е изгответ консолидираният финансова отчет, съответствува на консолидирания финансова отчет.
- Консолидираният доклад за дейността е изгответ в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството и на чл. 100(н), ал. 7 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа.
- В декларацията за корпоративно управление на Групата за финансова година, за която е изгответ консолидираният финансова отчет, е представена изискваната от чл. 100 (н), ал. 8 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа информация.
- Консолидираната нефинансова декларация за финансова година, за която е изгответ консолидираният финансова отчет, е предоставена и изгответа в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.

Становище Във Връзка с чл. 100(н), ал. 10 Във Връзка с чл. 100 н, ал. 8, т. 3 и 4 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа

На база на извършените процедури и на придобитото познаване и разбиране на дейността на Групата и средата, в която тя работи, по наше мнение, описание на основните характеристики на системите за вътрешен контрол и управление на риска на Групата Във Връзка с процеса на финансово отчитане, което е част от консолидирания доклад за дейността (като елемент от съдържанието на декларацията за корпоративно управление) и информацията по чл. 10, параграф 1, букви «в», «г», «е», «з» и «и» от Директива 2004/25/EО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 година относно предложението за погълщане, не съдържат случаи на съществено неправилно докладване.

Допълнително докладване относно огита на консолидирания финансово отчет Във Връзка с чл. 100(н), ал. 4, т. 3 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа

Изявление Във Връзка с чл. 100(н), ал. 4, т. 3, б. „б“ от Закона за публичното предлагане на ценни книжа

Информация относно сделките със свързани лица е оповестена в Бележка 34 към консолидирания финансово отчет. На база на извършените от нас одиторски процедури върху сделките със свързани лица като част от нашия огут на консолидирания финансово отчет като цяло, не са ни станали известни факти, обстоятелства или друга информация, на база на които да направим заключение, че сделките със свързани лица не са оповестени в приложения консолидиран финансово отчет за годината, завършваща на 31 декември 2018 г., във всички съществени аспекти, в съответствие с изискванията на МСС 24 „Оповестяване на свързани лица“. Резултатите от нашите одиторски процедури върху сделките със свързани лица са разгледани от нас в контекста на формирането на нашето мнение относно консолидирания финансово отчет като цяло, а не с цел изразяване на отделно мнение върху сделките със свързани лица.

Изявление Във Връзка с чл. 100(н), ал. 4, т. 3, б. „в“ от Закона за публичното предлагане на ценни книжа

Нашите отговорности за огут на консолидирания финансово отчет като цяло, описани в раздела на нашия доклад „Отговорности на одитора за огута на консолидирания финансово отчет“, включват оценяване дали консолидираният финансово отчет представя съществените сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне. На база на извършените от нас одиторски процедури върху съществените сделки, основополагащи за консолидирания финансово отчет за годината, завършваща на 31 декември 2018 г., не са ни станали известни факти, обстоятелства или друга информация, на база на които да направим заключение, че са налице случаи на съществено недостоверно представяне и оповестяване в съответствие с приложимите изисквания на МСФО, приеми от Европейския съюз. Резултатите от нашите одиторски процедури върху съществените за консолидирания финансово отчет сделки и събития на Дружеството са разгледани от нас в контекста на формирането на нашето мнение относно консолидирания финансово отчет като цяло, а не с цел изразяване на отделно мнение върху тези съществени сделки.

Докладвание съгласно чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014 Във Връзка с изискванията на чл. 59 от Закона за независимия финансов огum

Съгласно изискванията на Закона за независимия финансов огum във Връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, ние докладваме допълнително и изложената по-долу информация.

- Мазарс ООД и БДО България ООД са назначени за задължителни огитори на консолидирания финансово отчет за годината, завършваща на 31 декември 2018 г. на Първа Инвестиционна Банка АД и неговите дъщерни групесмвя („Групата“) от Общото събрание на акционерите, проведено на 21 юни 2018 г., за период от една година.
- Огитът на консолидирания финансово отчет за годината, завършваща на 31 декември 2018 г. на Групата представява втори пълен непрекъснат ангажимент за задължителен огum на тази група, извършен от Мазарс ООД и четвърти пълен непрекъснат ангажимент за задължителен огum на тази група, извършен от БДО България ООД.
- Помвърждаваме, че изразеното от нас огиторско мнение е в съответствие с допълнителния доклад, представен на огитния комитет на Първа Инвестиционна Банка АД, съгласно изискванията на чл. 60 от Закона за независимия финансов огum.
- Помвърждаваме, че не сме предоставяли посочените в чл. 64 от Закона за независимия финансов огum забранени услуги извън огита.
- Помвърждаваме, че при извършването на огита сме запазили своята независимост спрямо Групата.

София, 25 Април 2019 г.

За БДО България ООД:

Недялко Апостолов

Управител

A handwritten signature of Svetlana Apostolova.

Светлана Апостолова

Регистриран огитор, отговорен за огита
гр. София, бул. България, № 51 б, ет.4

За Мазарс ООД:

Аманасиос Петропулос

Прокурист

A handwritten signature of Milena Mladenova.

Милена Младенова

Регистриран огитор, отговорен за огита
гр. София, бул. Цар Освободител № 2

**Консолидиран отчет за печалбата или загубата
и другия Всеобхватен доход за годината,
приключваща на 31 декември 2018 г.**

в хил. лв.

	Бележки	2018	2017
Приходи от лихви		331 046	356 173
Разходи за лихви		(63 958)	(95 247)
Нетен лихвен доход	6	267 088	260 926
Приходи от такси и комисии		119 992	120 787
Разходи за такси и комисии		(22 881)	(18 641)
Нетен доход от такси и комисии	7	97 111	102 146
Нетни приходи от търговски операции	8	10 809	15 326
Други нетни оперативни приходи	9	16 321	28 191
ОБЩО ПРИХОДИ ОТ БАНКОВИ ОПЕРАЦИИ		391 329	406 589
Административни разходи	10	(212 066)	(204 698)
Обезценка	11	(83 378)	(78 850)
Други приходи/(разходи), нетни	12	65 127	(20 431)
ПЕЧАЛБА ПРЕДИ ДАНЪЧНО ОБЛАГАНЕ		161 012	102 610
Разходи за данъци	13	10 534	(10 365)
ПЕЧАЛБА НА ГРУПАТА СЛЕД ДАНЪЧНО ОБЛАГАНЕ		171 546	92 245
Други Всеобхватни доходи			
Позиции, които следва или могат да бъдат рекласифицирани в печалба или загуба			
Курсови разлики от преизчисляване на чуждестранни дейности		2 920	518
Преоценен резерв на инвестициите в ценни книжа		(407)	888
Общо други Всеобхватни доходи		2 513	1 406
ОБЩО ВСЕОБХВАТНИ ДОХОДИ		174 059	93 651
Нетна печалба, подлежаща на разпределение между:			
Примежателите на обикновени акции на Банката		171 388	92 175
Неконтролиращо участие		158	70
Общо Всеобхватни доходи, подлежащи на разпределение между:			
Примежателите на обикновени акции на Банката		173 901	93 581
Неконтролиращо участие		158	70
Основни доходи на акция и доходи на акция с намалена стойност (в лева)	14	1,56	0,84

Отчетът за Всеобхватните доходи следва да се разглежда заедно с бележките, представляващи неразделна част от финансовите отчети, представени на страници от 127 до 183.

Неделчо Неделчев

Главен изпълнителен директор

Светозар Попов

Изпълнителен директор

Заверили съгласно одиторски доклад от дата 25/04/2019 г.:

БДО България ООД

Недялко Апостолов

Управлятел

Мазарс ООД

Атанасиос Петропулос

Прокуррист

Живко Тодоров

Главен финанс директор

Стоянка Апостолова

Регистриран одитор отговорен за одита

Милена Младенова-Николова

Регистриран одитор отговорен за одита

Консолидиран отчет за финансово състояние към 31 декември 2018 г.

в хил. лв.

	Бележки	2018	2017
АКТИВИ			
Парични средства и въземания от централни банки	15	1 674 754	1 478 594
Инвестиции в ценни книжа	16	802 321	803 999
Въземания от банки и финансово институции	17	125 483	54 402
Въземания от клиенти	18	5 716 062	5 162 907
Имоти и оборудване	19	83 951	91 539
Нематериални активи	20	14 402	7 342
Дерибати държани за управление на риска		905	1 596
Текущи данъчни активи		605	63
Активи придобити като обезпечения	22	812 934	984 448
Инвестиционни имоти	23	242 558	218 212
Други активи	24	112 706	118 096
ОБЩО АКТИВИ		9 586 681	8 921 198
ПАСИВИ И СОБСТВЕН КАПИТАЛ			
Задължения към банки	25	3 024	8 136
Задължения към други клиенти	26	8 342 691	7 583 819
Други привлечени средства	27	121 120	127 493
Хибриден дълг	28	208 786	208 786
Дерибати държани за управление на риска		88	–
Отсрочени данъчни пасиви	21	2 774	14 467
Текущи данъчни пасиви		259	2 213
Други пасиви	29	61 667	28 934
ОБЩО ПАСИВИ		8 740 409	7 973 848
Акционерен капитал	30	110 000	110 000
Премии от емисии на акции	30	97 000	97 000
Законови резерви	30	39 865	39 865
Преоценъчен резерв на инвестициите в ценни книжа		17 795	21 431
Преоценъчен резерв на недвижимите имоти		4 500	4 500
Резерв от преоценка на чуждестранни дейности		1 395	(1 525)
Други резерви и неразпределена печалба	30	573 087	673 571
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ		843 642	944 842
Неконтролиращо участие		2 630	2 508
ОБЩО КАПИТАЛ НА ГРУПАТА		846 272	947 350
ОБЩО ПАСИВИ И СОБСТВЕН КАПИТАЛ		9 586 681	8 921 198

Отчетът за финансово състояние следва да се разглежда заедно с бележките, представяващи неразделна част от финансовите отчети, представени на страници от 127 до 183.

Неделчо Неделчев
Главен изпълнителен директор

Светозар Попов
Изпълнителен директор

Живко Тодоров
Главен финанс директор

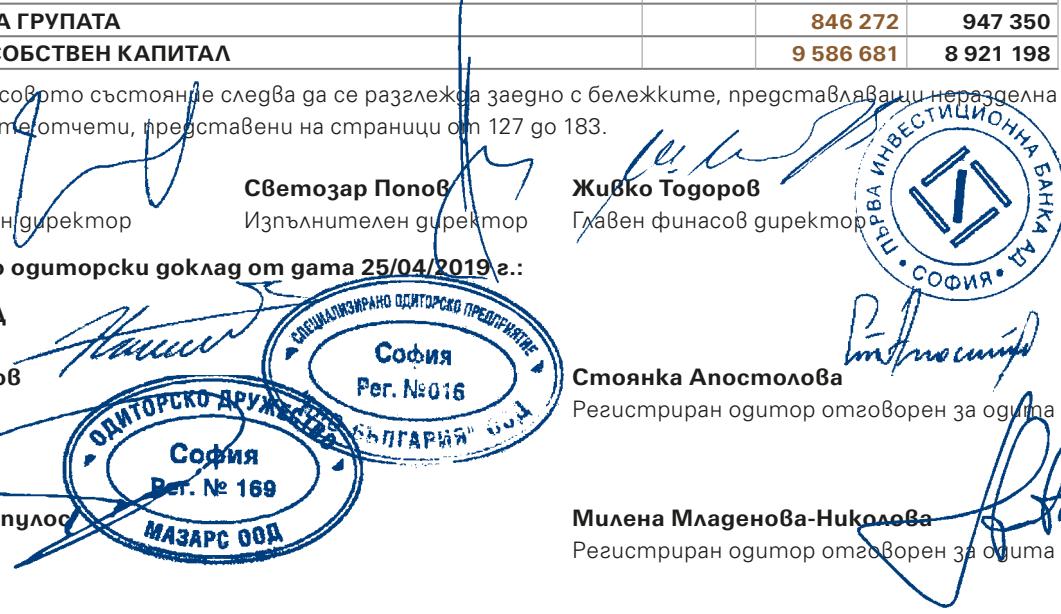
Заверили съгласно оциторски доклад от дата 25/04/2019 г.:

БДО България ООД

Недялко Апостолов
Управлятел

Мазарс ООД

Аманасиос Петропулос
Прокурисът

Консолидиран отчет за паричните потоци за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.

в хил. лв.

	2018	2017
Нетен паричен поток от основна дейност		
Нетна печалба	171 546	92 245
Корекции за непарични операции		
Обезценка	83 378	78 850
Нетен лихвен доход	(267 088)	(260 926)
Амортизация на материали и нематериали дълготрайни активи	15 342	16 206
Начислени данъци	(10 534)	10 365
Загуба от продажба и отписване на материали и нематериали дълготрайни активи, нетно	69	220
(Печалби) от продажба на други активи, нетно	(81 779)	(10 612)
(Положителна) преоценка на инвестиционни имоти	(13 669)	–
	(102 735)	(73 652)
Промени в активите, участвщи в основната дейност		
Намаление на финансовите активи по справедлива стойност в печалбата или загубата (Увеличение) на финансовите активи по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	25 859	1 545
(Увеличение) на Вземания от банки и финансово институции	(32 235)	(127 721)
(Увеличение) на Вземания от клиенти	(98)	(2 284)
Нетно (увеличение)/намаление на други активи	(1 002 118)	(311 476)
	8 731	(23 985)
	(999 861)	(463 921)
Промени в пасивите, участвщи в основната дейност		
Увеличение/(намаление) на задължения към банки	(5 108)	4 794
Увеличение/(намаление) на задължения към други клиенти	773 420	(295 119)
Нетно увеличение на други пасиви	30 947	6 462
	799 259	(283 863)
Получени лихви	393 486	423 690
Платени лихви	(78 467)	(128 076)
Получени дивиденди	105	4 478
Платен данък върху печалбата	(4 066)	(9 407)
	7 721	(530 751)
НЕТЕН ПАРИЧЕН ПОТОК ОТ ОСНОВНА ДЕЙНОСТ		
Паричен поток от инвестиционна дейност		
(Придобиване) на дълготрайни материали и нематериали активи	(14 807)	(9 388)
Продажби на дълготрайни материали и нематериали активи	29	281
Продажби на други активи	271 139	113 039
Намаление на инвестиции	9 529	208 757
	265 890	312 689
НЕТЕН ПАРИЧЕН ПОТОК ОТ ИНВЕСТИЦИОННА ДЕЙНОСТ		
Финансиране		
Увеличение/(намаление) на други заемни средства	(6 415)	57 027
	(6 415)	57 027
НЕТЕН ПАРИЧЕН ПОТОК ОТ ФИНАНСИРАНЕ		
НЕТНО УВЕЛИЧЕНИЕ/(НАМАЛЕНИЕ) НА ПАРИЧНИТЕ СРЕДСТВА	267 196	(161 035)
ПАРИЧНИ СРЕДСТВА В НАЧАЛОТО НА ПЕРИОДА	1 520 697	1 681 732
ПАРИЧНИ СРЕДСТВА В КРАЯ НА ПЕРИОДА (Виж бележка 32)	1 787 893	1 520 697

Отчетът за паричните потоци следва да се разглежда заедно с бележките, представляващи неразделна част от финансовите отчети, представени на страници от 127 до 183.

Неделчо Неделчев
Главен изпълнителен директор

Светозар Попов
Изпълнителен директор

Живко Тодоров
Главен финансов директор

Заверили съгласно одиторски доклад от дата 25/04/2019 г.:

БДО България ООД

Недялко Апостолов
Управлящ

Мазарс ООД

Атанасиос Петропулос
Прокурим

София
Рег. №016

София
Рег. № 169

МАЗАРС ООД

Стоянка Апостолова
Регистриран одитор отговорен за одита

Милена Младенова-Николова
Регистриран одитор отговорен за одита

Консолидиран отчет за промените в собствения капитал за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.

в хил. лв.

	Акцио-нерен капи-тал	Пре-мии от еми-ции	Други резер-ви и не-разпре-делена печал-ба	Преоце-нъчен резерв на ин-вести-циите в ценни книжа	Преоце-нъчен резерв на не-движи-мите имоти	Резерв от пре-оценка на чужде-стран-ни дей-ност	Зако-нови резер-ви	Некон-троли-ращо учас-тие	Общо
Салдо към 1 януари 2017 г.	110 000	97 000	584 513	20 543	4 500	(2 043)	39 865	2 458	856 836
Общо Всеобхватни доходи за периода									
Нетна печалба за 2017 г.	-	-	92 175	-	-	-	-	70	92 245
Други Всеобхватни доходи за периода									
Преоценъчен резерв на инвестициите на разположение за продажба	-	-	-	888	-	-	-	-	888
Резерв от преоценка на чуждестранни дейности	-	-	-	-	-	518	-	-	518
Ефект от деконсолидация на дъщерни дружества	-	-	(3 117)	-	-	-	-	(20)	(3 137)
Салдо към 31 декември 2017 г.	110 000	97 000	673 571	21 431	4 500	(1 525)	39 865	2 508	947 350
Първоначално прилагане на МСФО 9									
Загуби от обезценки	-	-	(276 776)	64	-	-	-	(36)	(276 748)
Преоценъчен резерв на инвестициите в ценни книжа	-	-	4 904	(3 293)	-	-	-	-	1 611
Променени салда към 1 януари 2018 г.	110 000	97 000	401 699	18 202	4 500	(1 525)	39 865	2 472	672 213
Общо Всеобхватни доходи за периода									
Нетна печалба за 2018 г.	-	-	171 388	-	-	-	-	158	171 546
Други Всеобхватни доходи за периода									
Преоценъчен резерв на инвестициите в ценни книжа	-	-	-	(407)	-	-	-	-	(407)
Резерв от преоценка на чуждестранни дейности	-	-	-	-	-	2 920	-	-	2 920
Салдо към 31 декември 2018 г.	110 000	97 000	573 087	17 795	4 500	1 395	39 865	2 630	846 272

Отчетът за промените в собствения капитал следва да се разглежда заедно с бележките, представляващи неразделна част от финансовите отчети, представени на страници от 127 до 183.

Финансовите отчети са одобрени от Управителния съвет на 25 април 2019 година и подписаны от негово име от:

Неделчо Неделчев
Главен изпълнителен директор

Светозар Попов
Изпълнителен директор

Живко Тодоров
Главен финансов директор

Заверили съгласно огътоворски доклад от дата 25/04/2019 г.:

БДО България ООД

Недялко Апостолов
Управлятел

Мазарс ООД

Аманасиос Петропулос
Прокурисът

Стоянка Апостолова
Регистриран огътовор отговорен за огъта

Милена Младенова-Николова
Регистриран огътовор отговорен за огъта

1. База за изготвяне на финансовите отчети

(a) Правен статут

Първа инвестиционна банка АД (Банката) е създадена през 1993 г. в Република България и има седалище и адрес на управление: гр. София, бул. Драган Цанков 37.

Банката има пълен банков лиценз, издаден от Българска народна банка (БНБ), според който може да извършва всички банкови операции, разрешени от българското законодателство.

В резултат на успешно първично публично предлагане на нови акции на Българска фондова борса – София, Банката е регистрирана като публично дружество в Регистъра на Комисията за финансово надзор в съответствие с разпоредбите на Закона за публично предлагане на ценни книжа на 13 юни 2007.

Консолидираните финансови отчети на Банката към и за годината, завършваща на 31 декември 2018 г. обхващат Банката и нейните съществени дъщерни предприятия (виж бележка 36), заедно наричани „Групата“.

Групата има чуждестранни дейности в Кипър (клон Кипър) и Албания (дъщерно дружество).

(b) Приложими стандарти

Финансовите отчети са изготвени в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приеми от Европейската комисия.

Изготвянето на финансови отчети в съответствие с МСФО налага използването на определени съществени счетоводни преценки и изисква ръководството да прави отсъждания в процеса на прилагане на счетоводните политики на Групата. Областите, включващи една по-висока степен на преценка и сложност или области, където преценките и предположенията имат важно значение за финансовите отчети, са показани в бележка 2 (r).

(c) Представяне на финансовите отчети

Финансовите отчети са представени в български левове, закръглени до хиляда лева.

Финансовите отчети са изготвени съгласно принципа на справедливата стойност за деривативните финансови инструменти, финансовите активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, както и активите отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход. Другите финансови активи и пасиви, както и нефинансовите активи и пасиви, са отчетени по амортизирана или историческа стойност.

(d) Нови стандарти, разяснения и изменения в сила от 1 януари 2018 г.

Следните изменения на съществуващите стандарти, издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти и приеми от ЕС, са в сила за настоящия период:

- МСФО 15 Приходи от договори с клиенти (издаден на 28 май 2014 г.), включително измененията в МСФО 15: Влизане в сила на МСФО 15 (издаден на 11 септември 2015 г.), прием от ЕС на 22 септември 2016 г., публикуван в Официален Вестник на 29 октомври 2016 г.
- МСФО 9 Финансови инструменти (издаден на 24 юли 2014 г.), одобрен от ЕС на 22 ноември 2016 г., публикуван в Официален Вестник на 29 ноември 2016 г.
- Пояснения към МСФО 15 Приходи от договори с клиенти (издадени на 12 април 2016 г.), одобрени от ЕС на 31 октомври 2017 г., публикувани в Официален Вестник на 9 ноември 2017 г.
- Изменения в МСФО 4: Прилагане на МСФО 9 Финансови инструменти с МСФО 4 Застрахователни договори (издадени на 12 септември 2016 г.), прием от ЕС на 3 ноември 2017 г., публикувани в Официален Вестник на 9 ноември 2017 г.
- Годишни подобрения на цикъла на стандартите на МСФО за периода 2014-2016 г. (издадени на 8 декември 2016 г.), одобрено от ЕС на 7 февруари 2018 г., публикувано в Официален Вестник на 8 февруари 2018 г.

- МСФО 1 „Прилагане за първи път на МСФО“ – Премахване на краткосрочните освобождавания за предприятия, които прилагат за първи път МСФО, относно преминаване към МСФО 7, МСС 19 и МСФО 10, които вече не са приложими.
- МСС 28 „Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия“ – Оценяване на асоциирано или съвместно предприятие по справедлива стойност. Изменението пояснява, че изборът от страна на организации с рисков капитал, съвместни фондове, тръстове и подобни организации да оценяват инвестициите в асоциирани или съвместни предприятия по справедлива стойност през печалбата или загубата следва да се извършва отделно за всяко асоциирано или съвместно предприятие при първоначално признаване.
- Изменения в МСФО 2: Класификация и оценяване на сделки за плащане на базата на акции (издадени на 20 юни 2016 г.), приеми от ЕС на 26 февруари 2018, публикувани в Официален Вестник на 27 февруари 2018 г.
- Изменения на МСС 40: Трансфери на инвестиционни имоти (издадени на 8 декември 2016 г.), одобрени от ЕС на 14 март 2018 г., публикувани в Официален Вестник на 15 март 2018 г.
- КРМСФО 22 Сделки в чуждестранна валута и предварителни плащания (издадени на 8 декември 2016 г.), одобрени от ЕС на 28 март 2018 г., публикувани в Официален Вестник на 3 април 2018 г.

Приемането на тези изменения в съществуващи стандарти не доведе до промени в счетоводната политика на Групата, с изключение на прилагането на МСФО 9.

МСФО 9 „Финансови инструменти“ заменя МСС 39 „Финансови инструменти: признаване и оценяване“. Новият стандарт въвежда значителни промени в класификацията и оценяването на финансови активи и нов модел на очакваната кредитна загуба за обезценка на финансови активи. МСФО 9 включва и ново ръководство за отчитане на хеджиранието.

Ръководството на Групата е идентифицирало следните области, които са със съществен ефект от прилагането на МСФО 9:

Класификацията и оценяването на финансовите активи на Групата са прегледани на базата на новите критерии, които взимат под внимание договорените парични помоци за активите и бизнес модела, по който те са управлявани. Ръководството държи повечето финансови активи, за да събира съответните парични помоци и оценява видовете парични помоци, за да класифицира правилно финансовите активи.

Ръководството преценява част от финансовите активи, държани до падеж, да продължат да бъдат отчитани по амортизирана стойност, а други, в размер на 9 785 хил. лв. да бъдат отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, тъй като паричните помоци по тях не представляват само плащания на гравница и лихви. Ръководството не отчита съществен ефект в печалбата или загубата при тази промяна в отчитането.

Ръководството преценява част от финансовите активи държани до падеж в размер към 01.01.2018 г. на 34 099 хил. лв. да се отчитат по справедлива стойност в другия всеобхватен доход, тъй като те представляват държавни ценни книжа и са държани в рамките на бизнес модела с цел събиране както на договорените парични помоци, така и на паричните помоци от продажба на актива. Освен това договорените парични помоци по тези финансови инструменти пораждат плащания единствено на гравница и лихва. Ръководството отчита ефект в увеличение на другия всеобхватен доход (преоценъчния резерв на инвестициите в ценни книжа) в размер на 1 611 хил. лв. при тази промяна в отчитането.

Някои от финансовите активи на разположение за продажба на стойност 18 286 хил. лв. от 01.01.2018 г. се оценяват по справедлива стойност в печалбата или загубата, тъй като паричните помоци не представляват само плащания на гравница и лихви. Свързаните с тези финансови активи печалби от преоценка по справедлива стойност са прехвърлени от резерв от преоценка на финансови активи на разположение за продажба в други резерви и неразпределената печалба към 1 януари 2018 г. Ръководството не отчита съществен ефект при компонентите на собствения капитал при тази промяна в отчитането.

Други финансови активи, държани от Групата към 01.01.2018 г., включват:

- инструменти на собствения капитал в размер на 15 820 хил. лв., класифицирани досега като финансови активи на разположение за продажба, които ще се отчитат като финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата. В тази връзка Групата прекласифицира към 1 януари 2018 г. от преоценъчен резерв, нетно от данък в други резерви и неразпределени печалби 4 904 хил. лв.

- инструменти на собствения капитал в размер на 4 164 хил. лв., държани за търгуване, оценявани досега по справедлива стойност в печалбата или загубата, които Групата продължат да оценява по този начин и съгласно МСФО 9;
- дългови инструменти в размер на 9 830 хил. лв., класифицирани досега като държани до падеж и оценявани по амортизирана стойност, които изпълняват критериите за отчитането им по амортизирана стойност съгласно МСФО 9.
- дългови инструменти в размер на 1 261 хил. лв., класифицирани досега като финансови активи на разположение за продажба, които изпълняват критериите за отчитане по амортизирана стойност съгласно МСФО 9. Ръководството не отчита съществен ефект при компонентите на собствения капитал (преоценъчния резерв на инвестициите в ценни книжа) при тази промяна в отчитането.

МСФО 9 изисква печалби или загуби, реализирани при продажбата на капиталови инструменти, отчитани като финансови активи по справедлива стойност в другия Всеобхватен доход, вместо да бъдат отчитани в печалбата или загубата, да бъдат прехвърлени от резерви в неразпределената печалба. През 2018 г. Групата не е отчела печалба или загуба във връзка с продажба на капиталови инструменти, отчитани като финансови активи на разположение за продажба.

Обезценка на базата на очакваната загуба следва да бъде призната относно възманията от клиенти на Групата и инвестициите в активи, класифицирани като държани за продажба и държани до падеж, освен ако те не бъдат класифицирани по справедлива стойност в печалбата или загубата съгласно новите критерии. Обезценка на базата на очакваната загуба Групата признава и по задбалансовите си ангажименти. На базата на извършените към 01.01.2018 г. изчисления Групата отчита известно увеличение на обезценката на:

- възмания от клиенти в размер на 258 300 хил. лв.;
- ценни книжа отчитани по амортизирана стойност в размер на 158 хил. лв.;
- задбалансови ангажименти в размер на 18 290 хил. лв.

Към 01.01.2018 г. при преминаването към МСФО 9 е призната обезценка на финансови активи, отчитани по спроведлива стойност в другия Всеобхватен доход в размер на 64 хил. лв. С този размер не се засяга стойността на съответните финансови активи, а се коригира преоценъчния резерв на инвестициите в ценни книжа (увеличение) срещу други резерви и неразпределени печалби (намаление).

Инструментите на собствения капитал няма да могат да бъдат оценявани по себестойност намалена със загуби от обезценка. Вместо това всички тези инвестиции ще бъдат оценявани по спроведлива стойност. Промените в спроведливата стойност ще бъдат представени в текущата печалба или загуба, освен ако Групата не ги представя без право на отмяна в другия Всеобхватен доход.

Към 01.01.2018 г. Групата възнамерява да представя промените в спроведливата стойност на инвестициите в инструменти на собствения капитал в печалбата или загубата, а не в другия Всеобхватен доход.

(e) Стандарти, разяснения и промени в стандарти, които са издадени от CMCC и са приеми от ЕС, но не са в сила

МСФО 16 Лизинг (издаден на 13 януари 2016 г.), одобрен от ЕС на 31 октомври 2017 г., публикуван в Официален Вестник на 9 ноември 2017 г.

МСФО 16 „Лизинг“ в сила от 1 януари 2019 г. и заменя указанията на МСС 17 „Лизинг“ и Въвежда промени в отчитането на лизинги особено от страна на лизингополучателите.

Съгласно МСС 17 от лизингополучателите се изискваше да направят разграничение между финансова лизинг (признат в баланса) и оперативен лизинг (признат извънбалансово). МСФО 16 изисква лизингополучателите да признават лизингово задължение, отразяващо бъдещите лизингови плащания, и ‘право за ползване на актив’ за почти всички лизингови договори.

CMCC е включил право на избор за някои краткосрочни лизинги и лизинги на малооценени активи; това изключение може да бъде приложено само от лизингополучателите.

Счетоводното отчитане от страна на лизингодателите остава почти без промяна.

Съгласно МСФО 16 за договор, който е или съдържа лизинг, се счита договор, който предоставя правото за контрол върху ползването на актива за определен период от време срещу възнаграждение.

Ръководството е в процес на оценяване на ефекта от прилагането на стандарта, но все още не може да предостави количествена информация. Следните действия са предвидени:

- Извършва се пълен преглед на всички договори, за да се прецени дали допълнителни договори няма да се считат за лизингови договори съгласно новата дефиниция на МСФО 16;
- Решава се кои условия за прилагане да се изберат; или пълно ретроспективно прилагане или частично ретроспективно прилагане (което означава, че сравнителната информация няма да бъде променяна). Частичното прилагане позволява да не се преценяват текущите договори дали съдържат лизинг и други облекчения. Решението кой подход да се избере е важно, тъй като не може да се промени впоследствие;
- Преценяват се настоящите оповестявания относно договори за финансова лизинг и договори за оперативен лизинг, тъй като е вероятно те да са базата за определяне на сумата за капитализиране и да станат активи с право на ползване;
- Определя се кое счетоводно опростяване е приложимо към договорите за лизинг и дали ще се използва правото на освобождаване;
- Разглеждат се изискванията към съществуващата ИТ система;
- Преценяват се допълнителните оповестявания, които се изискват.

Ръководството не очаква съществен ефект от прилагането на стандарта, тъй като в анализираните договори за наем, по които Банката е страна като наемател:

- Не сеprechвърля правото на контрол върху използването на актива, тъй като на практика се ограничава възможността Банката да получи по същество всички икономически ползи от използването на актива. По същество във всички договори за наем на Банката е отнето правото да преотдава имотите на трети лица.
- В анализираните договори за наем, не сеprechвърля правото на контрол върху използването на актива, като банката е ограничена във времето на решения за това как да бъде използван актива, обект на наема, като може да взима решения свързани само с оперативното използване и поддръжката на актива, обект на наема. Банката в по същество всички договори за наем няма право да промени предварително определения начин на използване на имота, като вземе решение да го използва за различни от предварително определените цели. От друга страна наемодателят като собственик във всеки един момент може да промени експлоатационните указания, дадени при първоначалното договаряне. Това на практика лишава Банката като наемател от пълното право на контрол върху ползването на актива.
- Поради изброените причини Групата приема, че значителна част от договорите за наем, по които Банката е наемател, не попадат в обхвата на определението за лизинг.
- Изменения на МСФО 9: Характеристики за предплащане с отрицателна компенсация (издадени на 12 октомври 2017 г.), одобрени от ЕС на 22 март 2018 г., публикувани в Официален Вестник на 26 март 2018 г.
- КРМСФО 23 Несигурност при третиране на данък върху доходите (издадена на 7 юни 2017 г.), в сила от 1 януари 2019 г.

Следните нови или ревизирани стандарти, нови разяснения и промени към съществуващи стандарти, които към отчетната дата са издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти (CMCC), все още не са одобрени за прилагане от ЕС и съответно не са взети предвид от Групата при изготвянето на финансовите отчети:

- МСФО 17 Застрахователни договори (издадени на 18 май 2017 г.)
- Изменения на МСС 28: Дългосрочни участия в асоциирани и съвместни предприятия (издадени на 12 октомври 2017 г.), в сила от 1 януари 2019 г.
- Изменения на МСС 19: Изменение, съкращаване или уреждане на плана (издадено на 7 февруари 2018 г.), в сила от 1 януари 2019 г.

- МСФО 14 „Отсрочени сметки при регулирани цени“ В сила от 1 януари 2016 г.,
- КРМСФО 23 „Несигурност относно отчитането на данък върху дохода“ В сила от 1 януари 2019 г.
- Годишни подобрения на стандартите за МСФО 2015-2017 (издадени на 12 декември 2017 г.), В сила от 1 януари 2019 г.
- МСФО 11 „Съвместни предприятия“ – дружеството не преоценява предишния си дял във съвместно контролирана дейност, когато придобие съвместен контрол върху дейността.
- МСС 12 „Данъци върху дохода“ – дружеството отчита всички данъчни последици от плащанията на дивиденди по същия начин както самите тях.
- МСС 23 „Разходи по заеми“ – дружеството третира като част от общите заеми всеки заем първоначално взет за разработване на актив, когато активът е готов за планираната употреба или продажба.
- Изменения в МСФО 3 Бизнес комбинации (издадени на 22 октомври 2018 г.), В сила от 1 януари 2020 г.

2. Основни елементи на счетоводната политика

(a) Признаване на приходи

(i) Приходи от и разходи за лихви

Приходите от и разходите за лихви се признават в печалбата или загубата съгласно принципа на начисляването на база ефективна доходност на актив (пасива) или съответната променилаща доходност. Ефективният лихвен процент е този, който точно дисконтира очакваните бъдещи парични плащания и постъпления през срока на съществуване на финансния актив или пасив до балансовата стойност на актива или пасива. Когато изчислява ефективния лихвен процент, Групата оценява бъдещите парични помощи, отчитайки всички договорни условия на финансния инструмент без бъдещите загуби от кредити.

Изчисляването на ефективния лихвен процент включва всички комисиони, получени или платени, както и отстъпки или премии, които са неразделна част от ефективния лихвен процент. Трансакционните разходи са вътрешно присъщи разходи, директно отнасящи се към придобиването, емитирането или описание на финансова актив или пасив.

(ii) Такси и комисиони

Приходите от и разходите за такси и комисиони от финансово услуги на Групата се признават в печалбата или загубата когато съответната услуга е извършена.

(iii) Нетни приходи от търговски операции

Нетните приходи от търговски операции включват приходи и разходи от продажби и промени в спроведливата стойност на финансови активи и пасиви за търгуване, както и приходите от търговия с чуждестранна валута и курсовите разлики, произвеждащи от преоценката на открытията валутна позиция на Групата.

(iv) Дивиденди

Приходите от дивиденди се признават, когато се реализира правото за тяхното получаване. Обикновено това е гамата, към която държателите на акции и дялове могат да получат одобрения дивиденд.

(b) База за консолидация

(i) Бизнес комбинации

Бизнес комбинациите се отчитат, използвайки метода на покупката към датата на придобиването, която е датата на прехвърляне на контрола към Групата. Групата контролира едно предприятие когато е изложена на или има права върху променливатата възвръщаемост от своеот участие в предприятието и има възможност да оказва въздействие върху тази възвръщаемост посредством своите правомощия.

Групата оценява репутацията към датата на придобиване като:

- Справедливата стойност на прехвърленото възнаграждение, плюс
- Признатата стойност на всички неконтролиращи участия в придобитото предприятие, плюс
- Ако бизнес комбинацията е постигната на етапи, справедливата стойност на съществуващото участие в придобитото предприятие, минус
- Немната призната стойност (в общия случай справедливата стойност) на разграничимите придобити активи и поети задължения.

Отрицателната репутация, възникваща от придобиване се преразглежда и всяка отрицателна разлика, оставаща след преразглеждането се признава в печалба или загуба.

Прехвърленото възнаграждение не включва суми, свързани с уреждането на предшестващи права и задължения. Такива суми в общия случай се признават в печалба или загуба.

Разходи по сделката, освен тези свързани с издаването на дългови или капиталови ценни книжа, които възникват за Групата във връзка с бизнес комбинация се отчитат като разходи при възникване.

Всяко дължимо условно възнаграждение се оценява по справедлива стойност на датата на придобиване. Ако условното възнаграждение се класифицира като собствен капитал, то не се преоценява и уреждането му се отчита в собствения капитал. В противен случай, последващите промени в справедливата стойност на условното възнаграждение се признават в печалби и загуби.

Когато се изисква възнаграждения с плащания на базата на акции (заместващи възнаграждения) да бъдат заменени за възнаграждения на служители на придобитото предприятие (възнаграждения на придобитото предприятие) и са за предходни услуги, тогава цялата или част от сумата от заместващите възнаграждения на придобиващия се включва в оценката на прехвърленото възнаграждение за бизнес комбинацията. То във определяне се базира на пазарната стойност на заместващите възнаграждения сравнена с пазарно-базирана стойност на възнагражденията на придобитата страна и степента, до която заместващите възнаграждения се отнасят за предходни и/или бъдещи услуги.

(ii) Неконтролиращо участие

Неконтролиращото участие се оценява на база неговия пропорционален дял от стойността на придобитите разграничими немни активи на датата на придобиване.

Промени в дела на Групата във външно предприятие, които не водят до загуба на контрол, се отчитат като сделки със собственици в тяхното качество на талия. Корекциите на неконтролиращо участие се базират на пропорционалната стойност на немните активи на външното предприятие. Не се признават корекции в репутацията и не се отчитат печалби или загуби в резултат на талия сделки, а се отразяват директно в капитала.

(iii) Дъщерни дружества

Дъщерни са онези дружества, които се контролират от Банката. Групата контролира едно предприятие когато е изложена на или има права върху променливатата възвръщаемост от своеот участие в предприятието и има възможност да оказва въздействие върху тази възвръщаемост посредством своите правомощия.

Финансовите отчети на дъщерните дружества се включват в консолидирания финансов отчет от датата, на която е установен контрол до датата на преустановяването му.

(iv) Загуба на контрол

При загубата на контрол, Групата описва активите и пасивите на дъщерното предприятие, неконтролиращо то участие и другите компоненти на собствения капитал, свързани с предприятието. Печалбата или загубата, произлизаша от загубата на контрол, се признава в печалби и загуби. Ако Групата запази дял в предишно дъщерно дружество, този дял се оценява по справедлива стойност към гамата на загуба на контрол. Впоследствие, тази инвестиция се отчита по метода на собствения капитал или като финансова актив на разположение за продажба в зависимост от запазеното ниво на влияние.

(v) Сделки, които се елиминират при консолидация

Вътрешногруповите приходи, разходи, разчети и сделки и всички нереализирани приходи и разходи, произтичащи от вътрешногрупови сделки, се елиминират при изготвянето на консолидирания финансова отчет. Нереализираните загуби се елиминират по същия начин както нереализираните печалби, но само ако няма сокапателство за обезценка.

(c) Валутни операции

(i) Функционална валута и валута на представяне

Позициите, включени във финансовите отчети на всяко едно от дружествата на Групата са представени във валутата на основната икономическа среда, в която те оперират ("функционална валута"). Консолидираните финансово отчети са представени в български лева, която е функционалната валута и валутата на представяне на Групата.

(ii) Сделки и салда

Операциите с чуждестранна валута се отчитат във функционална валута по обменния курс, приложен в деня на извършване на сделката. Парични активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута по заключителния курс в деня на изготвяне на отчет за финансово състояние. Курсовата разлика, произтичаща от парични позиции е разликата между амортизираната стойност във функционална валута в началото на периода, коригирана с ефективната лихва и плащанията през периода и амортизираната стойност в чуждестранна валута, превалутирана по курса в края на периода. Непарични активи и пасиви деноминирани в чуждестранни валути, които се отчитат по справедлива стойност, се превръщат във функционалната валута по курса на гамата, към която е определена справедливатата стойност.

(iii) Чуждестранни дейности

Активите и пасивите на чуждестранните дейности се превалутират в български лева по обменните курсове към гамата на отчета. Приходите и разходите на чуждестранните дейности се превалутират в български лева по обменните курсове към гамите на трансакциите. Разликите от валутна преоценка се признават в другите всеобхватни доходи. Функционалната валута на чуждестранните дейности в Кипър ръководството приема, че е еврото. Функционалната валута на чуждестранните дейности в Албания ръководството приема, че е албански лек.

(d) Финансови активи

(i) Признаване

Групата признава финансова актив, когато стане страна по договорните условия на инструмента. Групата първоначално признава търговските и другите вземания към гамата на трансакцията. Вземанията от клиентите възникват, когато сумите се предоставят на кредитополучателите. Всички финансови активи се признават първоначално по справедлива стойност плюс, в случай на финансова актив не по справедлива стойност в печалба или загуба, трансакционните разходи пряко отнасящи се до придобиването на финансования актив.

Групата класифицира финансовите си активи в следните категории: финансови активи отчитани по амортизирана стойност; финансови активи отчитани по справедлива стойност в другия Всеобхватен доход; финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата. Ръководството определя класификацията на инвестициите при първоначалното им признаване съобразно бизнес модела за управление на гадения клас финансови активи и договорните характеристики на паричните потоци на финансования актив.

(ii) Финансови активи отчитани по амортизирана стойност

Дългови инструменти, които Групата държи в рамките на бизнес модел с цел събиране на договорените парични потоци и при които договорните парични потоци пораждат плащания единствено на главница и лихва, се отчитат по амортизирана стойност. След първоначалното признаване активите се отчитат по амортизирана стойност.

Отчитането по амортизирана стойност изисква прилагането на метода на ефективния лихвен процент. Амортизираната стойност на финансова актив е стойността по която финансият актив е отчетен първоначално, намалена с погашенията по главницата плюс или минус натрупаната амортизация с използване на метода на ефективния лихвен процент на всяка разлика между първоначалната стойност и стойността на надеж и намалена с обезценката.

(iii) Финансови активи отчитани по справедлива стойност в другия Всеобхватен доход

Дългови инструменти, които Групата държи в рамките на бизнес модел с цел както събиране на договорените парични потоци така и продажба на активи и при които договорните парични потоци пораждат плащания единствено на главница и лихва се отчитат по справедлива стойност в другия Всеобхватен доход. След първоначалното признаване активът се оценява по справедлива стойност с отчитане на промените в справедливата стойност в преоценъчния резерв на инвестициите в ценни книжа (другия Всеобхватен доход). Когато дълговият инструмент се отпише, натрупаните печалби или загуби признати в другия Всеобхватен доход се прехвърлят в печалбата или загубата.

(iv) Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата

Позицията съдържа гъвкави категории: финансови активи държани за търгуване и финансови активи, които не са класифицирани в горните гъвкави категории. Даден финансова актив се класифицира в тази категория ако е пригоден с цел продажба в кратък срок или договорните му характеристики не отговарят на условието да пораждат плащания единствено на главница и лихва. Дерибативите също се категоризират като държани за търгуване, освен ако не са определени за хеджиращи инструменти.

Групата не определя никак дългов инструмент за отчитане по справедлива стойност в печалбата или загубата, за да премахне или значително да намали т. нар. счетоводно несъответствие.

(v) Капиталови инструменти отчитани по справедлива стойност в другия Всеобхватен доход

Групата може да направи неотменен избор да признава промените в справедливата стойност в инвестициите в капиталови инструменти в другия Всеобхватен доход вместо в печалбата или загубата. Печалбите или загубите от промени в справедливата стойност ще се показват в другия Всеобхватен доход и последващо няма да могат да се прекласифицират в печалбата или загубата. Когато капиталовият инструмент се отпише, натрупаните печалби или загуби, признати в другия Всеобхватен доход, направо се прехвърлят в други резерви и неразпределена печалба.

(vi) Оценка по справедлива стойност

Справедлива стойност е цената, която би била получена при продажба на актив или платена при прехвърляне на пасив при обичайна сделка между пазарни участници на основния пазар, или при липса на такъв, най-изгодния пазар, до който Групата има достъп към гамата на оценяване. Справедливата стойност на пасив отразява ефекта от риска от неизпълнение на задължения.

Когато е приложимо, Групата използва котираната цена на актичен пазар за определяне на справедливата стойност на този инструмент. Пазарът се счита за актичен, когато сдължите за актив или пасив се извършват с достатъчна честота и обем, така че да позволява предоставяне на текуща информация за цените.

Когато липсва котирана цена на актичен пазар, Групата следва да използва максимално подходящи наблюдавани входящи данни и да свежда до минимум използването на ненаблюдавани данни. Целта на използването на дадена техника за оценяване е да се оцени приблизително цената, по която би се осъществила обичайна сделка между пазарни участници.

Най-доброто свидетелство за справедливата стойност при първоначално признаване е цената на трансакцията (т.е. справедливата стойност на полученото или дадено взаимаграждение). Ако Групата счита, че съществува разлика между справедливата стойност при първоначално признаване и цената на сделката, и справедливата стойност никој не е подкрепена от доказателства за котирана цена на актичен пазар за идентичен актив или пасив, никој не се базира на техника на оценяване, която използва единствено данни от наблюдавани пазари, тогава финансовият инструмент първоначално се признава по справедливата стойност, коригирана с разликата между справедливата стойност при първоначално признаване и цената на сделката. Последващо тази разлика се признава в печалбата или загубата по подходящ начин според живота на инструмента, но не по-късно от момента, в който е възможно да се направи оценка на актива, напълно използвайки изцяло наблюдавани пазарни данни или когато сделката е приключена.

Ако актив или пасив, оценяван по справедливата стойност, има цена „купувач“ и цена „продавач“, Групата признава активите и пасивите по цената „купувач“ и пасивите и късите по цената „продавач“.

Групата, която държи група финансови активи и финансови пасиви, е изложена на пазарни рискове и на кредитен риск. Ако Групата ги управлява въз основа на немната си експозиция към пазарни рискове или кредитен риск, оценяването на справедливата стойност е въз основа на цената, която би получило при продажбата на немна дълга позиция за определена рискова експозиция или платило при прехвърлянето на немна къса позиция за определена рискова експозиция. В такива случаи е необходимо Групата да разпределит корекциите на равнище портфейл към отделните активи или пасиви, които образува Групата на финансовите активи и финансовите пасиви според корекцията за относителния риск на всеки един инструмент от Групата.

Групата оповестява прехвърлянето между нивата в йерархията на спроведливите стойности в края на отчетния период, през който се е осъществила промяната.

(vii) Описание

Групата описва финансова активи, когато договорните права върху паричните потоци от този актив падежат или когато Групата е прехвърлила тези права чрез сделка, при която всички съществени рискове и изгоди произтичащи от собствеността на активиа се прехвърлят на купувача. Всяко участие във вече прехвърлен финансова актив, която Групата запазва или създава, се отчита самостоятелно като отделен актив или пасив.

Групата описва финансова пасив, когато договорните задължения по него се погасят, изтекат или бъдат отменени.

Групата извършва сделки, при които прехвърля финансова активи, признати в нейния отчет за финансово състояние, като запазва всички или по-голяма част от рисковете и изгодите свързани с тези активи. В случаите когато Групата е запазила всички или по-голяма част от рисковете и изгодите свързани с активите, последните не се описват от отчета за финансово състояние (пример за такива сделки са рено сделките – продажба с уговорка за обратно изкупуване).

При сделки, при които Групата никој запазва, никој прехвърля рисковете и изгодите, свързани с финансова актив, последният се описва от отчета за финансово състояние тогава и само тогава, когато Групата е изгубила контрол върху него. Правата и задълженията, които Групата запазва в тези случаи се отчитат отделно като актив или пасив. При сделки, при които Групата запазва контрол върху активиа, неговото отчитане в отчета за финансово състояние продължава, но до размера определен от степента, до която Групата е запазила участиято си в активиа и носи риска от промяна в неговата стойност.

(e) Парични средства

Паричните средства включват пари в брой, парични средства, депозирани в централните банки и краткосрочни високоликвидни сметки и възмания от банки с оригинална мaturитет до три месеца.

(f) Инвестиции

Инвестиции, държани от Групата с цел получаване на печалба вследствие на краткосрочни продажби или обратни покупки, се класифицират като финансови активи за търгуване. Инвестиции в дългови инструменти, които Групата държи в рамките на бизнес модел с цел събиране на договорените парични помощи, се класифицират като финансови активи отчитани по амортизирана стойност. Инвестиции в дългови инструменти, които Групата държи в рамките на бизнес модел с цел събиране на договорените парични помощи и продажба, се класифицират като финансови активи отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход. Всички останали инвестиции, включително тези, договорените условия на които не удовлетворяват изискването да пораждат плащания само на главница и лихва, се класифицират като отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата.

(g) Споразумения за отдаване и наемане на ценни книжа, репо сделки

(i) Отдаване и наемане на ценни книжа

Инвестиции, отдадени по силата на споразумения за отдаване под наем на ценни книжа, се отчитат в отчета за финансово състояние и се оценяват съгласно счетоводната политика, приложима за активи за търгуване или съответно за активи на разположение за продажба. Паричните средства, получени като обезпечения при отдаване под наем на ценни книжа, се отчитат като задължения към банки или други клиенти. Инвестициите, наети по споразумения за наем на ценни книжа, не се признават като активи на Групата. Паричните средства, предоставени по договори за наем на ценни книжа, се отчитат като кредити и аванси на банки или други клиенти. Приходите и разходите, възникнали в резултат на сделки за наемане или отдаване на ценни книжа, се признават на принципа на начисляването за периода на извършване на сделките като приход или разход за лихви.

(ii) Споразумения за репо сделки

Групата сключва договори за покупка (продажба) на инвестиции по силата на споразумения за обратна продажба (купенка) на идентични инвестиции на предварително определена бъдеща дата по определена фиксирана цена. Закупените инвестиции, подлежащи на обратна продажба на определена бъдеща дата, не се признават в отчета за финансово състояние.

Изплатените суми се отчитат като заеми на банки или други клиенти, като съответните ценни книжа се отчитат като обезпечение. Инвестиции, продадени по споразумения за обратно откупуване, продължават да се отчитат в отчета за финансово състояние и се оценяват съгласно счетоводната политика като активи за търгуване или като активи на разположение за продажба. Получените суми от продажбата се отчитат като задължения към банки или други клиенти.

Разликата между стойностите при покупка (продажба) и при обратната продажба (купенка) се начислява за периода на сделката и се представя като лихвен приход (разход).

(h) Привлечени средства

Привлечените средства се признават първоначално по цена на придобиване, която включва получените средства (справедлива стойност на полученото вложение), нетно от разходите по сделката. Впоследствие привлечените средства се представят по амортизирана стойност, като всяка разлика между получените средства и стойността на падеж се признава в печалбата или загубата за периода на привлечените средства по метода на ефективния лихвен процент.

Когато Групата закупи своя дълг, той се отписва от отчета за финансово състояние и разликата между балансовата стойност на дълга и платената сума се включва в други нетни оперативни приходи.

(i) Компенсиране

Финансовите активи и пасиви се компенсират, а немната стойност се отчита в отчета за финансово състояние, когато Групата има законно право да компенсира признаните стойности и възнамерява да извърши уреждане на селките на немна основа.

(j) Обезценка на финансово активи

Групата признава 12-месечна очаквана кредитна загуба като загуба от обезценка когато няма значително увеличение на кредитния риск спрямо първоначалното признаване. Когато има значително увеличение на кредитния риск спрямо първоначалното признаване като загуба от обезценка се признават очакваните кредитни загуби за остатъчния живот на финансия актив.

Увеличението на кредитния риск се определя от информация относно следните фактори и събития за дължника или експозицията:

- Вътрешнобанков поведенчески скоринг за физическите лица, както и за търговци и институции с експозиции с размер над праг на същественост;
- намаление на кредитната оценка (външна или вътрешнобанкова) с определена степен при търговци и институции с експозиции с размер над праг на същественост;
- наличие на просрочие;
- други индикации.

(k) Имоти и оборудване

Земята и сградите са представени в отчета за финансово състояние по преоценена стойност, която е справедливата стойност към датата на преоценката, намалена с последващо начислената амортизация и последващо начислената обезценка. Всички други класове активи и оборудване са представени в отчета за финансово състояние по цена на придобиване, намалена с начислената амортизация и начислената обезценка.

Амортизацията се начислява на база линейния метод по установени норми с цел намаляване стойността на дълготрайните активи в рамките на очаквания срок на тяхното използване. По-долу са представени използванието годишни амортизационни норми:

Активи	%
Сгради	3 – 4
Съоръжения и оборудване	10 – 50
Стопански инвентар	10 – 15
Транспортни средства	10 – 20
Подобрения на наеми сгради	2 – 50

Активите не се амортизират до момента на тяхното въвеждане в експлоатация и прехвърлянето им от активи в процес на изграждане в съответната категория активи.

(l) Нематериални активи

Нематериални активи, придобити от Групата, се отчитат по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и със загубите от обезценка.

Амортизацията се изчислява на база линейния метод за периода на очаквания срок на ползване. По-долу са представени използванието годишни амортизационни норми:

Aktivi	%
• Лицензи и търговски марки	14 – 20
• Програмни продукти	8 – 50

(m) Инвестиционни имоти

Инвестиционен имот е такъв имот (земя или сграда – или част от сграда – или и гъбете), който е държан с цел приходи от наеми или увеличаване на стойността. Банката избира за своята счетоводна политика на отчитане на инвестиционните имоти модела на справедлива стойност и го прилага последователно за всички свои инвестиционни имоти. Инвестиционните имоти първоначално се признават по цена на придобиване, а впоследствие се отчитат по справедлива стойност и приходите и разходите от преоценка се признават в печалбата в периода на възникването им. Прекласифициране от активи придобити като обезпечения, отчитани като материални запаси, в инвестиционни имоти се допуска при наличие на договор за отдаване под наем на съответния имот. Справедливатата стойност на активите от клас инвестиционни имоти е определена от независими външни оценители на имущество, имащи призната професионална квалификация и скорошен опит с оценяването на имоти с местонахождение и категория сходни на оценяваните чрез използване на надежни техники за определянето на справедливите стойности.

(n) Пробизии

Пробизия се отчита в отчета за финансово състояние, когато Групата е поела законов или договорен ангажимент в резултат на минало събитие, погасяването на който е вероятно да бъде свързано с намаляване на икономически потзи и може да се направи надеждна оценка на сумата на задължението. В случай че ефектът е съществен, пробизията се определя чрез дисконтиране на очакваните бъдещи парични потоци на база дисконтов фактор. Дисконтовият фактор се определя преди облагане с данъци и отразява текущата пазарна оценка на стойността на парите във времето и специфичните рискове за задължението.

(o) Акцепти

Един акцепт възниква, когато Групата се съгласява да плати, на определена бъдеща дата, определена сума по поет ангажимент. Акцептите на Групата възникват най-вече по поети задължения по плащане в известен период след получаване на необходимите документи. Групата се договоря посочено задължение по акцепти да бъдат платени на по-късна дата от тази, на която клиентът плаща сумата. Акцептите са отразени в други привлечени средства.

(p) Задбалансови ангажименти

При осъществяване на обичайната си дейност Групата сключва договори за задбалансови ангажименти като банкови гаранции и акредитиви. Групата признава пробизия по поети условни задължения когато има сегашно задължение в резултат на минало събитие, вероятно е да се формира изходящ паричен поток, за да се погаси задължението и могат да бъдат направени надеждни изчисления за размера на задължението.

(q) Данъчно облагане

Данъкът върху печалбата за периода включва текущи данък и промяна в отсрочения данък. Текущият данък включва сумата на данъка, която следва да се плати върху очакваната облагаема печалба за годината въз основа на действащата данъчна ставка към деня на изготвяне на отчета за финансово състояние и всички корекции върху дължимия данък за минали години.

Отсроченият данък се изчислява чрез прилагане на метода на балансовите пасиви върху всички времеви разлики между балансовата стойност на даден актив или пасив съгласно финансовите отчети и стойността, изчислена за данъчни цели.

Отсроченият данък се изчислява на базата на данъчните ставки, които се очакват да бъдат действащи, когато активът се реализира или задължението се погаси. Ефектът върху отсрочения данък от промяна на данъчните ставки се отчита в печалбата или загубата, с изключение на случаите, когато се отнася до суми, отчетени или в другите всеобхватни доходи или директно в собствения капитал.

Отсрочен данъчен актив се признава само до размера, до който е вероятно получаването на бъдещи данъчни печалби, срещу които може да се опозовеят неизползвани данъчни загуби или данъчен кредит. Отсрочените данъчни активи се намаляват в съответствие с намалението на вероятността за реализиране на данъчни ползи.

(г) Съществени счетоводни оценки и преценки при прилагането на счетоводната политика

Групата прави оценки и допускания, които засягат отчетните стойности на активите и пасивите през следващата финансова година. Оценките и преценките непрекъснато се преразглеждат и се базират на исторически опит и други фактори, включително очакване на бъдещи събития, които се смятат за основателни при определени обстоятелства.

Информация за оценки и оценъчна несигурност, за които има значителен риск от промяна към 31 декември 2018 г. са изброени по-долу и са свързани с обезценката на активи, погоходните данъци и следните бележки свързани с други елементи на отчета:

- Бележка 5 – определяне на справедливата стойност на финансови инструменти чрез оценъчни техники, при които входящите данни за финансите активи и пасиви не са базирани на налична пазарна информация.
- Бележка 19 – определяне на справедливата стойност на земи и сгради: чрез оценъчни техники, при които входящите данни за активите не са базирани на налична пазарна информация.

(i) Оценка на активите, придобити от обезпечения

Активите приети като обезпечение се оценяват по по-ниската от цената на придобиване и нетната реализуема стойност. При оценяване на нетната реализуема стойност на активите, Банката изготвя няколко модела за оценка (например дисконтирани бъдещи парични потоци) и ги сравнява с налична пазарна информация (например сходни сделки на пазара, оферти от потенциални купувачи).

(ii) Погоходни данъци

Печалбата на Банката е обект на данъчно облагане в няколко юрисдикции, при което се прилагат значителни преценки при определянето на данъците. Има много операции и изчисления, за които категоричното определяне на данъците е несигурно в нормалния бизнес. Банката отчита пасиви по очаквани резултати от данъчни проверки, базирани на преценката дали ще бъдат дължими допълнителни данъци. Когато окончателният резултат от тези данъчни проверки се различава от предварително отчетените суми, тази разлика ще има влияние върху текущите данъци и отсрочените данъци в периода, в който те се определят.

(s) Доходи на акция

Групата представя данни за основни доходи на акция и доходи на акция с намалена стойност за обикновени акции на Банката. Основните доходи на акция се изчисляват като се раздели печалбата или загубата за периода, подлежаща на разпределение между притежателите на обикновени акции на Банката (числител) на среднопретегленния брой на държаните обикновени акции за периода (знаменател). Доходите на акция с намалена стойност се определят като печалбата или загубата за периода, подлежаща на разпределение между притежателите на обикновени акции на Банката и среднопретегления брой на държаните обикновени акции за периода се коригират с ефекта от всички потенциални обикновени акции с намалена стойност, които се състоят от конвертируеми облигации и опции върху акции.

(t) Доходи на персонала

Планове с дефинирани вноски

План с дефинирани вноски е план за доходи след напускане, според който Банката плаща вноски на друго лице и няма никакви правни или конструктивни задължения да плаща допълнителни суми след това. Правителството на България носи отговорността за осигуряването на пенсии по планове за дефинирани вноски. Разходите по ангажимента на банката да превежда вноски по плановете за дефинирани вноски, се признават текущо в печалби и загуби.

Планове с дефинирани доходи

План с дефинирани доходи е план за доходи след напускане, различен от план с дефинирани вноски. Нетното задължение на Групата за планове с дефинирани доходи се изчислява като се прогнозира сумата на бъдещите доходи, които служителите са придобили в замяна на съвместни услуги в текущия и предходни периоди и този доход се дисконтира, за да се определи неговата настояща стойност.

Банката има задължение за изплащане на доход при напускане на тези свои служители, които се пенсионират в съответствие с изискванията на чл. 222, ал. (3) от Кодекса на Труда (КТ).

Съобразно тези разпоредби на КТ, при прекратяване на трудовия договор на служител придобил право на пенсия, работодателят му изплаща обезщетение в размер на две месечни брутни работни заплати. В случай, че служителят е работил при същия работодател през последните 10 години от трудовия му стаж – има право на обезщетение в размер на брутното му трудово възнаграждение за срок от 6 месеца. Към датата на отчета за финансово състояние ръководството оценява приблизителния размер на потенциалните разходи за всички служители, чрез използването на метода на прогнозните кредитни единици.

За последните две години Банката е правила предварителни разчети за дължимите пропизии за пенсии и не е установила съществени по размер задължения.

Доходи при прекратяване

Доходи при прекратяване се признават като разход, когато Групата се е ангажирала ясно, без реална възможност за отказ, с официален подобрен план, с който или да прекрати работни отношения преди нормалната дата на пенсиониране, или да предостави обезщетения при прекратяване, в резултат на предложение, направено за насърчаване на доброволното напускане. Доходи при прекратяване за доброволно напускане са признати като разход, ако Банката е отработила официално предложение за доброволно прекратяване и е вероятно, че офертата ще бъде приемана, а броят на приемите може да се оцени надеждно. Ако обезщетения се дължат за повече от 12 месеца след края на отчетния период, те се дисконтират до тяхната настояща стойност.

Краткосрочни доходи на наеми лица

Задължения за краткосрочните доходи на наеми лица се оценяват на недисконтирани база и са отчетени като разход когато свързаните с тях услуги се предоставят.

Пасив се признава за сумата която се очаква да бъде изплатена по краткосрочен бонус в пари или планове за разпределение на печалбата, ако Групата има право или конструктивно задължение да заплати тази сума като резултат от минали услуги, предоставени от служител и задължението може да се оцени надеждно. Групата признава като задължение недисконтираната сума на оценените разходи по платен годишен отпуск, очаквани да бъдат заплатени на служителите в замяна на труда им за изминалния отчетен период.

(u) Застрахователни договори

Класификация на застрахователни договори

Договори, при които Групата поема съществен застрахователен риск от друга страна (застраховано лице) чрез компенсация на застрахованото лице или друг бенефициент, при специфично несигурно бъдещо събитие

(застрахователно събитие), което влияе неблагоприятно на застрахованото лице или бенефициент, се класифицират като застрахователни договори.

Застрахователен е всеки риск, който не е финансова. Финансов риск е риска съвързан с евентуална бъдеща промяна в един или няколко от изброените: лихва, цена на ценната книга, пазарни цени, валутни цени, ценови индекс, кредитен рейтинг, кредитен индекс или друга променлива, при условие че в случаи на нефинансови променливи, променливата не е специфична за страните по договора. Застрахователните договори могат също да прехвърлят част от финансова риска.

Записани премии

Записаните премии се признават за приход на база дължимата годишна премия от осигурените лица за премийния период, започващ през финансова година или дължимата еднократна премия за целия период на покритие на застрахователните договори, сключени през финансова година. Брутните премии не се признават, когато бъдещите парични потоци по тях не са сигурни. Записаните премии се показват брутно от дължимите комисионни на агенции.

Сторнирани премии

Сторнирани премии по застраховане са премиите по договорите за застраховане, за които има нарушение на общите условия, неразделна част от Застрахователния договор или промяна в условията на договора. Сторнирани премии през текущата година, отнасящи се за ползи сключени през текущата година, намаляват брутния премиен приход на Групата. Сторнирани премии през текущата година, отнасящи се за ползи сключени през предходна година, увелячават разходите направени през периода от Групата.

Пренос-премиен резерв

Пренос-премийният резерв е образуван за покриване на пременции, административни и други разходи, които могат да възникнат по съответния действащ застрахователен договор, след края на отчетния период. Базата за определяне на пренос-премийния резерв съответства на базата на признаване на премийния приход в годишния финансова отчет на Групата. Пренос-премийния резерв е изчислен по метода на точната гама, при който премията е умножена с коефициент на разсрочване, получен като съотношение на броя на дните през който договорът ще бъде в сила през следващия отчетен период към целия срок на договора, изразен в брой дни.

Резерв за неизтекли рискове

Образува се за покриване на рискове за времето между края на отчетния период и гамата, на която изтича срокът на съответния застрахователен договор, за да се покрият плащанията и разходите, свързани с тези рискове, които се очаква да превишават образувания пренос-премиен резерв.

Възникнали пременции по застрахователни договори

Пременциите, възникнали от застраховане, включват платените пременции и разходите за обработката им, платими през финансова година, заедно с изменението в резерва за предстоящи плащания.

Резерв за предстоящи плащания

Резервът за предстоящи плащания се изчислява въз основа на сумата на всички пременции по събития, възникнали през текущия и предишни периоди, които не са платени към края на периода. Към резерва се включва и сума за пременции по възникнали, но необявени пременции, изчислена като процент от размера на спечелените премии през финансова година, както и сумата за възобновими пременции.

Аквизиционни разходи

Аквизиционните разходи включват комисионни, начислени на посредници, агентски и брокерски комисиони.

3. Управление на риска

A. Търговски операции

Групата поддържа активни търговски позиции в ограничен брой недерибативни финансови инструменти. Повечето от търговските операции на Групата са насочени към клиенти. С цел задоволяване нуждите на клиенти Групата поддържа пакет от инструменти на паричния пазар и поддържа постоянна пазарна ликвидност, като търгува с други участници на пазара. Тези дейността обхващат търговията с финансови инструменти и дават възможност на Групата да предоставя на своите клиенти продукти от паричния пазар на конкурентни цени.

Групата управлява своите търговски операции по видове риск и на базата на различните категории притежавани търговски инструменти.

(i) Кредитен риск

Рискът от неизпълнение е рискът контрагентите по финансовите инструменти да не изпълнят своите задължения. Рискът от неизпълнение се следи постоянно съгласно вътрешните процедури по управление на риска и се контролира посредством минимални прагове за кредитното качество на контрагента и определяне на лимити на размера на експозицията. Експозициите, произтичащи от търговски операции са обект на лимити спрямо общия размер на експозициите и се одобряват от оправомощеното лице или орган, както е определено в процедурите по управление на кредитния риск.

(ii) Пазарен риск

Семълмент рискът е рискът от загуба, породен когато контрагентът не успее да досдави стойност (pari, ценни книжа или други активи) съгласно договорените условия. Когато търгуването не се разплаща посредством клирингов агент, семълмент рискът се ограничава чрез едновременно извършване на плащането и досдавката.

Пазарен риск е рискът, че спротивният контрагент не успее да досдави стойност или бъдещите парични потоци на финансова инструмент ще варира поради промени в пазарните цени. Банката поема пазарен риск когато излиза на позиции по дългови инструменти, акции, деривативи и валутни трансакции. Този риск се управлява чрез прилагане на лимити на заетите позиции и тяхната рискова чувствителност, измерена посредством стойност по риск (Value at Risk), дюрация или други измерители, подходящи за отделна позиция по отношение на нейната чувствителност към рискови фактори. Най-важните рискови фактори, които засягат търговските операции на Банката, са промените на лихвените проценти (лихвен риск), промените на валутните курсове (валутен риск) и промените на цените на акциите (risk за цени на акции).

Експозицията по отношение на пазарен риск се управлява в съответствие с лимитите за риск, определени от ръководството при покупка или продажба на инструменти.

Количествено измерване на лихвенния риск се извършва чрез прилагания VaR (Value at Risk) анализ. Методът VaR оценява максималната загуба, която може да настъпи при определен хоризонт и нормални пазарни условия, дължаща се на неблагоприятни изменения на пазарните лихви, ако позициите останат непроменени за определен период.

Стойността по риск се изчислява като се използва еднодневен хоризонт и 99% доверителен интервал, което означава, че съществува 1% вероятност търговският портфейл да се обезцени в рамките на един ден повече от изчисления за него VaR. Параметрите на VaR модела се оценяват на базата на експоненциално претеглени исторически данни за ценовите изменения на рисковите фактори.

Value at Risk се изчислява и следи на дневна база и представява част от управлението на риска в Банката. В таблицата по-долу е представен в обобщен вид диапазонът на лихвения VaR за портфейла от дългови финансови инструменти на Банката, оценявани по спротивни стойности, за 2018 година:

В хил. лв.	31 декември 2018 г.	2018 г.			31 декември 2017 г.
		средно	минимално	максимално	
VaR	319	527	310	1036	573

B. Немърговски операции

По-долу са изложени различните рискове, на които Групата е изложена по отношение на немърговски операции, както и подходът, който е възприела за управлението им.

(i) Ликвиден риск

Ликвиден риск е рискът, че Групата ще срещне трудност при изпълнение на задължения, свързани с финансови пасиви. Ликвидният риск възниква във връзка с осигуряването на средствата за дейностите на Групата и управлението на нейните позиции. Той има две измерения – риск от невъзможност да се финансираят активи при подходящ матурирането и лихвени проценти и риск от невъзможност да се реализира актив при разумна цена и в приемлив срок за да се посрещнат задълженията.

Средствата се приличат посредством набор от инструменти, включително депозити, други привлечени средства, подчинени дългови инструменти, както и акционерен капитал. По този начин се увеличава възможността за гъвкавост при финансиране на дейностите на Групата, намалява се зависимостта от един източник на средства и понижава стойността на привлечения ресурс. Групата се стреми да поддържа баланс при срочността на привлечения ресурс и гъвкавост при използването на средства с различна матуриитетна структура. Групата извършва текуща оценка на ликвидния риск посредством идентифициране и следене промените по отношение на необходимостта от средства за постигането на целите, залегнали в цялостната ѝ стратегия. Органът за управление на ликвидността е Съветът по управление на активите, пасивите и ликвидността.

В изпълнение на изискванията на Закона за кредитните институции, Наредба №7 на БНБ за организацията и управлението на рисковете в банките и Директива 2014/59/EU на Европейския парламент и на Съвета за създаване на рамка за възстановяване и преструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници, Първа инвестиционна банка АД изготви план за възстановяване при възникване на финансово затруднение. В него са заложени количествени и качествени сигнали за ранно предупреждение, както и индикатори за възстановяване като например капиталови индикатори, индикатори за ликвидност, индикатори за доходност, пазарно-ориентирани индикатори, при настъпването на които се задействат мерки за възстановяване. Ликвидните индикатори включват съотношение на ликвидно покритие (LCR); нетен отлив от финансиране; съотношение на ликвидни активи към депозити от нефинансови клиенти, съотношение на нетно стабилно финансиране (NSFR). Обособени са също така и различни стрес сценарии относно идентификация на шок, системен шок и комбиниран шок.

При възникване на ликвиден натиск са изградени системи за бързо и адекватно реагиране, които включват привличане на допълнителни средства от местния и чуждестранните пазари чрез емитиране на подходящи финансово инструменти в зависимост от конкретния случай, както и реализиране на неликвидни активи, при ясно разпределени нива на вземане на решения.

С цел редуциране на ликвидния риск са заложени и превантивни мерки, насочени към повишаване на матуриитета в привлечените средства от клиенти, стимулиране на дългосрочните взаимоотношения на банка – клиент и повишаване на клиентската удовлетвореност.

С цел адекватно управление на ликвидния риск Банката осъществява мониторинг на паричните потоци на дневна основа.

Като част от управлението на ликвидния риск Групата поддържа ликвидни активи, състоящи се от парични средства, парични еквиваленти и дългови ценни книжа, които могат да бъдат продадени веднага за да се осигури ликвидност:

Ликвидни активи	2018	2017
В хил. лв.		
Средства в централни банки	1 034 757	874 096
Парични средства и разплащателни сметки в други банки	716 647	616 004
Необременени дългови книжа	453 915	468 590
Злато	5 699	6 198
Общо ликвидни активи	2 211 018	1 964 888

Разумното управление на ликвидността изисква избягване на концентрация на привлечението средства от големи вложители. Ежедневно се извършва анализ на значимите по размер привлечени средства и се съблудава гиверсификацията в общия портфейл от пасиви.

Към 31 декември 2018 г. средствата, привлечени от тридесетте най-големи небанкови депозанти представляват 4,74% от общата сума задължения към други клиенти (31 декември 2017 г.: 4,06%).

Един от основните кофициенти, използвани от Групата за управление на ликвидния рисък, е съотношението на ликвидни активи към общия размер на привлечението средства от други клиенти.

	31 декември 2018 г.	31 декември 2017 г.
Съотношение на покритие с ликвидни активи на привлечението средства от други клиенти	26,50%	25,91%

В следващата таблица е направен анализ на финансовите активи и пасиви на Групата по балансова стойност, представени по матуритетна структура според договорния срок до падеж.

Матуритетна структура към 31 декември 2018 г.

Вид	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	Над 1 година	С неопред. падеж	Общо
Активи						
Парични средства и вземания от централни банки	1 674 754	–	–	–	–	1 674 754
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	8 546	–	–	–	17 498	26 044
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	656 265	8 477	5 672	105 115	–	775 529
Финансови активи отчитани по амортизирана стойност	–	–	–	748	–	748
Вземания от банки и финансово институции	122 268	628	78	2 509	–	125 483
Вземания от клиенти	383 619	179 694	778 985	4 373 764	–	5 716 062
Други финансово активи	905	–	–	–	–	905
Общо финансово активи	2 846 357	188 799	784 735	4 482 136	17 498	8 319 525
Пасиви						
Задължения към банки	3 024	–	–	–	–	3 024
Задължения към други клиенти	3 559 155	933 212	2 739 394	1 110 930	–	8 342 691
Други привлечени средства	3 218	1 221	3 441	113 240	–	121 120
Хибриден дълг	–	–	–	208 786	–	208 786
Други финансово пасиви, нетно	(2)	63	27	–	–	88
Общо финансово пасиви	3 565 395	934 496	2 742 862	1 224 170	208 786	8 675 709
Положителна/(отрицателна) разлика в срочността на активите и пасивите	(719 038)	(745 697)	(1 958 127)	3 257 966	(191 288)	(356 184)

В таблицата инвестициите отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход са представени с матуритет до 1 месец, тъй като отразяват възможността на ръководството да ги реализира в краткосрочен план при необходимост.

Текущите неусвоени части от предоставени заеми не се отчитат за ликвиден риск, тъй като ръководството смята, че договорените условия позволяват на Банката по всяко едно време да преустанови предоставянето на средства на своите кредитополучатели при очаквано повишаване на техния кредитен риск.

В частта на Вземанията от клиенти са посочени и Вземанията по финансова лиценз.

Материялна структура към 31 декември 2017 г.

В хил. лв.	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	Над 1 година	С неопред. падеж	Общо
Активи						
Парични средства и Вземания от централни банки	1 478 594	–	–	–	–	1 478 594
Финансови активи за търгуване	7 979	–	–	–	–	7 979
Инвестиции на разположение за продажба	658 218	4 070	10 733	53 465	15 820	742 306
Финансови активи държани до падеж	–	2 406	10 527	40 781	–	53 714
Вземания от банки и финансово институции	52 258	–	–	2 144	–	54 402
Вземания от клиенти	381 300	229 923	988 734	3 562 950	–	5 162 907
Други финансови активи	1 720	(124)	–	–	–	1 596
Общо финансови активи	2 580 069	236 275	1 009 994	3 659 340	15 820	7 501 498
Пасиви						
Задължения към банки	8 136	–	–	–	–	8 136
Задължения към други клиенти	2 892 510	883 287	2 687 171	1 120 851	–	7 583 819
Други привлечени средства	9 101	–	241	118 151	–	127 493
Хибриден дълг	–	–	–	–	208 786	208 786
Общо финансови пасиви	2 909 747	883 287	2 687 412	1 239 002	208 786	7 928 234
Положителна/(отрицателна) разлика в срочността на активите и пасивите	(329 678)	(647 012)	(1 677 418)	2 420 338	(192 966)	(426 736)

В следващата таблица е направен анализ на финансовите активи и пасиви на Групата към 31 декември 2018 г., представени по отстъпчен срок на базата на договорени негисконтиран парични потоци.

В хил. лв.	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	Над 1 година	Общо
Финансови активи					
Парични средства и вземания от централни банки	1 674 754	–	–	–	1 674 754
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	8 546	–	–	17 498	26 044
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	656 265	8 549	5 853	115 824	786 491
Финансови активи отчитани по амортизирана стойност	–	–	–	1 427	1 427
Вземания от банки и финансова институции	122 268	628	78	2 509	125 483
Вземания от клиенти	384 067	181 296	803 735	5 393 919	6 763 017
Общо финансови активи	2 845 900	190 473	809 666	5 531 177	9 377 216
Финансови пасиви					
Задължения към банки	3 024	–	–	–	3 024
Задължения към други клиенти	3 559 467	933 878	2 746 763	1 125 297	8 365 405
Други привлечени средства	3 219	1 224	3 455	118 439	126 337
Хибриден дълг	–	–	22 883	264 295	287 178
Общо финансови пасиви	3 565 710	935 102	2 773 101	1 508 031	8 781 944
Дерибати сържани за управление на риска					
За търгуване изходящ поток	189	82	27	–	298
За търгуване входящ поток	1 096	19	–	–	1 115
Паричен поток от деривати, нетно	907	(63)	(27)	–	817

В следващата таблица е направен анализ на финансовите активи и пасиви на Групата към 31 декември 2017 г., представени по остатъчен срок на базата на договорени недисконтиран парични потоци.

В хил. лв.	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	Над 1 година	Общо
Финансови активи					
Парични средства и вземания от централни банки	1 478 594	–	–	–	1 478 594
Финансови активи за търгуване	7 979	–	–	–	7 979
Инвестиции на разположение за продажба	658 221	4 105	11 074	74 731	748 131
Финансови активи държани до падеж	–	2 429	10 569	40 181	53 179
Вземания от банки и финансово институции	52 258	–	–	2 144	54 402
Вземания от клиенти	382 232	232 368	1 024 543	4 569 915	6 209 058
Общо финансови активи	2 579 284	238 902	1 046 186	4 686 971	8 551 343
Финансови пасиви					
Задължения към банки	8 136	–	–	–	8 136
Задължения към други клиенти	2 892 877	884 183	2 697 371	1 141 441	7 615 872
Други привлечени средства	9 105	–	243	123 663	133 011
Хибриден дълг	–	–	–	241 349	241 349
Общо финансови пасиви	2 910 118	884 183	2 697 614	1 506 453	7 998 366
Дерибати държани за управление на риска					
За търгуване изходящ поток	35 127	8 182	–	–	43 309
За търгуване входящ поток	36 847	8 058	–	–	44 905
Паричен поток от деривати, нетно	1 720	(124)	–	–	1 596

Очакваните парични потоци на Групата по някои финансови активи и финансово пасиви се различават значително от договорените парични потоци. Основните разлики са следните:

- Очаква се депозитите на въздане да останат стабилни като размер и да се увеличават.
- Ипотечните и жилищни кредити на дребно имат оригинален договорен срок средно 19 години, но очакваният среден ефективен срок е 12 години, тъй като някои клиенти се възползват от опциите за предварително погасяване.

(ii) Пазарен риск

Лихвен риск

Лихвен риск е рисковът, че спрявделивата стойност или бъдещите парични потоци на финансова инструмент ще варира поради промени в пазарните лихвени проценти. Дейността на Групата е обект на риск от колебания в лихвените проценти до степента, в която лихвоносните активи и лихвените пасиви падежират или търсят промени в лихвените равнища по различно време и в различна степен. В случаите на активи и пасиви с плаващи лихвени проценти Банката е изложена на базисен риск, зависещ от разликата между характеристиките на променливите лихвени индекси, като например основния лихвен процент, LIBOR или EURIBOR, въпреки че тези индекси се променят при висока корелация. В допълнение, цялостният ефект ще зависи и от други фактори, например доколко има плащания преди или след договорените дати и колебанията в чувствителността на лихвените проценти в периода на падежиране и по валути.

За да определи лихвения риск на нетъргуемите си инструменти, Банката изчислява ефекта на промяната в пазарните лихвени равнища върху нетния си лихвен доход и икономическата стойност на Банката, дефинирана

како разлика между справедливата стойност на активите и справедливата стойност на пасивите, включени в банковия портфейл.

Ефектът на лихвения риск върху икономическата стойност на Банката вследствие на стандартен лихвен шок от +100/-100 базисни пункта към 31 декември 2018 г. е +35,2/-18,4 млн. лв.

Лихвеният риск, на който е изложен нетният лихвен доход на Банката в рамките на една година напред, вследствие на стандартен лихвен шок от +100/-100 базисни пункта към 31 декември 2018 г., е +19,5/-15,4 млн. лв.

Ефект в милиони лева	Нетен лихвен доход		Капитал	
	100 бр увеличение	100 бр намаление	100 бр увеличение	100 бр намаление
31 декември 2018				
Към 31 декември	19,5	-15,4	35,2	-18,4
Средна за периода	12,9	-12,6	30,0	-15,2
Максимална за периода	19,5	-15,4	35,2	-18,4
Минимална за периода	10,2	-11,2	26,8	-12,2
31 декември 2017				
Към 31 декември	8,5	-11,1	24,6	-15,2
Средна за периода	5,1	-6,1	18,3	-14,5
Максимална за периода	8,5	-3,9	24,6	-12,7
Минимална за периода	2,6	-11,1	15,4	-19,2

Таблицата по-долу показва периодите на олихвяване на финансовите активи и пасиви към 31 декември 2018 г.

В хил. лв.	Общо	Инструменти с плаващ лихвен процент	Инструменти с фиксиран лихвен процент			
			Пог 1 месец	Между 1 и 3 месеца	Между 3 месеца и 1 година	Наг 1 година
Активи						
Парични средства и вземания от централни банки	468 854	441 137	27 717	–	–	–
Финансови активи по спроведлива стойност в печалбата или загубата	3 991	–	3 991	–	–	–
Финансови активи по спроведлива стойност в другия всеобхватен доход	775 528	26 558	629 706	8 477	5 672	105 115
Финансови активи по амортизирана стойност	748	748	–	–	–	–
Вземания от банки и финансови институции	24 689	–	4 985	–	19 704	–
Вземания от клиенти	5 081 948	3 934 279	7 266	31 613	141 480	967 310
Общо ликвидносни активи	6 355 758	4 402 722	673 665	40 090	166 856	1 072 425
Пасиви						
Задължения към банки	3 024	3 024	–	–	–	–
Задължения към други клиенти	8 279 836	2 326 450	1 169 849	933 212	2 739 394	1 110 931
Други привлечени средства	121 120	105 394	3 217	1 205	44	11 260
Хибриден дълг	208 786	–	–	–	–	208 786
Общо ликвидносни пасиви	8 612 766	2 434 868	1 173 066	934 417	2 739 438	1 330 977

Таблициата по-долу показва периода на оценяване на финансите активи и пасиви към 31 декември 2017 г.

В хил. лв.	Общо	Инструменти с плаващ лихвен процент	Инструменти с фиксиран лихвен процент			
			Под 1 месец	Между 1 и 3 месеца	Между 3 месеца и 1 година	Над 1 година
Активи						
Парични средства и въземания от централни банки	657 536	609 749	47 787	–	–	–
Финансови активи за търгуване	3 815	–	3 815	–	–	–
Инвестиции на разположение за продажба	726 486	21 419	636 799	4 070	10 733	53 465
Финансови активи държани до падеж	53 714	–	–	2 406	10 527	40 781
Въземания от банки и финансова институции	24 581	–	24 581	–	–	–
Въземания от клиенти	4 560 523	3 302 119	21 976	24 547	263 107	948 774
Общо лихвоносни активи	6 026 655	3 933 287	734 958	31 023	284 367	1 043 020
Пасиви						
Задължения към банки	8 136	3 281	4 855	–	–	–
Задължения към други клиенти	7 558 202	1 916 169	950 724	883 287	2 687 171	1 120 851
Други привлечени средства	127 493	114 406	9 099	1 226	1 435	1 327
Хибриден дълг	208 786	–	–	–	–	208 786
Общо лихвоносни пасиви	7 902 617	2 033 856	964 678	884 513	2 688 606	1 330 964

Валутен риск

Валутен риск е рисковът, че спряведливата стойност или бъдещите парични потоци на финансово инструмент ще варира поради промени във валутните курсове. Групата е изложена на валутен риск при извършване на сделки с чужди валути и при финансова инструменти, деноминирани в чуждестранна валута.

След въвеждането на паричен съвет (валутен борд) в Република България българският лев е фиксиран към еврото. Тъй като валутата, в която Групата изготвя счетоводните си отчети е българският лев, влияние върху отчетите оказват движението на обменните курсове на лева спрямо валутите извън Еврозоната.

Експозициите на Групата пораждат немни приходи от търговски операции от промени във валутните курсове, които се отчитат в печалбата или загубата. Такива експозиции са паричните активи и пасиви на Групата, които не са деноминирани във валутата на представяне на Групата. Тези експозиции са представени по-долу:

В хил. лв.	2018	2017
Парични активи		
Евро	4 177 947	3 854 451
Щатски долари	627 557	569 389
Други валути	320 961	285 191
Злато	5 699	6 198
Парични пасиви		
Евро	3 237 908	3 050 261
Щатски долари	628 397	569 750
Други валути	291 040	269 324
Злато	1 810	2 186
Немна валутна позиция		
Евро	940 039	804 190
Щатски долари	(840)	(361)
Други валути	29 921	15 867
Злато	3 889	4 012

По отношение на монетарни активи и пасиви, които не са икономически хеджирани, Групата управлява валутния риск в съответствие с политика, която поставя лимити за валутните позиции и дилърски лимити.

(iii) Кредитен риск

Кредитен риск е рисковът, че другата страна по финансова инструмент ще причини финансова загуба на Групата като не успее да изплати свое задължение. Групата е изложена на риск от своята кредитна дейност, както и в случаите когато действа като посредник от името на клиент или на друга трета страна, или при издаването на условни ангажименти. Управлението на кредитния риск се извършва посредством редовни анализи на кредитоспособността на дълъгните и определянето на кредитен рейтинг. Експозицията към кредитен риск се управлява също и чрез приемане на обезпечения и гаранции.

Таблицата по-долу дава информация за максималната експозиция към кредитен риск:

В хил. лв.	Кредити и вземания от други клиенти		Вземания от банки, включително от централни банки		Инвестиции в ценни книзи и финансово активи държани за търговия		Задбалансови ангажименти	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Балансова стойност	5 716 062	5 162 907	1 615 644	1 335 084	780 268	784 015	-	-
Условни ангажименти	-	-	-	-	-	-	781 402	845 463

Основният кредитен риск, на който е изложена Групата, Възниква вследствие на предоставените заеми на клиенти. Размерът на кредитната експозиция в този случай се определя от балансовата стойност на активите. Тези експозиции са както следва:

31 декември 2018 г.				в хил. лв.
Клас експозиции	Брутна сума на Вземания от клиенти	Обезценка	Балансова стойност на Вземания от клиенти	
Обслужвани				
Групово обезценени	5 050 018	(119 567)		4 930 451
Необслужвани				
Групово обезценени	352 361	(150 491)		201 870
Индивидуално обезценени	1 063 005	(479 264)		583 741
Общо	6 465 384	(749 322)		5 716 062
31 декември 2017 г.				в хил. лв.
Клас експозиции	Брутна сума на Вземания от клиенти	Обезценка	Балансова стойност на Вземания от клиенти	
Обслужвани				
Групово обезценени	4 514 558	(17 280)		4 497 278
Необслужвани				
Групово обезценени	378 338	(194 486)		183 852
Индивидуално обезценени	871 872	(390 095)		481 777
Общо	5 764 768	(601 861)		5 162 907

Разпределение на Вземанията от клиенти и обезценката като коректив за финансови активи (Вземания от клиенти) след прилагане на МСФО 9:

	31.12.2018 г.		01.01.2018 г.	
	Брутна сума на Вземания от клиенти	обезценка	Брутна сума на Вземания от клиенти	обезценка
Експозиции без увеличение на кредитния риск след първоначалното признаване (фаза 1)	3 882 962	28 912	3 281 605	100 305
Експозиции със значително увеличение на кредитния риск след първоначалното признаване (фаза 2)	1 167 056	90 655	1 175 287	146 380
Необслужвани (обезценени) експозиции (фаза 3)	1 415 366	629 755	1 307 876	613 625
Общо	6 465 384	749 322	5 764 768	860 310

Класификацията на експозициите по рискови класове отразява преценката на ръководството за възстановимата стойност на кредитите.

Към 31 декември 2018 г. брутната сума на просрочените Вземания от клиенти, измерени като експозиции с просрочие над 90 дни, е 837 374 хил. лв. (2017: 1 007 466 хил. лв.).

В допълнение, Групата е изложена на задбалансов кредитен риск вследствие на споразумения за предоставяне на кредити и издаване на задбалансови ангажименти (Виж бележка 31).

Концентрации на кредитен риск (балансов и задбалансов) по финансови инструменти възникват спрямо контрагенти, които притежават сходни икономически характеристики, следователно промени в икономическите и други условия биха се отразили по подобен начин върху способността им да посрещнат договорните си задължения.

Основните концентрации на кредитен риск възникват и в зависимост от местоположението и вида на клиентите по отношение на инвестициите, заемите, авансите и условните задължения.

Концентрацията на кредитен риск по отрасли на икономиката във вземания от клиенти е представена в таблицата по-долу:

В хил. лв.	2018	2017
Търговия	1 037 381	1 017 879
Производство	1 201 664	861 778
Услуги	672 197	630 706
Финанси	107 668	109 298
Транспорт	322 495	323 367
Комуникации	107 463	46 863
Строителство	275 066	203 901
Селско стопанство	199 847	212 391
Туризъм	249 330	173 813
Инфраструктура	501 084	467 483
Частни лица	1 742 417	1 519 859
Други	48 772	197 430
Обезценка	(749 322)	(601 861)
Общо	5 716 062	5 162 907

Сумите включени в таблиците представляват максималната счетоводна загуба, която ще бъде призната към датата на отчета за финансово състояние, ако страните по сделката не изпълнят изцяло договорните си задължения и всички получени обезпечения се окажат без стойност. Следователно сумите значително надхвърлят очакваните загуби, отразени като обезценка.

Групата е предоставила кредити на дружества в различни сфери на дейност, но в едн и същ икономически отрасъл – производство. Поради това експозициите имат сходен бизнес-risk. Съществуват три такива групи предприятия към 31 декември 2018 г. с обща експозиция по брутна балансова стойност възлизаша съответно на 187 051 хил. лв. (2017: 182 906 хил. лв.) – черна и цветна металургия, 89 905 хил. лв. (2017: 85 061 хил. лв.) – минно дело и 104 489 хил. лв. (2017: 95 135 хил. лв.) – енергетика.

Групата е предоставила кредити и издала условни ангажименти на 7 отделни клиенти или групи свързани клиенти (2017: 6), към които експозицията прешиваща 10% от собствения капитал на Групата на база амортизираната стойност на съответните кредитни улеснения и след прилагане на изискуемите регулаторни изключения и техники за редуциране на кредитния риск. Общата сума на тези експозиции е 644 781 хил. лв., която представлява 58,21% от собствения капитал (2017: 634 732 хил. лв., представлявали 61,85% от собствения капитал).

Кредитите предоставени от клона в Кипър възлизат на 4 050 хил. лв (2017: 5 921 хил. лв.), а в Албания на 195 157 хил. лв. (2017: 149 696 хил. лв.), отчетени като брутна балансова стойност.

Политиката на Групата изисква преди отпускане на одобрението кредити клиентите да осигурят подходящи обезпечения. Банковите гаранции и акредитиви също са обект на стриктно предварително проучване. Договорите уточняват паричните лимити на банковия ангажимент.

Бугове обезпечения, държани срещу различни видове активи:

Тип кредитна експозиция	Основен вид на обезпечение	Съотношение на покритие на експозициите с обезпечение	
		2018	2017
Споразумения по рено – сделки	Търговски ценни книжа	101%	108%
Кредити и вземания от банки	Няма	–	–
Жилищно кредитиране	Жилищни или нежилищни имоти	269%	297%
Потребителско кредитиране	Ипотека, поръчителство, парични и други обезпечения	38%	56%
Кредитни карти	Няма	–	–
Кредитиране на предприятия	Ипотека, залог на цяло предприятие, залог на ДМА, залог на стоки в оборот, залог на други КМА, гаранционни схеми, парични, финансови и други обезпечения	442%	410%

Представената по-долу таблица показва общия размер на кредитите (брутна балансова стойност), предоставени от Групата на клиенти според вида на обезпеченията до размера на обезпеченията с изключение на сумата на кредитните карти 202 095 хил. лв. (2017: 259 303 хил. лв.):

В хил. лв.	2018	2017
Ипотека	1 389 600	1 360 608
Залог на вземания	1 951 831	1 526 759
Залог на търговски предприятия	33 834	32 390
Ценни книжа	103 697	100 487
Банкови гаранции	–	–
Поръчителства и други гаранции	2 271 618	1 780 285
Залог на стоки	15 106	23 752
Залог на машини и съоръжения	114 222	109 570
Залог на парични средства	27 044	36 065
Залог на дългосрочни дялове във фирмите	13 804	19
Залог на злато	–	–
Други обезпечения	1 004	943
Необезпечени	341 529	534 586
Общо	6 263 289	5 505 464

Други обезпечения включват застрахователни полиси до размера на застрахователното покритие, бъдещи постъпления по сметки, превод на трудово възнаграждение и други.

Жилищно ипотечно кредитиране

Таблициата по-долу представя кредитните експозиции по ипотечни кредити към клиенти – физически лица – в зависимост от стойността на коефициентът loan-to-value (LTV). LTV се изчислява като съотношение от брутната стойност на кредита към стойността на обезпечението. В брутната стойност не се включва начислената обезценка. Оценката на обезпечението не включва бъдещи разходи за придобиването и реализацията на обезпечението. Стойността на обезпечението по жилищните ипотечни кредити се основава на стойността на обезпечението при възникване на кредита, обновена на база оценка на промените в цените на жилищата.

В хил. лв.	2018	2017
Loan to value (LTV) коефициент		
По-малко от 50%	159 494	130 627
Hag 50% до 70%	204 262	165 873
Hag 70% до 90%	260 170	208 796
Hag 90% до 100%	54 215	36 089
По-вече от 100%	74 440	80 786
Общо	752 581	622 171

Кредити към предприятия

Индивидуално значимите кредити към предприятия са предмет на индивидуална кредитна оценка и тестване за обезценка. Кредитоспособността на дадено предприятие обикновено е най-подходящият показател за качеството на експозицията към него. Въпреки това, обезпечението осигурява допълнителна сигурност и Групата изисква тяко да бъде предоставено от клиентите си търговци. Групата приема обезпечения във формата на първа по ред ипотека на недвижим имот, права върху всички техни активи, както и други гаранции и права на собственост.

Групата периодично анализира предоставените обезпечения от гледна точка на евентуални изменения в стойността им, дължащи се на промени в пазарната среда, нормативната уредба или в следствие разпоредителни действия на дължника. В случай, че тези изменения водят до нарушащо на изискванията за достатъчност на обезпечението, Групата изисква допълването му в определен срок.

Към 31 декември 2018 г. балансовата стойност на необслужваните кредити към предприятия е в размер на 676 046 хил. лева (2017: 567 083 хил. лева) и стойността на обезпеченията по тези кредити и заеми е в размер на 639 312 хил. лева (2017: 517 313 хил. лева).

Групата следи постоянно риска от неизпълнение по вече предоставените кредити, като при наличие на данни за потенциални или реално възникнали проблеми Групата изготвя план за действие и предприема мерки за справяне с възможните нежелани последици, включително преструктурiranе на дълга.

За целите на оповестяването в тези финансово отчети „предоговорени кредити“ се дефинират като кредити, които са предоговорени в резултат на промяна на лихвени условия, погасителни планове, по искане на клиента и други.

Предоговорени кредити

В хил. лв.	2018		2017	
	Брутна сума на Вземания от клиенти	Обезценка	Брутна сума на Вземания от клиенти	Обезценка
Вид на предоговарянето				
Кредитиране на физически лица	186 497	5 839	215 186	16 319
Промяна на срока на погасяване	116 811	4 387	128 313	15 618
Промяна на размера на пог. вноски	–	–	105	(2)
Промяна на размера на лихвата	12 779	21	21 904	(32)
По искане на кредитополучателя	34 610	45	52 442	8
Други причини	22 297	1 386	12 422	727
Кредитиране на корпоративни клиенти	2 119 413	252 094	1 693 140	8 621
Промяна на срока на погасяване	60 241	3 727	391 785	5 046
Промяна на размера на пог. вноски	163 528	9 380	80 258	325
Промяна на размера на лихвата	117 723	397	242 896	208
По искане на кредитополучателя	1 261 350	188 606	931 764	1 411
Други причини	516 571	49 984	46 437	1 631
Общо:	2 305 910	257 933	1 908 326	24 940

Структура и организация на функциите по управление на кредитния риск

Управлението на кредитния риск като цялостен процес се осъществява под ръководството на Управлятелния съвет на Банката. Надзорният съвет упражнява контрол върху дейностите на Управлятелния съвет по управление на кредитния риск пряко и/или чрез Комитета за риска, който подпомага Надзорния съвет при осъществяването на широкоспектърен надзор върху функцията по управление на риска в Банката, включително относно формирането на рискови експозиции.

За подпомагане дейността на Управлятелния съвет по управление на кредитния риск в Банката функционират колективни органи – Кредитен съвет и Комитет по преструктуриране. Кредитният съвет подпомага управлението на поемания кредитен риск, като се проявлява по кредитни сделки съобразно предоставените му нива на компетентност. Комитетът по преструктуриране е специализиран орган за наблюдение на кредитните експозиции с индикатори за влошаване. Освен колективните органи в Банката функционират и специализирани независими звена – дирекция „Анализ и контрол на риска“ и дирекция „Управление на кредитния риск, мониторинг и провизиране“, които изпълняват функции по идентифициране, измерване и управление на кредитния риск, в т.ч. извършването на втори контрол по рискови експозиции. Реализацията, координацията и текущият контрол върху кредитната дейност се организира от дирекции „Корпоративно банкиране“, „Банкиране на малки и средни предприятия“, „Банкиране на дребно“ и „Кредитна администрация“, а управлението на проблемните активи – от дирекция „Проблемни активи“.

(iv) Експозиция към държавен дълг

Групата внимателно управлява кредитния риск свързан с държавен дълг и като резултат от това общото качество на портфейла от държавен дълг е много добро.

Таблицата по-долу представя балансовата стойност на портфейла от държавен дълг по страни.

31 декември 2018 г.										в хил. лв.
Портфейл	България	Албания	Словакия	Латвия	Литва	САЩ	ЕФФС*	Белгия		
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	3 991	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	320 264	114 391	2 069	67	43 677	247 145	1 951	2 659		
Финансови активи отчитани по амортизирана стойност	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Общо	324 255	114 391	2 069	67	43 677	247 145	1 951	2 659		

*Европейски фонд за финансова стабилност

31 декември 2017 г.										в хил. лв.
Портфейл	България	Албания	Словакия	Латвия	Литва	САЩ	ЕФФС*	Белгия		
Финансови активи за търгуване	3 815	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Инвестиции на разположение за продажба	379 985	63 243	2 069	70	44 870	187 488	1 945	2 701		
Финансови активи държани до падеж	–	34 099	–	–	–	–	–	–	–	–
Общо	383 800	97 342	2 069	70	44 870	187 488	1 945	2 701		

Материялна структура на портфейла от държавен дълг по страни към 31 декември 2018 г.

в хил. лв.

Държава емитент	До 1 месец	Од 1 до 3 месеца	Од 3 месеца до 1 година	Од 1 до 5 години	Над 5 години	Общо
България	38 164	–	–	185 612	100 479	324 255
Албания	227	8 477	5 672	63 110	36 905	114 391
Словакия	–	–	–	–	2 069	2 069
Латвия	–	–	–	–	67	67
Литва	–	–	–	–	43 677	43 677
САЩ	144 950	102 195	–	–	–	247 145
ЕФФС	–	–	–	–	1 951	1 951
Белгия	–	–	–	2 659	–	2 659
Общо	183 341	110 672	5 672	251 381	185 148	736 214

Матуриретена структура на портфейла от държавен дълг по страни към 31 декември 2017 г.

В хил. лв.

Държава емитент	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години	Общо
България	43 971	–	706	194 410	144 713	383 800
Албания	1 000	4 070	13 881	62 686	15 705	97 342
Словакия	–	–	–	–	2 069	2 069
Латвия	–	–	–	–	70	70
Литва	–	–	–	–	44 870	44 870
САЩ	187 488	–	–	–	–	187 488
ЕФОС	–	–	–	–	1 945	1 945
Белгия	–	–	–	–	2 701	2 701
Общо	232 459	4 070	14 587	257 096	212 073	720 285

C. Капиталова адекватност

От 1 януари 2014 г. в сила са разпоредбите на пакет CRD IV, които чрез Регламент 575 от 2013 г. относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници и Директива 2013/36/EС относно достъпа до осъществяването на дейността на кредитните институции и относно пруденциалния надзор върху кредитните институции и инвестиционните посредници транспортират в европейското законодателство разпоредбите на новите стандарти за банков капитал – Базел III.

Регулаторен капитал

Собственият капитал за регулаторни цели на Групата се състои от следните елементи:

Базов собствен капитал от първи reg

- а) издадени и изплатени капиталови инструменти (обикновени акции);
- б) премийни резерви от емисии на обикновени акции;
- в) неразпределена одитирана печалба;
- г) напрупан друг всеобхватен доход, включително преоценъчни резерви;
- д) други резерви.

Приспаданията от елементите на базовия собствен капитал от първи reg включват нематериалните активи. В увеличение на базовия собствен капитал от първи reg се включват корекциита във връзка с преходното третиране на ефекта от първоначално прилагане на МСФО 9.

Допълнителен капитал от първи reg

Инструментите на допълнителния капитал от първи reg включват хибриден дълг (виж бележка 28). Намалението на елементите на капитала от първи reg включват регулаторни корекции свързани с позиции, които се включват в счетоводния капитал или активите на Банката, но се третират по различен начин за регулиране на капиталовата адекватност.

Капитал от втори reg

Капиталът от втори reg отразява преходни регулаторни корекции свързани с преоценъчния резерв на неизвеждимите имоти.

В хил. лв.		
Собствен капитал	2018	2017
Изплатени капиталови инструменти	110 000	110 000
(–) Непряко дялово участие в инструменти на базовия собствен капитал от първи reg	(60)	(185)
Премийни резерви	97 000	97 000
Други резерви	441 564	619 380
Натрупан друг всеобхватен доход	23 690	25 931
Намаления на базовия собствен капитал от първи reg:		
(–) Нематериални активи	(14 402)	(6 885)
Преходни корекции на базовия собствен капитал от първи reg	262 910	(3 809)
Други приспособления	(8 614)	(10 271)
Базов собствен капитал от първи reg	912 088	831 161
Инструменти, приемливи като допълнителен капитал от първи reg		
Хибриден дълг	195 583	195 583
Намаления на капитала от първи reg:		
Преходни корекции на допълнителния капитал от първи reg	–	(1 439)
Капитал от първи reg	1 107 671	1 025 305
Капитал от втори reg		
Преходни корекции на капитала от втори reg	–	900
Собствен капитал	1 107 671	1 026 205

Групата изчислява следните съотношения:

- съотношението на базовия собствен капитал от първи reg е базовият собствен капитал от първи reg на институцията, изразен като процент от общата рискова експозиция;
- съотношението на капитала от първи reg е капиталът от първи reg на институцията, изразен като процент от общата рискова експозиция;
- съотношението на общата капиталова адекватност е собственият капитал на институцията, изразен като процент от общата рискова експозиция.

Общата рискова експозиция се изчислява като сбор от рисковопретеглените експозиции за кредитен, пазарен и операционен risk.

Групата изчислява изискванията за кредитния risk на своите експозиции в банков и търговски портфейл на базата на стандартизирания подход. Експозициите се вземат предвид по балансовата им стойност. Задбалансовите ангажименти се вземат предвид чрез прилагане на конверсионни фактори, които имат за цел приравняването им в балансови стойности. Позициите се претеглят за risk при ползване на различни проценти в зависимост от класа на експозицията и нейния кредитен рейтинг. Използват се различни техники за редуциране на кредитния risk, например обезпечения и гаранции. При деривативните инструменти като форуърди и опции, се оценява кредитния risk на контрагента.

Групата изчислява и капиталови изисквания за пазарен risk на валутните и стоковите инструменти в търговския и банковия портфейл.

Групата изчислява капиталови изисквания за операционен risk чрез използване на подхода на базисния индикатор. Капиталовото изискване е равно на средния годишен брутен доход през последните три години, умножен по фиксиран процент (15%). Съответните рисково-претеглени активи се изчисляват чрез по-нататъшно умножение по 12,5.

Отношението на общата капиталова адекватност не може да бъде по-малко от 14%, на адекватността на капитала от първи reg – по-малко от 12%, а съотношението на базовия собствен капитал от първи reg – по-малко от 10,5% (с включени капиталов буфер за системен risk в размер на 3%, предпазен капиталов буфер от 2,5% и буфер за друга системно значима институция 0,5%).

През периода Групата спазва регулатормите капиталови изисквания.

Нивото на капиталова адекватност е както следва:

В хил. лв.	Балансова стойност/ условна стойност		Рисковопретеглени активи	
	2018	2017	2018	2017
Рисковопретеглени експозиции за кредитен риск				
Балансови позиции				
Класове експозиции				
Централни правителства или централни банки	1 800 687	1 616 735	237 480	120 911
Многостранни банки за развитие	163	296	–	–
Институции	585 417	506 187	151 327	133 003
Предприятия	2 032 050	2 082 600	1 970 684	2 053 527
Експозиции на дребно	1 272 803	1 127 687	777 820	668 060
Обезпечени с употека върху недвижими имоти	1 798 847	1 283 593	729 696	523 004
Експозиции в неизпълнение	893 175	665 598	986 805	758 733
Предприятия за колективно инвестиране	2 675	2 549	2 675	2 549
Капиталови инструменти	19 872	20 795	20 703	26 114
Други позиции	1 415 552	1 591 442	1 231 501	1 394 519
Общо	9 821 241	8 897 482	6 108 691	5 680 420
Задбалансови позиции				
Класове експозиции				
Институции	–	–	297	28
Предприятия	265 128	390 491	68 862	90 430
Експозиции на дребно	471 215	419 837	6 398	7 603
Обезпечени с употека върху недвижими имоти	45 349	35 136	9 205	6 718
Други позиции	–	–	–	57
Общо	781 692	845 464	84 762	104 836
Деривати				
Класове експозиции				
Институции	1 261	379	252	76
Предприятия	83	750	83	750
Други позиции	923	1 115	923	1 115
Общо	2 267	2 244	1 258	1 941
Общо рисковопретеглени експозиции за кредитен риск				
Общ размер на експозициите към пазарен риск			5 300	6 000
Размер на експозициите за операционен риск			658 925	665 625
Общ размер на рисковите експозиции			6 858 936	6 458 822

Отношения на капиталова адекватност	Капитал		Капиталови съотношения %	
	2018	2017	2018	2017
Базов собствен капитал от първи reg	912 088	831 161	13,30%	12,87%
Капитал от първи reg	1 107 671	1 025 305	16,15%	15,87%
Собствен капитал	1 107 671	1 026 205	16,15%	15,89%

4. Информация по сегменти

Информацията по сегменти се представя с оглед на географското разпределение на сегментите на Групата. Форматът се базира на Вътрешната финансово-контролна структура.

Отчитането и оценяването на активите и пасивите, приходите и разходите по сегменти е основано на счетоводната политика, описана в приложението за счетоводната политика.

Операциите между сегментите се извършват по пазарни цени.

Групата извършва дейност основно в България, но също така има операции в Кипър и Албания.

При представянето на информация на базата на географски сегменти, приходите и разходите се разпределят след Вътрешногрупови елиминации на база местоположението на банковото подразделение, което ги генерира. Активите и пасивите по сегменти се разпределят след Вътрешногрупови елиминации въз основа на географското им местоположение.

В хил. лв.	Операции в България		Операции в чужбина		Общо	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Приходи от лихви	312 537	340 526	18 509	15 647	331 046	356 173
Разходи за лихви	(61 159)	(92 333)	(2 799)	(2 914)	(63 958)	(95 247)
Нетен лихвен доход	251 378	248 193	15 710	12 733	267 088	260 926
Приходи от такси и комисиони	113 935	116 456	6 057	4 331	119 992	120 787
Разходи за такси и комисиони	(22 145)	(18 093)	(736)	(548)	(22 881)	(18 641)
Нетен доход от такси и комисиони	91 790	98 363	5 321	3 783	97 111	102 146
Нетни приходи от търговски операции	11 053	14 771	(244)	555	10 809	15 326
Административни разходи	(202 800)	(197 160)	(9 266)	(7 538)	(212 066)	(204 698)
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Активи	9 202 397	8 604 827	384 284	316 371	9 586 681	8 921 198
Пасиви	8 189 960	7 625 939	550 449	347 909	8 740 409	7 973 848

В следващата таблица е представено разпределението на активи и пасиви, приходи и разходи по бизнес сегменти към и за годината, завършваща на 31 декември 2018 г.:

В хил. лв.

Бизнес	Активи	Пасиви	Приходи от лихви	Разходи за лихви	Нетен доход от такси и комисиони	Нетни приходи от търговски операции	Други нетни оперативни приходи
Корпоративни клиенти	3 152 784	754 755	145 650	(803)	23 682	–	383
Малки и средни предприятия	840 256	347 282	39 517	(774)	13 987	–	395
Банкиране на гребно	1 723 022	7 240 654	129 394	(36 198)	58 597	–	1 844
Трежъри	2 603 463	79 601	16 485	(2 764)	2 296	10 809	4 385
Други	1 267 156	318 117	–	(23 419)	(1 451)	–	9 314
Общо	9 586 681	8 740 409	331 046	(63 958)	97 111	10 809	16 321

5. Финансови активи и пасиви

Счетоводна класификация и справедливи стойности

Счетоводната политика на Групата, свързана с оценяването по справедлива стойност е представена в Бележка 2(d)(vi).

Групата определя справедливите стойности като използва следната юерархия, която категоризира в три нива входящите данни, вземани в предвид при техниките за оценяване на справедливата стойност:

Ниво 1 – Входящите данни на ниво 1 са копирани (некоригирани) цени на финансови активи и пасиви на активните пазари за идентични финансови инструменти.

Ниво 2 – Входящите данни на ниво 2 са входящи данни за даден актив или пасив, различни от копираните цени, включени в ниво 1, които пряко или косвено, са достъпни за наблюдение. Тази категория включва инструменти, оценявани използвайки: копирани цени на подобни активи или пасиви на активни пазари; копирани цени на идентични или подобни активи или пасиви на пазари, които не се считат за активни; други техники за оценяване, където всички значими входящи данни са пряко или косвено достъпни за наблюдение, използвайки пазарни данни.

Ниво 3 – Входящите данни на ниво 3 са ненаблюдаеми входящи данни за даден актив или пасив. Тази категория включва всички инструменти, при които техниката за оценяване не включва наблюдаеми входящи данни и ненаблюдаемите входящи данни имат значителен ефект върху оценката на инструмента. Тази категория включва инструменти, които се оценяват на базата на копирани цени на подобни инструменти, където значителни ненаблюдаеми корекции или предположения се изискват за да отразят разликите между инструментите.

Справедливата стойност на финансовите активи и финансовите пасиви, които се търгуват на активни пазари са базирани на копирани пазарни цени на борсова или дилърска пазари. За всички останали финансови инструменти Групата определя справедливите стойности, като използва други техники за оценяване.

Другите техники за оценяване включват модели на базата на настоящата стойност и дисконтираните парични потоци, сравнение с подобни инструменти, за които съществуват наблюдавани пазарни цени, модели за оценяване на опции и други модели за оценяване. Предположения и входящи данни, използвани в техниките за оценяване, включват безрискови и референтни лихвени проценти, кредит спредове и други премии, използвани при определянето на дисконтираните проценти, цени на дългови и капиталови ценни книжа, валутни курсове и цени на индекси на капиталови инструменти и очаквани колебания и корелация на цените.

Целта на техниките за оценяване е да се определи справедлива стойност, която отразява цената, която би била получена при продажба на актив или платена при прехвърляне на пасив при обичайна сделка между пазарните участници към датата на оценяване.

Групата използва общопризнати модели за оценка за определяне на справедливата стойност на често използвани и по-опростени финансови инструменти, като лихвен и валутен суап, при които се използват само наблюдавани пазарни данни и изискват по-малко преценки и приближителни оценки на ръководството. Наблюдавани цени и входящи данни използвани в моделите за оценяване обикновено са налични на пазара за копирани дългови и капиталови инструменти, деривати, които се търгуват на борсата или извънборсови деривати като лихвени суапове. Тази наличност на наблюдавани пазарни цени и входящи данни използвани в моделите за оценяване намалява нуждата от преценки и приближителни оценки на ръководството и също така намалява несигурността, свързана с определянето на справедливите стойности. Наличността на наблюдавани пазарни цени и входящи данни варира в зависимост от продуктите и пазарите и има склонността да се влияе от промени, предизвикани от специфични събития и общото състояние на финансовите пазари.

Но в случаите, когато Групата оценява портфейл от финансови активи и финансови пасиви на базата на нетната експозиция, тя прилага преценка при определяне на подходящите корекции на ниво портфейл, като например използването на спрага „купува-продава“.

При такива корекции се използват наблюдавани спредове „купува-продава“ за подобни инструменти и се коригират според факторите, специфични за този портфейл.

За по-сложни инструменти, Групата използва собствени модели за оценяване, които обикновено са разработени на базата на общопризнати методи за оценяване. Някои или всички значими входящи данни в тези модели може да не са наблюдавани на пазара и са получени от пазарни цени или проценти или са приближителни оценки, базирани на преценки. Пример за инструменти, за които има значими ненаблюдавани данни включват някои извънборсови деривати и определени заеми и ценни книжа, за които няма активен пазар и запазени участия при секюритизация. Моделите за оценяване които използват значими ненаблюдавани данни изискват в голяма степен използването на преценки и приближителни оценки от ръководството при определяне на справедливата стойност. Тези преценки и приближителни оценки, направени от ръководството обикновено се изискват, за да се избере подходяща техника за оценяване, за определяне на очакваните бъдещи парични потоци от финансовия инструмент, който се оценява, за определяне на вероятността от неизпълнение на задълженията от страна на контрагента и предварителните плащания и за избора на подходящи дисконтови проценти.

Банката има устаночена система за вътрешен контрол във връзка с оценката на справедливите стойности. Системата включва функцията Управление на риска, независима от дирекция „Трежъри“, която докладва на ръководството и носи главната отговорност за независимата проверка на резултата от търговските и информационни дейности и на всички значими оценки на справедливата стойност на финансите инструменти. Специфични контроли включват:

- Проверка на наблюдаваните цени;
- Преглед на процеса на одобрение за новите модели и за промени в съществуващите модели се извършва от дирекция Анализ и контрол на риска и одобрява от Управлятелния съвет на Банката;
- Калибриране на моделите (сравнение с наблюдавани пазарни сделки);
- Анализ и оценка на значителните дневни отклонения в оценката;
- Преглед на значимите ненаблюдавани данни, корекции на оценката и значителни промени в справедливите стойности на инструментите от Ниво 3, сравнени с предходния месец от дирекция Анализ и контрол на риска;

Когато се използва информация, предоставена от трети лица, като например от компании за услуги по определяне на цени или цени от посредници, дирекция Анализ и контрол на риска оценява и документира доказателствата, използвани от третите лица в подкрепа на заключението, че такива оценки са в съответствие с МСФО. Това включва:

- Проверка за одобрение на посредниците за определяне на пазарни цени, използвани при оценката на съответния вид финансови инструменти;
- Разбиране на начина, по който справедливата стойност е била достигната и степента, до която тя отразява реални пазарни сделки;
- Когато цените за сходни инструменти са използвани за определяне на справедливата стойност, как тези цени са били коригирани, за да отразят характеристиките на инструмента, подлежащ на оценка;
- Когато няколко цени са били установени за един и същ финансова инструмент, до каква степен е била определена справедливо стойността на инструмента, използвайки тези цени.

Таблициите по-долу представят анализ на финансови инструменти оценявани по справедлива стойност в края на отчетния период, класифицирани по нива в рамките на юерархията на справедливите стойности, чрез които се категоризира измерването на справедливите стойности. Стойностите се базират на сумите, признати в отчета за финансово състояние.

в хил. лв.

31 декември 2018 г.	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	8 542	17 488	14	26 044
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в другия Всеобхватен доход	634 916	140 123	490	775 529
Дерибати държани за управление на риска	905	(88)	–	817
Общо	644 363	157 523	504	802 390

в хил. лв.

31 декември 2017 г.	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо
Финансови активи за търгуване	7 979	–	–	7 979
Инвестиции на разположение за продажба	619 128	123 168	10	742 306
Дерибати държани за управление на риска	1 092	504	–	1 596
Общо	628 199	123 672	10	751 881

Таблициите по-долу анализират справедливите стойности на финансови инструменти, отчитани не по справедлива стойност, по ниво в юерархията на справедливите стойности, където се категоризира оценката по справедлива стойност.

в хил. лв.

31 декември 2018 г.	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо справедливи стойности	Общо балансова стойност
Активи					
Парични средства и вземания от централни банки	–	1 674 754	–	1 674 754	1 674 754
Финансови активи отчитани по амортизирана стойност	–	862	–	862	748
Вземания от банки и финансови институции	–	125 483	–	125 483	125 483
Вземания от клиенти	–	785 611	5 168 012	5 953 623	5 716 062
Общо	–	2 586 710	5 168 012	7 754 722	7 517 047
Пасиви					
Задължения към банки	–	3 024	–	3 024	3 024
Задължения към други клиенти	–	3 559 273	4 791 901	8 351 174	8 342 691
Други привлечени средства	–	121 087	–	121 087	121 120
Хибриден дълг	–	208 786	–	208 786	208 786
Общо	–	3 892 170	4 791 901	8 684 071	8 675 621

в хил. лв.

31 декември 2017 г.	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо справедливи стойности	Общо балансова стойност
Активи					
Парични средства и въземания от централни банки	–	1 478 594	–	1 478 594	1 478 594
Финансови активи държани до падеж	–	56 140	–	56 140	53 714
Въземания от банки и финансови институции	–	54 402	–	54 402	54 402
Въземания от клиенти	–	665 629	4 781 433	5 447 062	5 162 907
Общо	–	2 254 765	4 781 433	7 036 198	6 749 617
Пасиви					
Задължения към банки	–	8 136	–	8 136	8 136
Задължения към други клиенти	–	2 892 520	4 691 190	7 583 710	7 583 819
Други привлечени средства	–	127 455	–	127 455	127 493
Хибриден дълг	–	208 786	–	208 786	208 786
Общо	–	3 236 897	4 691 190	7 928 087	7 928 234

Където е налична, справедливата стойност на кредитите предоставени на други клиенти е базирана на наблюдавани пазарни трансакции. Където наблюдавана пазарна информация не е налична, преценката за справедливата стойност се базира на оценъчни модели, като техники на дисконтирани парични потоци. Входящите данни за оценъчните техники включват очаквани загуби за живота на кредитта, пазарни лихвени нива, очаквания за предуплащане. За обезценените кредити с обезпечения, справедливата стойност се базира на оценка за справедливата стойност на предоставеното обезпечение. С цел по-голяма точност на оценката, кредитите са групирани в портфели със сходни характеристики като тип продукт, тип кредитополучател, матурирането, валутата, тип на обезпечението.

Справедливата стойност на задълженията към клиенти е изчислена използвайки техники на дисконтирани парични потоци прилагайки лихвените нива, които се предлагат към момента за депозитите със сходен падеж и условия. Справедливата стойност на депозитите на Виждане е сумата, платима към датата на финансовия отчет.

6. Нетен лихвен доход

В хил. лв.	2018	2017
Приходи от лихви		
Сметки при банки и финансово институции	1 595	891
Приходи от лихви по пасиви	84	–
Банкиране на дребно	120 721	126 072
Корпоративни клиенти	145 650	169 280
Малки и средни предприятия	39 517	36 965
Микрокредитиране	8 673	9 213
Дългови инструменти	14 806	13 752
	331 046	356 173
Разходи за лихви		
Депозити от банки	(33)	(28)
Депозити от други клиенти	(37 775)	(69 142)
Други привлечени средства	(1 006)	(820)
Хибриден дълг	(22 883)	(22 929)
Разходи за лихви по активи	(2 210)	(2 317)
Лизингови договори и други	(51)	(11)
	(63 958)	(95 247)
Нетен лихвен доход	267 088	260 926

За 2018 г. признават лихвен приход от индивидуално обезценени финансово активи (вземания от клиенти) възлиза на 29 370 хил. лв. (2017 г.: 59 363 хил. лв.).

7. Нетен доход от такси и комисиони

В хил. лв.	2018	2017
Приходи от такси и комисиони		
Акредитиви и гаранции	2 705	2 911
Платежни операции	21 912	20 862
Клиентски сметки	31 730	30 863
Карточни услуги	34 033	31 375
Други	29 612	34 776
	119 992	120 787
Разходи за такси и комисиони		
Акредитиви и гаранции	(313)	(296)
Платежни системи	(2 469)	(2 196)
Карточни услуги	(14 872)	(13 540)
Други	(5 227)	(2 609)
	(22 881)	(18 641)
Нетен доход от такси и комисиони	97 111	102 146

8. Нетни приходи от търговски операции

В хил. лв.	2018	2017
Нетни приходи от търговски операции от:		
– дългови инструменти	(135)	236
– капиталови инструменти	(124)	247
– промени във валутните курсове	11 068	14 843
Нетни приходи от търговски операции	10 809	15 326

9. Други нетни оперативни приходи

В хил. лв.	2018	2017
Други нетни оперативни приходи, възникващи от:		
– нетни приходи/(разходи) от сделки и преоценки със злато и благородни метали	452	66
– приходи от наеми	8 862	11 283
– дългови инструменти	3 103	12 384
– капиталови инструменти	1 282	–
– доход от управление на цедирани Вземания	584	–
– доход от управление на кредити придобити при бизнес комбинация	2 038	4 458
Други нетни оперативни приходи	16 321	28 191

10. Административни разходи

В хил. лв.	2018	2017
Административните разходи включват:		
– Разходи за персонал	70 315	64 968
– Амортизация	15 342	16 206
– Реклама	16 623	18 379
– Разходи за наеми	33 602	33 475
– Телекомуникации, софтуер и друга компютърна поддръжка	12 400	11 832
– Други разходи за външни услуги	63 784	59 838
Административни разходи	212 066	204 698

Разходите за персонал включват разходи за заплати, социални и здравни осигуровки, начислени в съответствие с разпоредбите на местното законодателство. Общият брой на персонала на Групата към 31 декември 2018 г. е 2 868 човека (31 декември 2017 г.: 3 221). Намаляването на числеността на персонала се дължи на аутсорсването на дейностите по осигуряване на физическа охрана на офисите и сградите на банката и възлагането им за изпълнение на лицензирана охранителна фирма, реализирано през октомври 2018 год.

Начислените за 2018 г. суми за услугите, предоставяни от регистрираните одитори за независим финансова оценка възлизат на 648 хил. лв. През годината няма начислени суми за други услуги, несвързани с оцита, предоставяни от регистрираните одитори. Начислените за 2017 г. суми за услугите, предоставяни от регистрираните одитори, поотделно за независим финансова оценка и други услуги, несвързани с оцита, възлизат съответно на 677 хил. лв. и 587 хил. лв.

11. Обезценка

	2018	2017
Увеличение на обезценката		
Вземания от клиенти	(163 028)	(95 924)
Инвестиции в неконсолидирани дъщерни дружества	(178)	–
Ценни книжа отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	(26)	–
Задбалансови ангажименти	(1 014)	–
Намаление на обезценката		
Вземания от клиенти	62 578	17 074
Задбалансови ангажименти	18 290	–
Обезценка, нетно	(83 378)	(78 850)

Разходите за обезценка за 2018 г. и 2017 г. се дължат на допълнителни начисления в резултат на развитие на кредитния риск в периода на предизвикателна икономическа среда и консервативния подход, прилаган от Групата при признаване на риска от загуби по определени индивидуално оценявани експозиции.

12. Други приходи/(разходи), нетно

В хил. лв.	2018	2017
Приходи от продажба на активи	81 098	10 642
Преоценка на инвестиционни имоти	13 669	–
Приходи/(разходи) от продажба на инвестиционни имоти	168	(42)
Приходи от гибиди	105	4 478
Нетни спечелени застрахователни премии	3 865	3 577
Разходи за гаранционни схеми	(33 283)	(36 371)
Насърчили претенции по застрахователни договори	(2 812)	(2 334)
Сторено на разходи за превизии по съдебни спорове	102	308
Други приходи/(разходи), нетно	2 215	(689)
Общо	65 127	(20 431)

13. Разходи за данъци

В хил. лв.	2018	2017
Текущи данъци	(2 017)	(10 855)
Отсрочени данъци (виж бележка 21)	12 551	490
Разходи за данъци	10 534	(10 365)

Равнение между данъчния разход и счетоводната печалба, както следва:

В хил. лв.	2018	2017
Счетоводна печалба преди облагане	161 012	102 610
Корпоративен данък по съответната данъчна ставка (10% за 2018 г. и 10% за 2017 г.)	16 101	10 261
Ефект от данъчни ставки на чуждестранни дъщерни предприятия и клонове	814	382
Данъчен ефект от първоначално прилагане на МСФО 9	(27 677)	–
Данъчен ефект от постоянни данъчни разлики	298	(241)
Други	(70)	(37)
Разходи за данък Върху дохода	(10 534)	10 365
Ефективна данъчна ставка	(6,54%)	10,10%

14. Доходи на акция

	2018	2017
Нетна печалба, подлежаща на разпределение между притежателите на обикновени акции на Банката (в хил. лв.)	171 388	92 175
Среднопретеглен брой на държаните обикновени акции (в хиляди)	110 000	110 000
Доходи на акция (в лв.)	1,56	0,84

Основните доходи на акция, изчислени съгласно МСС 33, се базират на печалбата, подлежаща на разпределение между притежателите на обикновени акции на Банката. През 2018 г., както и през предходната година, не са били издавани конвертируеми или опционни права Върху обикновените акции на Банката. Следователно доходите на акция с намалена стойност съвпадат с основните доходи на акция.

15. Парични средства и вземания от централни банки

В хил. лв.	2018	2017
Каса		
– в левове	123 104	130 754
– в чуждестранна валута	56 504	62 181
Вземания от централни банки	1 063 080	898 134
Разплащателни сметки и вземания от местни банки	–	33
Разплащателни сметки и вземания от чуждестранни банки	432 066	387 492
Общо	1 674 754	1 478 594

16. Инвестиции в ценни книжа

в хил. лв	2018	2017
Облигации и други ценни книжа издадени от:		
Българското правителство		
– деноминирани в левове	182 617	235 889
– деноминирани в чуждестранна валута	141 639	147 911
Чужди правителства		
– съкровищни бонове	263 313	261 320
– съкровищни облигации	148 645	75 165
Предприятия	17 574	–
Чуждестранни банки	26 480	63 730
Други издатели – капиталови инструменти	22 053	19 984
Общо	802 321	803 999
От които финансови активи:		
Отчитани по справедлива стойност в груята всебхватен доход	775 529	742 306
Отчитани по амортизирана стойност	748	53 714
Отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	26 044	7 979
Общо	802 321	803 999

Част от отчетените облигации на българското и чуждестранни правителства в размер на 85 216 хил. лв. (87 279 хил. лв. към 2017 г.) са предмет на споразумения за пълна размяна на доходност (Total Return Swap Agreement).

Част от отчетените ценни книжа издадени от чужди правителства в размер на 3 328 хил. лв. (9 973 хил. лв. към 2017 г.) са предмет на споразумения за обратно изкупуване.

17. Вземания от банки и финансово институции

(a) Анализ по видове

в хил. лв.	2018	2017
Вземания от банки	23 059	21 748
Вземания по договори за обратна продажба	4 985	4 977
Други	97 439	27 677
Общо	125 483	54 402

(b) Географски анализ

в хил. лв.	2018	2017
Местни банки и финансово институции	28 912	11 680
Чуждестранни банки и финансово институции	96 571	42 722
Общо	125 483	54 402

18. Вземания от клиенти

31.12.2018 г.

В хил. лв.	Брутна стойност	Обезценка	Нетна стойност
Банкиране на гребно			
– Потребителски кредити	750 285	(49 731)	700 554
– Ипотечни кредити	752 581	(26 362)	726 219
– Кредитни карти	202 095	(31 303)	170 792
– Други програми и обезпечени финансирания	6 231	–	6 231
Малки и средни предприятия	879 136	(38 880)	840 256
Микрокредитиране	140 422	(21 196)	119 226
Корпоративни клиенти	3 734 634	(581 850)	3 152 784
В т.ч. Вземания по финансова лихинг	389 909	(11 480)	378 429
Общо	6 465 384	(749 322)	5 716 062

31.12.2017 г.

В хил. лв.	Брутна стойност	Обезценка	Нетна стойност
Банкиране на гребно			
– Потребителски кредити	622 681	(43 757)	578 924
– Ипотечни кредити	622 171	(31 628)	590 543
– Кредитни карти	259 303	(36 452)	222 851
– Други програми и обезпечени финансирания	3 182	–	3 182
Малки и средни предприятия	753 438	(77 593)	675 845
Микрокредитиране	121 533	(26 515)	95 018
Корпоративни клиенти	3 382 460	(385 916)	2 996 544
В т.ч. Вземания по финансова лихинг	108 218	(24)	108 194
Общо	5 764 768	(601 861)	5 162 907

(а) Движение в обезценката

В хил. лв.

Салдо към 31 декември 2017 г.	601 861
Корекция на сметка за обезценки	150
Ефект от първоначално прилагане на МСФО 9	258 299
Салдо към 1 януари 2018 г.	860 310
Допълнително начислена	163 028
Реинтегрирана	(62 578)
Отписани Вземания	(212 985)
Ефект от промяната на валутните курсове	1 180
Други	367
Салдо към 31 декември 2018 г.	749 322

19. Имоти и оборудване

В хил. лв.	Земя и сгради	Машини и оборудване	Транспортни средства	Активи в процес на изграждане	Подобрения на наети активи	Общо
Отчетна стойност						
Към 1 януари 2017 г.	17 651	147 683	6 630	25 647	66 703	264 314
Придобити	–	40	79	9 190	11	9 320
Валутни курсови разлики	–	67	6	6	30	109
Описани	(137)	(2 826)	(68)	(371)	(530)	(3 932)
Прехвърлени	137	4 291	405	(6 737)	1 423	(481)
Други корекции – деконсолидация на дъщерни дружества под прага на същественост	–	(2 529)	(59)	–	–	(2 588)
Към 31 декември 2017 г.	17 651	146 726	6 993	27 735	67 637	266 742
Придобити	–	954	–	13 412	198	14 564
Валутни курсови разлики	–	322	31	22	137	512
Описани	–	(11 125)	(96)	(67)	(968)	(12 256)
Прехвърлени	–	9 388	8	(20 949)	1 657	(9 896)
Към 31 декември 2018 г.	17 651	146 265	6 936	20 153	68 661	259 666
Амортизация						
Към 1 януари 2017 г.	3 515	121 168	5 751	–	36 641	167 075
Курсови разлики	–	57	4	–	28	89
Начислена през годината	634	8 350	338	–	3 666	12 988
За описаните	(17)	(2 816)	(68)	–	(530)	(3 431)
Други корекции – деконсолидация на дъщерни дружества под прага на същественост	–	(1 516)	(2)	–	–	(1 518)
Към 31 декември 2017 г.	4 132	125 243	6 023	–	39 805	175 203
Валутни курсови разлики		285	18	–	127	430
Начислена през годината	633	7 910	331	–	3 366	12 240
За описаните	–	(11 123)	(67)	–	(968)	(12 158)
Към 31 декември 2018 г.	4 765	122 315	6 305	–	42 330	175 715
Балансова стойност						
Към 1 януари 2017 г.	14 136	26 515	879	25 647	30 062	97 239
Към 31 декември 2017 г.	13 519	21 483	970	27 735	27 832	91 539
Към 31 декември 2018 г.	12 886	23 950	631	20 153	26 331	83 951

Справедливата стойност на активите от клас Земя и сгради е определена от независими оценители на имуществото, имащи призната професионална квалификация и скорошен опит с оценяването на имоти с местонахождение и категория, сходни на оценяваните. Политиката на Групата изисква независимите оценители да определят справедливата стойност с такава честота, че да се осигури балансова стойност, която не се различава съществено от справедливата към края на отчетния период. Към 31 декември 2018 година справедливата стойност на земята и сградите не е съществено по-различна от балансовата им стойност към същата дата. Справедливата стойност на земя и сгради е категоризирана като справедлива стойност от Ниво 3 на база на входящите данни за използваната техника за оценяване.

Техника за оценяване	Значими ненаблюдаеми Входящи данни	Взаимовръзка между ключови ненаблюдаеми Входящи данни и спроведлива стойност
<p>1. Дисконтирани парични потоци: Моделът за оценяване отчита настоящата стойност на генерираните парични потоци от имотите, взимайки предвид очаквания ръст на наемите, периода за анулиране, ниво на заетост, премии за стимулиране като периоди освободени от наем и други разходи, които не се заплащат от наемателите. Очакваните нетни парични потоци се дисконтират, като се използват дисконтови проценти, коригирани за риска. Сред другите фактори, при определянето на дисконтовия процент се отчита качество на сградата и нейното местонахождение (първостепенно или второстепенно), кредитното качество на наемателя и срока на наема.</p>	<p>1. Очакван пазарен ръст на наемите (4,5-6,8%, средно претеглено 5,6%).</p> <p>2. Период за анулиране (средно 6 месеца след края на всеки наем).</p> <p>3. Ниво на заетост (90-95%, средно претеглено 92,5%).</p> <p>4. Периоди освободени от наем (1 година при нов наем).</p> <p>5. Дисконтов процент, коригиран за риска (7,5-8%, средно претеглено 7,75%).</p>	<p>Определената спроведлива стойност ще се увеличи (намали) ако:</p> <ul style="list-style-type: none"> очаквания пазарен ръст на наемите е по-висок (по-нисък); периодите за анулиране са по-къси (по-дълги); нивото на заетост е по-високо (по-ниско); периодите, освободени от наем са по-къси (по-дълги); или дисконтовият процент, коригиран за риска е по-нисък (по-висок).
<p>2. Пазарен подход/ Сравнителен подход. Този подход се основава на сравнение на оценявания обект с други подобни обекти, продадени или предлагани за продажба. Стойността на гаден имот по този метод се определя при прякото сравнение на оценявания обект с други подобни недвижими имоти, които са били продадени в период, близък до датата на оценката. След обстойно изследване, проверка и анализ на данни, получени от пазара на имоти се формира стойност, която представлява най-точния индикатор за пазарна стойност.</p> <p>Същността на метода е да се ползва информация за реално осъществени сделки през последните шест месеца на пазара на имоти. Успешното прилагане на метода е възможно само при наличие на достоверна база данни от реални сделки извършени с имоти аналогични на оценявания. Информацията от сайтове за имоти, местна преса и др. информационни източници се отнася за бъдещи инвестиционни намерения на продавача на имота и не представлява достоверен източник на информация. При ползване на тези източници офертната стойност на всеки аналог се сконтира с процент по преценка на оценителя, но не по-малко от 5%.</p>	<p>1. Очакван пазарен ръст на имотите (5-10%, средно претеглено 7,5%).</p> <p>2. Период за реализация (средно 6 месеца след офертиране).</p> <p>3. Кофициент за сключване на сделка (90-95%, средно претеглено 92,5%).</p> <p>4. Кофициент за местоположение (1,0-1,05, средно претеглено 1,025).</p> <p>5. Кофициент за състояние (1,0-1,1, средно претеглено 1,05).</p>	<p>Определената спроведлива стойност ще се увеличи (намали) ако:</p> <ul style="list-style-type: none"> очакваният пазарен ръст на имотите е по-висок (по-нисък); периодите за продажба са по-къси (по-дълги); има промяна в техническото състояние на обектите

20. Нематериални активи

В хил. лв.	Програмни продукти и лицензи	Положителна репутация	Общо
Отчетна стойност			
Към 1 януари 2017 г.	31 601	674	32 275
Придобити	68	–	68
Валутни курсови разлики	18	–	18
Описани	(5)	–	(5)
Прехвърлени	481	–	481
Други корекции – деконсолидация на дъщерни групесмвя под прага на същественост	(132)	(134)	(266)
Към 31 декември 2017 г.	32 031	540	32 571
Придобити	243	–	243
Валутни курсови разлики	88	–	88
Прехвърлени	9 896	–	9 896
Към 31 декември 2018 г.	42 258	540	42 798
Амортизация			
Към 1 януари 2017 г.	22 089	–	22 089
Валутни курсови разлики	15	–	15
Начислена през годината	3 218	–	3 218
За отписаните	(5)	–	(5)
Други корекции – деконсолидация на дъщерни групесмвя под прага на същественост	(88)	–	(88)
Към 31 декември 2017 г.	25 229	–	25 229
Валутни курсови разлики	65	–	65
Начислена през годината	3 102	–	3 102
Към 31 декември 2018 г.	28 396	–	28 396
Балансова стойност			
Към 1 януари 2017 г.	9 512	674	10 186
Към 31 декември 2017 г.	6 802	540	7 342
Към 31 декември 2018 г.	13 862	540	14 402

21. Отсрочени данъци

Отсрочените данъци са калкулирани за всички временни данъчни разлики, като е използван методът на балансовите пасиви на база основен данъчен процент 10% за България и 15% за Албания.

Сумата на отсрочения данък към 31 декември 2018 г. се отнася за следните позиции от отчета за финансовоото състояние:

В хил. лв.	Активи	Пасиви	Нетно
Имоти, оборудване и нематериални активи	(125)	2 075	1 950
Инвестиционни имоти	–	13 295	13 295
Данъчна загуба	(13 510)	–	(13 510)
Други	(498)	1 537	1 039
Нетни данъчни (активи)/пасиви	(14 133)	16 907	2 774

Сумата на отсрочения данък към 31 декември 2017 г. се отнася за следните позиции от отчета за финансовоото състояние:

В хил. лв.	Активи	Пасиви	Нетно
Имоти, оборудване и нематериални активи	(124)	2 336	2 212
Инвестиционни имоти	–	11 956	11 956
Други	(371)	670	299
Нетни данъчни (активи)/пасиви	(495)	14 962	14 467

Движенията във временните разлики през 2018 г. се признават както следва:

В хил. лв.	31 декември 2017	Признати през периода В (печалбата) или загубата	Признати през периода В капитала	Други движения	31 декември 2018
	Нетни пасиви				Нетни пасиви
Имоти, оборудване и нематериални активи	2 212	(253)	–	(9)	1 950
Инвестиционни имоти	11 956	1 339	–	–	13 295
Данъчна загуба	–	(13 510)	–	–	(13 510)
Други	299	(127)	814	53	1 039
Нетни данъчни (активи)/пасиви	14 467	(12 551)	814	44	2 774

22. Активи, придобити като обезпечения

В хил. лв.	2018	2017
Земи	484 588	536 797
Сгради	285 705	310 112
Машини, съоръжения и транспортни средства	41 852	136 773
Стопански инвентар	789	766
Общо	812 934	984 448

Активите, придобити като обезпечение са оценени по по-ниската от цена на придобиване или нетна реализуема стойност. Нетната реализуема стойност на земите и сградите е приближително равна на спроведливата им стойност. Използваният оценъчни техники при земи и сгради са посочени в бележка 19.

23. Инвестиционни имоти

в хил. лв.

Салдо към 1 януари 2018 г.	218 212
Прехвърлени от активи придобити като обезпечения	11 475
Преоценка на инвестиционни имоти до справедлива стойност призната при прехвърлянето	13 669
Описани при продажба	(798)
Салдо към 31 декември 2018 г.	242 558

24. Други активи

в хил. лв.	2018	2017
Разходи за бъдещи периоди	11 414	10 347
Злато	5 699	6 198
Други активи	95 593	101 551
Общо	112 706	118 096

25. Задължения към банки

в хил. лв.	2018	2017
Срочни депозити	–	4 855
Текущи сметки	3 024	3 281
Общо	3 024	8 136

26. Задължения към други клиенти

в хил. лв.	2018	2017
Граждани		
– на Виждане	1 301 585	1 070 890
– срочни и спестовни депозити	5 384 093	5 234 573
Търговци и публични институции		
– на Виждане	1 203 878	870 896
– срочни депозити	453 135	407 460
Общо	8 342 691	7 583 819

27. Други привлечени средства

В хил. лв.	2018	2017
Задължения по помвърдени акредитиви	13 553	16 941
Задължения по споразумения за обратно изкупуване	3 213	9 099
Дълг свързан със споразумения за пълна размяна на доходност	73 276	73 211
Задължения по получени финансирания	31 078	28 242
Общо	121 120	127 493

Задълженията по получени финансирания могат да бъдат анализирани, както следва:

В хил. лв.

Кредитор	Лихвен процент	Падеж	Амортизирана стойност към 31.12.2018 г.
ДФ Земеделие	2%	20.12.2019 г. – 15.02.2020 г.	68
Европейски инвестиционен фонд – програма Джереми 2	0 % – 1,312%	30.09.2025 г.	13 674
Българска банка за развитие АД	1% – 3,50%	30.03.2019 г. – 30.11.2028 г.	17 336
Общо			31 078

В хил. лв.

Кредитор	Лихвен процент	Падеж	Амортизирана стойност към 31.12.2017 г.
ДФ Земеделие	2%	20.07.2018 г. – 15.02.2020 г.	373
Европейски инвестиционен фонд – програма Джереми 2	0 % – 1,301%	30.09.2025 г.	24 254
Българска банка за развитие АД	3,50%	30.03.2019 г.	3 615
Общо			28 242

28. Хибриден дълг

В хил. лв.	Главница	Амортизирана стойност към 31 декември 2018 г.
Хибриден дълг с главница 40 млн. евро	78 233	84 929
Хибриден дълг с главница 60 млн. евро	117 350	123 857
Общо	195 583	208 786

В хил. лв.	Главница	Амортизирана стойност към 31 декември 2017 г.
Хибриден дълг с главница 40 млн. евро	78 233	84 929
Хибриден дълг с главница 60 млн. евро	117 350	123 857
Общо	195 583	208 786

През март 2011 г. Банката издава хибриден инструмент (емисия облигации), който след получено разрешение от страна на БНБ включва 8 капитала си от първи ред. Банката пласира облигациите при условията на частично предлагане с обща номинална и емисионна стойност 20 000 хил. евро, представляващи първи транш от облигационна емисия с предвиден общ размер до 40 000 хил. евро. През юни 2012 г. Банката издава втория транш от

инструмента в размер също на 20 000 хил. евро, който след получено разрешение от страна на БНБ включва в капитала си от първи ред.

През ноември 2012 г. Банката емитира нов хибриден инструмент (емисия облигации), който след получено разрешение от страна на БНБ включва в капитала си от първи ред. Банката пласира облигациите при условията на частно предлагане с обща номинална стойност 20 000 хил. евро, представляващи първи транш от облигационна емисия с предвиден общ размер до 60 000 хил. евро. През ноември 2013 г. Банката издава втория и третия транш от инструмента в размер общо на 40 000 хил. евро, които след получено разрешение от страна на БНБ включва в капитала си от първи ред.

Облигациите и по двете емисии са поименни, безналични, лихвоносни, безсрочни, необезпечени, свободно прехвърляеми, неконвертируеми, дълбоко подчинени и без стимули за обратно изкупуване.

Двете емисии облигации са допуснати до търговия на Люксембургската фондова борса през 2014 г. на основание на проспекти, одобрени от люксембургската Комисия за надзор на финансията сектор.

Двета инструмента хибриден дълг отговарят напълно на изискванията на Регламент 575/2013 и се включват изцяло в допълнителния капитал от първи ред.

29. Други пасиви

в хил. лв.	2018	2017
Задължения към персонала	3 104	2 498
Застрахователни резерви	3 226	2 705
Пробизии по съдебни спорове	734	836
Обезценка по задбалансови ангажименти	1 015	1
Други кредитори	53 588	22 894
Общо	61 667	28 934

30. Капитал и резерви

(а) Брой и номинална стойност на издадените акции към 31 декември 2018 г.

Към 31 декември 2018 г. акционерният капитал на Банката е в размер на 110 000 000 лв., разделен на 110 000 000 обикновени безналични акции с право на глас, с номинална стойност от 1 лв. всяка. Акционерният капитал е внесен изцяло.

Акционерният капитал на Банката е увеличен от 100 000 000 лв. на 110 000 000 лв. в резултат от успешно първично публично предлагане на 10 000 000 нови безналични акции чрез Българската фондова борса – София, и е регистриран в Търговския регистър при Софийски градски съд на 4 юни 2007 г. За да улесни първичното публично предлагане и преди неговото стартиране, номиналната стойност на акциите на Банката е намалена от 10 лв. на 1 лв., с решение на Общото събрание на акционерите, без това да засяга общия размер на акционерния капитал и отделните дялови участия.

(b) Акционери

Таблициата по-долу посочва тези акционери, които притежават акции на Банката към 31 декември 2018 г., заедно с броя и процента на общо емитираниите акции.

	Брой акции	% от емитирания акционерен капитал
Г-н Ивайло Димитров Мутафчиев	46 750 000	42,50
Г-н Цеко Тодоров Минев	46 750 000	42,50
Други акционери (акционери, притежаващи акции, предмет на свободна търговия на Българската фондова борса – София)	16 500 000	15,00
Общо	110 000 000	100,00

По настоящият всички новоемитирани акции, плюс частта от съществуващите акции, собственост на Първа финансова брокерска къща ООД, продадени на нови инвеститори при условията на първично публично предлагане (общо 16 500 000 акции), се търгуват свободно на Българската фондова борса – София.

(c) Законови резерви

Законовите резерви включват суми, заделени за цели, регламентирани в местното законодателство. Съгласно българското законодателство Банката е задължена да задели най-малко 1/10 от годишната си печалба като законови резерви до момента, в който съвкупната им сума достигне до 1/10 от акционерния капитал на Банката.

През 2018 г., както и през предходната година Банката не е разпределяла гибиденни.

31. Условни задължения

(a) Задбалансови пасиви

Групата предоставя банкови гаранции и акредитиви с цел гарантиране изпълнението на ангажименти на своя клиенти пред трети страни. Тези споразумения имат фиксирани лимити и обикновено имат период на валидност до две години.

Сумите по сключени споразумения за издаване на условни задължения са представени в таблицата по-долу според съответната категория. Сумите, отразени в таблицата като задбалансови ангажименти, представляват максималната сума на счетоводна загуба, която ще се отрази в отчета за финансовото състояние, в случай че контрагентите не изпълнят своите задължения и всички обезпечения се окажат без стойност.

В хил. лв.	2018	2017
Банкови гаранции	230 239	235 521
Неизползвани кредитни линии	536 049	530 796
Акредитиви	16 129	16 981
Други условни задължения	–	62 166
Общо	782 417	845 464
Обезценка по задбалансови ангажименти	1 015	1

Представените в таблицата ангажименти и потенциални задължения носят само задбалансов риск, като само максимум за ангажимент и пропорциите за евентуални загуби се отразяват в отчета за финансовото състояние до момента на изтичане срока на поетия ангажимент или неговото изпълнение. Повечето от поетите условни задължения се очаква да приключат, без да се наложат частични или пълни плащания по тях. По тази причина сумите не представляват бъдещи парични потоци.

Условният кредит представлява рамково споразумение за управление на обезпечения по различни кредитни сделки, сключени с един или няколко клиента. Условният кредит не води до възникване на задължение от страна на Банката да бъдат отпуснати конкретни финансови инструменти. Договорянето на конкретна кредитна сделка с клиента на Банката, например предоставяне на банкови кредити и обвързващи, поемане на условни ангажименти като банкови гаранции и акредитиви, подлежи на отдельно решение и одобрение на Банката.

Към датата на отчета няма други съществени ангажименти и условни задължения, които да изискват допълнително оповестяване.

32. Парични средства и парични еквиваленти

За целите на отчета за паричните потоци, паричните средства и паричните еквиваленти включват следните салда с оригинален срок до 3 месеца:

В хил. лв.	2018	2017
Парични средства и вземания от централни банки	1 674 754	1 478 594
Вземания от банки и финансово институции с оригинален срок до 3 месеца	113 139	42 103
Общо	1 787 893	1 520 697

33. Усреднени салда

Усреднените балансови стойности на финансовите активи и пасиви са представени по-долу. Сумите са изчислени използвайки средно аритметично на месечните салда за всички инструменти.

В хил. лв.	2018	2017
ФИНАНСОВИ АКТИВИ		
Парични средства и вземания от централни банки	1 512 021	1 540 181
Инвестиции в ценни книжа	791 344	802 458
Вземания от банки и финансово институции	75 086	43 521
Вземания от клиенти	5 390 554	5 085 110
ФИНАНСОВИ ПАСИВИ		
Задължения към банки	7 689	6 656
Задължения към други клиенти	7 923 879	7 655 253
Други привлечени средства	139 409	128 173
Хибриден дълг	208 085	208 053

34. Сделки със свързани лица

Страните се считат за свързани ако едната страна има възможността да контролира или да упражнява значително влияние над другата страна при вземане на финансови и оперативни решения, или двете страни са под общ контрол.

В рамките на нормалната банкова дейност някои банкови операции се извършват със свързани лица. Това включва кредити, депозити и други трансакции. Тези трансакции са извършени при пазарни условия. Размерът на тези трансакции и салдата по тях към края на съответните периоди са както следва:

Вид съвързаност	Лица, контролиращи или управляващи Банката		Предприятия под общ контрол	
В хил. лв.	2018	2017	2018	2017
Кредити				
Кредитна експозиция в началото на периода	753	1 363	1 280	1 554
Отпуснати/(погасени) кредити през периода	1 016	(610)	9 899	(274)
Кредитна експозиция в края на периода	1 769	753	11 179	1 280
Получени депозити и заеми				
В началото на периода	8 708	7 831	15 370	3 325
Получени/(изплатени) през периода	4 154	877	(2 442)	12 045
В края на периода	12 862	8 708	12 928	15 370
Предоставени депозити				
Депозити в началото на периода	–	–	19 604	9 822
Предоставени/(погасени) депозити през периода	–	–	100	9 782
Депозити в края на периода	–	–	19 704	19 604
Други вземания				
В началото на периода	–	–	23 482	–
Получени/(изплатени) през периода	–	–	(1 364)	23 482
В края на периода	–	–	22 118	23 482
Издадени условни задължения				
В началото на периода	1 291	2 259	322	464
Отпуснати/(изтегли) през периода	(8)	(968)	29	(142)
В края на периода	1 283	1 291	351	322

Вид съвързаност	Лица, контролиращи или управляващи Банката		Предприятия под общ контрол	
В хил. лв.	2018	2018	2018	2018
Приходи от лихви		310		614
Разходи за лихви		3		8
Приходи от такси и комисиони		220		148
Разходи за такси и комисиони		3		450

Възнагражденията на ключовия управленски персонал на Банката, изплатени през 2018 г. са в размер на 7 480 хил. лева, а възнагражденията, изплатени на други съвързани лица са 1 840 хил. лева.

35. Оповестяване за лизинг

Финансов лизинг като лизингополучател

Към 31.12.2018 г., както и към 31.12.2017 г. Групата няма действащи договори за финансова лизинг като лизингополучател.

Оперативен лизинг като лизингополучател

Бъдещите минимални плащания по договори за оперативен лизинг на Групата са представени както следва:

В хил. лв.	Дължими минимални лизингови плащания			
	До 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години	Общо
Към 31 декември 2018 г.	28 397	92 433	72 916	193 746
Към 31 декември 2017 г.	34 110	96 719	92 142	222 971

Лизинговите плащания, признати като разход за годината, възлизат на 34 105 хил. лв. (2017 г.: 33 991 хил. лв.). Тези суми включват минималните лизингови плащания.

36. Дъщерни предприятия

(a) First Investment Finance B.V.

През април 2003 година Банката създава дружество със специална цел със седалище в Холандия с фирма First Investment Finance B.V. Дружеството е еднолична собственост на Банката. То е учредено за изпълнението на ясна и тясно определена цел – получаването на заеми от чужди финансово институции и привличането на инвеститори чрез емитирането на облигации и други финансово инструменти, гарантирани от Банката, средствата от които се използват за финансиране на операциите на Банката. Акционерният капитал на дружеството възлиза на 18 хил. евро и се състои от издадени и платени 180 акции, всяка с номинална стойност от 100 евро. Банката консолидира своята инвестиция в предприятието.

(b) Дайнърс клуб България АД

През май 2005 г. Банката придоби 80% от капитала на Дайнърс клуб България АД. Дружеството е учредено през 1996 г. и предметът му на дейност включва представителство, агенциенство и процесинг на Дайнърс клуб Интернейшънъл. Към 31 декември 2018 г. регистрираният акционерен капитал на дружеството е 610 хил. лв., а акционерното участие на Банката е 94,79%. Банката консолидира своята инвестиция в предприятието.

(c) First Investment Bank – Albania Sh.a.

През април 2006 г. Банката учреди First Investment Bank – Albania Sh.a. с 99,9998% акционерно участие. На 27 юни 2007 г. First Investment Bank – Albania Sh.a. получи пълен банков лиценз от централната Банка на Албания и на 1 септември 2007 г. ефективно пое дейността на бившия клон ПИБ – Тирана, поемайки всичките му права и задължения, активи и пасиви.

Към 31 декември 2018 г. акционерният капитал на First Investment Bank – Albania Sh.a. е 11 975 хил. евро, внесен изцяло, а акционерното участие на Банката е 100%. Банката консолидира своята инвестиция в предприятието.

d) „Дебита“ ООД и „Реалтор“ ООД

През януари 2010 г. в търговския регистър бяха вписани дружествата „Дебита“ ООД и „Реалтор“ ООД, учредени съвместно от Банката и „Първа финансова брокерска къща“ ООД. Дружествата са всяко с капитал 150 000 лв., разпределен в дялове на стойност 100 лв. всеки, както следва:

1. „Дебита“ ООД – 70% или 1 050 дяла за Банката и 30% или 450 дяла за „ПФБК“ ООД.
2. „Реалтор“ ООД – 51% или 765 дяла за Банката и 49% или 735 дяла за „ПФБК“ ООД.

Дружествата са учредени да извършват дейност като обслужващи дружества по смисъла на чл.18 от Закона за дружествата със специална инвестиционна цел. Предметът на дейност на „Дебита“ ООД е придобиване, обслужване, управление и разпореждане с вземания, както и свързаната с това консултантска дейност, а „Реал-

тор" ООД – управление, обслужване и поддръжане на небвижими имоти, организиране и извършване на строежи и подобрения, както и извършване на консултантска дейност в областта на небвижимите имоти. Дружествата не са включени в консолидираните финансови отчети на Групата към и за годината, завършваща на 31 декември 2018 г. поради това, че са несъществени за финансовоото състояние, финансови резултати и за паричните потоци на Групата за годината, завършваща на тази дата. Решението за консолидация на дружествата се преразглежда към всяка отчетна дата.

(e) „Фи Хелт Застрахование“ АД

През втората половина на 2010 г. Банката придоби мажоритарен пакет акции от капитала на „Здравноосигурителна каса Фи Хелт“ АД (бивше наименование „Здравноосигурителна каса Прайм Хелт“ АД). С решение на КФН от месец юни 2013 г. дружеството получи лиценз за извършване на застрахователна дейност. Наименованието е променено на „Фи Хелт Застрахование“ АД, а предметът на дейност е извършване на застраховки – застраховка „Заболяване“ и застраховка „Злополука“. През юни 2018 г. дружеството разширява лиценза си с още един клас застраховка „Разни финансови загуби“. Към 31 декември 2018 г. регистрираният акционерен капитал на дружеството е 5 000 хил. лв., а акционерното участие на Банката е 59,10%. Банката консолидира своята инвестиция в предприятието.

(f) „Болкан файненшъл сървисис“ ЕАД

През февруари 2011 г. Банката придоби 100 броя дружествени дяла, представляващи 100% от капитала на „Болкан файненшъл сървисис“ ЕОД. Дружеството е с предмет на дейност: консултантски услуги по внедряване на финансовоинформационни системи и разработка на софтуер. През януари 2012 г. дружеството се преобразува в еднолично акционерно дружество. Към 31 декември 2018 г. регистрираният акционерен капитал на дружеството е 50 хил. лв., а акционерното участие на Банката е 100%. Дружеството не е включено в консолидираните финансови отчети на Групата към и за годината, завършваща на 31 декември 2018 г. поради това, че е несъществено за финансовоото състояние, финансови резултати и за паричните потоци на Групата за годината, завършваща на тази дата. Решението за консолидация на дружеството се преразглежда към всяка отчетна дата.

(g) „Търнарунд Мениджмънт“ ЕОД, „КриеитиВ Инвестмънт“ ЕОД и „Лега Салюшънс“ ЕОД

През първото полугодие на 2013 г. Банката учреди дружествата „Търнарунд Мениджмънт“ ЕОД, „КриеитиВ Инвестмънт“ ЕОД и „Лега Салюшънс“ ЕОД като едноличен тихен собственик. Капиталът на всяко от дружествата е минимално изискуемият по закон (2 лева), а предметът им на дейност включва производство и търговия на стоки и услуги в страната и чужбина („Търнарунд Мениджмънт“ ЕОД, „КриеитиВ Инвестмънт“ ЕОД), придобиване, управление и продажба на активи, обработка на информация, финансови консултации („Лега Салюшънс“ ЕОД) и други. Дружествата не са включени в консолидираните финансови отчети на Групата към и за годината, завършваща на 31 декември 2018 г. поради това, че са несъществени за финансовоото състояние, финансови резултати и за паричните потоци на Групата за годината, завършваща на тази дата. Решението за консолидация на дружествата се преразглежда към всяка отчетна дата.

(h) АМС „Имоти“ ЕОД

АМС „Имоти“ ЕОД е регистрирано през септември 2010 г. и е придобито от Банката при покупката на Юнионбанк ЕАД през 2013 г. като нейно дъщерно дружество. Предметът на дейност на дружеството включва дейности по придобиване на имуществени права и последващо тяхно прехвърляне, както и проучване и оценка на небвижими имоти, управление на небвижими имоти, консултантски и други услуги. Към 31 декември 2018 г. капитала на дружеството е 500 хил. лв., а Банката е едноличен негов собственик. Дружеството не е включено в консолидираните финансови отчети на Групата към и за годината, завършваща на 31 декември 2018 г. поради това, че е несъществено за финансовоото състояние, финансови резултати и за паричните потоци на Групата за годината, завършваща на тази дата. Решението за консолидация на дружеството се преразглежда към всяка отчетна дата.

(i) Други

Банката притежава непряко дъщерно дружество Фи Хелт ЕООД. Дружеството не е включено в консолидираните финансови отчети на Групата към и за годината, завършваща на 31 декември 2018 г. поради това, че е несъществено за финансово състояние, финансови резултати и за паричните помоци на Групата за годината, завършваща на тази дама. Решението за консолидация на дружеството се преразглежда към всяка отчетна дама.

37. Събития, Възникнали след отчетния период

Няма събития след датата на отчетния период, които да изискват допълнителни оповестявания или корекции във финансовите отчети на Групата.

Целеустремеността ни помага
да бъдем успешни и ефективни

Лаура Траамс

член на националния отбор – ансамбъл Жени, златна медалистка от ЕП 2018 г.,
носителка на Световна купа 2017 г., Вицесветовен шампион за 2017 г.

Изпълнение на целите през 2018 г.

N	Цели	Изпълнено
1	Да развива приоритетно банкирането на дребно и услугите за малкия и среден бизнес	<ul style="list-style-type: none"> Кредитите на банкиране на дребно, микрокредитиране и МСП увелячават относителния си дял в общия кредитен портфейл на Групата – съответно до 26,5%, 2,2% и 13,6% към края на 2018 г., спрямо 26,1%, 2,1% и 13,1% година по-рано. Портфейлите на банкиране на дребно, микрокредитиране и МСП регистрират увличение и като абсолютна стойност – до 1711 млн. лв., 140 млн. лв. и 879 млн. лв. Съобразно потребностите на клиентите, през годината са разработени нови кредитни продукти и програми в тези сегменти, както и предложени конкурентни условия съгласно пазарната среда, в т.ч. кредит „Рестарт“, програма Smart Lady и обновени условия по жилищен кредит „Право на избор“. Пазарните дялове в стратегическите за Банката сегменти са 9,27% при потребителските кредити и 6,68% при ипотечните кредити. <p>За повече информация виж раздел „Финансов преглед“</p>
2	Да запази фокус върху високото качество на обслужване и клиентската удовлетвореност	<ul style="list-style-type: none"> Признание за действията в тази посока са получените през годината награди, вкл. за „Иновации и непрекъснато повишаване качеството на предлаганите продукти и услуги“ в конкурса „Компания на годината“, организиран от сп. Business Lady; за „Любима марка“ на българите в категория „Банки“ на потребителската класация My Love Marks, както и в категорията „Иновации“ на международния конкурс „Efma-Accenture DMI Awards 2018“. <p>За повече информация виж раздел „Награди 2018 г.“</p>
3	Да разшири пазарното си присъствие чрез нови канали и способи за продажби	<ul style="list-style-type: none"> Банката развива мобилното приложение „Моята Fibank“ като алтернативен канал за банкиране. Дигиталното банкиране постоянно се усъвършенства, с цел надграждане и добавяне на нови функционалности. Първа инвестиционна банка развива нови канали за онлайн каналиране за кредитни услуги на интернет адреса на Банката www.credit.fibank.bg. Разработени са нови продукти, целящи развитие на допълнителни възможности за кръстосани и надградени продажби, в т.ч. активно предлагане на банкови програми и пакети, промотиране на факторинг услуги. <p>За повече информация виж раздел „Канали за дистрибуция“</p>
4	Да предложи нови продукти и пакетни услуги, съобразени с потребностите на клиентите	<ul style="list-style-type: none"> Стартира нова програма Smart Lady в ногата на жените предприемачи, маргетираща основно микро, малки и средни предприятия, управявани от жени, както и бизнеси, произвеждащи продукти и услуги, предназначени за жени. През 2018 г. започва предлагането на нова услуга за внасяне на пари в брой (Cash-in) по карта, издадена от Fibank чрез ATM устройство на Банката. Предложен е нов продукт за физически лица „Доходна сметка“, който включва разплащателна сметка, обвързана със срочен депозит. Разработена е иновативна кредитна карта от ново поколение „Evolve“, обединяваща три бранда (Fibank, Diners Club и MasterCard) в един платежен инструмент. <p>За повече информация виж раздел „Преглед на бизнеса“</p>

5	<p>Да продължи да развива иновативни електронни услуги, базирани на Високо технологични решения</p> <ul style="list-style-type: none"> • През май 2018 г. стартира предлагането на нов софтуерен токън „Fibank Token”, като средство за подпись и идентификация в системата за електронно банкиране. • Разработен е и нов електронен депозит „Моят депозит”, който се открива и управлява изцяло онлайн през системата за електронно банкиране „Моята Fibank”. • Ново поколение гигитализирана карта, представляща гигитална версия на Валидна кредитна/дебитна карта, издавана на пластика от Fibank. • Добавени са нови функционалности, в т.ч. онлайн промяна на трансакционни лимити по платежни карти, push известия, покупко-продажба на валута през мобилното приложение и гр. <p><i>За повече информация виж раздел „Дигитално банкиране“</i></p>
6	<p>Да поддържа стабилни капиталови показатели и изисквани буфери над редулаторните изисквания</p> <ul style="list-style-type: none"> • Реализиране на плановете за капиталови лостове в ключови области, в т.ч. чрез неразпределение на реализираната печалба, диверсифициране на кредитния портфейл и консервативно управление на рисковете. • От 1 януари 2018 г. Първа инвестиционна банка поддържа нов капиталов буфер за други системно значими институции (ДСЗИ) в размер на 0,5% за 2018 г., който плавно ще нарасства до 1% през 2020 г. • В края на 2018 г. капиталовите показатели на Банката на консолидирана основа са значително над нормативно изискванието: базов собствен капитал от първи reg – 13,30%, капитал от първи reg – 16,15% и общая капиталова агекватност – 16,15%, при минимални изисквания съответно от 4,5%, 6% и 8%, определени в Регламент (ЕС) № 575/2013. <p><i>За повече информация виж раздел „Капитал“</i></p>
7	<p>Да поддържа умерен рисков профил и ефективна контролна среда по отношение на рисковете</p> <ul style="list-style-type: none"> • През 2018 г. Fibank осъществява дейността си в изпълнение на приемата рисков стратегия и бизнес цели, с цел допълнително повишаване на защитните механизми спрямо присъщите рискове. • Въведен е нов процес за оценка и валидирание на използванието от Банката модели за управление на риска, с цел гарантиране на тяхната надеждност, прецизност и ефективно прилагане. • Усъвършенствани са моделите на Банката за оценка на проектно финансиране, както и е извършена автоматизация на скоринг процесите относно ритет клиентите, целяща повишаване на ефективността при одобрение по кредитни сделки. • Доразвита е системата за измерване, наблюдение и контрол на ликвидността, вкл. по отношение на създаването и поддържането на надеждна стълбица като част от допълнителните показатели за наблюдение на ликвидността. <p><i>За повече информация виж раздел „Управление на риска“</i></p>

8	Да прилага Високи критериуми и стандарти в съотвествие с добрите международни практики и приложими регуляторни изисквания	<ul style="list-style-type: none"> Първа инвестиционна банка разработи и стартира ново мобилно приложение за връзки с инвеститорите, осигуряващо бърз достъп до финансова информация и финансовия календар на Банката, както и относно други данни и новини, касаещи инвеститорите. Банката провежда регулярни срещи с миноритарните акционери, като част от политиката си за прозрачност и възможност за открит диалог между тях и Висшия ръководен персонал на Банката. През 2018 г. от Общото събрание на акционерите е избран нов независим член на Осигурния комитет, който е и негов председател. Първа инвестиционна банка реализира проект по привеждане на дейността в съответствие с изискванията, произтичащи от Общия регламент относно защитата на данните (GDPR). В Банката има назначено Дължностно лице по защитата на данните (DPO), което играе водеща роля за осигуряване на законосъобразното обработване на лични данни. <p><i>За повече информация виж раздел „Корпоративно управление“</i></p>
9	Да замвърди позициите си на добър и препочитан работодател чрез нови инициативи и дейности в управлението на човешкия капитал	<ul style="list-style-type: none"> През годината Първа инвестиционна банка реализира успешно редица обучения на служителите си, с цел повишаване на професионалната им квалификация и постигане на по-добро представяне и удовлетвореност. През 2018 г. успешно приключи проектът за създаване и внедряване на нов интернет портал за вътрешна комуникация, за подпомагане ефективността на работните процеси и развитието на качеството на обслужване. Чрез програмата „Заедно можем повече“ продължава успешната практика да бъдат отличавани служители с ключов принос в постигането на Високи резултати, в разчитането на клиентското обслужване и екипното взаимодействие. Банката подписа договор за 100% безвъзмездна субсидия в размер на над 220 000 лв. по обучителен проект „Развитие на знанието за управление на бъдещето“, осъществяван с финансовата подкрепа на ОП „Развитие на човешките ресурси“. <p><i>За повече информация виж раздел „Човешки капитал“</i></p>
10	Да продължи социално отговорната си политика, подкрепяща обществено значими проекти и инициативи	<ul style="list-style-type: none"> През 2018 г. Първа инвестиционна банка продължи социалната си политика като подкрепи редица проекти, в т.ч. набирането на средства за ремонтни дейности и изграждане на нов „Центрър по въпросите на малките хора в България“, както и включване за поредна година в кампания за доброволно кръводаряване. Fibank продължи да организира редица инициативи с основен акцент създаване и развитие на финансова култура сред подграждащите от най-ранна детска възраст. Проведена бе и първата Международна конференция „Жените в бизнеса“, част от социалния елемент на програмата Smart Lady на Fibank, разработена с цел подкрепа на жените предприемачи в България. През декември 2018 г. Първа инвестиционна банка представи своя благотворителен календар за 2019 г., който е част от социалния проект със спортна насоченост към малки и маланичи български спортсъти – в подкрепа на Българската федерация по художествена гимнастика (БФХГ). <p><i>За повече информация виж раздел „Социална отговорност“</i></p>

Важни събития, настъпили след отчетния период

Няма събития след датата на отчетния период, които да изискват допълнителни оповестявания.

Цели за развитие през 2019 г.

- Да продължи да се развива като универсална, клиентски-ориентирана банка с акцент върху банкирането на гребно и услугите за малкия и среден бизнес.
- Да въведе нови услуги съобразно пазарните очаквания, които да допринесат за дългосрочните взаимоотношения с клиентите.
- Да развиба каналите за дистрибуция за осигуряване на пълно банково обслужване както чрез клоновата мрежа, така и чрез каналите за дистанционно банкиране.
- Да имплементира нови решения за оптимизиране на ефективността на операциите в съответствие с променящата се среда и бъдещо развитие.
- Да въвежда новите технологии с цел изпреварващо развитие на дигиталните услуги.
- Да поддържа устойчив бизнес модел и стабилни капиталови показатели в съответствие с регулаторните изисквания.
- Да развива етичните ценности и стандартите за корпоративно управление съобразно приложимите европейски насоки и международни практики.
- Да поддържа консервативен подход и ефективна контролна среда при управление на рисковете.
- Да реализира нови инициативи в управлението на човешкия капитал, насочени към надграждане и развитие на уменията и професионалната реализация на служителите, благоприятна работна среда и корпоративни ценности.
- Да продължи социално отговорната си политика, подкрепяща общество значими проекти и инициативи.

Друга информация

Членове на Надзорния съвет

Евгени Луканов – Председател на Надзорния съвет

Г-н Луканов се присъединява към „Първа инвестиционна банка“ АД през 1998 г. като заместник директор, директор и генерален мениджър на клон „Тирана“, Албания. От 2001 г. до 2003 г. е директор на клон „Витоша“ на Банката (София).

Г-н Луканов е заемал отговорни позиции в „Първа инвестиционна банка“ АД. От 2003 г. до 2007 г. е директор на дирекция „Управление на риска“ и член на Управлятелния съвет. От 2004 г. до 2012 г. – изпълнителен директор и член на Управлятелния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД. През годините работи в „Първа инвестиционна банка“ АД г-н Луканов е бил председател на Кредитния съвет и на Съвета по ликвидност на Банката. Отговарял е за дирекциите: „Управление на риска“, „Проблемни активи и провизиране“, „Кредитна администрация“, „Специализиран мониторинг и контрол“, „Банкиране на дребно“, „Методология“ и „Ликвидност“.

Г-н Луканов е бил член на Управлятелния съвет на First Investment Bank – Albania Sh.a.

В началото на февруари 2012 г. г-н Луканов е избран за председател на Надзорния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД и за председател на Комитета за риска към Надзорния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД.

Г-н Луканов е магистър по икономика от Университета за национално и световно стопанство в София. Преди да се присъедини към „Първа инвестиционна банка“ АД, г-н Евгени Луканов работи като валутен брокер в „Първа финансова брокерска къща“ ООД.

Освен позицията си в Надзорния съвет, г-н Луканов е председател на Съвета на директорите на „Фи Хелт Застраховане“ АД. Г-н Луканов е собственик на ЕТ „Имекса-Евгени Луканов“ и притежава повече от 10% от капитала на „Авеа“ ООД.

Мая Георгиева – Заместник-председател на Надзорния съвет

Преди присъединяването си към „Първа инвестиционна банка“ АД г-жа Мая Георгиева е работила в Българската народна банка в продължение на 19 години, където придобива значителен опит в международни банкови взаимоотношения и разплащания, банкова статистика и фирмено кредитиране. Последната ѝ длъжност в БНБ е ръководител на отдел „Платежен баланс“.

Г-жа Мая Георгиева започва работа в „Първа инвестиционна банка“ АД през 1995 г. като директор на международния отдел. От 1998 г. до 2012 г. е изпълнителен директор на „Първа инвестиционна банка“ АД и член на Управлятелния съвет. През годините работи в „Първа инвестиционна банка“ АД тя е отговаряла за дирекциите: „Международни разплащания“, „Акредитиви и гаранции“, „Кредитиране на МСП“, „Управление на човешкия капитал“, „Административна“, „Продажби“, „Банкиране на дребно“, „Маркетинг, реклама и връзки с обществеността“, „Клонова мрежа“, „Частично банкиране“ и Глабна каса.

Заедно с отговорностите си в Банката г-жа Георгиева е заемала и други отговорни позиции. От 2003 до 2011 г. г-жа Георгиева е била председател на Надзорния съвет на CaSys International, Република Македония – картов авторизационен център, базиран в Македония, който обслужва плащания с карти в България, Македония и Албания.

От 2009 до 2011 г. г-жа Георгиева е била председател на Съвета на директорите на „Дайнърс клуб България“ АД – франчайз на Diners Club International, притежавано от „Първа инвестиционна банка“ АД. В това си качеството тя е инициирала създаването на редица продукти, в т.ч. първата кредитна карта, насочена специално за жени. От 2006 до 2011 г. г-жа Георгиева е била също член на Управлятелния съвет на First Investment Bank – Albania Sh.a., дъщерно дружество на „Първа инвестиционна банка“ АД.

В началото на февруари 2012 г. г-жа Георгиева е избрана за заместник-председател на Надзорния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД и за председател на Главния комитет към Надзорния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД.

Г-жа Георгиева е магистър по макроикономика от Университета за национално и световно стопанство в София и има следдипломни специализации по международни разплащания към Международния валутен фонд и Банково дело от Специализиран следдипломен курс на БНБ съвместно с Българския научно-технически съюз.

Неколократно е награждавана с престижната награда „Банкер на годината“ от българския финансова седмичник „Банкеръ“ – през 2001 и 2011 година, както и през 2018 г. за цялостен принос в развитието на банковата система.

К.Ю.Н. (PHD) Георги Мутафчиев – Член на Надзорния съвет

Г-н Мутафчиев започва кариерата си през 1985 г. като експерт, а по-късно като старши експерт по развитие на системата за управление и координация на предприятието в Асоциация „Електронна индустрия“. През 1987 г. постъпва като главен експерт в отдел „Координация и развитие“ към Изпълнителния директор на Техноекспорт.

През 1991 г. г-н Георги Мутафчиев започва работа в Българската народна банка като главен управляващ Валутния резерв в Управление „Валутни операции“. През шестгодишния си опит в националната банка е бил отговорен за инвестирането на Валутния резерв и е контролирал управлението му.

От 1997 г. до 2011 г. е изпълнителен директор на „Флавиа“ АД и „Флавин“ АД. „Флавиа“ АД е една от най-големите фирми в леката индустрия в България.

Наред със своите задължения във „Флавиа“ АД от 2000-та година г-н Мутафчиев е избран за член на Надзорния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД. През 2014 г. той е избран за председател на Комитета за подбор към Надзорния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД.

През 1982 г. г-н Мутафчиев завършва право в Софийския университет „Св. Климент Охридски“. От 1982 г. до 1984 г. учи в Сорбоната в Париж, където защитава докторат по бизнес право и получава титлата Кандидат на юридическите науки. Същата година г-н Мутафчиев придобива степен магистър по бизнес администрация от Schiller University, Париж.

Г-н Мутафчиев не е собственик и не притежава контролиращи участия в дружества.

Радка Минева – Член на Надзорния съвет

Преди присъединяването си към „Първа инвестиционна банка“ АД г-жа Радка Минева е работила в Българската народна банка като дилър на капиталовите пазари, където придобива значителен банков опит. По време на работата си в Централната банка г-жа Минева специализира като дилър по капиталовите пазари на Лондонската фондовна борса и Франкфуртската фондовна борса.

Г-жа Минева започва кариерата си във Външнотърговското предприятие „Главно инженерно управление“, където работи в продължение на девет години, била е експерт три години в търговското дружество RVM Trading Company.

От 2000-та година г-жа Минева е член на Надзорния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД.

Г-жа Минева завършва Университета за национално и световно стопанство в София, специалност „Търговия и туризъм“.

Освен позицията си в Надзорния съвет, г-жа Минева е управител на „Балкан Холидейз Сървисис“ ООД – дружество с дейност в сферата на туристическите и транспортните услуги, хотелиерството, туроператорската и турагентската дейност. Г-жа Минева е управител и на „Балкан Холидейз Партинерс“ ООД – дружество, което предоставя услуги, свързани с международния и вътрешен туризъм, извършва външноикономически сделки и финансово менеджмент. Г-жа Минева притежава повече от 25% от капитала на „Балкан Холидейз Партинерс“ ООД. Тя е също и член на Управителния съвет на Сдружение с нестопанска цел „Национален борд по туризъм“.

Йордан Скорчев – Член на Надзорния съвет

Преу га се присъедини към „Първа инвестиционна банка“ АД г-н Йордан Скорчев е работил две години в отдела за Централна и Латинска Америка на Външнотърговската организация „Интеркомерс“ и пет години в „Първа частна банка“, София като валутен дилър и ръководител на отдел „Дилинг“.

Г-н Скорчев започва работа в „Първа инвестиционна банка“ АД през 1996 г. като Глобен дилър Валутни пазари. От 2001 г. до 2012 г. г-н Скорчев е член на Управлятелния съвет и изпълнителен директор на Банката. През годините работи в „Първа инвестиционна банка“ АД г-н Скорчев е отговарял за дирекциите: „Картофи разплащания“, „Операции“, „Злато и нумизматика“, „Интернет банкиране“, „Дилинг“, „Сигурност“ и „Офисна мрежа гр. София“.

Заедно с отговорностите си в Банката г-н Скорчев е заемал и други отговорни позиции. Г-н Скорчев е бил председател на Надзорния съвет на Унибанка, Република Македония, член на Надзорния съвет на CaSys International, Република Македония, член на Съвета на директорите на „Дайнърс клуб България“ АД, член на Съвета на директорите на „Банксервиз АД“, член на Съвета на директорите на „Медицински център Фи Хелт“ АД и управлятел на „Фи Хелт“ ООД.

В началото на февруари 2012 г. като член на Надзорния съвет на Банката г-н Скорчев е избран за председател на Комитета по Възнагражденията към Надзорния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД.

Г-н Скорчев е магистър по Международни икономически отношения от Висшия икономически институт (сега Университет за национално и световно стопанство) в София. Специализира банкиране в Люксембург, суперофициални сделки в Euromoney и фючърси и опции към Чикагската фондоова борса.

Г-н Скорчев притежава над 10% от капитала на ИП „Делтасток“ АД.

Юрки Коскело – Член на Надзорния съвет

Г-н Юрки Коскело е избран за член на Надзорния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД през юни 2015 г. В качеството му на независим член г-н Коскело подпомага Надзорния съвет при изграждане на бизнес целите и стратегията на Банката, корпоративната култура и ценостите, както и при съблудяване на добри практики за корпоративно управление и ефективното управление на риска. Г-н Коскело има дългогодишен стаж в банковото дело и глобалните финансови пазари, както и богат професионален опит в различни географски региони.

Г-н Коскело работи в продължение на 24 години в Международната финансова корпорация (IFC – член на Групата на Световната банка), от 1987 г. до края на 2011 г. През първите 13 години той работи като инвестиционен консултант покриващ регионите на Централна и Източна Европа и Африка. От 2000 г. е директор „Проблемни кредити“, а през 2004 г. той става директор „Глобални финансови пазари“. През 2007 г. е назначен за вицеизпред (посредник на главния изпълнителен директор) и за член на Управлятелния съвет на IFC. Г-н Коскело ръководи създаването и реализацията на инвестиционната стратегия, политики и практики на IFC по отношение на различни индустрии и региони, в т.ч. за Централна и Източна Европа, Латинска Америка и Африка. Неговите основни заслуги включват присъединяването на IFC към глобални търговско-финансови програми, дифузификацията на организацията със значителни човешки ресурси в развиващите се пазари, водещата роля на IFC в частния сектор на Виенската инициатива за подпомагане на Централно-европейските банки след кризата в Lehman Brothers и създаването на първия фонд към дъщерното на IFC дружество Asset Management в размер на 3 млрд. щ.г. за капитализация на слаби банки в бедни страни.

Преу га се присъединява към IFC в периода от близо 10 години той заема старши мениджърски позиции в частния сектор в Близкия Изток и САЩ.

Г-н Коскело заема редица ръководни и консултантски позиции в европейски и африкански финансови институции и организации, в т.ч.:

- Инвестиционен фонд за земеделие и търговия в Африка (AATIF), Люксембург – член на Съвета на директорите и председател на Инвестиционния комитет;
- EXPO Bank, Чехия – член на Надзорния съвет;
- Invest Solar Africa, Ботсвана – председател на борда на директорите.

За периода 2012 г. – 2017 г. г-н Коскело е бил също член на управителните органи и консултант в Africa Development Corporation, Германия; African Banking Corporation, Ботсвана; RSwitch, Руанда; EXPO Bank, Ламбия и AtlasMara Co-Nvest LLC, Великобритания, както и старши консултант в Al Jaber Group, ОАЕ.

Г-н Коскело е магистър по промишлено и гражданско строителство от Технически университет – Хелзинки, Финландия и магистър по бизнес администрация (MBA) по международни финанси от факултета по менеджмент „Слоун“ към Масачузетския технологичен институт – Бостън, САЩ.

Членове на Управителния съвет

Неделчо Неделчев – Главен изпълнителен директор (CEO) и Председател на Управителния съвет

Г-н Неделчо Неделчев е избран за Главен изпълнителен директор (CEO) и Председател на Управителния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД през май 2017 г. През периода 2007 г. – 2012 г. г-н Неделчев е член на Надзорния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД, а през 2013 г. ръководи проекта за придобиването на „Юнионбанк“ ЕАД, като до вливането във Fibank е член на Надзорния ѝ съвет.

Г-н Неделчев започва кариерата си в брокерска къща „Авал Ин“. От 1997 г. е финансово анализаатор в „Първа финансова брокерска къща“ ООД, като скоро след това е повишен до ръководител отдел „Анализи“, а през 2001 г. става един от нейните управители. През 2003 г. е назначен за заместник министър в Министерството на транспорта и съобщенията на Р България, като за периода от 2003-2005 г. е бил зам. председател и председател на Съвета на директорите на „Българска телекомуникационна компания“ АД. От септември 2005 г. до март 2006 г. г-н Неделчев е съветник на Министъра на държавната администрация. През професионалната си кариера той е участвал в управлението на редица дружества с дейност в енергийния и телекомуникационния сектор в България, както и такива в областта на финансово консултиране.

Г-н Неделчев е магистър по международни икономически отношения от Университета за национално и световно стопанство в София и има професионални лицензи и сертификати в областта на международните финансови и стокови пазари, инвестиционните услуги и дейности, менеджмент, бизнес планиране, издавани от международно признати институции като Световната банка, Асоциацията на брокерите на световните пазари (Лондон) и други.

Отговорности в Банката – направление Съответствие, дирекция „Корпоративни комуникации“, дирекция „Маркетинг и реклами“, дирекция „Управление на човешкия капацитет“, дирекция „Административна“, дирекция „Стратегическо планиране и развитие“, дирекция „Управление на активи“ и дирекция „Протокол и секретариат“.

Освен позицията си в Банката, г-н Неделчев е председател на Управителния съвет на First Investment Bank – Albania Sh.a., член на Съвета на директорите на „Борика“ АД и член на Съвета на директорите на „Флинс Мега“ ЕАД. Той притежава над 25% от капитала на „Проект Синержи“ ООД.

**Севдалина Василева –
Главен директор Банкиране на гребно (CRBO),
Член на Управителния съвет и Изпълнителен директор**

Г-жа Севдалина Василева се присъединява към „Първа инвестиционна банка“ АД през 2017 г. като директор на дирекция „Стратégическо планиране и развитие“, а впоследствие е избрана за изпълнителен директор и член на Управителния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД, както и за Главен директор Банкиране на гребно (CRBO).

Професионалният опит на г-жа Василева в банката сфера започва през 2007 г. в „Юробанк И Еф Джи България“ АД (Пощенска банка) като директор направление „Потребителско кредитиране“ и изпълнителен директор на едно от дружествата на групата. От 2010 г. до 2016 г. е Управлятел с ресор „Банкиране на гребно“ в „Алфа Банк – клон България“. Кариерата ѝ стартува през 1998 г. в „Кока-Кола Хеленик Ботълинг Къмпани България“ АД, където в продължение на 6 години заема различни ръководни позиции в маркетинг и продажби, а от 2004 г. до 2007 г. е член на управленския екип на „Обединена Млечна Компания“ ЕАД. До присъединяването си към „Първа инвестиционна банка“ АД, Севдалина Василева е част от екипа на „Белла България“ АД на позиция директор Бизнес развитие и експанзия.

Извън тясно професионалните си ангажименти, в свободното си време работи с предприемачи и стартуващи компании като ментор и им помага да развишат и реализират своите идеи, предимно в областта на новите технологии.

Севдалина Василева е Председател на Управителния съвет на Алумни сдружението на Стопанския факултет към Софийския университет „Св. Климент Охридски“, където работи за подобряване на професионалната ориентация и подготвка на младите хора, както и за насърчаване на взаимодействието и контакти между бизнеса, академичната общност и институциите.

Г-жа Василева е магистър бизнес администрация със специалност „Управление на информационни системи“ от Стопанския факултет на Софийския университет. През 1996 г. специализира маркетинг и менеджмънт в Lund University, Швеция.

Отговорности в Банката – директор „Банкиране на гребно“, директор „Частно банкиране“, директор „Организация и контрол на клиентското обслужване“, директор „Клонова мрежа“, директор „Карточни разплащания“, директор „Злато и нумизматика“, директор „Дигитално банкиране“ и директор „Главна каса“.

Освен позицията си в Банката, г-жа Василева е член на Съвета на директорите на „Дайнърс клуб България“ АД и член на Съвета на директорите на „Болкан файненшъл сървисис“ ЕАД.

**Светозар Попов –
Главен директор Puck (CRO),
Член на Управителния съвет и Изпълнителен директор**

Г-н Светозар Попов се присъединява към „Първа инвестиционна банка“ АД през 2004 г. като част от екипа на директор „Управление на риска“ и скоро след това е повишен в началник отдел „Кредитен риск“. От 2006 г. до 2008 г. изпълнява длъжността заместник директор на дирекция „Управление на риска“, като през този период е бил и председател на Кредитния съвет на Банката. От 2016 г. до 2017 г. г-н Попов заема длъжността Главен директор Съответствие (CCO), а от май 2017 г. е избран за Главен директор Puck (CRO), Член на Управителния съвет и изпълнителен директор на „Първа инвестиционна банка“ АД.

От 2008 г. до 2015 г. г-н Попов е бил член на Управлятелния съвет и изпълнителен директор на Универсална инвестиционна банка АД, Македония, където придобива значителен управленски опит и отговаря за ресори, свързани с управлението на рисковете, кредитна администрация, финанси. Преди да се присъедини към „Първа инвестиционна банка“ АД, г-н Попов работи в Райфайзенбанк (България) ЕАД като кредитен специалист „Малки и средни предприятия“.

Г-н Попов е магистър по финанси от Университета за национално и световно стопанство в София и има допълнителни специализации в областта на финансовия анализ, проведени от Европейската банка за възстановяване и развитие (ЕБВР) и други международно признати институции, както и практически квалификации в чуждестранни банки.

Отговорности в Банката – дирекция „Анализ и контрол на риска“, дирекция „Управление на кредитния риск, мониторинг и провизиране“, дирекция „Проблемни активи“, дирекция „Кредитна администрация“, дирекция „Сигурност“ и специализирано звено „Информационна сигурност“.

Освен позицията си в Банката, г-н Попов е председател на Надзорния съвет на „Универсална инвестиционна банка“, Македония и управител на „Дебита“ ООД.

Чавдар Златев – Главен директор Корпоративно банкиране (CCBO), Член на Управлятелния съвет и Изпълнителен директор

Г-н Чавдар Златев се присъединява към екипа на „Първа инвестиционна банка“ АД през 2004 г. като Главен специалист в Дирекция „Кредитиране на МСП“. Скоро след това е повишен в заместник-директор на дирекцията. От 2006 г. до 2009 г. е управител на клон „Витоша“ на „Първа инвестиционна банка“ АД. Впоследствие е назначен за заместник-директор на дирекция „Клонова мрежа“, като през 2010 г. е повишен в директор на дирекцията. В началото на 2011 г. е назначен за директор на дирекция „Корпоративно банкиране“, като е участвал в разработването и внедряването на редица банкови продукти. През ноември 2014 г. г-н Златев е избран за член на Управлятелния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД, а от февруари 2018 г. е назначен за Главен директор Корпоративно банкиране, член на Управлятелния съвет и изпълнителен директор.

Преди да се присъедини към „Първа инвестиционна банка“ АД г-н Златев работи в ТБ „Юнионбанк“ АД като старши банков служител „Корпоративни клиенти“. Той има магистърска степен по „Макроикономика“ от Университета за национално и световно стопанство в София. Специализирал е кредитни продукти и практику в Bank of Ireland, както и съвременни банкови практики в Banco Popolare di Verona.

Отговорности в Банката – дирекция „Корпоративно банкиране“ и дирекция „Корпоративни продажби и обществени поръчки“.

Освен позицията си в Банката, г-н Златев е член на Управлятелния съвет на First Investment Bank – Albania Sh.a. и член на Съвета на директорите на „Фи Хелт Застрахование“ АД. Той е управител и единствен собственик на „Елеа Пропърти“ ЕОД.

**Живко Тодоров –
Главен финансово директор (CFO) и
Член на Управителния съвет**

Г-н Живко Тодоров се присъединява към Първа инвестиционна банка АД през юни 2014 г. като Главен финансово директор (CFO). В края на 2015 г. г-н Тодоров е избран за член на Управителния съвет на Банката.

Преди да постъпи в Първа инвестиционна банка АД, г-н Тодоров е работил като Главен финансово директор (CFO) в Alpha Bank България (2012-2014 г.) и в ING Bank NV – клон София (2004-2012 г.), където и започва банковата си кариера през 1997 г.

Г-н Живко Тодоров притежава магистърска степен по счетоводство и контрол от Университета за национално и световно стопанство в София, както и Executive MBA от Hult International Business School, Лондон, Великобритания.

Отговорности в Банката – дирекция „Финанси“, дирекция „Счетоводство“, дирекция „Тръжъри“, дирекция „Връзки с инвеститорите“, дирекция „Финансови институции и кореспондентски отношения“ и дирекция „Интензивно управление на кредити“.

Г-н Тодоров е член на CFO Club Bulgaria. През 2018 г. той е отличен в конкурса „CFO of the Year 2018“, организиран от EY Bulgaria, с първа награда в категорията „Стратегия за развитие на финансовата функция“.

Освен позицията си в Банката, г-н Тодоров е член на Съвета на директорите на „Болкан финансъшъл сървисис“ ЕАД.

**Надя Кошинска –
Член на Управителния съвет и
директор на дирекция „Банкиране на МСП“**

Г-жа Надя Кошинска се присъединява към Fibank през 1997 г. като кредитен инспектор Корпоративно кредитиране. През 2002 г. е назначена за заместник-директор Кредитна администрация и заема тази позиция до 2004 г. От 2004 г. Надя Кошинска е назначена за директор на дирекция „Кредитиране на МСП“, отговарящ за увеличаване на пазарния щат на Банката чрез прилагане на специализирани програми и продукти, насочени към малките и средни предприятия. През 2004 г. тя става и член на Кредитния съвет. В края на 2015 г. г-жа Кошинска е избрана за Главен директор Банкиране на дребно и за член на Управителния съвет, а от септември 2017 г. е член на Управителния съвет и директор на дирекция „Банкиране на МСП“.

Преди да постъпи в Първа инвестиционна банка е работила в отдел „Платежен баланс и външен дълг“ на Българска народна банка.

Г-жа Надя Кошинска притежава магистърска степен по счетоводство и контрол от Университета за национално и световно стопанство.

Отговорности в Банката – дирекция „Банкиране на МСП“.

Г-жа Кошинска не заема други длъжности освен позициите си в Банката.

Настоящият Доклад за дейността (на консолидирана основа) за 2018 г. е одобрен от Управлятелния съвет на Първа инвестиционна банка АД по устаниовения в Банката рег на заседание от 25 април 2019 г.

Надежда Неделчева

Главен изпълнителен директор,
Председател на Управлятелния съвет

Светозар Попов

Изпълнителен директор,
Главен директор Puck,
Член на Управлятелния съвет

Кирил Тодоров

Главен финансово директор,
Член на Управлятелния съвет

Контакти

Централа

София 1797, бул. „Драган Цанков“ 37
(адрес на регистрация)
тел.: 02/817 1100
факс: 02/817 1101
SWIFT CODE: FINVBGSF
REUTERS DEALING CODE: BFIB
e-mail: fib@fibank.bg, www.fibank.bg

Контакт център: 0800 11 011

София 1404, бул. „България“ 81Г
тел.: 02/910 0100, факс: 02/8002500

Дирекции

Корпоративно банкиране
тел.: 02/817 1222, факс: 02/817 1652

Банкиране на сребро
тел.: 02/817 1637, факс: 02/817 1302

Банкиране на МСП
тел.: 02/817 2878, факс: 02/817 1458

Карточни разплащания
тел.: 02/817 1195, факс: 02/970 9594

Трежъри
тел.: 02/910 0128, факс: 02/981 0269

Клонова мрежа
тел.: 02/817 1622, факс: 02/817 1608

Продажби
тел.: 02/817 1685, факс: 02/817 1689

Злато и нумизматика
тел.: 02/817 1567, факс: 02/800 2715

Организация и контрол на клиентското обслужване
тел.: 02 / 817 1676

Частно банкиране
тел.: 02 / 942 6607

Дъщерни дружества

First Investment Bank – Albania Sh.a.
Tirana, Albania, Dëshmorët e kombit Blvd.
Twin Towers, Tower II, 15th floor
тел.: +355 4/2276 702, факс: +355 4/2280 210

Дайнърс клуб България АД
София 1404, бул. „България“ 81Г
тел.: 02/817 1122, факс: 02/970 9556

Фи Хелт Застрахование АД
София 1700, ул. „Проф. Александър Фол“ 2, 8х. Б, ем.2
тел.: 02/445 6664, факс: 02/445 6665

Клонове в чужбина

Кипърски международен банкоВ клон
130 Limassol Ave., CY-2015 Nicosia, Cyprus
P.O.Box 16023, CY-2085 Nicosia, Cyprus
тел.: +(357 22) 376 454, факс: +(357 22) 376 560
SWIFT CODE: FINVCY2N

Клонове в София

Александър Стамболовски
София 1301, бул. „Ал. Стамболовски“ 20
тел.: 02/817 1493, факс: 02/817 1394

Бизнес Парк София
София 1712, ж.к. „Младост 4“
ул. „Бизнес Парк София“ 1, блок 5
тел.: 02/800 2535, факс: 02/800 2536

България
София 1404, бул. „България“ 81Г
тел.: 02/800 2501, факс: 02/800 2500

Витомша
София 1408, ул. „Майор Първан Тошев“ 4
тел.: 02/942 6666, факс: 02/942 6644

Георги Софийски
София 1606, ул. „Георги Софийски“ 4
тел.: 02/800 2977, факс: 02/800 2978

Дайнърс клуб България
София 1142, бул. „Васил Левски“ 35
тел.: 02/800 2921, факс: 02/800 2928

Дженерали
София 1000, бул. „Дондуков“ 79-81
тел.: 02/817 1437, факс: 02/817 1440

Драгалевци

София 1415, кв. Драгалевци,
ул. „Крушиова градина“ 20А
(входът е откъм ул. „Захари Зограф“)
тел.: 02/800 2601, факс: 02/800 2619

Драган Цанков

София 1797, бул. „Драган Цанков“ 37
тел.: 02/800 2020, факс: 02/970 9597

Европа

София 1528, бул. „Искърско шосе“ 7
тел.: 02/817 1454, факс: 02/817 1457

Журналист

София 1164, бул. „Христо Смирненски“ 44
тел.: 02/800 2939, факс: 02/800 2949

Захарна фабрика

София 1309, бул. „Сливница“ 127
тел.: 02/817 1586, факс: 02/817 1591

Иван Вазов

София 1408, бул. „Витомша“ 184
тел.: 02/817 1553, факс: 02/817 1552

Илиянци

София 1268, бул. „Рожен“ 31
тел.: 02/800 2973, факс: 02/800 2992

Красна поляна

София 1330, бул. „Н. Мушанов“ бд. 31А, ем. 1
тел.: 02/800 2665, факс: 02/800 2666

Лагера

София 1612, бул. „Цар Борис III“ 32, бд. 50
тел.: 02/800 2901, факс: 02/800 2907

Лозенец

София 1164, ул. „Златоображен“ 38А
тел.: 02/817 1543, факс: 02/817 1549

Люлин

София 1324, бул. „Царица Йоанна“ 70
тел.: 02/817 1483, факс: 02/817 1499

Мария Луиза

София 1202, бул. „Мария Луиза“ 67
тел.: 02/817 1463, факс: 02/817 1467

Метро Сити – София

София 1712, бул. „Александър Малинов“ 51
тел.: 02/800 2759

Младост

София 1784, бул. „Андрей Сахаров“ 11
тел.: 02/817 1641, факс: 02/817 1647

МОЛ София

София 1303, бул. „Ал. Стамболовски“ 101
тел.: 02/817 1672, факс: 02/817 1678

МОЛ Сердика

София 1505, бул. „Симеоново“ 48
тел.: 02/800 2550, факс: 02/800 2555

Надежда

София 1220, бул. „Ломско шосе“ 112
тел.: 02/817 1522, факс: 02/817 1528

Надежда 2

София 1220, ул. „Стражица“ 7, ем. 1
тел.: 02/800 2521, факс: 02/800 2520

Народен театър

София 1000, ул. „Дякон Игнатий“ 7
тел.: 02/817 1421, факс: 02/817 1429

Народно събрание 1

София 1000, пл. „Народно събрание“ 12
тел.: 02/817 1559, факс: 02/817 1571

Народно събрание 2

София 1000, пл. „Народно събрание“ 3
тел.: 02/817 1359, факс: 02/817 1393

НДК

София 1000, бул. „Витоша“ 110
тел.: 02/800 2641, факс: 02/817 1518

Невски

София 1504, бул. „Янко Сакъзов“ 1
тел.: 02/800 2542, факс: 02/800 2543

Обеля

София 1387, бул. „Академик Д. Лихачов“ 58А
тел.: 02/800 2091, факс: 02/800 2092

Овча Купел

София 1632, бул. „Монте Видео“ 51
тел.: 02/800 2525, факс: 02/800 2526

Опълченска

София 1233, ул. „Опълченска“ 117
тел.: 02/800 2683, факс: 02/800 2696

Парадайс Център

София 1407, бул. „Черни връх“ 100
тел.: 02/800 2545, факс: 02/800 2546

Парк Център – София

София 1421, бул. „Арсеналски“ 2
тел.: 02/817 1666, факс: 02/817 1668

Патриарх Евтимиий

София 1000, бул. „Патриарх Евтимиий“ 36
тел.: 02/800 2622, факс: 02/800 2630

Слатина

София 1574, ул. „Слатинска“, бл. 20
тел.: 02/800 2839, факс: 02/800 2844

София Аутлет Център

София 1784, бул. „Цариградско шосе“ 92А
тел.: 02/800 2060, факс: 02/800 2062

София Мега Мол

София 1324, бул. „Царица Йоанна“ 15
тел.: 02/800 2510

София Ринг Мол

София 1434, ул. „ОколоВръстен път“ 214
тел.: 02/800 2583

Театър София

София 1527, бул. „Янко Сакъзов“,
подхода към Театър „София“
тел.: 02/800 2825, факс: 02/800 2834

Флавия

София 1303, бул. „Ал. Стамболовски“ 125
тел.: 02/800 2864, факс: 02/800 2873

ФЦ Европа

София 1612, ул. „Дойран“ 10
тел.: 02/800 2640, факс: 02/800 2643

ФЦ Плиска

София 1113, бул. „Цариградско шосе“ 14
тел.: 02/800 2523, факс: 02/800 2524

ФЦ Света Троица

София 1309, пл. „Преображение“ 1
тел.: 02/800 2517

Хаджи Димитър

София 1510, ул. „Дончо Ватапа“ 28-30
тел.: 02/817 1576, факс: 02/817 1583

Христо Ботев

София 1000, бул. „Христо Ботев“ 28
тел.: 02/800 2645, факс: 02/800 2646

Централни хали

София 1000, бул. „Мария Луиза“ 25
тел.: 02/817 1385, факс: 02/817 1397

Шипченски проход

София 1111, бул. „Шипченски проход“ 49
тел.: 02/800 2958, факс: 02/800 2968

Южен парк

София 1404, ж.к. „Момописта“,
бул. „Гоце Делчев“ бл. 1
тел.: 02/800 2975, факс: 02/942 6613

The Mall

София 1784, бул. „Цариградско шосе“ 115 „3“
тел./факс: 02/800 2538

Клонове в страната**Асеновград**

Асеновград 4230, пл. „Николай Хайтова“ 3
тел.: 0331/62 737, факс: 0331/62 737

Балчик

Балчик 9600, ул. „Приморска“ 25
тел.: 0579/78 183, факс: 0579/78 180

Банско

Банско 2770, ул. „Цар Симеон“ 68
тел.: 0749/86 183, факс: 0749/88 112

Община Банско

Банско 2770, пл. „Демокрация“ 12
тел.: 0749/86 189, факс: 0749/83 090

Стражите – Банско

Банско 2770, ул. „Гази“ 7
тел.: 0749/86 986, факс: 0749/86 400

Белене

Белене 5930, ул. „Иван Вазов“ 2
тел.: 0658/38 411, факс: 0658/38 421

Благоевград

Благоевград 2700
бул. „Св. Св. Кирил и Методий“ 11
тел.: 073/827 709, факс: 073/882 298

ГУМ – Благоевград

Благоевград 2700, ул. „Тракия“ 6
тел.: 073/827 756, факс: 073/882 295

Хотел „Рила“ – Боровец

Боровец 2010, хотел „Рила“
тел.: 02/800 2549

Ботевград

Ботевград 2140, пл. „Освобождение“ 5
тел.: 0723/69 045, факс: 0723/66 547

Братя Миладинови – Бургас

Бургас 8000,
ж.к. „Братя Миладинови“ бл. 117, вх. 5
тел.: 056/804 463, факс: 056/830 502

Бургас

Бургас 8000, ул. „Александровска“ 58
тел.: 056/800 138, факс: 056/804 488

Кирил и Методий – Бургас

Бургас 8000, ул. „Славянска“ 71
тел.: 056/804 482, факс: 056/825 208

Меден рудник – Бургас

Бургас 8011, ж.к. „Меден рудник“
зона Б, бл. 192
тел.: 056/804 441, факс: 056/508 318

Славейков – Бургас
Бургас 8005, ж.к. „Славейков“ бл. 107, вх. 2
тел.: 056/880 580, факс: 056/880 110

8-и Приморски полк – Варна
Варна 9000, бул. „8-и Приморски полк“ 128
тел.: 052/662 624

Аспарухово – Варна
Варна 9003, ж.к. „Аспарухово“,
ул. „Св. Св. Кирил и Методий“ 15
тел.: 052/662 671

Бриз – Варна
Варна 9000, бул. „8-и Приморски полк“ 80-82
тел.: 052/679 631

Варна
Варна 9002, бул. „Генерал Колев“ 113
тел.: 052/662 600, факс: 052/662 626

Виница – Варна
Варна 9022, ж.к. „Виница“, ул. „Цар Борис III“ 35
тел.: 052/662 682

Районен със – Варна
Варна 9000, бул. „Вл. Варненчик“ 57
тел.: 052/662 666

Света Петка – Варна
Варна 9000, ул. „Братя Миладинови“ 68
тел.: 052/662 635, факс: 052/662 646

ФЦ МОЛ
Варна 9009, бул. „Вл. Варненчик“ 186
тел.: 052/662 699

Цариброд – Варна
Варна 9000, ул. „Дунав“ 2
тел.: 052/679 621

Бачо Киро – Велико Търново
Велико Търново 5000, ул. „Бачо Киро“ 5
тел.: 062/682 436, факс: 062/601 125

Велико Търново
Велико Търново 5005, ул. „Оборище“ 18
тел.: 062/614 464, факс: 062/670 034

Емър – Велико Търново
Велико Търново 5000, ул. „Васил Левски“ 21
тел.: 062/610 651, факс: 062/650 299

Будин
Будин 3700, ул. „Градинска“ 17
тел.: 094/605 522, факс: 094/605 533

Враца
Враца 3000, ул. „Никола Войводов“ 1
тел.: 092/665 575, факс: 092/665 580

Габрово
Габрово 5300, пл. „Възраждане“ 5
тел.: 066/819 444, факс: 066/819 450

Янтра – Габрово
Габрово 5300, ул. „Априловска“ 2
тел.: 066/840 011, факс: 066/840 020

Горна Оряховица
Горна Оряховица 5100, ул. „Св. Княз Борис I“ 1
тел.: 0618/61 766, факс: 0618/61 767

Гоце Делчев
Гоце Делчев 2900, ул. „Търговска“ 41
тел.: 0751/69 642, факс: 0751/60 208

ИРМ ПЗ Девня
Девня 9160, Промишлена зона Юг
тел.: 052/662 755

Димитровград
Димитровград 6400, ул. „Цар Симеон“ 6
тел./факс: 0391/67 008

ФЦ Димитровград
Димитровград 6400,
бул. „Димитър Благоев“ 5
тел.: 0391/65 921, 0391/65 923

Добрич
Добрич 9300, бул. „Независимост“ 1
тел.: 058/838 590, факс: 058/838 581

ИРМ Долни Чифлик
Долни Чифлик 9120, ул. „Камчия“ 8
тел.: 052/662 757

Дулово
Дулово 7650, ул. „Васил Левски“ 6
тел.: 0864/21 180, факс: 0864/22 800

Дупница
Дупница 2600, ул. „Христо Ботев“ 19
тел.: 0701/59 153, факс: 0701/42 200

Златица
Златица 2080, ул. „Медет“ 2
тел.: 0728/68046

Казанлък
Казанлък 6100, пл. „Севтополис“ 11
тел.: 0431/67 078, факс: 0431/67 079

ИРМ Камено
Камено 8120, ул. „Освобождение“ 74
тел.: 056/804 508

Карлово
Карлово 4300, ул. „Ген. Карцов“ 6
тел.: 0335/90 799, факс: 0335/90 781

Клон „ИРМ Каспичан“
Каспичан 9930, ул. „Мадарски конник“ 91
тел.: 05327/6160

АЕР – Козлодуй
Козлодуй 3321, площацка АЕЦ,
Административна сграда „Атоменергоремонт“
тел.: 0973/89 320, факс: 0973/82 573

Козлодуй
Козлодуй 3320, ул. „Васил Боденичарски“ № 1B
тел.: 0973/85 020, факс: 0973/85 021

Кърджали
Кърджали 6600, бул. „България“ 52
тел.: 0361/67 603, факс: 0361/65 428

Кюстендил
Кюстендил 2500, бул. „Цар Освободител“ 147
тел.: 078/558 144

Левски
Левски 5900, ул. „Александър Стамболийски“ 40
тел.: 0650/88 909

Ловеч
Ловеч 5500, ул. „Търговска“ 12
тел.: 068/689 612, факс: 068/601 478

Мездра
Мездра 3100, ул. „Христо Ботев“ 30
тел.: 0910/91 784, факс: 0910/93 125

Монтана
Монтана 3400, бул. „3-ти март“ 74
тел.: 096/399 516, факс: 096/305 673

Несебър
Несебър 8230, ул. „Иван Вазов“ 9
тел.: 0554/46 055, тел./факс: 0554/46 044

Нови пазар
Нови пазар 9900, пл. „Раковски“ 4
тел./факс: 0537/25 222

ФЦ Омуртаг
Омуртаг 7900, ул. „28-ми януари“ 1
тел.: 0605/61 043

Пазарджик
Пазарджик 4400, бул. „България“ 11
тел.: 034/403 644, факс: 034/444 855

Тракия Папир – Пазарджик
Пазарджик 4400, „Тракия Папир“ ЕАД
тел.: 034/401 217, факс: 034/401 320

Перник
Перник 2300, ул. „Райко Даскалов“ 1
тел.: 076/688 613, факс: 076/608 600

Петрич

Петрич 2850, ул. „Цар Борис III“ 11А
тел.: 0745/69 577, факс: 0745/60 796

ФЦ Пещера

Пещера 4550, ул. „3-ти март“ 13
тел.: 0350/60702, факс: 0350/60 709

Васил Левски – Плевен

Плевен 5800, ул. „Васил Левски“ 126
тел.: 064/893 141, факс: 064/893 148

Плевен

Плевен 5800, ул. „Дойран“ 138
тел.: 064/893 101, факс: 064/893 109

6-ти септември – Пловдив

Пловдив 4002, бул. „6-ти септември“ 35
тел.: 032/270 783

Княз Батенберг – Пловдив

Пловдив 4000, ул. „Княз Батенберг“ 26
тел.: 032/270 570, факс: 032/636 358

Мол – Пловдив

Пловдив 4002, ул. „Перушица“ 8
тел.: 032/270 630, факс: 032/270 625

Мол Тракия – Пловдив

Пловдив 4023, бул. „Съединение“ 34
тел.: 032/270 580, факс: 032/682 221

Пловдив

Пловдив 4000, бул. „Марица“ 95
тел.: 032/270 510, факс: 032/962 511

Свети Мина – Пловдив

Пловдив 4000, ул. „Капитан Райчо“ 56
тел.: 032/270 560, факс: 032/260 856

Скопие – Пловдив

Пловдив 4004, ул. „Скопие“, бл. 1519
тел.: 032/270 590, факс: 032/670 664

Съединение – Пловдив

Пловдив 4000, бул. „6-и септември“ 144
тел.: 032/270 550, факс: 032/622 792

Тракия Плаза - Пловдив

Пловдив 4023, бул. „Съединение“ 41
тел.: 032 / 270 580

ИРМ Попово

гр. Попово 7800, ул. „15-ти януари“ 2
тел. 0608/40121

Приморско

Приморско 8180, ул. „3-ти март“ 82А
тел.: 0550/31 000, факс: 0550/31 004

Раднево

Раднево 6260, ул. „Георги Димитров“ 3
тел.: 0417/82 301, факс: 0417/83 419

Разград

Разград 7200, ул. „Васил Левски“ 3
тел.: 084/631 065, факс: 084/661 883

Разлог

Разлог 2760, ул. „Стефан Стамболов“ 2
тел.: 0747/89 345, факс: 0747/80 068

ФЦ Разлог

Разлог 2760, ул. „Шейново“ 6
тел.: 0747/80 177

Александровска – Русе

Русе 7000, ул. „Александровска“ 10
тел.: 082/889 534, факс: 082/889 540

Русе

Русе 7000, ул. „Райко Даскалов“ 11
тел.: 082/889 541, факс: 082/822 706

Текко машиностроение – Русе

Русе 7000, бул. „Тутракан“ 100
тел.: 082/889 551, факс: 082/889 555

Цар Освободител – Русе

Русе 7000, бул. „Цар Освободител“ 1
тел.: 082/889 542, факс: 082/889 544

Свиленград

Свиленград 6500, бул. „България“ 58
тел./факс: 0379/72 377

Свищов

Свищов 5250, ул. „Никола Петков“ 1
тел.: 0631/61 171, факс: 0631/61 180

Севлиево

Севлиево 5400, пл. „Свобода“
тел.: 0675/31 053, факс: 0675/34 482

Силистра

Силистра 7500, ул. „Гено Чолаков“ 3
тел.: 086/871 320, факс: 086/824 091

Симитли

Симитли 2730, ул. „Христо Ботев“ 27
тел.: 0747/89 051, факс: 0748/71 319

Сливен

Сливен 8800, бул. „Цар Освободител“ 50
тел.: 044/619 700, факс: 044/610 967

Сливен Централ

Сливен 8800, бул. „Хаджи Димитър“ 2
тел.: 044/610 954

Сънчев бряг

Сънчев бряг 8240, Централна алея
тел.: 0554/23 334, факс: 0554/23 335

Смолян

Смолян 4700, бул. „България“ 80В
тел.: 0301/67 020, факс: 0301/67 022

Созопол

Созопол 8130, ул. „Републиканска“ 7
тел.: 0550/25 191, факс: 0550/22 201

Вероя – Стара Загора

Стара Загора 6000
бул. „Митрополит Методи Кусев“ 20
тел.: 042/698 818, факс: 042/601 678

Стара Загора

Стара Загора 6000
бул. „Цар Симеон Велики“ 104
тел.: 042/698 813, факс: 042/601 024

Траяна – Стара Загора

Стара Загора 6000
бул. „Цар Симеон Велики“ 69
тел.: 042/698 771, факс: 042/602 520

Цар Симеон – Стара Загора

Стара Загора 6000
бул. „Цар Симеон Велики“ 141
тел.: 042/698 752, факс: 042/266 021

Троян

Троян 5600, ул. „Васил Левски“ 108
тел.: 0670/60 040, факс: 0670/62 043

Търговище

Търговище 7700, ул. „Христо Ботев“ 46
тел.: 0601/69 530, факс: 0601/62 110

Харманли

Харманли 6450, бул. „България“ 2
тел.: 0373/80 180, факс: 0373/80 190

Хасково

Хасково 6304, ул. „Сан Стефано“ 7
тел.: 038/661 848, факс: 038/662 839

ФЦ Шумен

Шумен 9703, ул. „Алеко Константинов“ 4
тел.: 054/850 909, факс: 054/850 908

Шумен

Шумен 9700, бул. „Симеон Велики“ 67
тел.: 054/856 611, факс: 054/820 470

Ямбол

Ямбол 8600, пл. „Освобождение“ 10
тел.: 046/682 363, факс: 046/682 374

